

De gedichten van Pieter Langendyk

<https://hdl.handle.net/1874/203878>

BH
2 L 28

De tyd en heeft noyt weghgenomen

So blinckt hun deugt voor iedereen.

Den naam en 't overschot der vromen

Want nadat zy zijn overleên

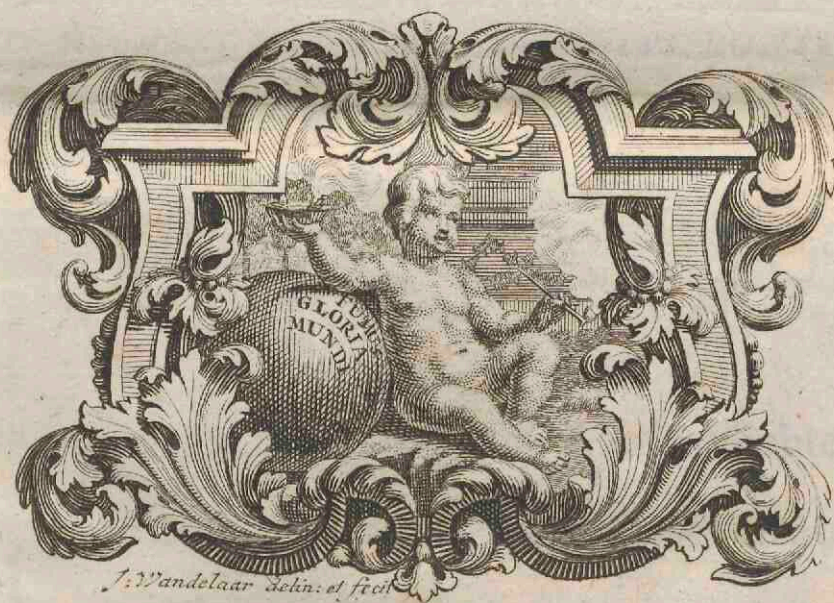
ye
gle

D E
GEDICHTEN

V A N

PIETER LANGENDYK.

DERDE DEEL.

T E H A A R L E M,

By J. BOSCH, Boekverkooper in de Grootte Houtstraat 1751.

AAN DE HEEREN

PIETER TEYLER

VAN DER

HULST,

EN

WILLEM KOPS PHILIPSZ.

*BEMINNAARS VAN DE BESCHAAFDE LETTEREN,
DE DICHTKUNST, EN ALLE NUTTE KUNSTEN
EN WEETENSCHAPPEN.*

K L I N K D I C H T.

Wien zou myn Zangeres haar' Mengeldichten wyden,
Die zy gezongen heeft aan Sparens groenen boord,
Dan Kunstbeminnaars, dien het pit en merg bekoort,
Der letterwysheid, zo van de oude als nieuwe tyden?

Wier

Wier keurig oordeel, vry van vitten en benyden,
De taal der Duitsche, Britsche, en Fransche geesten hoort,
Wen zy van Hemelsch vuur verrukt en aangespoord,
Met wapens van 't vernuft om Lauwerkroonen stryden.

Myn tedre Zangeres die in dien stryd dorst gaan,
En slegts den naam verworf dat zy het heeft bestaan,
Kon niets dan Bloemgewas, in plaats van Lauwren-leezen.

Zy, uwer Vriendschap, meer dan zy vermag, verplicht,
Brengh, onder uwen Naam, die bloemen in het licht;
Zo ze onverwelkbaar zyn, zult gy onsterfelyk weezen.

V O O R Z A N G.

Indien myn Zangeres aan Sparens groenen boord
Der landjeugd heeft bekoord,
Als zy bekrans't met veil haar Veldgezangen queelde,
Het oor der Nimfen strelde,
En 't Iö Pëan zong, op Syrakuzer wys,
De reine min ten pryz';
Indien zy waardig bleef dat Febus grootste zoonen,
Gehuld met Lauwerkroonen,
Haar leidden by de hand als zy ten Zangberg klom,
Na Klioo's heiligdom;
Daar zy held Kato deed, in yervuur ontsteken,
Voor Romens Vryheid spreeken,
En volgde in Neêrduitsch dicht de taal van Addison,
Den roem van Albion;
Of Cezar en dien held, om 't staatsbelang van Romen,
In Utika deed komen:

Daer

Daer Katoos deugd niets voor 'zyn Vaderland verworf:

Maar met de Vryheid storf;

Het zy ze in heufchen boert op leemten en gebreken

Ten Schouwburg plag te fteeken,

Of volgde Plautus na van verre in ernst of jok,

En voedde d' ouden ftok,

En 't Weeske te Amsterdam, als andre Honigbyën

Met Pindus lekkernyën,

Daar zy 't genoeg en fchiep dat Spelen van haar geest

Niet zyn onnut geweest;

Dan zal ons Leeuwendaal 'tvervolg der Mengelzangen

In zyne gunft ontfangen,

En zuigen als een bye den Honig en het wafch

Uit Bloemen van Parnas;

Dan ziet de Batavier, die zich heeft vrygestreden,

En ruim een eeuw geleden

Het

Het juk ontworfeld is der Spaansche dwinglandy,
In deeze Poezy,
Dat zy haar veder heeft der Vryheid toegeheiligd,
Die Kerk en Staat beveiligt,
En Hollands Vaders op wier deugd zy zich vertrouwt,
Geen Lauwerlof onthoudt;
Noch 's Lands verkoren Held by zyn doorluchtig leeven,
Geen deugd heeft toegeschreven,
Dan die zyn Hoogheid, die by d' Allerhoogsten leeft,
Op Aard bezeten heeft.
Zyn staatsbelang was één met dat van Neêrlands Staaten
En alle de onderzaaten.
Zyn voorzorg trouw en deugd, verftand, doorzichtigheid;
En wonderbaar beleid,
Om Hollands zegen door den handel aan te queeken,
In zyn ontwerp gebleken,
Gesteld aan 't overleg der wysheid van den Staat,
En yder onderzaat,

Doen

Doen zyn doorluchten naam, in Neêrlands hart geschreven;
Onsterfelyk by ons leeven,

Terwyl 's Lands droeve Maagd in rouw de kleedren scheurt,
En Haaren Held betreurt.

Wie zou dan deezen Vorst verdienden lof ontzeggen,
Den veder laten leggen,

Niets zingen tot zyn roem? gewis 't waar' onbescheid,
Of eigenzinnigheid;

Dies vaert zy voort, ten spyt van grimmende Söylen,
En laat de dwaasheid quylen.

Behaagt dit aan Parnas, dan acht zy zich voldaan
Voor 't geen zy heeft bestaan.

Zy kent het onderscheid van kunst en kunstbetrachting,
En rust in die verwachting:

Dat druk - of taalgebrek, indien men 't hier ontmoet,
Werd' door de stof vergoed.

Wel ver van met Apol als Marsias te stryden,
Wil zy de klippen myden

Van eigenliefde en waan, en streeven na de gunst
Der kenners van de kunst.

AAN DEN HEERE

PIETER LANGENDYK

OP HET UITGEVEN DES DERDEN DEELS ZYNER

G E D I C H T E N.

Gy die door Vinding, Taal en Maat, elks oor en zinnen
Met zachte ketens boeijt; verheven Pinduslicht!

Gy, die door Held, en Punt, en Klink, en Liergedicht,
Den prys in 't Heldenperk van Helden weet te winnen;

Wat schenkt U Sparens Nimf, O LANGENDYK ten loon?

Zy kroont dit derde Deel met een driedubbele kroon.

ANNA FREDRICA BURGHART,
DE LANGE.

* *

OP

OP HET DERDE DEEL DER
GEDICHTEN

VAN
DEN HEER
PIETER LANGENDYK.

Staekt, darte Koeltjes, staekt uw spelen!

o Kenmer Hout! roer loof noch kruidt;

De wildzang zwyg' in uw priëlen;

Jazelfs het choor van Filohelen.

Uw Orfeus streelt opnieuw de luit.

Gy, blonde Nimfjes, die in 't Sparen,

Staeg duikelt, dobbert, springt en zingt,

Duikt stil in schaeuw van lis en blaeren,

Beluifert weêr den galm der snaren,

Die uw Arion kunstig dwingt.

En

En gy, ô Hofftat van 's Lands Graven!
ô Haerlem! op uw krygsdeugdt stout,
Boog ook op uw' Amfions gaven,
Die weder, om uw' roem te ftaven,
Met zyne lier uw muren bouwt.

Bleeft ge immer opgetogen hangen
Aen LANGENDYKS vergode lier;
ô Neerlandt! boet dan uw verlangen;
Hy nood u weêr op edle zangen,
Op kunstmuzyk, vol geest en zwier.

Zie hoe de Roem der Dichtersfen,
Zyn Zangnimf, met lauwrier getooit,
Tot vreugdt der driemael drie Godesfen,
Weêr mirten, palmen en cipresfen,
Gebloemt en lachend Kunstöoft stroot:

Strykt neder, kiefche Letterbyen,
Daelt op dit loof, gebloemte en fruit,
Vol Hemelgeur en lekkernyen,
Wel waerdig dat wy 't Godheên wyen;
Puurt, zuigt 'er nieuwen honig uit.

Hier

Hier vloeit ook balsem voor de beten
Der jammerspinn', Tarantula;
De Kunst verblyd hier 't droef geweten,
Leert Rouw en Leet zich zelf vergeten,
En komt het kwynend hart te staê.

De Tydt moog' schenden, de Afsgunst honen,
Dees Dichtkunst tart den Tydt en Nydt.
ô Kunst! men kan met glorykroonen
Noch lofgezangen u beloonen,
Wyl ge allen lof ontwasfen zyt.

M D C C L

D. SMITS.

UITGAVE DES DERDEN DEELS
DER
GEDICHTEN
VAN DEN HEERE
PIETER LANGENDYK.

AAN DEN DICHTER.

't Geletterd Neêrland heeft uw dicht voor puik gekeurd:
De zangberg uwen lof ten hemel opgebeurd:
En de ed'le dichtkunst zelfs u reeds de deur ontfloten
Des tempels der geheugenis,
Daar voor 't geweld des tyds uw naam geveiligd is,
En praalt in 't blinkend koor der eerste lettergrooten.

Myn Zangster, daar ze u dus met eer bekroonen ziet,
Wydt uwer Zangeres haar' dorren lofkrans niet:
Die ongeschikte tooij zou haar gelaat ontsieren.

Uw nooit volprezen Poëzy
Vol krachts, en viers, en zwiers, schaft ernst en boertery,
En breit zich zelfs een kroon van eeuwige laurieren.

W. KOPS PHZ.

1751

DE

DE DICHTKUNST,
AAN DEN HEERE
PIETER LANGENDYK;
OP DE UITGAAVE DES DERDEN DEELS
ZYNER
MENGELDICHTEN.

De *Dichtkunst*, de allerschoonste maagd,
Die immer oogen kon bekooren,
Heeft 's waerelds morgenstond behaagd
Pas als zy even was gebooren;
Geen wonder, want haar hemelglans
Gaf byna Goddelyke stralen,
Als zy uit d' allerhoogsten trans
Der zaligheden af kwam dalen,
En by haar tintlend sterrenlicht
Den luister van haar minlyk wezen,
In zielverrukkend maatgedicht,
Den stervelingen gaf te leezen:
Haar schoon heeft strydbren zelfs verrukt,
En Vorsten in haar min ontsteken,
Haar aanzicht eenmaal ingedrukt
Is zelden uit de ziel geweken:
Zy is eenstemmig van gelaat,
Betreed haar voet de tempeltrappen;
Zy toond haar minnaars op die daad
Een Tafereel van wetenschappen,

Dat hen door lucht en wolken voert :
Of is haar hert tot vreugd genegen,
Ze ontfronft het hoofd tot geestig boert
Daar nut en vreugde in is gelegen ;
Ook treed zy wel eens ten Tooneel,
Maar zelfs om door vermaak te stichten,
Schenkt daar de deugd haar wettig deel
En doet de vuige schyndeugd zwichten.
Wat dunkt u zulk een heeft myn vriend
Heer *Langendyk*, met hert en zinnen
Altoos gelieftkooft en gedient,
Stantvastig in 't pryswaardig minnen ;
Zo'n minnaar is zo'n schoonheid waard :
Ook heeft die liefde ons vrucht gegeven
Die Amstels Schouwburg maakt vermaard,
En Hollands Graaven doet herleven.
Met recht, ô ed'le *Poëzy!*
Moet Néderland uw minnaar kroonen,
Die ons zo menig Schildery
Door zyn penceelstreek deed vertoonen ;
Tans noodigt hy ons weêr te feest.
Op keur van nieuwe lekkernyen,
En schenkt door gaaven van zyn geest
Ous keur van dichtkunst Schilderyen.
Dat dan vry de Amstel en het Spaar
Een kroon van Mirthe en Lauwren vlegten,
Om voor een brandend dankaltaar
Haar Dichter op den kruin te hegten ;
Maar neen, dat eischt de Dichtkunst niet,
Zy wil haar minnaar zelfs beloonen,
Het Dichtwerk dat zyn geest ons bied,
Zal best zyn zilveren schédel kroonen.

JAN O L T H O F.

OP

OP HET
DER DEE DEEL
DER
GEDICHTEN
VAN
DEN HEER
PIETER LANGENDYK.

Was't vreemd dat Orfeus Lier, gelyk de aloudheid droomde,
Het wild gediert' betoomde?
Hoe woest van aart, hoe wreed?
Ja, dat Amfiöns luit de steenen hupplen deed?
Nadien de Poëzy, gedaald uit 's Hemels transen,
Haar schitterende glansfen
Den Sterveling vertoont,
Wanneer zy't kwaad bestraft, en 't beeld der deugd bekroont.
Haar groote doelwit is vermaakende te stichten,
Door geestige Gedichten:
Dit wit hebt gy geraakt
Heer LANGENDYK, terwyl gy stichtende elk vermaakt.

Gy tracht de waare deugd in 's menschen ziel te kweeken:
En geesfelt de gebreeken;
Vermits de boertery
Voor zedenmeester speelt, in uwe Poëzy.
Men heeft in vroeger tyd, dan Neêrlandsch Hoofdpoëeten
Zien yveren en zweeten,
Die alle te gelyk
Uw schedel kroonden, ô beroemde LANGENDYK!
Wanneer de Drukpers uw voorgaande Boekjuweelen,
Die keurige ooren streelen,
De Waereld heeft verëerd;
Met keur van Mengelstof op 't konstigst geschakeerd.
'Tans zingt men weêr uw lof, ô gadelooze Schryver!
Die, door uw vlyt en yver,
't Bataafsche zangpriëel,
Met lauwerlov'ren ciert, nadien we uw derde deel
Der Mengeldichten, naar een uitgerekt verlangen,
Van uwe hand ontfangen:
Een Dichtstuk 't welk Virgyl,
Homeer en Flakkus tart, in vinding, trant en styl.
Gy quetst door vuile taal noch bastaardklank onze ooren.
Al wat zich hier laat hooren
Strekt enkel tot vermaak
En stichting, en çieraad van onze Moederspraak.

Nu klinkt uw' veldfluit aan den groenen boord van 't Spaaren,

Als twee Gelieven paaren;

Dan slaat uw Melpomeen'

Vol rouw den treurtoon, op het graf van haar Meecen.

Doch, zoud ge, ô Zangheldin! deez' Letterbeemd betreedn,

En ijder stuk ontleden,

't Ontbrak u aan de macht,

Eer gy zo groot een werk ten halven had gebracht.

Wy nodigen dan all' die Helikon bewaaken,

Of, die vol yver haaken

Na letterlekkerny,

Den Bloemhof in te treên, van deeze Poëzy.

Omaan Parnasvrucht, aan gebloemte, en Dichtçieraaden

De Zinnen te verzaaden.

Hier bloeijt geen blad, of kruid,

Hoe klein, of 't roept den lof des schrandren Dichters uit.

Hier vloeijt een Nektarbeek van Pindus heuvelkruinen.

Hier klinken l'eeftbazuinen.

Maar, hoe! bedrieg ik my?

ô Neen! ik zie de Maaz' de Rottestroom en 't Y

Dit nooit volroemde werk met bloeiende Lauwrieren

En letterkransen çieren.

Dus werd des Dichters naam

Al 't Aardryk omgevoerd, op vleuglen van de Faam.

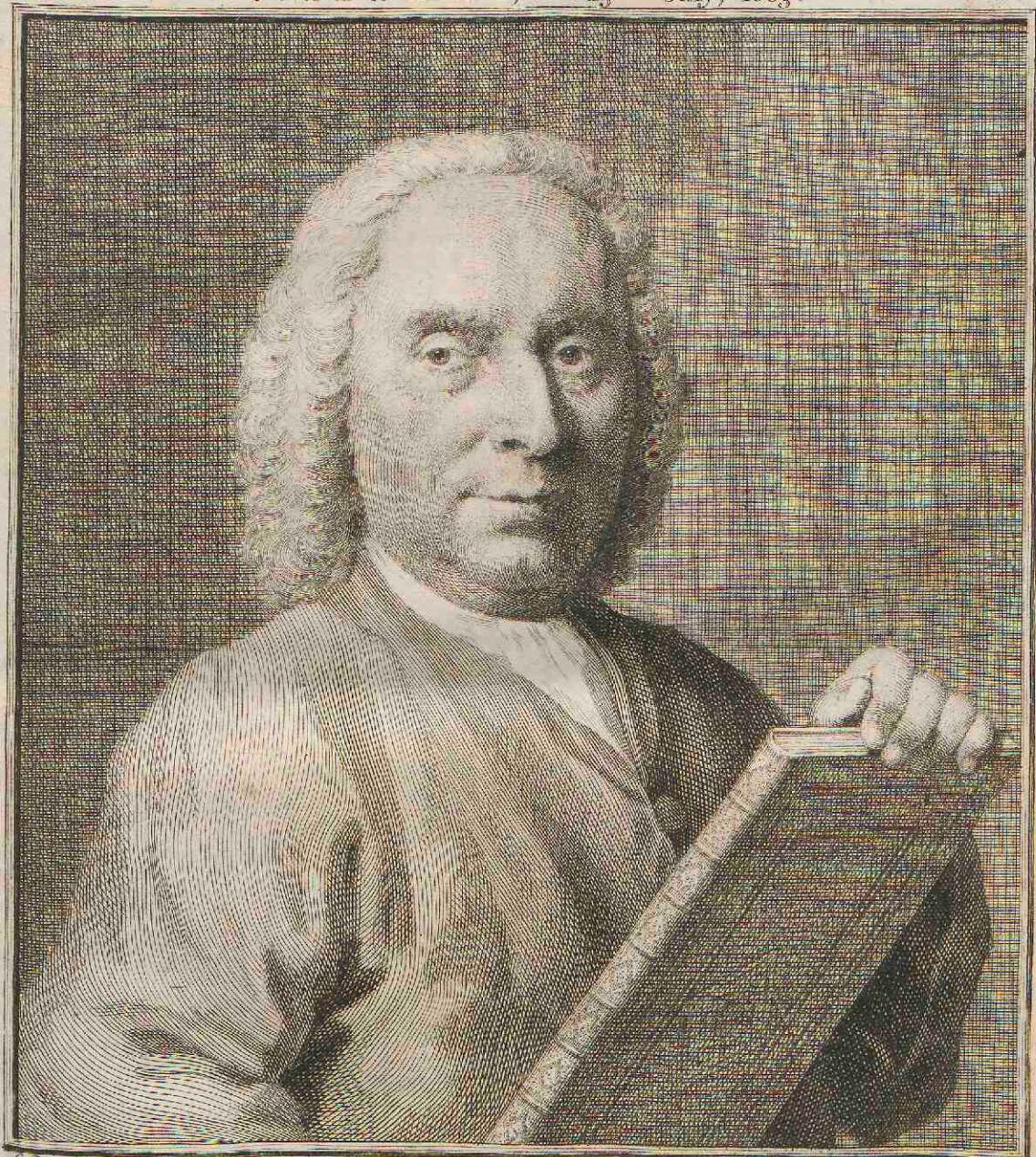
Maar

Maar zagt, myn Zangeres, gy moet uw' drift bepaalen,
Om niet van 't spoor te dwaalen ;
Ontfnaar dan uwe Lier,
Voor zulk een Heldenwerk te laag van styl en zwier.
'k Beken rondborstig dat myn Zangnimf, menigmaalen,
Aan 's Dichters zonnestraalen
Haar flauwe toorts' ontstak,
Schoon tot het volgen van zyn hooge vlucht te zwak.
Laat dan, ô Spaarzwaan! laat uw zanglust nooit bezwyken;
Maar toon dat *Trouw moet Blyken*:
Zo maakt ge, ô LANGENDYK!
Uw Konst, en door uw Konst, uw Naam onsterffelyk.

N. BEAUMONT.

Gebooren te Haarlem, den 25ten July, 1683.

C. Prout ad vivum del.

J. Heubronen sculps. 1791.

Zie hier, o Nederlandt! uw' Moschus, uw' Homeer;
Uw' Plautus, die't bederf der zeden gaet te keer;
Den schrandren LANCENDYK, den Livius van't Sparen,
Die Hollands Graven doet herleven in zyn blaëren:
Zyn Kunst verrukt de ziel wanneer hy ernstig dicht;
Doch scherst zyn Geest dan lacht het staetigst aengezicht.

MDCCL.

D. SMITS.

P. L A N G E N D Y K S

G E D I C H T E N .

L O F D E R D I C H T K U N S T

I k loof de kunst die hart en zinnen streelt,
Al 't ondermaansch door maatgedicht verbeeldt,
Der goden lof, en die der helden queelt,
Voor leerzieke ooren;

Die voor de deugd, met kracht en majesteit,
In zuiv're taal, vol wysheidspreuken, pleit,
En lachende om de driefte onweetendheid,
Zich vry laat hooren.

Zy is gekroond met eene lauwerkroon,
Vol stralen uit god Febus zonnetroon,
Wanneer 't gesternt ten rei gaat op den toon
Van haare klanken.

De Redenkunst is haare kamenier,
Wier dochter met een Redenryken zwier
Den geest verquikt, om op de goude lier
Den goôn te danken.

Het zy ze op 't zoet van Hyblaas bloemen aaz',
Of in een beemd Admetus kudden graaz',
Of in het veld den krygstrompetklank blaaz'
Voor Mavors zoonen,

Of dat zy treure op 't hoog Tooneel, en woed',
Uit's dwinglands mond, die vliegt met trotschen moed
Door eene zee van edel helden bloed,
Op konings troonen;

Of lokk' den vrede uit 's Hemels hoogen trans,
 En leid Astré, op de aard gedaald, ten dans,
 En haal' met vreugd het yzer van de lans

Om 't land te ploegen:

Het zy ze treede op 't boertig blytooneel,
 Of eene bruid geleid naar 't minpricel,
 Daar Hymen 't paar verbindt in 't echtgareel,
 Met zielsgenoegen;

Haar wysheid looft het goed, en straft het quaad,
 Zo in den vorst, als in den onderzaat,
 Dien zy met punt-en hekeldichten slaat,

Of roemt naâ waarde.

Maar als haar oog na 't schoon gesternte ziet,
 Vergeet zy al wat hier beneên geschiedt,
 En heft het hart door haar geheiligd lied,

Van 't stof der aarde.

Haare hooge troon op Helikon geplant,
 Blinkt niet van goud of kostlyk diamant:
 Maar pronkt en praalt op 't schoonst aan allen kant:

Met wysheidbloemen:

Met bloemen die verquiklyk zyn van aart,
 Wier geur elk nut, en schrandre zinnen baart,
 Wanneer het oog op 's waerelds wond'ren staart,

Om die te roemen.

De beeldespraak der schrandere Kaldeen,
 Daar Plato hieltt zyn wysheid van te leen,
 Die als een zon in 't oog der Grieken scheen,

Staat aan haar' zyde.

De Wysbegeerte, opspoorster der natuur,
Van alles wat uit aarde, water, vuur,
En lucht bestaat, beschut haar als een muur
Ten allen tyde.

Historikunde en oudheid, overbloemd
Met fabelverw, daar zy de deugd door roemt
En gruwelen ten diepen afgrond doemt,
Zyn haar' vriendinnen.

De Schilderkunst, haar zuster, streelt zich 't meest
Wanneer zy maalt de vruchten van haar geeft,
En wysheid uit haar' kunstverdichtzels leeft,
Die schrand'ren minnen.

Wat volken zyn te vinden in 't heelal,
Die niet verliefd op haaren hemelval,
Met handgeklap en aangenaam geschal
Haar krachten loven?

Haar krachten, uit de hemelen gevloeijd,
Als dauw daar zy de Dichters mē besproeijt,
Waar door de bloem der vinding weelig groeijt
In Pindus hoven.

Haar liev'ling heeft de onsterfelykheid gemeen
Met grooten, die de heerschappy bekleên;
Doch mag gerust op zachte roozen treên,
Als Vorsten vreezen.

Homeer trompet gerust den Trooijfchen brand,
Verzekerd hoe 't ondankbaar vaderland,
Wanneer 't de domme onweetendheid verbant,
Zyn werk zal leezen.

Hesiodus, zyn tydgenoot, die veld-
 En akkerzang voor dien des oorlogs stelt,
 En op zyn fluit den roem der goden meldt,
 Zal eeuwig leeven.

Arion, die Dolfynen lokken kon,
Pindaar, die eerst de renbaanlauwer won
 Als lierdichtprins, zyn beide op Helikon
 Ten troon verheven.

Zo blinkt de naam van schrandren *Theokryt*,
 Door 't herderdicht verheerlykt wyd en zyd.
 Maar 'k zal den roem der dicht'ren van dien tyd.
 Hier niet verhaalen.

Indien ik van Thebaansch' *Amfion* zong,
 Die 't wild gediert met cyterklanken vong,
 En wetten gaf met zyne nektartong,
 Waar zoude ik dwaalen?

Dat Mantua vry roeme op zyn *Virgyl*,
 Der Dicht'ren vorst, zo goddelyk van styl,
 Dat *Momus* noch de bytende Soyl
 Hem kunnen krenken.

De brommende trompetklank van *Lukaan*,
 De vloeiendheid der *Venuzynsche Zwaan*,
 Noch dichters naa hun tyd, als *Klaudiaan*,
 Zal 'k hier gedenken.

De hekelpen van scherpen *Juvenaal*,
 Het puntdicht van den spitfen *Martiaal*,
 Noch *Tasso*, of die in Toskaansche taal
 Parnassus stichten,

Noch *Sannazaar*, verheerlykt door de Faam,
Guarini, voor alle ooren aangenaam
 In 't herderspel, Poeeten altezaam
 Die niemant zwichten.

Ook roemt de kunst in 't magtig Leliryk,
 Met lof beloond van koning Lodewyk,
Corneille met *Racine* te gelyk,
 Als *Sofoklesfen*.

Mollière volgt *Terrents* en *Plautus* naa;
 Zyn blyspél slaat bedurven' zeden gaé,
 En hekelt van den sचेpter tot de spá,
 Met scherpe lesfen.

Is *Miltons* geeft beroemd in Albion?
 Lauriert de Brit het hoofd van *Addisson*?
 Den Batavier bescheen ook *Febus Zon*
 Met dichtkunststraalen.

Dit tuig' van ouds der *Barden* oorlogsdicht,
 Dat moed in 't hart der helden heeft gesticht,
 En *Batoos* heir genoopt tot zynen plicht,
 Om roem te haalen.

Van Vondel wykt voor geen *Euripides*
 In 't treurspel, noch den geeft van *Sofokles*,
 Hem ingestort, als hy door les op les
 Zyn vaers laat vloeijen:

Of *Hoofd*, vol taal van Hoofsche majesteit,
 Wykt de ouden, noch in kracht noch deftigheid,
 Waarom hem word den lauwer toegeleid,
 Die steets zal bloeijen.

Met welk een kracht zingt de eed'le *Goefche Zwaan*,
 En zwemt en bruifcht den Yfroom af en aan.
 Hoe heerlyk volgt hem *Rotgans* op de baan,
 Met hooge toonen.

Hoe blinkt de geest van *Brand* en *Dekker* uit!
 Of *Anslo*, vol van goddelyk geluid,
 Met *Vollenhove*, en de eed'le herdersfluit
 Vol kunst, in *Moonen*!

Hoe kittelt ons de wonderlyke geest
 Van *Fockquenbroch*, op fnaakfen trant en leeft.
 Hoe bromt *Jan Vos*, met spreuken, vol van keeft
 En redenbochten.

Hoe strekt de pen van d' oudheidkenner *Smids*
 Den minnaars van de Dichtkunst tot een gids!
 Zyn roem sterft nooit, schoon hem de nyd te bits
 Heeft aangevochten.

Maar welk een lof verdient het godtlyk dicht
 Van *Baak*, dat deugd in zuiv're harten flicht,
 Die zyne toorts ontfak aan 't hemellicht,
 Om 't hart te blaaken?

Een taal gevormd naar die van 't Paradys,
 Die 't hart verquikt met reinen Hemelipys,
 Verdient dat elk haar naaog', loove en pryz',
 Als 't schoonfte baken.

Maar zacht! 'k fchep uit een onuitputb're bron;
 Wie telt en maalt de ftraalen van de zon?
 Die meerder eifcht zie 't Panpoëticon,
 By heer *van Halen*,

Een kabinet, daar zyn penſeel in maalt
 De dichters, van Apolloos geest beſtraald,
 In Nederland; waardoor hy lof behaalt,
 Die ſteets zal praalen.

Zyn ſchilderkunſt paart zich met *Bidloos* pen;
 Hy wil dat elk der dicht'ren aanschyn kenn',
 Die, dat de nyd hunn' vaerzen nimmer ſchenn',
 Of doe verliezen.

Zo word door kunſt Apolloos kerk gebouwd,
 Van marmerſteen noch uitgegraaven goud:
 Maar door 't penſeel, en pen, die kunſt ontvouwt,
 En 't beſt kan kiezen.

Hier zien we ook van uw Kunſtgenooten ſtaan,
 Gehuldigd met des ſchilders lauwerblaân,
 Beſchermers van den trouwen PELLIKAAN,
 In Haarlems wallen.

Uw KAMER, door gansch Nederland vermaard,
 Was al beroemd eer Alvaas heilloos zwaerd,
 Op 't bekkeneel der burgery geſchaard,
 De kunſt deed vallen.

Uw *Factor*, heeft door ſchimp en hekeldicht,
 De huichlaary het masker afgelicht,
 En Babels ſchande ontdekt voor elks gezicht;
 Doch 't koſt' hem 't leeven.

Hoe heuglyk waar 't, indien de kunſt voorheen
 Op deeze plaats gevierd en aangebeên,
 In vollen glans en deſtigheid verſcheen,
 Om nooit te ſnieeven.

Al struikelt zy, men hoed' haar voor den val.
 Ons Haerlem queekt nog geesten in zyn wal,
 Wier dichtwerk nyd noch tyd verflinden zal,
 Maar elk beminnen.

Van Mander heeft in deeze stadt gebloeijd,
Schriverius, van Pindus vocht besproeijd,
 En *Korenhart* wiens pen van honig vloeijt,
 Een spys der zinnen.

Is *Rixtel* niet (dien elk met eerbied noem)
 Door zyn vernuft de stad geweest ten roem?
 En *Schermer* die kunstryke en jonge bloem
 Te vroeg bezweken!

Die kunst ontbreekt, verftrekke een *Mecenaat*;
 Zo bloeijt zy weer in haaren ouden staat;
 Doch in een schoon en deftiger gewaad,
 Om elk te ontsteeken.

Maar echter eischt de Redenrykkunst niet,
 Dat, als van ouds, hier mommery geschied;
 Dewyl de kunst daar ze ongeschiktheid ziet
 Allengs zal wyken.

Zy staat door deugd na onverwelkbare blaân,
 En voed haar Jong, gelyk de PELLIKAAN
 Met eigen bloed, en poogt het voor te staan,
 Daar TROUW MOET BLYKEN.

*Uitgesproken in de Kamer
 van 't Kunstgenootschap,
 den 1 Janu. 1722.*

L O F D I C H T

O P H E T E E R B E E L D V A N

LAURENSKOSTER.

Door G. VAN HEERSTAL gebeiteld, en in den Artsenyhof op-
gerecht binnen Haerlem 1722.

L aurens, de vinder van de kunst
Die alle wysheid doet herleeven,
Hem van den Hemel ingegeeven,
Wordt loflyk, door der Artsen gunst,
In 't Prinsenhof uit steen geklonken,
Om als een prins der kunst te pronken.

Nu ziet's mans Vaderstadt haar wensch
Vervuld, naa schaars driehonderd Jaaren;
Nu ryft de glorie van het Spaaren,
En lacht om d' yd'len waan van Mentsz,
En Guitenbergers adelbrieven;
Dit beeld braveert de Letterdieven.

De Kenmerlandsche Kadmus leeft
In vollen luister, naâ zyn waarde,
Zyn naam vliegt over zee en aarde,
Zo ver de naam van Holland zweeft;
Zo ver de Letterkunst, en boeken
Vol eedle wysheid, zyn te zoeken.

Dat Memfis roeme op zyn Chaldeen,
 Of Hermes eere als lettervinder;
 De Herulheimer roemt niet minder
 Dat in zyn muur een licht verscheen,
 Zo heerlyk als by de Asfyriëren,
 Om 's waerelds wysheid te verçieren.

't Hebreëuws geslacht wil Abraham
 Met de eerste lettervinding eeren,
 Of tegen de Chaldeen verweeren,
 Dat zy uit Seth eerst oorsprongk nam,
 En naa den zondvloed in het leeven
 Door Noachs voorzorg is gebleven.

Maar zulk een ydle roem is mis:
 Het blykt, wyl Godt zyn' wil en wetten
 In steene Taf'len zelf wou zetten,
 Dat deeze vinding Godtlyk is,
 Om zynen wil elk te openbaaren,
 Tot 't eind der eeuwen en der jaaren.

Dus was het ook des Hemels gunst,
 Vol goedheid, liefde en welbehaagen,
 Om ons in deeze laater dagen
 Te zegenen met Kofers kunst,
 Die duizend zielen zou verlichten,
 En met het woord des Bybels stichten.

Hoe menig schoone Letterschat
Is door den roeft des tyds verflonden:
Die waar' deez' kunst eer uitgevonden,
De waereld nog behouden had!
Geleerdheid zou zich nu nog streelen
Met veele aêloude boekjuweelen.

Het deftig werk van Livius,
Historifchryver van oud Romén,
Vertoonde mooglyk zich volkomen,
En 't overschot van Tacitus,
Het puik van alle Roomsche pennen,
Deed elk 't vervolg der zaaken kennen.

Helaas! verflindend krygsgeweld
Der Gotten, Hunnen en Wandaalen!
Brandfichters in de Letterzaalen,
Uw driefte domheid hield het veld!
't Barbaarisch leger koelt zyn driften
Aan tempels, kunst, en eedle fchriften.

De Chriften bergt het dierbaarft boek,
Door 's Hemels hulp, in donk're holen.
't Romeinsche Wetboek legt verscholen.
De Wysbegeerte maakt zich r' zoek.
Staatkunde, kunst van redeneeren,
Noch deugd kan 's krygsmans woede keeren.

Apols geneeskunft volgt dat spoor.
 Minerf ziet school op school vervallen,
 Die Attila misbruikt tot stallen.

De Noordsche Leeuw heeft geen gehoor.
 Het kunstpenſeel, of 's Dichters reden,
 Behoudt, als eer, geen ryke ſteden.

En ſchoon het woedend Noordsche zwaard
 Waardoor ontelb're helden vielen,
 Vermoeijd van ſteden te vernielen,
 In 't eind een weinig is bedaard;
 De kunſt ontbrak nog veele jaaren
 Om haar beminnaars te vergaären.

De Geestlykheid wierd wel herſteld:
 Maar 't bygeloof ten troon verheven.
 De waare wyſheid bleef verdreven.
 De onweetendheid behield het veld.
 Men paaijde 't volk met beuzelingen,
 Om nooit tot zaaken in te dringen.

's Lands Ov'righeid gebruikte een Klerk
 Om alle wetten voor te leezen,
 Wie dit weérſtond had fluks te vreezen
 Den ban en vloek van zulk een' kerk,
 Die 't volk door ſchyndeugd kon verblinden,
 En 't al wil binden en ontbinden.

ô Droeve! ô naare! ô duist're nacht!
Rampzalig lot van kunst en taalen!
Geleerdheid, die zo lang moest dwaalen,
Wie heeft u 't eerste licht gebracht?
De wysheids fakkel van Athenen
Was in 't Romeinsche puin verdwenen.

Wat was 't een treffelyke schat,
Die in den tyd van twintig jaaren,
Met arbeid, zo veel kon vergaären
Dat hy slechts twintig werken had:
Nu vind gy, wakk're letterkloeken,
Een eindeloozen schat van boeken.

Nu ziet gy, door des Hemels gunst,
De wysheid op haar troon verheven,
Verstorven' taalen weder leeven,
Het menschedom bloeijen door de kunst,
En van een reeks geleerde mannen
De driefte onweetendheid verbannen.

Wien zyt gy zulk een treflyk licht,
ô Kerk! ô wydberoemde scholen!
Die de eedle wysheid is bevolen,
Naast Godt, die alles schenkt, verplicht?
't Is Haerlems Kadmus, die vol luister
U als een fakkel lichtte in 't duister.

Indien de vrygevochte Staat,
 Zyn wydberoemde waterhelden,
 Die zich in 't spits des oorlogs stelden,
 Een graf uit marmer klinken laat,
 Om wakk're mannen aan te spooren
 Die tot 's lands glorie zyn gebooren;

Verdient dan de eedle letterheld
 Laurens, niet binnen Haerlems muuren
 Een beeld dat de eeuwen kan verduuren,
 Wyl hy de wysheid heeft hersteld?
 Verdient hy by de Batavieren
 Dan niet een eerkrans van laurieren?

Niet by den Batavier alleen:
 Die eer is gansch Euroop hem schuldig:
 Dat dan de Brit en Frank hem huldig,
 Itaalje, en Spanje, Zweed en Deen,
 Germanje, en waar nu schoolen bloeijen,
 Die door zyne eedle vinding groeijen.

Had hy geleefd in Cezars tyd,
 Men mogt zyn beeld in goud aanschouwen,
 En tot 's mans lof een tempel bouwen,
 Zyn eedle Drukkunst toegewyd,
 Daar voor stond: *hier 's de wysheid veilig,*
Beschermd door Haerlems Letterheilig.

Doch zwygt vry uit ondankbaarheid,
 En veinst geleerde vreemdelingen.
 Maar, Haerlem, laat u nooit ontwringen
 Een glorie die uw' naam verbreidt.
 De glimp van Mentz zal nu bezwyken.
 Bescherm dit beeld; uw TROUW MOET BLYKEN.

*Uitgesproken in de Kamer
 van 't Kunstgenootschap,
 den 1 Janu: 1723.*

O P D E

M A T R Y Z E N

O F

LETTER VORMEN,

IN DE LETTERGIETERY VAN DE STADS DRUKKERS IZAÄK
 EN JOHANNES ENSCHEDÉ TE HAERLEM.

Zo Koffers eedle geeft zich na driehonderd Jaaren
 Op nieuw mogt openbaaren,
 En deez' Matrijkskas zag, met haaren Letterschat,
 Die Wonderen bevat:

Hy ſprak gewis aldus: 'k laat Ments de glorie over
 Met haaren Letterroover,
 Dat hy myn Boekdrukkunſt beſchaafd heeft en gevoed;
 Nu elk bekennen moet:
 Dat naa drie eeuwen tyds myn kunſt van net tot netter,
 Ten opzicht van de letter,
 In haar geboortestad, zo zuiver, zo volmaakt
 Ten toppunt is geraakt.
 Hier zyn de Moeders nu, hier toont men de Matryzen,
 Die openbaer bewyzen
 Hoe myn ontſtolen kunſt, de Waereld door verſtrooijd,
 Te Haerlem is voltooijd.

O P D E

M A T R Y S K A S.

Geleerden zoekt gy 't hart in Haerlem op te haalen?
 Zie daar de Moeders dan der Lettren aller taalen,
 In 't huis der Enſchedees, die, Koſters kunſt ten prys,
 Uw ſchoolen voeden met de ſchoonſte letterſpys.

A N D E R S.

'k Bewaar de Moeders hier der Lettren aller wyzen,
 Die met haar letterſpys vier Waereldeelen ſpyzen.

OP DE TYTELPLAAT VOOR

J. C. S E I Z.

DERDE JUBELJAAR DER UITGEVONDEN

B O E K D R U K K U N S T.

MINERVE omhelst het beeld van KOSTER, die aan 't Spaaren
 De DRUKKUNST eerst bedacht voor ruim driehonderdjaaren,
 En als een achtbaar Lidt in zyne Vaderstadt,
 Ten nut der Burgery op 't STEDEKUSSEN zat.
 Men kroone vry LAURENS met eeuwige LAURIEREN;
 Men zie het VOETSTUK met zyn edel SCHILD verçieren;
 Men beelde 't Eeuwfeest met drie SLANGEKRINGEN uit:
 De FAAM blaast boven al, met zegenryk geluid,
 's Mans roem de Waereld door, in doorgeleerde bladeren,
 Voor dien, die honig uit de wysheidbloemen gaderen.
 DE ZON DER WAARHEID brak door alle nevels heen,
 Na dat het edel licht der Drukkunst de Aard bescheen.
 De ONWEETENDHEID des volks van allerhande staaten,
 Verdween door deeze Zon, by die het licht niet haaten.
 Met recht word KOSTERS naam dus, na drie eeuwen tyd,
 Door eene schrandre pen aan de eeuwigheid gewyd:
 Een pen die HAERLEMS roem der Drukkunst kloek verdedigt,
 En stopt den lastermond van die haar eer beledigt,

III. DEEL.

C

Met

Met klem, met kracht vantaal, geleerdheid, en bescheid.
 Zwyg MENTZ, en STRAATSBURG zwyg't geding is uitgepleit!
 Gy hebt uw fakkel eerst aan HAERLEMS Zon ontsteeken.
 GERMANJE mag met roem van PETERSCHÖIFFER spreekē,
 Die de eerste stempels sneed op KOSTERS nieuwe wyz',
 Dat ENGELAND met recht den wakk'ren CAXTON pryz',
 Die daar de Drukkunst bracht met list uit HAERLEMS muuren,
 Zyn naam zal, als het School van OXFORT eeuwig duuren.
 Heeft JENSON de eedle Kunst ITALIË aangebracht,
 En wordt uw MENTELIN, ô STEAATSBUEG niet geacht
 Als Kunstverbéteraar? Elk zal hem de eere geeven,
 Dat hy met ALDUS en FEOBENIUS zal leeven;
 En in Minervaas School, waar in zy zyn geteeld,
 Met luister pronken, by myn KOSTERS edel beeld.

O P D E N

G E D E N K P E N N I N G

V A N

L A U R E N S K O S T E R.

D O O R

G. M A R S H O O R N.

Ziet Koffers beeld nâ 't leven,
 Zo kunstig en verheven.

Gestempeld op deez' plaat,
Dat elk verwonderd staat,
Hoe dat het edel Spaaren
Een kunstenaar kon baaren,
Die buiten onderwys
In kunst, streeft na den prys
Met de eerste stempelsnyders.
Maar zwygt nu, kunstbenyders!
Klopt Koster door zyn vond
U zelf niet op den mond?
Laat Mentz, laat Straatsburg schreeuwen.
Hier zien de volgende eeuwen
Den Letterheld vergood,
Door zynen Stadtgenoot.
Hy ciert Minervaas tempel
Met zynen eersten stempel,
Daar Kusters schild op staat,
De Drukpers tot cieraad.
Drie eeuwen zyn verlopen.
Het Spiegelboek legt open,
Dat Haerlem nog bewaard.
De Pers heeft geen laurieren?
Marshooren wil haar cieren
Met Sterren, Kruis en Zwaerd.

VERWEERSCHRIFT

DER DRIE ALOUDE HAARLEMSCHE

REDENKAMERS,

TEGEN DE SAMENSPANNING VAN ACHT NEERINGLOOZE

WAARDE N,

*Die door een ingeleverd verzoekschrift aan de Regeering,
de Kamers, ten hunnen voordeele, door zekere belas-
ting zогten te vernietigen.*

RETHORICA SPREEKT.

Hoe durft dit achttal van het Tappers volk bestaan,
Zyn klaauwen aan de kroon der Broederschap te slaan!
Die ligt drie Ecuwen lang gebloeijde heeft, aan het Spaaren,
En de achtbaerheid der kunst tot heden blyft bewaaren.
Hoe vryft de lasterzucht, ons in het aangezicht,
Dat de oude Kamers, voor de Redenkunst gesticht,
In misbruik zyn geraakt, en nu, in allen deelen,
Tot plaats en strekken, om te drinken en te spelen,
Gelyk men daaglyks in de huizen van fatsoen,
Als die der Tappers zyn, gewoonlyk is te doen.

Waer

Waer door hunn' neringen zo jammerlyk verloopen,
Dat aan hun haard schier nooit van burgers word gezopen.
Een jammerlyke zaak, waar aan, naar hun verstand,
Mischien de welvaard hangt van 't halve Vaderland.

Beroemde Broederschap! ik voel myn geest ontsteken,
Om voor uw eer en recht in poëzy te spreken,
En dus de onwetendheid, die de ezels ooren vreef
Aan uw alouden roem, te toonen dat ik leef,
En van uw Kamers nooit verjaagd ben of verbannen.

Gy, WAARDEN, die mischien na 't klappen van de kannen
Veel sneller luistert, dan na Febus heldre lier;
Indien uw ooren niet verdikt, door wyn of bier,
Bekwaam zyn om de kracht der reden plaats te geeven,
Zult gy begrypen, dat de kunst nog is in 't leven,
En niet verdient zoo vuil te worden afgemaald
In uw Verzoekschrift, dat van 't spoor der reden dwaalt.
Wanneer wy in den rei van onze braave leden,
Uit liefde tot de kunst, met vreugd ter Kamer treden,
Zien wy de teekens van onze oudheid aen den wand,
In schilden, ryk van geest, en spreuken vol verstand,
Waer uit men d' adeldom der Kamers klaar kan leezen,
Die door verdienste tot dat toppunt zyn gerezen,
Ten tyde dat het Volk door snoode Geestlykheid
Wierd dom gehouden, en door bygeloof misleid;
Ja 't kerkelyk gezag zo hoog rees in vermogen,
Dat zelfs de grootste vorst den Paus moest zien naer de oogen
Of zyn vervloeking, ban en bliksem ondergaan,
En, vogelvry verklaard, ten doel der moordzucht staan.

Die rugsteun gaf toen klem aan ongebonden klerken,
 En baarde een grooten zwerm van redenlooze werken;
 Men hield den Bybel voor de Leeken aan een kant,
 En stopte groot en klein hun grollen in de hand;
 Leugende boeken, die vol lompe fabels steken,
 Een aas voor kloosterbroërs en de allerdomste leeken,
 Waardoor de onwetendheit zoo aenwies in 't Gemeen,
 Dat niemand schryven kon, dan pas de Klerk alleen,
 Die daardoor voet kreeg om het Raadhuis op te treden,
 En ringeloorde daar de wet en Overheden,
 Was 't wonder dat een Klerk de Leeken overwon,
 Daar Aelbrecht Hollands graef, byna, niet schryven kon,
 Dan de eerste letter A, in eenen kring geschreven?
 Maar had de Geestlykheid hier meê vernoegd gebleven,
 Geen Overheit beschimpt, geen Burgery geraakt,
 Door referynen, uit baldadigheit gemaakt,
 De Kamers hadden nooit de hoofden opgestoken,
 En, op hun beurt, het leed hun aengedaan gewroken,
 Want als de Redenkunstweêr smaak vond by 't gemeen,
 En in dien duistren tyd (schoon onbeschaafd) verscheen,
 Wist zy de onwetendheit der kloosters haast te ontdekken,
 Door referynen die tot ieders leering strekken;
 Waar op de kunst int kort haar Mecenaten vond,
 En stopte door haar geest de lasterzucht den mond;
 Ja dorst de leemten en gebreken der gezellen,
 Die in de kloosters zyn, in 't openbaar vertellen;
 't Zy door een Zinnespel of door een zotte Kluit;
 Dus brak de bommel van de fabelgrolkunst uit.

En

En die niet dwaas was zag nu uit zyne eigen oogen,
Hoe 't volk, veel eeuwenlang, misleid was en bedrogen.

Dit is geschied, eer 't licht der Euangelileer
Wierd op den kandelaer gesteld, tot 's Hemels eer,
Waar voor de Kamers, die tot heden overschieten,
Met dankbaarheid, de gunst der Magistraat genieten.

't Is waar, de loop der kunst wierd voor een tyd bepaald;
Wanneer de Geestlykheid, nog meer van 't spoor gedwaald,
Met zwaerd en mutsaart dacht de waarheid te vernielen,
En 't treurspel aanving, dat veel honderd duizend zielen,
Verwezen om 't geloof, het leven heeft gekost,
Eer dat de kerk, Gods bruid, werd van haer angst verlost.

(*) In dezen tyd wierd een van onze Kamerleden,
Die de ongebondenheid had op haar zeer getreden, (Met

(*) Te Haerlem zyn den 29 van Zomermaand des Jaars 1568 drie mannen met de koorde gedood, onder anderen *Heins Adriaanszoon*, Factor op de Redenrykkamer *Trouw moet blyken*, die eenige referencien of liederen, en onder anderen een echo of wedergalm ten smaad der geestelykheid hadde geschied. Hy was een Schoenmaaker van zyn handwerk. Zyn moeder, de Stads vroedvrouw, bad den Burgermeester *Quiry Thalesius* dat hy tog medelyden wilde hebben, ten minste om zyn acht moederlooze kinderen en haaren tachtig Jaarigen ouderdom; Want veele dingen, zeide zy, zyn geschied in den vryen tyd. *In den vryen tyd*, was zyn antwoord, *toen was 't een tyd om door de vingeren te zien: maar nu is 't een tyd van Justitie*. Hy wierd na dat de twee eersten den geest gegeeven hadden, wegens een schielyk gerucht, en daar op volgende beroerte, van het Schavot na Burgemeesters kamer gerukt, en aldaar aan een ladder geworgd. het antwoord van den burgemeester wierd opgekropt, maar niet vergeeten: want vyf Jaaren daar na, is hy uit de Stads gevangenis gerukt (ten tyde dat Haerlem door de spanjaarden belegerd was) en onder een smaadelyk toewerpen van de voorz: woorden ter galge gesleept zynde, wierd hy op het bolwerk zonder eenig pleitgeding opgehangen, door de wraak cener raaden.

(Met tegenzin van 't volk beklaagt van klein en groot)
 Op 't Raedhuis dezer stad, om zyn geloof gedoodt;
 Door aandrang en geweld der snoode kerkelingen,
 Die met gewetensdwang de harten willen dwingen:
 Doch hunne dwinglandy heeft nooit de kunst verdoofd;
 Zy is de onwetendheid gewasfen boven 't hoofd.
 Zy is begunstigd van onze achtbare overheden,
 Byna drie eeuwen, en ligt langer tyd geleden;
 Zy toont nog, jaar op jaar, de blyken van haar kunst,
 En roemt met dankbaarheid der Burgervadren gunst,
 En kufft de vryheid, van den Hemel ons geschonken,
 Zy zoekt haar leden tot gehoorzaamheid te ontvonken,
 En Godt en de Overheid te dienen volgens pligt.
 Zy cert de deugd, schoon haar de lasterzucht betigt,
 Dat de oude Redenkunff der Kamers is verdreven,
 Een laster door den nyd ons fchendig aangewreven;
 Doch die zich zelve fchaamt, zo waarheid fchaamte baart,
 In 't hart eens logenaars, of half verzopen Waard.
 Wel ver, dat wy de kunff der Kamers niet zien bloeijen,
 Wy zien haar dagelyks door braave leden groeijen,
 In zuiverheid van taal en welgevoeglykheid.

Maar is 't geen dwaasheid, dat de Redenrykkunff pleit
 Met volk dat raadloos fchynt, en zo wanfchappen blind is,
 Dat de allerwysfte zo onnozel als een kind is,

Om

zende gemeente. Hy word van verscheide schryvers, onder anderen P. C. Hoofd, om zulk een rampzalig lot beklaagd, zynde een man van uitmuntende gaaven, en een lieveling geweest van den onpartydigsten onder de Roomschegezinden. naamlyk den geleerden Erasmus. *M. S. Zie hier ook over, Hoofd. Ampzing. Brands reform: en de Martelaarsboeken, der Roomschen en Hervormden.*

Om van onze edele kunst een regel te verstaan;
't Word tyd, om ons van hunne onwetendheid te ontslaan.

Gy WAARDEN, die mischien wat schryven kunt of lezen,
Uit wiens verzoekschrift zoo veel onheils is gerezen,
Maakt u de baatzucht, of de onnoozelheid zo blind,
Dat gy durft klagen, hoe ge uw haartsteé ledig vind,
En dat een vreemding moet te bed gaan, zonder drinken,
Die geen gezelschap vind om met het glas te klinken;
't Is waar dat vult geen beurs, 't is mooglyk 't geen gy zegt:
Maer durft gy hoopen, als gy op uw luimen legt,
Dat braave burgers in uw kroegen zouden sluipen,
Om daar een vreemding, tot uw voordeel, te bezuipen.
Gewis, ik ken niet een der Broederschap zo laf,
Dat hy u immer voet tot die gedachten gaf;
Komt tot u zelve, en beschouwt, met nuchtre zinnen,
Of gy bequaam zyt om weêr nering aan te winnen;
Weest nyver en beleefd; verbant krakeelen nyd;
Tapt uwe kannen vol; schryft nooit met dubbel kryt;
Besteelt 's lands inkomst niet door looze sluikeryen;
Heult nooit met volk, dat zweert om bekken op te snyên;
Gedoogt niet dat de jeugd om groote sommen speelt;
Of houd geen duif op 't slag die slimmer onheil teelt.
Zo gy dus eerlyk zyt, gelyk wy zouden hoopen,
En dat uw neringen dan evenwel verloopen,
Wyt dat de Broederschap der Redenkamers niet,
Maar denkt veel eer, dat gy 'er zuiver overschiet.
En zoo gy langer van den tap niet weet te leeven,
Kunt gy bezoeken om een kettinghje te weeven,

Daar meenig eerlyk man in Haerlem zich meê voed;
 Die werken kan, en wil, verwind de tegenspoed.
 Gy moet de Kamers nooit uw neringloosheid wyten;
 Silenus graauwtje moet naar Pegasus niet byten.

S P O O R

TOT EEN ALGEMEENEN

V R E E D E.

O Dierbaar Vaderland, dat in des Hemels zegen
 De aloude Vryheid, door uw goed en bloed verkregen,
 Met hart en ziel beschermt, tot heil van Kerk en Staat;
 Dewysheid zorgt en waakt, in 't midden van den Raad,
 Om 't alverslindend vuur des oorlogs af te wenden,
 Dat gansch Europe dreigt te domp'len in elenden.
 Zy ziet het Duitsche ryk met schrik, met deernis aan,
 Wiens vryheid heden moet verwinnen, of vergaan;
 Dewyl de heerschezucht en de hoogmoed duizend streeken
 Verzinnen, om de kracht des Bontgenoots te breeken,
 Die 't gantsche Christenryk wil zien in evenwicht
 Men spuuwde Godt wel eer verwaten in 't gezicht,
 „ Dooz

„ Door 't schenden van de trouw en heilige verbonden!
 Dat heeft 's Lands vrye Maagd eertyds met smert bevonden;
 Is 't wonder dat zy waakt, en in de wapens staat;
 Opdat het oorlogsvuur tot haar niet overflaat?
 Is 't wonder? dat zy, om dit snood geweld te breeken,
 Den Godt der Vaderen poogt zyn bystand af te sinecken,
 Om 't hart der Koningen te roeren, 't Volk ten vreugd',
 Tot vreedelievendheid, de grootste heldendeugd.

Hoort, hoort, de stem van Godt, ó koningen der aarde!
 Wat is uw roem? uw macht? by Hem van geener waarde.
 Dat u de hoogmoed met een kroon van lauren çier:
 Die kroon bedekt u niet voor 's Hemels blixemvier.

Ach, dierbaar Vaderland! mogt gy de vreugd eens smaaken
 Dat gy den nagebuur gered zaagt uit de kaaken
 Van 't dier der Staatzucht, dat het Duitsche ryk verscheurt:
 Die Krokkedil, die nog in schyn haar roof betreurt:
 Die goud, die wapens leent, aan winden tegen vrinden,
 Om als zy machtloos zyn hen alle te verflinden;
 Die nooit verzadigd is, die na geen schreijen hoort:
 Maar stof tot glorie zoekt in d' algemeenen moord.

ó Eedle Vorsten, die onzydig hebt gezeten,
 En de eer zult hebben dat gy 't laatst word opgegeeten;
 Indien gy met den wolf wilt treden op de jacht;
 Waakt op! en ziet waar toe uw vryheid is gebracht!
 Laat u door ydlen glans van staat noch goud bekooren:
 Stelt u de vroomheid der Germanen steeds te vooren.
 't Lafhartig Azië mag in de ketens gaan:
 Het edel Duitsche bloed zal die in stukken slaan.

Waakt op! 't is tyd, om u ontfachelyk te toonen;
 Dan zult gy haast het hoofd met vreedelyven kroonen,
 Of 't schrikdier vellen, dat uw ingewand vernielt,
 En steden omkeert, als 't uw helden heeft ontzield.
 Hoort Ryn, hoort Donauw, Elve, en Moldauw deerlyk kermen.
 Wat hart krimpt niet van schrik? wie moet zig niet erbermen
 Om al 't vergoten bloed van d'armen onderdaan?
 Waakt op, ô Kreitsen! eer uw kragten zyn vergaan.
 Beeft voor het dreigen niet van snoode vreemdelingen,
 Die 't ryk verdeelen; die 't elk oogenblik bespringen.
 Vereenigt uwe kracht, en word één ziel één hart.
 Verbreekt de strikken daar de list u in verwart.
 Ach! dat uw vorsten recht hun staatsbelangen kenden,
 Wat zou men jammers van den Duitschen bodem wenden!
 Ô Hoofd des Keizerryks, wiens waggelende kroon
 Ligt voor de voeten valt der Weener Amazoon,
 Indien de Godtheid niet door kracht der vreedestraalen
 Het quynend Vaderland in tyds doe adem haalen:
 Hoe ydel is de hulp daar gy u op verlaat;
 Wyl 't zwaerd des Hemels al haar pooging nederflaat.
 Uw ryk, uw leeven, blyft ten doel voor veel gevaaren,
 Uw Erfland is verwoest door woedende Hussaaren.
 Vliegt niet uw Bontgenoot voorvluchtig uit het veld?
 En laat Bohemen aan den Lotharingschen held?
 Zou u de Godtheid niet door wondren overtuigen
 Dat de Aardsche Majesteit voor 's Hemels stem moet buigen?
 Klinkt zyne stem niet in het Duitsche vaderland?
 Zengt zich uw Adelaar niet in den oorlogsbrand?

Moet

Moet gy uw ryksgebied door staatzucht zien verdelgen?
 Moet Ryn, moet Donauw zo veel stroomen bloeds verzwel-
 Ontvlucht de kroonharpy, die u dien ramp bereid. (gen!
 Verquik den onderdaan uit edelmoedigheid.
 Steun op geen vreemde hulp. Zoek heul by vroomen Stenden,
 Die reed staan om het ryk te redden uit elenden:
 Maar boven al by Godt, den rechter van 't Heelal,
 Die, (zo gy Vreede zoekt,) u Vreede schenken zal.
 Laat u door vleijery noch staatslist meer misleiden,
 Blyf van het waar belang des ryks niet afgescheiden.
 Verzoen u, groote Vorst, met Duitslands Amazoon;
 Opdat haar stem u eens bevestig' op den troon;
 En't maagschap, dus vereend, de wraakzucht mag vergeeten,
 Als 't oorlogs ondiep werd geklonken aan den keten.
 Monarch van Vrankryk, die uw trouwen onderdaan,
 In 't vuur van Fryburg zaagt by duizenden vergaan;
 Die om uw vyand tot herwinnen niet te dwingen,
 De sterke muuren door het boskruid op doet springen;
 Ach! vloog het oorlogsvuur met één dus in de lucht,
 Hoe juichte 't Christenryk, dat nu in rampspoed zucht!
 Ach! laat uw goedheid door geen vleijers meer misleiden.
 Bemerk gy niet dat als ge uw macht poogt uit te breiden,
 Men 't al te dierbaar bloed des volks ter slagbank brengt,
 En gy uw vleug'len in het vuur des oorlogs zengt?
 Kan uwe glorie, uw laurier, de schade boeten
 Van duizend weduwen gebogen voor uw voeten?
 Wat voordeel wint gy voor zo veel miljoenen schat?
 Verarmde landen! en een omgekeerde stad!

Die alle vorsten van Europa u misgunnen,
 En gy met al uw macht niet zult behouden kunnen.
 ô Grootste Koning van de gantsche Christenheid,
 Erken de goedheid van de Hemelmajesteit,
 Die u in 't ziekbed door vermoeydheid neêrgeflagen,
 Heeft weêr gegeven aan uw ryk en eed'le maagen.
 Ei laat uw kroon een kroon van vreedepalmen zyn;
 Opdat die vreugd niet uit het hart des volks verdwyn.
 Laat de edelmoedigste van alle Koninginnen,
 U in grootmoedigheid, ô Vorst! niet overwinnen.
 Schyn, schyn, ô Fransche Zon, op de Oostenrysche Maan
 Met vreedestraalen; dan zal de oorlogsdamp vergaan.
 En gy, ô Dappre Held, ô Salomon van 't Noorde,
 Ach! dat gy na 't geblaas van geen Tyrtëus hoorde!
 Die met den toverklank der Fransche Poezy
 Den geest wil vangen in het net der vleijery;
 „ Gy zoudt als hoofd der Kerk met Konstantyn verwinnen,
 „ Indien gewetens dwang den Oorlog dorst beginnen;
 Nu word gy, dappre vorst (daar al het ryk om schreij)!
 Door Staatsbedienaars van 't heerschezuchtig hof misleid,
 Die u, sints 't vreêverdrag van Breslauw, vinnig haaten,
 En nu, uit wraak, in nood beschimpen, enverlaaten;
 Die 't Hoofd van 't Keizerryk slegs bystaan in den schyn,
 Om meesters van het lot der koningen te zyn;
 Die hunnen eigen Vorst met schyn van glorie blinden,
 En middlerwyl zyn schat, en 't bloed des volks verslinden;
 Die 't hun belangen is, om 't vuur van helse twist
 Steeds aan te stooken, door een Machiavel'sche list,

En

En 't oor te stoppen voor de klaagende gemeente,
Die uitgemergeld word, helaas! tot aan 't gebeente.
Stuit, dappre Koning, stuit den oorlog in zyn loop.
Vervul door uw beleid de langgewenschte hoop
Van 't Duitsche Vaderland, ja van uw onderdaanen!
Wisch edelmoedig af dien vloed van bittre traanen,
Die Duitschlands vryheid voor uw voeten deerlyk schreijt.
Voeg by uw heldenmoed den geest van tederheid.
Herwin de harten die van u zyn afgeweken;
Zo kan uw Majesteit zig op den vyand wreeken,
Die uwe kroon beschimpt; die u in nood verlaat;
Het ryk, zyn Bondgenoot, en ook zich zelf verraad.
Had gy, o machtig vorst, uw wapens kunnen paaren
Met de ed'le Koningin der dappere Hungaaren,
Gy waart besliffer van den maagschaptwift geweest,
En 't Vaderland behoed dat nu veel onheil vreeft.
't Is tyd, volg 't Staatsbeleid van uw doorluchte vaderen,
Laat geen Belisles, geen Voltaires tot u naderen,
Of hoor, en zie, en zwyg. Vertrouw niet op Bourbon,
Voor gy met Cezar zegt, ik quam, ik zag, ik won;
Voor gy een vasten, en een vreederyken zegen
Door uw verwinning hebt voor 't Vaderland verkregen;
Waardoor g' uw haaters tot uw vrienden hebt gemaakt,
En als Augustus tot den top der glorie raakt.

Heldin van Oostenryk, die op den troon getreden,
Wierd van een Keizer en vier Koningen bestreden,
Wanneer Fleury, het hoofd der Fransche Geestlykheid,
De slaaffche ketens had voor u, en 't ryk, bercid;

Wiens

Wiens vreedelievendheid de Waereld is gebleken,
 Door u en uw Gemaal te valsch na 't hart te steeken.
 Die zich met de yd'le hoop gestreeld heeft tot zyn dood,
 Dat uw doorluchtig huis, van alle hulp ontbloot,
 De koningklyke kroon zou moeten overgeeven,
 En slaaffsch in ballingschap op zyn genade leeven:
 Maar Godt die in den nood uw kroonsbeschermer was,
 Vermaalt dien hoogmoed, met zyn lyk, in stof en asch.
 En gy, die dus verdrukt, met neêrgebogen leden
 Den Godt des Hemels in uw angst hebt aanbeden,
 Vond heul en bystand by de Britsche Majesteit,
 En Neêrlands vryê Maagd; terwyl gy nat beschreijd
 Te Presburg in de Kerk de Bloedvaan op zaagt steeken,
 Om door 't Hungariefch zwaerd uw ongelyk te wreeken.
 Zints hebt gy 's vyands macht gegeeffeld uit het veld,
 En door Prins Karels arm uw zwakken troon hersteld:
 Dien Godt met eenen wacht van englen wil omringen,
 Wanneer uw haaters u verraaderlyk bespringen.
 Uw Veldheer, Prins Eugeen gelyk, in heldendeugd,
 Volgt de overwinning naa, in 't bloeijen zyner Jeugd;
 Zyn vyand, daar hy treed, word door den schrik geslagen;
 't Zy dat hy d' overtocht des Ryns bestond te waagen,
 En Vrankryk beeven deed op Elzas vetten grond;
 Of moedig trok te rug, en zich verwinnaar vond
 Van 't machtig Pruiffiefch heir, dat door den schrik geweken,
 Den brand des oorlogs ziet in S'leziën ontsteken,
 En 't Oostenryksche zwaerd, tot wederwraak getergd,
 Ontwykt in 't naare bosch of tusfchen 't koud gebergt.

De Hemel geev', Vorstin, dat haast de wraak bedaare,
 En vreedelievendheid met de overwinning paare.
 Gy hebt uw macht tot uw bescherming uitgebreid.
 De Staatzucht bracht u nooit tot ongerechtigheid;
 De Hemel wil u dan uw wettig erfdeel schenken,
 Om aan zyn troost, zyn hulp, voor eeuwig te gedenken,
 Zo lang gy in uw ryk de vryheid van 't gemoed
 Zult schenken aan een volk dat uwen troon behoed;
 Dien gy, naa Godt, alleen de Glorie hebt te geeven,
 Dat uw doorluchtig huis nog is in stand gebleven.
 Verwisfel uwen helm haast met de Vreedekroon,
 Zo volgt de Aertshertog u met luister op den troon,
 Om na den Vreedepalm tot rust van 't ryk te dingen,
 Ten roem van Oostenryk, en 't huis van Lotharingen.
 Roemwaarde Koning, die het Britsche ryk regeert,
 Wiens Majesteit het Hoog en Lagerhuis waardeert;
 Die door uw wysheid zoekt het vreedespoor te baanen;
 Die door den arm en 't goud der heilryke onderdaanen,
 't Verwarde Duitschland poogt te redden uit den nood;
 Die Spanje en Vrankryk in den toom houd met uw vloot;
 Dien de overwinning volgt te lande en op de baaren;
 Die 's Vyands hoogmoet stuit by Herkules pilaaren,
 En met uw Zeemacht floegt de Vlooten van Bourbon,
 Waardoor Sardinjes Vorst zyn ryk beschermen kon,
 En 't Spaansch en Fransch geweld, besloten in zyn klippen,
 Deed vluchten voor zyn zwaerd met doodverw op de lippen,
 Ten spyt der Koningin, wier hoogmoed haaren zoon
 In Lombardyën wil verheffen op den troon.

De Rus, Hungaar, de Pool, de Sax, de Nederlanden,
 Begroeten u; elk kust uw zegenryke handen;
 Gy hebt de glorie dat gy 't Keizerlyke bloed,
 En dat van Oostenryk, voor zyn verderf behoed.
 Gy trokt met wederzin het slagzwaard uit de scheede;
 Zou u myn Zangheldin dan smeeken om den Vreede?
 Neen, Zegenryke Vorst, zy is 't daar gy na haakt;
 Zy is 't, om wien ge u zelf, voor elk ontsachlyk maakt:
 Geen Vreede met blanket van snoode list bestreken,
 Die als een Spinneweb door Staatskunst is te breeken:
 Maar die een evenwicht aan gantsch Europa geeft,
 Is de eed'le vreede daar uw heldendeugd na streeft.

ô Hemelmajesteit! wil eens de macht bepaalen
 Der snoode heerschzucht! laat Europe eens adem haalen.
 Zy schreijt in haaren nood, ô Vredevorst, u aan!
 Verquik door uwe gunst den armen onderdaan!
 Ach! laat uw Vredezoon in 't hart der Vorsten schynen,
 En 't Oorlogs ondiep in den afgrondskolk verdwynen.
 Ontdek de streken der Verleiders, die het zaad
 Van tweedracht zaaijen, tot verderf van Land en Staat;
 Opdat de Koningen in vreede 't ryk regeeren,
 En geene Schepters, dan uit uwe hand, begeeren.

Weêrhoud den Engel des verderfs, wiens brandend zwaard
 Helaas! in Nederland die droeve Veepest baart!
 Verquik den Landman, die zyn Rundervee ziet sterven.
 Laat hem de straalen van uw Liefdezoon niet derven.

Ruk, ruk de helden eens de zwaarden uit de hand,
 ô Sions Vredevorst, tot heil van 't Vaderland!

Uw volk zucht met een wolk van zonden overtoegen!
 Uw Sulamite roept u aan om mededoogen!
 Kus, kus uw droeve Bruid. Geef Vreede aan Israël;
 Zo looft u Davids huis met Psalm en Snaarenspeel.

*Uitgesproken in de Kamer
 van 't Kunstgenootschap,
 den 1 Janu: 1745.*

HERDERS KLAGT

O V E R D E

RAMPEN DES OORLOGS.

Z A N G E R.

ô **M**elker, die gerust in uwe klaverweiden,
 Of in den warmen stal, uw rundervee moogt leiden,
 En quinkeleeren langs geboomte, berg en vliet,
 Daar ik, armzalig knaap, moet smelten in verdriet!
 Myn have en wollig vee voorvluchtig altoos derven,
 En zonder uitkomst in myn rampspoed deerlyk zwerven.
 Ach! Melker, Melker, ach! vertroost my in den nood!
 Zo zegen Godt uw hutte, en geeve u daaglyks brood.

E 2

MEL-

MELKER.

Hoe, Zanger, moet ik u aldus berooid ontfangen?
 U, die voor dag voor dauw met uwe veldgezangen
 De nachtegaalen lokte, en by de lieve jeugd
 Beroemd wierd om uw geest en onbesproken' deugd.
 Uw afscheid viel ons zwaar. Ik moest uw vriendschap derven,
 Toen u de reislust deed na vreemde landen zwerven:
 Maar 'k voel nog in myn hart geen minder tederheid.
 'k Ombels u als een vriend, die ook uw lot beschrijft.
 Gy beeft, verkleumd van kou. Zie ginds myn schoorsteen roo-
 Laat ons een arm vol houts op onzen veengloed stookten. (ken-
 'k Heb zuivel, eijren, moes en brood, in overvloed.
 Verquik, verzadig u, vergeet uw tegenspoed.

ZANGER.

Geloofd zy Goël, hoofd der herders, heer der landen,
 Die my gered heeft uit de felle wolvetanden!
 Wiens engel me uit het vuur des oorlogs heeft gerukt,
 Na deez' landsdouwen, daar men lyf noch ziel verdrukt!
 Geloofd zy Goël! die gewis deez' wooning zegent;
 Die u, myn hartvriend, steeds met heil op heil bejgent;
 Ja, in dit hoekje lands, daar nog de vrede woont,
 En Salems kudde graaft, zyn kracht en wondren toont.
 Gelyk het morgenlicht met aangename stralen
 De nevelen verdryft van beemden, bosch en dalen,
 Of vrolyk de uchtenddauw van gras en kruiden likt;

Zo

Zo word myn droevig hart door uwen troost verquikt.
Gy wifcht myn traanen af. Gy doet myn hoop herleeven.

M E L K E R.

Myn weiden, vee en graan, zyn my van Hem gegeven,
Die alle schepsels voedt, op de aarde en in de zee.
Hy schonk my overvloed; ik deel u daar van meê.
Kan ik myn gaaven op een nutter wys besteden?
Ik geef ze aan Goël weêr, in u, één zyner leden.

Z A N G E R.

Zo groeije uw zegen aan; zo treff' nooit ongeval,
Ô Melker, 't rundervee op 't veld of in den stal.
Hy geeve u 's zomers gras, en hooij in wintertyden.
Hy wille uw Beesten voor de veege pest bevryden;
Opdat gy tweemaal daags de volle Jadders ruimt
Van vette melk en room, die in uw emm'ren schuimt.

M E L K E R.

Helaas! wat mag uw mond van veege pest gewaagen.
Myn Runders zyn al meer dan eens ter neêr geslaagen.
Ik heb al meê gevoeld, myn vriend, Gods slaande hand;
En deel ook in den rouw van 't lieve Vaderland!
Maar laat ons voor een wyl dat droef geheugen smooren;
'k Verlang uw ongeval uit uwen mond te hooren.

Z A N G E R.

Dat ik myn maagschap, vriend en vaderland verliet,
 'k Beken 't, is uit een drift van myne jeugd geschied.
 De vroomme Guldenmond, van heilig vuur ontsteeken,
 Die in den landkapel het hartste hart kon breeken,
 En de omgelegen' streek door lessen heeft gesticht,
 Vertrok, het heugt u nog, met Zedegund zyn nicht,
 De schoonste herderin die ooit onze oogen zagen.
 De liefde tot de nimf was my om 't hart geslaagen.
 Zy zag me, eer zy vertrok, met vriendlyke oogjes aan,
 Die ze, als ik zuchte, schein uit schaamte neêr te slaan.
 Dit gaf me een vonk van hoop, dat ik haar zou bekooren:
 Maar, ach! zy, ver van hier, in 't vruchtbaar land gebooren
 Dat de Elvestroom besproeijs, trok derwaart weder heen.
 Ik klaagde langs den vliet met jammerlyk geweên.
 Myn veldfluit klonk vergeeffsch, zo lang zy die kon hooren:
 „ Keer! keer! myn Zedegund! keer! keer! myn uitverkooren!
 „ Ach! waarom heb ik niet aan Guldemonnd gezegd,
 „ Hoe teder ik u min? hoe gy me aan 't harte legt?
 „ Ligt wierdge my tot bruid, op zyne beê, gegeeven;
 „ Nu klaag ik myn verlies aan deeze groene dreeven.
 „ Ach! vroomme Guldemonnd, koom herwaart weêr, in vrêe.
 „ Keer! wyze Vader keer! en breng myn zieltje meê!
 Zo vloog myn ydle klagt, op vleugelen van de winden.
 Hier was geen heilzaam kruid voor myne quaal te vinden.
 'k Verkocht myn have en vee, met al wat ik bezat,
 En vond my zelf voorzien van tamelyken schat.

Toen

Toen zocht ik Zedegund, myn noorster, op te spooren,
In 't Zegenryk gewest, waar in zy wierd gebooren.
Het heugt u, Melker, hoe ik affcheid van u nam,
En van de gantsche buurt, die treurig by ons quam?
Ik dwaalde op Godts genaë, nu over dorre heiden,
Of door een aaklig woud; dan over vette weiden.
'k Vond kromme wegen, daar de karren, zwaar gelaan,
Tot de as in glibbrig kleij, en diepe spooren gaan.
'k Zag't hemels blaauw gebergt, omtrent den Elv'froom, leggen,
Hier sprong een luchtig hart, uit kreupelbosch en heggen
De groene heuvels op. Ginds was een slot gebouwd,
Daar zich een ryksgraaf met zyn hofstoet op onthoudt.
Ik zag daar boekweid, tarw met geurig moeskruid groeijen,
En 't Zegenryk gewest van alles overvloeijen,
Daar ik, ter goeder uur, den wyzen Guldemond,
En myne herderin, omringd van 't maagschap, vond.
Maar ach! hoe wierd myn hart van zorg, van angst genepen,
Toen ik de ryke waar, ontladen uit de schepen.
Op wagens voeren zag, in haare ruime schuur.
Ach! dagt ik, dwaaze min, helaas! gy staat my duur!
Op zulk een ryke bruid kan Zanger nimmer hoopen,
Hy heeft vergeeffsch om haar door bosch en veld geloopen.
Ik sprak haar aan met schroom, doch zy verstond myn taal.
De onnoosle liefde deed de lieve nimf verhaal,
Waarom ik derwaart quam. ô Melker! welken zegen,
Wierd Zanger toegebracht! ik heb myn wensch verkregen!
De vroome Guldemond was voorspraak tot myn heil.
Zo rees myn aartsch geluk ver boven maat en peil.

Ik

Ik had voor zulken lot geen Konings kroon gekozen.
 'k Woonde in een Paradys. 'k Sliep op een bed van roozen.
 De knaapen dienden ons. Ontelbaar was ons vee,
 Als dat van Abraham. De Seiffen, fcherp van snee;
 Sloeg van den vetten grond de gulde koren aären.
 'k Zag duizend fchooven op het akkerland vergaären.
 Gy hebt by zomertyd, o Melkerbuur, mifchien
 De nyvre byën om den honig-korf gezien?
 Niet anders zag men daar de vlugge knaapen loopen.
 Om onze ruime fchuur met waaren op te hoopen.
 Wy teelden hennip, vlas, en wol en edel graan,
 Dat in de fchepen op den Elv'ftroom wierd gelaân,
 Door handelaars, die 't meest na vreemde landen bragten.
 o Melker, Melker, zeg, kan ik meer heils verwachten?
 Gewis de Hemel heeft ons opgehoopt met vreugd.
 Hy fchonk me een lieven zoon, een fpruit van onze jeugd.
 Dien leerden wy al jong den grooten Goël vreezen.
 Hy kon in 't heilig boek de wet van Sion leezen.
 Hy dichte een morgenlied, op onzer herd'ren wys,
 Als hy zyn fchaapjes dreef, Godts grooten naam ten prys.
 Waarom de lieve jeugd hem om zyn zangkunft eerde,
 En de eedle landheer zelf zyn byzyn meest begeerde,
 Die hy door zuivre klank, door maatflag van zyn tong,
 En ving'rendans der lier, het hart door de ooren vong.
 Zo zalig was ons lot, o Melker, twintig Jaaren.

Maar, laas! ik beef van fchrik! myn hart kan naauw bedaaren!
 'k Bevond na zo veel vreugds, die ons het harte vleijt,
 Hoe wankelbaar, hoe los, en hoe vol ydelheid

Het

Het aardfch geluk is! dat, hoe fchoon het ons moog' fchynen,
Een fchaduw is, een fchim, die fchielyk kan verdwynen.

M E L K E R.

Gy fchreijt, myn Zanger! ach! wat rampfpoed trof uw ziel?
Ik vrees dat Zedegund u onverwacht ontviel.
Ei! wees getrooft, gy zult, in zaliger Landsdouwen,
In 't Hemelfche geweft, de lieve nimf aanschouwen.

Z A N G E R.

De Godtheid heeft voor my, dat fchoon, dat dierbaar pand,
Tot nu behouden in haar lieve Vaderland.
Zy is op Landheers Slot met Guldemonde geweken.
Het is een andre ramp die my het hart zal breeken.
Wy zagen onverwagt een krygsman, wreed van aart,
Die aanviel op myn' zoon, en trok het blinkend zwaerd.
Zyn blikken ftonden fel. Hy wong uit zynen gorgel
Een grove ftem, als uit de baspyp van een orgel.
Fluks, zegt hy, ftyg te paerd. De koning trekt te veld.
Gy moet ons volgen, 't zy met goedheid of geweld.
Hoe Zedegund hem smeekt, de kryger heeft geen ooren.
Ik ftond ftokftyf van fchrik! myn zoon, myn eerftgebooren,
Myn vroom, myn eenig kind wierd van myn hart gerukt,
En na den kryg gevoerd; terwyl 't myn knaapen lukt,
In hooij en kreupelbofch, den preffers macht te ontvluchten.

Denk, denk, hoe Zedegund om deezen flag moest zuchten!

III. D E E L.

F

Zy

Zy zeeg, op 't leest vaarwel, van haar beminden zoon,
 Vol doodschrik in myn arm. Zie neder uit uw troon,
 (Dus bad ik,) groote Godt! dat ons uw bystand nader!
 Verquik in deezen nood een moeder en een vader!
 Bescherm een vroomen zoon (op dat ik hem niet miss')
 Die in myn Goëls bloed u toegeheiligd is!

MELKER.

Heillooze staatzucht van de machtigen der aarde,
 Die zo veel jammers voor alle onderdaanen baarde!
 Brengt gy geen wroeging, geen vertwyfling, in 't gemoed?
 Als gy een vorst besmet met 's volks onschuldig bloed?
 Heeft hy geen rekenschap van yders dood te geeven?
 Is Godt geen koning die de koningen doet beeven,
 En door één blixemslag hunn' hoogmoed paalen stelt?
 Onnooz'le herders, die uw lamm'ren in het veld
 Vol liefde gade slaat, by 't reizen van den morgen,
 Hoe zalig is uw lot! want gy hebt niet te zorgen
 Voor pracht, voor ydele eer, of schyn van majesteit,
 Die menig ziel verblindt, en na den afgrond leidt.

ZANGER.

Laat ons het oordeel aan den Opperrechter laaten,
 Die recht spreekt over vorst en over onderzaaten,
 't Geschreij der weduwen en weezen hoort Hy aan.
 De vorst des vreedes zal de hoogmoed neder slaan.

ô Melker! Melker! moet ik al myn ramp verhaalen?
ô Frifche beeken! ô waranden, vruchtbre dalen,
ô Weeldrig Paradys! daar ik myn lieve bruid
Omhelsde op groen kamil, en verfch ontloken kruid,
Dat, door den dauw verquikt, fteets oprees voor haar voeten,
Als wy met morgenzang den Grooten Goël groetten,
Terwyl het blaattend vee de malfche klaver fcheert,
En 't minziek pluimgediert met ons den Schepper eert;
Hoe wierd gy onverwagt van fchrik ter neër geflagen,
Wanneer wy aan 't gebergt van verre een ftofwolk zagen,
En voorts een blinkend heir, dat ons allengs genaakt,
Het landvolk vluchten doet, en elk vol doodfchrik maakt.
Ik tragt myn Zedegund met Guldemonde te bergen,
Op 't fterke landkafteel, en moest den fлотвоogd vergen
Die dierbre panden te bevryden in den nood.
En fchoon my weinig tyds tot vluchten overfchoot,
Begroef ik mynen fchat omtrent twee olme boomen,
En ben vol fchrik, vol angft, 't gewaand gevaar ontkomen.
Het was des Konings heir, dat wierd ik haaft gewaar.
Ik fchepte weder moed, in 't midden van 't gevaar.
Men mogt op ftraf des doods niet op de velden ftroopen;
Maar elk moest voor zyn geld van ons zyn nooddrufk koopen;
Dus trokken wy na 't heir met ons ontelbaar vee,
En boter, melk en graan; dit bragt de welvaard meê.
'k Ontfong een buidel goude, zo zwaar als in myn dagen
Miffchien noch gy noch ik, ooit met onze oogen zagen,
Dat bragt ik op het fлот, met d' opgegraaven fchat,
En voorts in zekerheid na eene fterke fтаd.

Het heir was naauwlyks weg, of zeker slag van benden,
 Die 't volk Huffaaren noemt, bragt alles in elenden.
 Het brandschatte overal. Het vloog te paerd om buit,
 En plunderde, helaas! de gantsche landstreek uit!
 Ik zag myn wooningen, myn schuuren, vinnig branden.
 De paerden trappelden op veld en akkerlanden.
 Men laadde wagens vol met graanen en gewas.
 Men maaijde velden kaal van loveren en gras.
 Men zag 'er overal ontelbre vuuren stookten.
 Men keelde 't wollig vee. Men viel aan 't braaden, kookten.
 Zoop gantsche brouwtten leeg, en bracht ons dus in nood;
 Dewyl 'er voor ons volk geen nooddruft overschoot.
 Dus wierd die Landstreek, by het Paradys geleken,
 Een woefte wildernis, dus wierden frissche beeken
 Geverwd met menschenbloed, en daar men had gemaaijd,
 Was 't veld met schenkels, en met stinkend aas bezaaijd.

M E L K E R.

Hoe drukt uw ramp myn hart! Ô Zanger kan het weezen!
 Hoe was die felle kryg zo schielyk opgerezen?

Z A N G E R.

Dit is myn onbekend. Men zegt door eigenbaat
 Van groote heeren, niet te vreedten met hunn' staat.
 Doch 't schynt me een raazerny, onmoog'lyk te doorgronden.
 Hoe 't zy, het is een straf, een geessel onzer zonden;
 Want als ik vluchtende, myn Melker, herwaard quam,
 Liep 't volk van oost en west, zich bergende uit de vlam.

't Is

't Is my onmogelyk, dat kermen, al dat zuchten,
 Dat naare veldgeschreij, die schrik, dat angstig vluchten,
 Te melden naar den eisch, myn hart smelt van verdriet;
 't Herdenken treft myn ziel, nu ik hier rust geniet.

Ik was op 't hooge flot van Zedegund gescheiden,
 En zocht na wegen om haar herwaard vry te leiden.
 Ik naaijde goude munt in myne schaapevacht,
 Die sloeg ik om het lyf, en reisde by den nacht,
 Uit vrees voor roovers, die in bosch en velden zwieren,
 En onbarmhartig zyn gelyk de wilde dieren.

Myn voorzorg was vergeeffsch, ik viel in hunne hand.
 Gelyk een felle wolf den scherpen klaauw en tand
 In 't vacht der lamm'ren zet, zo greep één deezer benden,
 My, die zich niet verweerde, als raazende in de lenden,
 En plunderde my naakt tot aan de voeten uit.

Ja, schonk my 't leeven pas, en streek den snoonen buit.

Ik zocht, en vond een stulp, wiens warme schoorsteen rookte
 Waarin een stokoud paar wat brij, en moeskruid kookte.
 ô Hemel, dacht my, hoe! ben ik verblind door schyn?
 Zou dit Filémon met zyn Baucis kunnen zyn?
 Waar van myn lieve Zoon een velddeun pleeg te zingen,
 Als 't feesttyd was op 't land by onze veldelingen.

Zy dekten myne leên met deeze herders py,
 En zetten me aan den disch; daar moes en roggenbry
 My uit een houten nap, myn hartvriend, beter smaakte,
 Dan wildbraad op den disch, eer ik in armoe raakte.

'k Nam affcheid met een kus van 't oud eenvoudig paar,
 En wenschte, dat hen Godt, onze opperzegenaar,

Hier naamaals met de kroon der zaligheid zou kroonen,
 Daar ik, armzalig knaap, onmachtig was te loonen.
 Dus zworf ik heen en weêr, tot ik hier toevlucht vind,
 En my in de armen werp van myn getrouwen vrind.

MELKER.

Blyf op den Leidsman, die u herwaard bragt, vertrouwen.
 Gy zult, (dit spelle ik u) uw Zedegund aanschouwen.
 Maar zie . . . wat zoekt die hond, my vreemd en onbekend?
 Hy quispelstaart; hy springt, hy schynt aan u gewend.

ZANGER.

Ei my! kan 't moog'lyk zyn? dat dier komt my verrassen.
 't Is Waaker! die getrouw ons huis pleeg op te passen.
 't Is Waaker! die altyd myn Zedegund verzelt.
 ô Melker! Melker! gy hebt myn geluk voorspeld!
 Daar loopt hy weder heen. Zie daar, myn haazewinden!
 Hoe likt hoe streelt gy my! hoe kunt ge uw meester vinden?
 ô Onverwacht geluk! is 't waarheid of is 't droom!
 Zyt gy 't ô Guldemonde? zyt gy 't eerwaardige Oom!
 Waar is myn lief! myn hart! myn Zedegund gebleven?

GULDEMOND.

Zy komt. 'k Heb my voor uit na deeze stulp begeeven;
 Dewyl ik uit den mond der buuren had verstaan,
 Dat gy, myn lieve neef, hier flus waart ingegaan.
 Ei zie de stulpdeur uit; ginds treed zy van den wagen.

ZAN-

Z A N G E R.

Ik vlieg voor uit. Ik zal haar op myn armen draagen.
 Heb dank myn Goël, die Godtvruchtigen behoedt,
 En boven alle hoop ons troost in tegenspoed!
 Ik zal uw grooten Naam langs beeken, duin en weiden,
 Zo lang ik adem blaas op mynen halm verbreiden.

Z E D E G U N D.

Myn Zanger!

Z A N G E R.

Zedegund! . . . Zy zygt ter neêr van vreugd!
 Ik kus uw lieven mond, ô wellust myner Jeugd!
 'k Omhels myn lam, myn duif, reis op, myn wedergade!
 Godt, aller herd'ren Godt, verquikt ons door genade.

Z E D E G U N D.

Alleen door uw' genade, ô Heer!
 Vind ik myn lieven herder weêr;
 Gy bracht my over dorre heiden,
 En woestenyën vol gediert,
 Dat om zyn aas van honger tiert,
 Om me in dit Kanaän te leiden,
 Dat, door uw Hemeldauw besproeijd,
 Van melk en honing overvloeijd,
 Zou ik uw lof dan niet verbreiden?
 Hefst aan, en looft met zang en spel,
 Den grooten Godt van Israël.

Hy

Hy zal myn zoon my wedergeeven,
 Gelyk hy nu den Vader doet !
 Hy heeft hem in den kryg behoed ;
 Godts engel is hem by gebleven,
 Nadien de koning hem ontfloeg,
 Als hy zyn vyands heir verjoeg,
 Zo ons de Landheer heeft geschreven.

Myn Goël, myn verlosser, leeft !
 Die onzen schat behouden heeft.
 Hy geeft ons stof zyn roem te zingen.
 Hy heeft ons voor 't moorddaadig zwaard,
 En 't alverslindend vuur bewaard,
 Toen dorp en sloten ondergingen.
 Men offer dan een deel van 't Goud,
 Dat ons zyn gunst heeft toebetrouwd,
 Tot nooddruft voor de vluchtelingen.

GULDEMOND.

Knielt neder in het stof, erkent met hart en stem,
 De macht van Hem die heerscht in 't nieuw Jerusaleem !
 Laat deeze ruime stulp ons tot een tempel strekken,
 Om 't hart tot eerbied, en tot aandacht op te wekken.

Verlosser van uw volk, dat uwen naam belyd !
 Gy die ons wonderbaar van rampspoed hebt bevryd,
 Wil dit gezegend land met Englen wacht omringen ;
 Laat Moabs machtig heir u Sion nooit bespringen.
 Aartsherder, ach ! behoed uw lamm'ren uit genaê !
 Behoed hen voor den wolf van Dan tot Beseba.

Uw

Uw tuchtroë straffe ons niet naar maate van de zonden.
 O Heer! hier worden nog rechtvaardigen gevonden!
 Eiruk het vlamvend zwaerd uw' Engel uit de hand.
 Verlosser Goël koom! verquik het vee en 't land.
 Verlosser Goël, koom! bevestig hier den Vreede,
 Zo raak' het Oorlogszwaerd der helden in de schede.
 Ei roer, ei neig het hart der vorsten tot de rust.
 Zie hoe uw Hemelbruid de roede uws gramfchaps kust.
 Koom, Salems vorst, uw berg der heiligheid omringen:
 Wy zullen uwen lof met dankbre harten zingen;
 Het vee zal hupp'len op de heuv'len der Jordaan,
 En Moab nooit zyn tent op Judaas bodem slaan!
 Zo heersche uw Hemelvreede in de omgelegen ryken,
 Daar ongeveinsde liefde, en waare TROUW MOET BLYKEN.

*Uitgesproken in de Kamer
 van 't Kunstgenootschap
 den 1 Janu: 1746.*

O P D E N
 T R I U M F D A G
 O V E R D E N
 V R E E D E

GESLOOTEN BINNEN AKEN.

*Des nachts tusſchen den zeventienden en achtienden van Wynmaand,
 des Jaars 1748.*

Looft Godt, ô Nederland! het is zyn welbehaagen,
 Dat gy de Olyfkroon, tot zyn roem alleen, zult draagen.
 Hy legt den blixem van zyn gramschap uit de hand,
 En geeft den Vreede aan dit, voorheen gezegend, Land.
 't Is zyn genade alleen, die op het vierig smeeken
 Der vroomen, 't heilloos zwaard doet in de schede ſteeken;
 Het is zyn Almacht, die de Koningen bepaalt,
 En op den hoogmoed en de ſtaatzucht zeegepraalt.
 Een held mag zich een weg tot yd'le glorie baanen:
 Al zyn verwinningen verdienen niets, dan traanen.
 Zyn de Alexanders en de Cezars, hoe geacht,
 Geen aartsverdelgers van het menſchelyk geſlacht?
 Laat Rome zulken door een ydle praal vergoden,
 En met een treurgalm 't volk na 't blaakend Lykvvuur noden;
 Een Koning, die het heil der volken recht bemint,
 Vergood zich door zyn deugd, by vyand en by vriend.

Hy

Hy ziet met deernis de Aarde onschuldig bloed verzwelgen.
Al kon hy met één slag zyn vyands macht verdelgen,
Hy zou, in 't midden der triumf, de raazerny
Der staatzucht maatigen, en de opperheerschappy
Van vreemde volken, ooit aanvaarden noch begeeren.
Door, als verwinnaar van zich zelve, te regeeren,
Ende onderdaanen te zien bloeijen door zyn deugd,
Wint hy een lof, daar zich zyn wysheid in verheugt.
Hy onderwerpt zich aan het Godtlyk alvermogen,
Dat alle vorsten kan vernedren en verhoogen;
Die waan en trotsheid in de stervelingen haat,
En d'ydlen hoogmoed met zyn blixem nederflaat.
Looft looft dan Hem alleen, ó Koningen, en Grooten,
Die u met balsam van genâ heeft overgoten;
Die uwe machten met zyn Scepter heeft bepaald;
Die uwe harten roerde, en over heeft gehaald,
Om 't uitgemergeld volk te troosten en verquikken,
Eer 't in den helschen damp des oorlogs mocht verftikken.
De Seine kust de Theems, den Donauw, en den Ryn,
Met alle stroomen die aan hen verbonden zyn!
Maar hoe? helaas! verminkt, verarmd en afgestreden.
Europa zucht op 't puin van omgekeerde Steden,
En schreijft den Hemel aan, om 't dierbaar Christenbloed,
Te dwaas vergoten, in een kryg, nu uitgewoed.
Men heilig uwen naam, ó groote Vreedekoning!
Verquik ons dorre Land met Salems melk en honing!
Bedruip met Hemeldauw ons koren, vrucht en wyn!
Ach! mocht dit Vreëverbond altoos bestendig zyn!

En Vorst en Onderdaan, in schaduw der Olyven!
 Gerust in elks bezit, door 't heil des Vreedes, blyven!
 Ach! dat de staatzucht, als een booze hofharpy,
 Nooit weder oorzaak van een bittren oorlog zy!
 Laat groote Koningen, laat schrandre Hovelingen!
 Voor eeuwig na 't genot van zuivren Vreede dingen;
 Dan zullen ze in uw gunst, ô Hemelrechter staan,
 Als alle Ryken, op den Jongsten Dag vergaan!

ô Dierbaar Vaderland! dat zonder mededoogen
 Onschuldig wierd gesleept in heillooze Oorelogen,
 Gy hebt vergeefs getracht door Vreedelievendheid
 Het zwaerd te ontduiken, tot uw ondergang bereid.
 Gy hebt vergeefs getracht, de Staatzucht te overreden,
 Die op haar luimen lag, omtrent uw sterke steden,
 Verbitterd om de hulp die gy tot bystand zond,
 Aan 't huis van Oostenryk tot staaving van 't Verbond.
 De dappere Amazoon, de glorie der Hussaaren,
 Getrooft te sterven voor haar hardsteên en altaaren,
 Streed met den Keizer en vier Koningen gelyk,
 Tot onverwelkbren roem van 't huis van Oostenryk.
 De macht van Vrankryk quam haar Erfland fel bestooken:
 Maar wierd door dapperheid en oorlogslist verbroken.
 De Britsche zeemacht dekt de watten met haar vloot.
 En dreigt het Fransche ryk eerlang in hongersnood
 Te doen vergaan, door 't volk te helpen aan het muiten.
 De macht van Spanje wierd verydeld door 't vrybuiten.
 De schepen overal genomen of vernield,
 Het puik der helden, door het oorlogs lot, ontzield,

De sterkte van Breton veroverd door Brittanje,
Dit alles snuikt de macht van Vrankryk, en van Spanje.
Elk wenscht om Vreede: maar de hoogmoed wederstaat,
Door 't Punt van Glorie, dat zy recht ter harte gaat.
Hier door, ô Nederland! had gy het meest te lyden.
Gy zaagt door 't Fransche heir u onverwacht bestryden.
Het grootste heir dat ooit dit ryk te velde bracht,
Viel op uw steden aan; uw kleine en zwakke macht
Wierd schielyk overstroomt, en gaf zich krygsgevangen.
Dit trok u egter niet in Vrankryks staats belangen:
Gy hielt standvastig, in het midden van den nood,
Het heilige Verbond, dat gy voor deezen sloot.
Die glorie moeten u de Bondgenooten geeven,
Dat gy getrouw zyt, aan uw woord van eer, gebleven.
Maar welk een zwaare slag, ô dierbaar Vaderland,
Trof uw benepen hart, toen Vlaandren wierd vermand!
Als Sluis, het Sas van Gent en Hulst wierd ingenomen.
Elk riep verbaasd: verraad! 't is met ons omgekomen!
's Lands Schatkist vind men leêg, en 't volk van moed ontblood!
Waar ziet men uitkomst in den algemeenen nood?
Door angst, door razerny, begint men op de Helden
En Vaders van den Staat, te vloeken en te schelden,
Als of 's Lands onheil sproot uit averechts beleid.
Toen kon noch trouw noch deugd, moed en stantvastigheid
's Lands schrandre Ciceroos en vroome Katoos baaten.
Zy stonden veeg, ten doel van raazende onderzaaten.
De Kerken loopen vol. Men schreijt den Hemel aan!
Laat ons, laat ons, ô Heer, niet in dien storm vergaan!

Laat Neêrlands Israël in Moabs hand niet vallen.
 Zet Michaël, uw held, op Sions veege wallen.
 Hoor, hoor na 't smecken van uw uitverkoren' Bruid.
 Zy heeft geen hoofdcieraad! zy trok haar kleedren uit,
 En legt in zak en afch deemoedig voor u voeten,
 Om uwe gramschap door gebeden te verzoeten.
 Myn Koning zegt ze, die de Hemelen regeert;
 Heeft Neerlands Israël uw grooten naam onteerd,
 Door dartele ydelheid, en duizend zielsgebreeken?
 't Belyd zyn zonden, die het blixemvuur ontsteeken
 Van uwe gramschap: wend de welverdiende straf,
 Op 't smecken uwer Bruid, ô Heer, nog éénmaal af!
 Helaas! zo wy uw gunst en goedheid moeten derven,
 Waar zal uw Tortelduif, berooid en heilloos, zwerven?
 In vreemde landen? neen, ei keer, ei keer dien slag.
 Verhoor de stem, die u zo na aan 't harte lag.
 Gedenk aan uw belofte: als ik in liefde brandde,
 En gy my kroonde als Bruid in Sarons lustwarande,
 Dan zal uw Sulamite, en 't quynende Israël,
 U loven, in hun heil, door Psalm en snaarenspel;
 Dan zal deez Vreedegalm opreizen in uw kerken:
 Loof, loof Jehova! die ons red door wonderwerken.
 Loof loof, Jehova! die alleen den Vreede geeft,
 En ons de Vryheid door zyn gunst geschonken heeft.
 Een Vryheid ons zo waard, ja waardiger, dan 't leeven,
 Een eeuw geleden aan de Kerk en Staat gegeven,
 Na tachtig jaaren krygs, verzegeld door het bloed
 Der Helden van het land, in voor-en tegenspoed.

ô Salems Vreedevorst! verhoor, verhoor myn Bede;
Zo word de Christenheid vereenigd door uw Vreede!
Dus wierd het Vaderland op 't vierige gebed,
Door wonderwerken op het onverwachtst gered.
't Gemeen dat door den schrik aan 't woeden floeg en raazen,
Deed Hof en Raadhuis in één ogenblik verbaazen.
Het recht en de achtbaarheid verlooren kracht en klem.
De Leeuw van Walchren brult, op 't hooren van een stem.
Hy worstelt en verheft zyn maanen boven 't water;
En hoort den eisch des volks metjuichen en geschater.
Zeeleeuwen, roept TERVEER, herhaalt uw ouden moed!
Vorst Frizo bied u aan, om zelfs zyn goed en bloed,
Als Leenman, in den nood des Vaderlands, te waagen.
Ik heb 't stadhouderschap den Held eerst opgedraagen,
Erkennende de deugd van 't Vorstelyk geslacht
In hem, die zich alom bemindmaakt, en geacht.
Men heeft de Oranje vlag doen waaijen van den toren.
Elk volg ons spoor, eer 't heil der Vryheid gaat verlooren.
De Maastroom vangt terstond dit zegenryk geluid,
En roept Oranjes prins voor Stedehouder uit.
't Gemeen, door éénen geeft van yver aangedreeven,
Deed Hof en Raadhuis door zyn dreigementen beeven,
Tot dat de Prinse vlag de toorentransen eiert,
En elk den blyden dag van die verkiezing viert.
Vorst Frizo had het hof van Vriesland nu verlaaten,
En zag in Amsterdam de vreugd der Onderzaaten.
't Oranje lint, dat op de borst en hoeden pronkt,
Betuigd dat 's Prinsen komst het hart des volks ontvonkt,
Om

Om onder zyn geleide alle onheil af te keeren.
 Hy, nu verwelkomt door den rei der Burgerheeren,
 Vond met verwondering voor het speelende gezicht,
 In 't midden van den nacht, de huizen gansch verlicht.

Wanneer men de aankomst van zyne Hoogheid had vernomen,
 Is Haarlems Burgery in wapenen gekomen, (men,
 En langs de straat gefchaard; waar op hy door den Raad
 Geluk gewenst, tot heil, en zegen van den Staat,
 Na 's Graavenhage reed: dat hem na lang verlangen,
 Verrukt van blydschap, heeft in 't Staaten Hof ontfangen.
 Zints heeft zyn schrandre geest en wysheid klaar getoond,
 Wat zucht voor 't Vaderland in zynen boezem woont.
 Zyn edelmoedigheid doet yders hart ontsteeken.
 't Gemeenebest, verarmd, verward door Staatsgebreeken,
 Verheft hem meer en meer, na mate zyner deugd.
 Het Erf-Stadhouderschap, en de ongemeene vreugd
 Des volks, toen hem een Prins wierd in het hof gebooren,
 Toont dat hy door de gunst des Hemels is verkoren.
 De Godheid geev' dat hy, en 't vorst'lyk nageslacht,
 Altoos vereenigd met der Staaten oppermacht,
 's Lands Heilpalladium, de Vryheid, help' bewaaren,
 Wanneer men stryden moet voor haardsteên en altaaren.
 Dan schiet de Oranjeboom zyn wortels in 's lands tuin;
 Dan zet de maagd een kroon van lauren op zyn kruin,
 Die onverwelkbaar blyft, tot aan het eind der dagen.
 Dit zy, ô Hemelheer! uw Godtlyk welbehaagen.
 Is niet de stem des volks, de stem van Godt geweest,
 In die verkiezing? Ja. Maar is 't de zelfde geest

Die 't land in oproer brengt, en de inkomst durft besnocijen,
Door buitens tyds verwoed de Imposten uit te roeijen,
Eer beter middlen tot verlichting zyn bedacht?
ô Neen, dit is een geest die 's Hemels gunst veracht.
Die als een hollend paerd doldristig voortgedreven,
Zich 't einden adems loopt, zelf op gevaar van 't leven.
Een geest die onbesuisd, door opgekropten haat,
En wraak, na d' ondergang van eedle huizen staat,
Of door schynheiligheid het twistvuur aan durft steeken,
Om alle banden van 's Lands eendracht te verbreeken.
ô Hemel! tem dien geest in zyne raazerny!
Maak alle vroomen van hun lasteraaren vry.
Blusch, blusch het vuur van twist, te schendig opgerezen,
Dan heeft dit Vryë volk geen dwinglandy te vreezen.
Blaas d' Erftadhouder steers den geest der wysheid in;
Opdat hy, naar zyn wensch, elks hart door deugd verwinnt.
Al worstelt nog de Held met duizend tegenheden,
Al werkt hy onvermocijd, tot heil van Hollands Steden,
De Hemel geesselt nog den armen onderdaan.
Al ziet men Bergen aan den Staat weêr overgaan:
De borstweer van het Land, de onwinnelyke wallen,
Na negen weeken stryds verrast en overvallen
In 't midden van den nacht, (Godt weet doorwiens beleid,)
De gramschap blaakt nog van des hemels majesteit.
Maastricht, het pronkjuweel van Hollands sterke Steden,
Door zo veel heldenmoed verdadigd, en bestreden,
En, om de glorie van den Koning, 't onderpand,
Des Vreedes, naar 't verdrag met Vrankryks Afgezant;

Wenscht met staats Vlaandren, om van 't Fransche juk ontslagen,
 Den aangenaamen dag der Vryheid te zien daagen;
 Den lang gewenschen dag, waar op Euroop, verciert
 Met Hemelpalmen, 't Feeft van AKENS vrede viert.

o Vorst des Vreedes door wiens almacht, door wiens zegen,
 En wonderwerk, Euroop dien VREEDE heeft verkregen:
 Gy, die het Vaderland in d' allerhoogsten nood,
 Uit goedertierenheid, uw hulp en bystand bood;
 Herstel de rust des Lands, na 't sluiten van den VREEDE,
 En houd het oorlogs zwaerd voor eeuwig in de schede.
 Bescherm de Vaders van den vrygevochten Staat.
 Bescherm Oranjes huis, en sterk hem in den Raad!
 Wil met uw zegendauw d' Oranjeboom besproeijen,
 Opdat de Kroonprinses, en haare Spruiten, groeijen.
 Bescherm de Kerk, uw Bruid, voor rampspoed en gevaar,
 Terwyl ze u wierook zwaaijt voor 't heilig Vreedealtaar.
 Dat Neêrlands maagdenreij, dat wakkre jongelingen,
 Triumf! triumf! 't is VREEDE! in alle Tempels zingen;
 Laat de Engel des verderfs niet langer 't runder vee
 Des Landmans nederflaan. Verzacht zyn hartewee;
 Hy zal op 't Vreedealtaar zyn melk en boter brengen,
 En 't met de traanen van zyn kinderen besprengen.
 Bescherm het Britsche ryk, en 't koninglyke bloed,
 Te water en te land, befaamd door heldenmoed.
 Bewaar de Koningen, 's Lands hooge Bondgenooten,
 Die te AKEN in uw naam 't Verbond des Vreedes sloten.
 Stort vreugdenolie uit, op dit verarmde Land.
 Breng Neêrlands handel, breng deneeringen in stand;

Op-

Opdat zich de Ambachtsman verquikke in alle Steden:
 Behoed den Zeeman, op zyn vuurige gebeden;
 Opdat hy ooft en west, van storm en roovers vry,
 Den handel uitbreid', van de nutte koopvaardij.
 Zo werd uw groote Naam in Christenryk geheiligd!
 Zo werd uw Kerk, uw Bruid, gekoesterd en beveiligd.
 „ Verzegel dit Verbond, ô Hemelmajesteit!
 „ Tot heil van 't Christenryk, nu en in eeuwigheid.

TROUW MOET BLYKEN.

*Uitgesproken in de Kamer
 van 't Kunstgenootschap,
 den 1 Janu: 1748.*

TER ELFDE VERJAARINGE
 VAN ZYNE DOORLUCHTIGE HOOGHEID
WILHEMKARELHENRIKFRISO.

*PRINSE VAN ORANJE EN NASSAU,
 ERF-STADHOUDER, EN KAPITEIN GENERAAL VAN
 FRIESLAND, &c. &c. &c.*

K L I N K D I C H T.

Zo groeijde ORANJES PRINS, 's lands hoop, elf zonnekringen
 In heldendeugden op, tot glorie van zyn stam:
 De Fenix, die uit de asch eens dapp'ren Vaders quam,
 Wiens moed door bosschen vloog van vyandyke klingen.

De Hemel wil gestaag deez' heldenspruit omringen,
 De hoop, den roem, en stut, van HESSENS liefdevlam,
 Het bloed dat Hollands ramp het diepst ter harte nam,
 Wanneer de dwinglandy 's lands vryheid dorst bespringen.

De Koning WILHEMS trouw, Vorst KARELS wakkerheid,
 En HENRIKS heldendeugd, doen u vol Majesteit
 Ten nut van 't Vaderland, DOORLUCHTE FRISO, leven.

Hun moed, die u bezielt, verstrekk' de Kerk en Staat,
 Naast Godt, eerlang een schild, door dapperheid en raad;
 Zo werde uw naam in 't hart des Bataviers geschreven,

OP

G E D I C H T E N.

61

O P D E V E R H E F F I N G

V A N Z Y N

D O O R L U C H T I G E H O O G H E I D

W I L L E M K A R E L

H E N R I K F R I S O ,

*PRINSE VAN ORANJE, VORST VAN NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.*

Verkooren den 3 Mey 1747, door de Ed. Groot Mogende
Heeren Staaten van Holland en Westvriesland.

*TOT STADHOUDER, KAPITEIN GENERAAL, EN ADMI-
RAAL GENERAAL VAN HOLLAND, EN WESTVRIES-
LAND, ENZ. ENZ. ENZ.*

O p! vrygevochte Batavieren!
Herhaalt uw ouden heldenmoed.
Laat nu 't Oranje vaendel zwieren.
Godt redde u uit den tegenspoed!
Gy zaagt u lang genoeg misleiden,
Door strecken van 't meinedig hof.
Gy moet uw arm ten sryd bereiden,
En slaan den hoogmoed in het stof;
't Momaanzicht is hem afgevallen,
Door 't trouwloos dond'ren op uw' wallen.

H 3

Dankt

Dankt Godt, ô Vaders van den Staat!
 Zyn geest der wysheid zweeve in 't midden
 Van Hollands Eedlen en den Raad,
 Die hem om kracht en bystand bidden.
 Nu geldt het Godtsdienst, goed en bloed!
 Op! op! beroemde Batavieren!
 De Maagd van Holland zal haar Hoed
 Nu met de Oranje strik verçieren;
 Zy vlecht een krans voor d' eedlen Held,
 Wiens naam alleen de rust herstelt.

Die naam beschermt 's lands trouwe Vaders
 Voor raazerny en onverstand.
 Wy kennen hier geen Landverraaders.
 Elk waakt voor 't lieve Vaderland.
 Geen logen kan hunn' naam bevlecken;
 Hunn' trouw, en ongekreukte deugd,
 Zien wy aan al het volk ontdekken,
 In Neêrlands algemeene vreugd:
 Een vreugd, die dondren moet in de ooren
 Van Vrankryk, en zyn hart doorbooren.

De wantrouw vlucht. 's Lands Eendracht leeft,
 In al de Nederlandsche steden,
 Daar elk 't Oranje teken heeft,
 Der Zon, die tans word aanbeden:
 Een Prins uit Nassaus edel bloed,
 Een zoon en naaneef veeler mannen
 Die Kerk en Staat, met heldenmoed,

't Geweld ontrukten der tirannen;
 Gelyk men ook van FRISO wacht,
 Ten spyt van Vrankryks overmacht.

ô Bentinck! Wasfenaar! wat klanken.
 Verdient uw edelmoedigheid,
 Hoe zal men uwe trouw bedanken?
 Terwyl ons hart van vreugde schreijt!
 Gy hebt den Mond der Heeren Staaten,
 's Lands wyzen (*) Palinuur bewaard;
 Hy kon zich op uw deugd verlaaten.
 Dank Godt! die storm is nu bedaard!
 Die liefde, in 't hart des volks gefchreven,
 Zal fteets op alle tongen zweeven.

's Lands Leeuw, onzacht ten ftryd gewekt,
 Begint van eedlen moed te brullen,
 Terwyl hy zyne leden rekt.
 Zie hoe zyn ftaart en maanen krullen!
 Hy grypt de Zeven Pylen aan,
 Met een Oranje fnoer herbonden.
 Hy voert zyn zwaerd, gereed tot slaan,
 En ftarooft op het hof van Londen,
 Wiens hulp te water en te land,
 Een fchild verftrekt voor 't Zeeuwfche ftand.

Men

(*) De Raadpenfionaris Gillis, die in den Haagfchen op-
 ftand in levens gevaar was.

Men ziet de zee bedekt met ſchepen!
 Godts Eng'len vliegen op de wacht!
 Zenacherib werde aangegrepen,
 En eerlang op de vlucht gebracht,
 Indien we, ô Neêrlands onderzaaten!
 Ootmoedig buigen voor den Heer,
 En, ſmeekende, ons op hem verlaaten.
 Jehova Godt, zy altoos de eer!
 Hy zal de Bondgenooten ſterken,
 En redden door zyn wonderwerken.

Kom herwaard braave ORANJE SPRUIT,
 Aan 't hoofd der Zeven vrye landen:
 Men roept u tot STADHOUDER uit.
 Elk zal u draagen op de handen.
 De blydſchap is hier algemeen,
 De weg gebaad om ons te naderen.
 Godts Engelen zweeven om u heen.
 Volg 't ſpoor van uw getrouwe Vaderen;
 Dan houd de VRYHEID altoos ſtand,
 In 't vrygevochte Vaderland!

Het Zinnebeeld op HOLSHEIS grooten Gedenkpenning

V O O R Z Y N E
D O O R L U C H T I G S T E
H O O G H E I D,
U I T G E L E G D.

HOC INCOLVMIMENS
OMNIBVS VNA.

*Het leevend aanschyn speelt
In Frijsbos vorstlyk beeld,
Wit heldenbloed geteeld,
Dat ons heeft vry gestreden.
Zo lang dit vorstelyk Zaad
Beschermd word voor den Staat,
Blyft de Eendracht in den Raad,
En zegent Neêrlands Steden.*

VNUS TRAHO SEPTEM
TRAHORQVE ABILLIS.

*De Zon der deugden speelt
In 't Erffadhouders beeld,
Getrokken en gestreeld,
Door zeven Staats Planeeten:
Gelyk die Zonnegoed
Hun Liefde weder doet:
Door de Eendracht, dus gevoed,
Bloeyt Neêrlands ingezeten.*

OP DE TEGENZYDE

De Zon die zich van 'their des Hemels ziet omringen,
Die, draaijende op haar as, Planeeten in haar' kringen
En vasten loop bepaalt, naar de evenredigheid
Hen ingeschapen, door de Hoogste Majesteit,
Doet alle nevels uit den kring des damps verdwynen,
Om 't Aardryk met meer glans te koest'ren en beschynen;
III. DEEL. I Ter-

Terwyl zy d' invloed der Planeeten na zich trekt,
 Met haare stralen voedt, en voor de koude dekt:
 Dit onderling verband geeft klaar den mensch te leezen,
 't Almachtig wys bestier van 't eeuwig Opperweezen.

Dit geeft de Stempelkunst ons tot een Zinnebeeld,
 Waar in Prins Willems deugd, en die der Staaten, speelt,
 Op d' eedlen Penning, die den Held verbeeldt naar't leeven
 'Tot Erfstadhouders in het Vaderland verheven:
 Hy is de Oranje Zon, die door den dampkring breekt,
 De harten tot zich trekt, de wederliefde queekt,
 En haare stralen schiet op Zeven Staatsplaneeten.

De Godtheid, in den kring der Eeuwigheid gezeten,
 Gun Neêrlands Vryë Maagd de zegenryke vreugd,
 Zich lang te koestren in de Zon van Frizoos deugd.

MDCCXXXVIII.

UIT

G U I T L E G G I N G

V A N H E T

K U N S T A F E R E E L

Geplaatst voor de gedichten, door

P H I L O M U S U S

By één vergaderd, ter eere van zyn

DOORLUCHTIGSTE HOOGHEID.

Zie, op een *Zuil van eer*, ORANJES beeld naar 't leven,
 Een Prins, door Godt en 't Volk, aan 't roer des Lands verheven,
 Die 't heiloos Monsterdier, de Tweedracht nedervell'
 En de Eendracht in den Raad des Vaderlands herstell':
 Een Prins die goed en bloed voor Kerk en Staat wil waagen,
 Op 't spoor der heldendeugd van zyn' doorluchte Maagen,
 Die vast vertrouwt, hoe Godt, (die door een wonderwerk
 Hem onverwacht verhief, tot heil van Land en Kerk)
 Zyn Stam en 't Vaderland zal redden en bewaaren,
 Wanneer men stryden moet voor Haartsteên en Altaaren.
 Zyn moed bezielt het heir van Neêrlands vryën Staat;
 Zyn deugd wint yders hart; zyn wysheid sterkt den Raad.

's Lands *Maagd* reift overend, haar *Leeuw* begint te brullen,
 Hy grypt de *Pylen* aan, terwyl zyn maanen krullen,
 Nu hem 't *Oranje licht*, door 's Hemels gunst, beschynt;
 Waar door de duifre wolk van Nederland verdwynt.

Zie *Zeven Helden*, die in 't vuur der Eendracht blaaken,
 Om voor de *Vryheid* en den *Godtsdienst* trouw te waaken.
 Men ziet ter rechterhand *Apolloos* gulde *lier*;
 Waar op de Dichter zong, met kracht van taal en zwier,
 Die 't gouden *Munstuk* won (door 't puik der kunstgezangen)
 Dat *Philomifus* had ter eerspoore opgehangen:
 Opdat de Dichtkunst, wier *Bazuin* held *FRISO* looft,
 Hem eene Lauwerkroon van zeege zette op 't hoofd.

Myn Zangnimf paart haar' Lof, by die der Fenixpennen
 Die 's Prinzen liefde voor de Lettervruchten kennen.
 Dank *Philomifus*, die met *Pallas* *schild* bedekt,
 De Dichters heeft ten roem van *FRISO* opgewekt.

O P D E
S C H I E L Y K E V E R H E F F I N G

V A N Z Y N

D O O R L U C H T I G S T E H O O G H E I D .

A A N

P H I L O M U S U S .

O Vryheid! dierbaar pand! in's Hemels gunst verkregen,
 Voor bergen gouds, voor stroomen bloeds,
 Ach! wie bestryd u onverhoeds,
 Wie dreigt uw' ondergang? wie onderkruipt uw zegen?

Die met den naam en majesteit
 Eens goeden konings, om hunn' staatsbelangen, speelen,
 Die hem met schynschoon van een ydle glorie streelen,
 Door eigenbaat en slings beleid.

Die waaden in een zee van edel bloed en traanen,
 En werpen, met het helsche vuur,
 Na bondgenoot en nagebuur,
 Alleen om 't ryk een weg ter monarchy te baanen.

ô Vrygestreeden Vaderland!

Hoe zaagt ge uw goede trouw verraaden en misleiden,
Uw deugd beschimpen, en u ketenen bereiden
Tot eindelooze slaaverny!

Trek dan het slagzwaard uit, verdedig uwe wallen?
Verdedig hoe! gy suft! gy zucht!
Gy krimpt voor 't dreigend krysgerucht,
En ziet den bloem uws volks in 's vyands handen vallen.

Uw vyand? neen uw grootste vrind,
Die, zo gy uw verbond met Oostenryk wilt breeken,
En laten 't Britsche ryk trouwloos in oorlog steeken,
Tot uw bescherming is gezind;

Wiens edelmoedigheid niet anders wil begeeren,
Dan, voor een tyd, tot onderpand
De grenzen van het Vaderland,
Die, zo gy weigrig blyft, hem nut dunkt te overheeren.

Dus spot men met de billikheid,
En doet die dwaaze taal door kracht van wapens gelden;
Dat treft het sterke Sluis, ontbloot van oorlogs helden,
En tot dien aanval onbereid.

De bloem des krygsvolks roept; wy zyn, ô spyt! getuigen,
Hoe Neêrlands Vlaandren is verzuimd,
Hoe 't Sas van Gent wierd ingeruimd,
Na dat men schans op schans zag ongewapend buigen.

Was

Was 't wonder dat men van verraad,
 Te water en te land, volmondig, hoorde schreeuwen?
 Was 't wonder dat men riep, in 't oproer van de Zeeuwen:
 Het Land hangt aan een zyden draat!

Men schold de vroomsten uit voor schelmen en verraaders:
 Bedenk met welk een angst en schrik,
 Van oogenblik tot oogenblik,
 Het hart benepen wierd van 's lands getrouwe Vaders!

Het woefte graauw dreigt hen den dood.
 De tweedracht slypt haar dolk. 't Gemeen begint te hollen.
 De Kerken loopen vol, de Leeraars suizebollen
 En schreijen Godt dus aan, in nood:

Zal 't heir des Asfyriers Jerusaleem verheeren?
 Zal Sions dochter wederom,
 Ontbloot van al haar heiligdom,
 Ten spyt van Babel, in een traanenvloed verteeren?

Weêrhoud het uitgetogen zwaard,
 ô Godt des Vreedes! hoor uw Sulamite smeeken!
 Uw volk knielt in het stof. de harde harten breeken.
 Zyn zuchten vliegen hemelwaard.

Gedenk der gruwlen niet, en de opgehoopte zonden!
 Geef, geef, door uw barmhartigheid,
 Genade, ô Hemelmajesteit!
 Ach! worden hier geen Tien Rechtvaerdigen gevonden?

Hoe

Hoe! tien rechtvaardigen? ô neen!
 Wy zyn gevallen, en verdoemlyk in uwe oogen.
 Niets kan ons redden dan uw Godlyk mededogen;
 Dies smeekenwe om genade alleen!

Ginds komt des Vyands macht! ach! zal ze ons overstroomen?
 Wie kan haar krachten tegenstaan?
 Behoed ons Heere! of wy vergaan!
 Gy kunt met éenen wenk de felle winden toomen.

's Lands helden worstlen met den dood.
 Aartsengel Michaël verschyn op Sions muuren;
 Opdat we 't machtig heir des Moabiets verduuren!
 Geef, Heere! ons uitkomst in den nood.

My dacht ik hoorde een stem, uit 's Hemels kooren donderen:
 „ Schoon 's vyands hoogmoed u bespot,
 „ Zal Salems held, de sterke Godt,
 „ Zyn Berg der heiligheid beschermen door zyn' wonderen.
 „ Hy heeft zyn tempel hier gesticht,
 „ Ten troost en toevlucht van verdreven vreemdelingen,
 „ Die de eeuwige triumf van hunnen Heiland zingen,
 „ Voor 't driemaal heilig aangezicht.

ô Dierbre vryheid! - - - maar wat wonder zien myne oogen!
 Het heeft de Nederlandsche maagd,
 Door haar verlossers gunst, behaagd,
 Dat haar Oranjes Prins de traanen af zal droogen.

Een

Een Prins uit dat doorluchtig bloed,
 Dat Holland heeft gered uit Alvaas wolvetanden,
 Den eersten grond gelegd der vryheid deezer landen,
 En haar beschermd met heldenmoed.

Hoe! zou de stem des volks de stem des Hemels weezen?
 Gewis: de Hoogste majesteit
 Beschermt hier door 's Lands Overheid,
 Die voor de raazerny en 't onverstand moest vreezen:

Getrouwe Vaders van den Staat,
 Wat hebt gy reden om de Almogendheid te loven;
 Geen onbefuisd geweld zal u uw eer ontrooven,
 Schön gy begrind wierd van den haat.

De Prins van Stad tot Stad, als met één stem verheven,
 Trekt met de zeilsteen zyner deugd
 Het hart van ouderdom en jeugd,
 Dat doe de hoop van u, en 't Vaderland herleeven:

Hem die na waare wysheid stond,
 Als koning Salomon, zal nooit haer kracht ontbreken,
 Om, daar 's Lands nut het eifcht, te zwygen, of te spreken:
 Godt lêgt orakels in zyn' mond.

Gezegend zy uw komst aan 't hoofd der Batavieren!
 ô Glorie van de Oranje stam!
 ô Spruit van Hessens liefdevlam!
 De Hemel kroone uw hoofd met palmen en lauwrieren.

Nu daagt uw heil gelyk een zon.
 Men juicht, men haalt u in. Men hoort den Hemel sineeken
 Dat haast de Oranje Stam een Erfprins aan moog' queeken
 Met de Amazoon van Albion.

Dat, ü, tot heil des lands, een rei van englen leide,
 En u bescherme waar gy gaat,
 Het zy te velde of in den Raad,
 En 't onderdrukte Land des Heeren roem verbreide.

Hy die de hoogmoed paalen stelt,
 Hceft de Eendrachts pylen in één oogenblik herbonden,
 't Verslaagen Nederland de Britsche hulp gezonden,
 En u aan 't roer van Staat gesteld.

Dat gaat ons aards vernuft oneindig ver te boven.
 Hy toont ons door dit wonderwerk,
 Dat 's vyands macht, hoe boos en sterk,
 De Vryheid door geweld noch list ons kan ontrooven.

Dat Neêrlands maagd dan nederbuig';
 Dat ze, op 't verzoenaltaar, der Godtheid reukwerk brande
 Van waare dankbaarheid, de heiligste offerhande,
 En in 't genot der Vryheid juich':

Dan zal de Oranjeboom, tot aan het eind der dagen,
 In haar gezegend Paradys,
 Den Geever alles goeds ten prys,
 Besproeijd met hemeldauw, gewenschte vruchten draagen.

O P

J O H N M I L T O N S

P A R A D Y S V E R L O O R E N ,

in Nederduitsche Rymvaerzen nagevolgd

D O O R

L. P A L U D A N U S .

Verdient de Grieksche Fenixvêr
Den Lauwerlof van alle tongen,
Haar blinden Dichter toegezongen.
Of reist de glorie van Homeer
Zo hoog, dat zeven Grieksche steden,
Om de eer van zyn geboorte streden;
Dewyl hy door zyn maatgedicht
Haar oude helden zette in 't licht.

K 2

En

En heeft die vindingryke geest
 Zyn hoogverhevene gezangen
 Den Fabelmantel omgehangen,
 Waar uit de Griek orakels leeft?
 Ja, hy verdient die lauwer kroonen;
 Dewyl hy zyne heldentoonen,
 Verzierd heeft uit de duistre stof
 Van Priams ongelukkig hof.

Men vraag dit ook aan Albion:
 Waar vindt uw Blinde zyn gedichten?
 Die voor Homerus geest niet zwichten?
 Een drop uit 's hemels dichtkunstbron
 Groeijt aan, en vloeijt tot duizend beeken.
 Laat Addison het vonnis spreekken,
 Die Katoos wysheid heeft doorgrond,
 En 't schoonste Britsche treurspél vondt;

Hy, zag in onnavolgbaar dicht,
 Den Geest des blinden *Miltons* dringen,
 Tot in de hoogste hemelkringen,
 Door duisterheid en schemerlicht;
 Hy zag hem daalen na beneden,
 Daar Lucifer legt afgestreden,
 In de afgrondskolken van de Hel,
 Door 's hemels Veldheer Michaël;

Hy

Hy hoort den zang in 't Paradys,
Van Godt gesticht, om hier beneden
Den eersten Mensch uit klei te kneden,
En zynen naam alleen ten pryz'
Te leeven, met zyn uitverkooren,
Ten hulpe uit zyne rib gebooren,
Terwyl de zaalige Eng'lewach
Hem gade slaat by daag en nacht.

Hy ziet den val der morgenster,
En hoort hoe Cherubyne tongen
Held Michaëls triumflied zongen,
Terwyl wanschapen' Lucifer
Nog eens een hemelstorm wil wagen;
Maar, machtloos door zyn nederlagen,
Met zyn vervloekte listigheid
Den Mensch in Edens Hof verleid.

Hy laat Homeer zyn lauwerkroon
Voor Grieksche fabeldichten draagen:
Maar MILTON kan hem meer behaagen
Door zynen goddelyken toon;
Die kan door hart en zinnen dringen,
Om naar een Sterrekroon te dingen,
Door Vaerzen van de hoogste stof.
Den Held des Hemelryks ten lof.

Wy laaten Neêrlands Helikon
Het oordeel deezer heldenzangen,
Te recht verheugd dat wy ontfangen
Dat hoofdedicht van Albion,
In rymelooze maat beschreven,
Met eenen styl zo hoog verheven,
Dat hy het pit der zaaken raakt,
't Welk de edelste vernuften smaakt.

Het Hollands oor aan 't rym gewoon,
Zal PALUDAAN voor zyne klanken
En heerlyk maatgezag bedanken;
Dewyl hy MILTONS hoogen toon
Uit Heer VAN ZANTENS Dicht kon treffen.
De Zangberg zal zyn naam verheffen,
Terwyl hy werdt bestraald met glans
Uit MILTONS schoone Sterre-krans.

G E D I C H T E N.

79

B Y S C H R I F T E N

O P D E X B O E K E N V A N

M I L T O N S

P A R A D Y S
V E R L O O R E N

I N R Y M L O O S M A A T G E D I C H T V E R T A A L D D O O R

J. V A N Z A N T E N , M. D.

E E R S T E B O E K.

G odts Vyand, Lucifer, geblixemd uit den hoogen,
Met zyn weerspanning heir, door Veldheer Michaël,
En met een wolk van damp, vol eeuwig vuur, omtoogen,
Schept, uit de wanhoop, hoop, en wekt in 't ryk der Hel
Zyn lyfrouwanten op, bedwelmd door donderslaagen;
Deez' spreekken van hunn' val, en hunn' rampzaaligheid:
Maar Satans staatzucht zoekt nog eens een kans te waagen.
Zyn' hoogmoed kittelt zich met waan van Majesteit,
Als hy 't wanschaapen heir ziet in slagörde trekken.
Hy troost zich met de hoop, om 's Hemels hoogen trans
Te winnen door geweld of list, en poogt te ontdekken,
Wat nieuwe Waereld, en wat Schepsels, Godt, met glans.
En

En heerlykheid bekleed, naar zynen wil zou vormen,
 (Gelyk 'er een gerucht door al den Hemel gaat.)
 Hy wil, zo 't waarheid zy, die Schepfelen bestormen,
 En overweegen, wat te doen staa, in den Raad;
 Waar op de Vorsten voor den Hellschen troon verschynten,
 In Pandemonium, gebouwd uit 's afgronds mynen.

TWEDE BOEK.

Het ooverleg begint. Den Raad word voorgeslaagen
 Door Satan, of hen weêr een veldslag staa te waagen,
 Om 't ryk der Hemelen te winnen; door hun moed.
 Dees stemt het toe, die af, en eindelyk vindt men goed,
 Om loos de waarheid der voorzegging naa te speuren
 Van 's waerelds schepping, die nu bynaa moest gebeuren.
 Men twyfelt, wie bequaam tot deezen aanslag is:
 Maar Satan, 't opperhoofd der naare duifternis,
 Neemt deezen tocht op zich; elk juicht; hy word gepreezen,
 En yder vliegt zyns weegs, tot hy weêrom zal weezen:
 Dees Spie zag voor de hel zich in zyn vlucht gestuit,
 Door eenen wachter, die de poort in 't einde ontsluit.
 Waar op hy zich naa 't ruim des afgronds laat geleiden,
 Dat hel en hemel houdt in eeuwigheid gescheiden.
 De doortocht schynt hem zwaar op zulk een naar gezicht;
 Hy waagt hem echter; wyl vorst Chaos hem bericht,
 Wat streck hy houden moet, om 't groote werk te aanschouwen
 Der nieuwe waereld, die Godts almacht stond te bouwen.

D E R D E B O E K.

De Hoogste Majesteit, met zyn geliefden Zoon
 Aan zyne rechterhand, gezeten op den troon,
 Ziet Satan, bezig om 't geschapen werk te ontdekken,
 En zegt, wat rampen die Aartsvyand zal verwekken,
 Wanneer hy 't eerste paar in Eden heeft verleid;
 En hoe 't niet strydig is met zyn' rechtvaardigheid,
 En wysheid, dat Hy zulk een toeleg wil gedoogen;
 Wyl Hy den mensche schiep, zoo vry, zoo vol vermogen,
 Dat Hy 's Verzoekers list zou kunnen tegenstaan.
 Hier op ontdekt Hy, dat de mensch niet heeft misdaan
 Door eyge boosheid, en genade kan verwerven,
 Indien een Midd'laar word gevonden, om te sterven,
 Ten zoen der misdaad, als een zuiver offerlam.
 Godts Zoon ontfermt zich door een' hemelliefdevlam,
 En biedt zich tot ransoen, naar 't Godlyk welbehaagen,
 Om, zonder schuld, de straf der zwaarste schuld te draagen;
 Dies wierd zyn naam verhoogd in Hemel en op Aard,
 Van de Engelen geloofd, die, in een Choor geschaard,
 Op hunne harpen, Godt, d' alwyzen Vader pryzen,
 En Hem in zynen Zoon oneindige eer bewyzen.
 De Satan middlerwyl, tot alle quaad bereid,
 Bereikt een' plaats, genaamd de Burg der Ydelheid.
 Hy ziet des Hemels poort, die word volgeest beschreven,
 Omringd van wat'ren, die rondom 't uitspanfel zweeven:
 Hy vliegt in Eng'len schyn, tot aan den Zonnekring,
 Daar hy Uriël vindt, den grooten Hemelling,
 III. DEEL. L Die

Die, door zyn list misleid, hem wyft, waar 's menschen woning,
De luffthof Eden legt, gebouwd van 's Hemels koning.

VIERDE BOEK.

De wanhoop, vrees en nyd bespringen Satans hart,
Wanneer hy Eden ziet, en, door den schrik benard,
Aan 't twyf'len raakt, of hy den aanslag zal volvoeren:
Maar hy verhardt zich, om het Paradys te ontroeren,
Wiens welgeleegen Stand des Dichters geest beschryft.
De Satan, vliegende op den Boom des Leevens, blyft,
In schyn eens waaterraafs, ontroerd en opgetoogen,
Wanneer hy 't eerste paar beschouwt met nydige oogen.

Uit Evaas saamenspraak met haaren echtgenoot,
Verneemt hy, hoe dat zy, op straffe van den dood,
Niet mochten eeten van den vrucht'ren Boom der Kennis;
Dit geeft hem stoffe tot volvoering zyners schennis.

Uriël midd'lerwyl, op eene zonnestraat
Gedaald naa Edens hof doet Gabriël verhaal,
Hoe dat een booze Geest, den afgronds kolk ontvlogen,
Omtrent den middag was door zynen kring getogen,
In eenen Eng len schyn: waar op de hemelwacht
Naa Adams rustplaats trekt, in 't midden van den nacht;
Daar legt de booze geest aan Evaas oor te fluiff'ren
Met droomen vol bedrogs, maar kan zich niet verduiff'ren

Voor

Voor Gabriël, die hem, gevangen, ondervraagt.
 Hy spot, bied tegenstand, doch eindelyk verfaagd,
 Als hy een teeken uit den Hemel ziet verschynen,
 Moet hy, al morrende, uit het Paradys verdwynen.

V Y F D E B O E K.

De Paradysvorstin, des morgens vroeg ontwaakt,
 Verhaalt haar bangen droom, die Adam 't harte raakt:
 Hy troost zyn wederhelft: Zy zingen by het ryzen,
 Der Zonne, 't morgenlied, om hunnen Godt te pryzen.

De Hemelmajesteit belast zyn afgezant,
 Dat hy hen onderricht van hunnen vryen stand,
 Ja hen vermaane, Godt gehoorzaam aan te kleeven,
 Om hen geen' stoffe tot ontschuldiging te geeven.
 De snelle Razaël breidt zyne vlcug'len uit,
 En vliegt naa 't Paradys, daar Adam en zyn' Bruid
 Voor Edens lustpriëel, het pluimgediert verwekken
 Tot quinkeleeren, en van verre hem ontdekken.

De Vorst van 't Paradys onthaalt den Cherubyn
 Met vruchten uit den hof, die frisch en lieflyk zyn,
 Geplukt van Evaas hand, en aan den disch geleege,
 Ontdekt hy 's hemels last, opdat zy overweegen,
 In wat gevaar zy staan, door 's vyands macht en list,
 Die legioenen heeft tot oproer aangehitst,

Om zyne hovaardy te styven, zich doen vreezen,
 En (wat verwaatenheid!) zelf Godt gelyk te weezen;
 Versmaadende Abdiël, die hem ten goede raadt,
 Zyn droeven val voorfpelt, en zyne zy verlaat.

ZESDE BOEK.

Godts afgezant verhaalt, hoe Michaël, de Held
 Des Allerhoogsten, wierd van Gabriël verzeld,
 Om 't heir des Satans, dat de Godtheit durft braveeren,
 Door eenen dappren slag heldhaftig af te keeren.
 De vyand deinst te rug, des nachts naa d' eersten slag:
 Maar dondert vreeslyk op, om op den tweeden dag,
 Met duivels werktuig, en verwoede macht te fryden,
 Waar door Godts Helden iets in d' eersten aanval lyden;
 Maar neemende eindelyk de bergen op met kracht,
 Bestelpen zy het tuig des Satans en zyn macht;
 Doch deeze heldendaad doet d' oproer niet verdwynen.
 God zend den derden dag Messias by de zynen,
 Voor wien hy de eere der verwinning had bewaard;
 Hy, in zyns Vaders kracht, houdt al het heir geschaard,
 Gebiedt het stil te staan, en dryft met zynen wagen
 Alleen door 's Vyands heir, dat door zyn donderlagen
 En felle blixems scheurt, en vlucht, vervolgd, vooruit,
 Tot aan des Hemels grens, die zich terstond ontsluit,
 Daar:

Daar stort het heilloos heir ten diepsten afgrond neder.
 Godts Zoon keert in triumf by zynen Vader weder.

Z E V E N D E B O E K.

Op Adams bede word door Rafaël gemeld,
 Hoe, en waarom dit rond der waereld was geschapen:
 Dat Godt, naa Satan met zyn Eng'len was geveld,
 Ten Hemel uitgebonsd door Vorst Messias wapen,
 Verklaarde: dat hy nu een' waereld scheppen zou,
 En schepsels, die daar in op 't heerlykst zouden wonen.
 Hy zend Messias zelf tot deezen waereldbouw,
 Om in zes dagen tyds dat wonderwerk te toonen:
 Dees voert het heerlyk uit, en reift weêr hemelwaard,
 Bestuurd van de Eng'len, die zyn' glorie eeuwig zingen.
 Doch Adam, vragende noch verder naa den aart
 Der Hemelschikking, word vermaand, niet in te dringen
 In 't diep van dat geheim, voor 's menschen brein te hoog,
 Maar kloek te letten op het geen hem nut kan weezen;
 Dat Adam toestemt, die den Engel een verhoog
 Van zynen toestand doet: hoe hy in d' uitgeleezen
 Van Godt gebouwden hof in 't eerst verwonderd stond;
 Met zynen Schepper sprak van de eenzaamheid zyns levens;
 Hoe, naa een diepen slaap, hy zich geliefkoofd vond
 Van Eva, en genoot toen alle blydschap tevens.

Godts Engel toont nog eens aan Adam zynen plicht,
 Neemt afscheid van het paar, en zweeft uit hun gezicht.

A C H T S T E B O E K

De Satan, hebbende al het aardryk omgereden,
 Vliegt, als een dunne damp, by nacht, in 't vruchtbaar Eden,
 En vaart, vol loosheids, in de Slang, terwyl zy rust.

Als Eva 's morgens vroeg haar Ega wekt en kust,
 En voorflaat, om hun werk in twee gelyke deelen,
 Als taakwerk, af te doen, omtrent hunn' lustpriëclen,
 Staat Adam zulks niet toe; erinnert haar 't gevaar,
 Dat hen te wachten stond, indien ze alleenig waar',
 En 's vyands list haar kon in zyne laagen leiden:
 Maar Eva, niet vernoegd, dringt sterker aan tot scheiden,
 Nu haare omzichtigheid by Adam schynt verdacht;
 Waaromze een' proef wil doen van haare trouw en macht.
 Hy staat het eindlyk toe, en zy alleen gebleven,
 Werd van de Slang gezien; deez' schynt uyt schroom te beven;
 Doch naadert haar, en roemt, met zoete vleijery,
 Dat haar volmaaktheid al Godts schepsels streeft voorby.
 Zy vraagt, verwonderd, aan de Slang: „ door welke wegen
 „ Hebt gy dat groot verstand, en 's menschen spraak verkregen?
 „ Naa dat ik heb geproeft, zegt Satan, van dien boom,
 „ Is myn bedweld verstand ontwaakt, als uit een droom”.

Hy

Hy krult zich om een tak van d' eedlen Boom der Kennis,
 En lokt haar met de vrucht; zy proeft, en heeft (ô schennis
 Voor 't menschelyk geslacht!) haar Adam ook verleid,
 Tot quetsing van de wet der Hemel-majesteit! (gen!
 Nu zweeft Godts gramfchap en de doodfchuld hen voor de oo-
 Zy zien hunn' naaktheid, en, door fchaamte in 't hart bewoo-
 Bedekken 't lichaam voort. Met eene ziel vol rouw, (gen,
 Beschuldigt zy de Slang, en hy de droeve vrouw.

N E E G E N D E B O E K.

De wacht der Eng'len vliegt ten hemel op, uit Eden,
 Daar hunne waakzaamheid door God word goedgekeurd.
 De Zoon bestraft het paar, en dekt de naakte leeden.
 Door zyn barmhartigheid, die Adams val betreurt.
 De Zonde en Dood, die voort des menschen rampspoed weeten,
 Verlaaten nu de Hel, en willen waereldwaard:
 Zy, hebbende eenen weg op Chaos rug gefmeeten,
 Ontmoeten hunnen Vorst, die wederkeert van de Aard.
 Hy met gefchuiffel van het Helsche volk ontfangen,
 Verandert in een Slang, en roemt zyn snoode daad.
 De Boom der Kennis fchynt vol fchoone vrucht te hangen,
 Daar elk naa waatertant: een ooft, dat niet verzaad;
 Zy kaauwen 't: maar men vind flechs stof en asch van binnen:
 Een droevig zinnebeeld van 's menschen zonde en dood,
 Die Vorst Meffias door zyn kracht zal overwinnen,

Als

Als alles werd vernieuwd, gelyk het Godt besloot.
 De angstvallige Adam word in 't harte fel bestreden
 Met doodschrik, wanhoop, en een bitter naaberouw;
 Hy kent zyn zonden nu; en luistert naa gebeden
 Noch droeve klachten van zyn lichtverleide vrouw:
 Doch eindlyk wat bedaard, zoekt zy hem aan te dringen
 Tot midd'len van geweld; opdat hy 's Hemels vlock,
 Die naamaals vallen kon op zyn naakoomelingen,
 Mocht wenden van den hals. Hy wyft dat snood verzoek
 Der vrouwe van de hand, en brengt haar in gedachten,
 Hoe dat haar Zaad den kop der Slang verbryz'len zal,
 Als Godt belooft heeft, en vermaant haar, om te trachten,
 Met need'rige ootmoed, en bekeering, naa deez' val,
 Te vallen op de knien, in zilte traane becken,
 Om Godt, hunn' grammen Godt, vergeeving af te smeeken.

TIENDE BOEK.

De droeve mensch vind heul by Godts geliefden Zoon,
 Die zyn gebeden brengt voor 's Vaders hoogen troon;
 Deez' neemt zyn voorspraak aan, en laat voor hem verschynen
 Den Veldheer Michaël, het hoofd der Cherubynen,
 Die 't paar zou dryven uyt het weelig Paradys,
 Naa dat hy Adam, tot zyn troost en onderwys,
 Verklaard had, wat 'er in 't toekomend zou gebeuren.
 De Cherubyn daalt neêr, terwyl de wolken scheuren,

Daar

Daar Adam door verschrikt, die Eva onheil spelt.
Hy ziet in 't eind een glans, en in dien glans Godts held,
Die hem verklaart dat hy uit Eden moet vertrekken:
Doch klimt eerst op een berg, om Adam klaar te ontdekken,
Door 't licht des Hemels en 't orakel van Godts mond,
Al wat geschieden zou tot aan het Nieuw Verbond.
Hoe naa de Zondvloed Godt zou Judaas stam beminnen;
Wie 't Zaad der Vrouwe is, dat de Slang zal overwinnen;
Zyn heilgeboorte, Dood, Opstanding, Hemelvaart,
Word Adam tot zyn troost van stuk tot stuk verklaard.
Deez' treedt met d' Engel van 't gebergte, vol genoegens,
Om zich by Eva, die geslaapen had, te voegen,
Die haar door eenen droom verlicht vindt in 't verstand.
Godts Engel leidt het Paar, vol yvers, by de hand,
Terwyl het Vlammeend zwaerd hunn' ruggen toegedreven,
Hen uit den Luffthof dryft, waar in Godts Wachters zweeven.

P. LANGENDYKS
 B Y S C H R I F T E N
 V O O R D E N R I D D E R
 V A N D E R W E R F S
 A F B E E L D I N G E N

*Der koningen, koninginnen, doorluchtige en vermaarde mannen, be-
 trekkelyk tot de Geschiedenisje van Engelandt, Schotland en Ier-
 land, in het Fransch beschreven door den Heere*

D E L A R R E Y:

In Nederduitjsche Vaerzen nagevolgd

H E N R I K de VII.

koning van Engeland.

De binnenlandsche twist, der Witte en Roode Roos,
 Is door myn huwelyk verdwenen voor altoos:
 Maar de achterdocht dat my myn vrouw mogt wederstreven,
 En myne wreevele aart, doen me ongelukkig leven.

ELI-

ELIZABETH VAN JORK,

Koningin van Engeland, gemaalin van Henrik den VII.

Of myne schoonheid, deugd, en erfrecht tot den troon,
 Het hart van myn gemaal behoorden te overwinnen;
 De zorg voor 't scheptrecht, meesteresse zyner zinnen,
 Haat dien, die 't eischen kan, tot zelfs in myn persoon.

J A C O B U S de IV.

koning van Schotland.

Myn rykstroon met het bloed myns vaders, laas! beverfd,
 En daarna met het myn', wierdt van een zoon geërfd,
 Die zich zo fel, als ik, door 't noodlot vond bestreden:
 Nog heeft myn dochter meer, dan wy te saam' geleden.

M A R G A R E T H A,

*koningin van Schotland, dochter van Henrik den VII,**en gemaalin van Jacobus den IV.*

Ik was een konings kind, en zuster, vrouw en moeder,
 'k Nam, weduw zynd, een graaf tot myn gemaal en hoeder:
 Deeze ongelyke trouw had my gestrekt ten hoon,
 Waar niet het nageslacht geklommen op myn troon.

M 2

HEN.

H E N R I K de VIII,

koning van Engeland.

Ik heb de deugd geacht: maar de ondeugd meer bemind.
 Myn aart bedurf het hof. Myn vrouwen, gunstelingen,
 En dienaars maakte ik groot, in aanzien en bewind,
 Doch deedt hen beurt om beurt in 't kort na 't leven dingen.

De kardinaal W O L S E Y,

Die voor myn vorst niet boog moest in ellende raaken;
 Hy maakte zich nochtans afhankelyk van my.
 Ach waar toe diende die rampzaal'ge heerschappy;
 Myn val moest my tot een verschrikk'lyk voorbeeld maaken.

K A R E L de V,

Roomsch keizer.

Ik zag de waereld me om myn heldendaaden eeren:
 Maar teffens leven en gezondheid droef verteeren.
 Het keizerlyk gebied heeft nooit myn hart voldaan,
 En 'k vond geen rust voor ik den troon hadt afgestaan.

THO-

T H O M A S M O R U S,

kancelier van Engeland.

's Had voor een wreeden vorst te min toegeevendheid.
 Zyn strengheid was te groot in my ter straf te wyzen;
 Wy leden bei daarom; ik wierd ter wraak geleid,
 Maar naamaals deed myn dood hem aanzien met afgryzen.

J A C O B U S de V,

koning van Schotland.

Ik was door bloed en plicht aan Engeland verbonden:
 Maar't hart wierdt meest geneigd voor't Fransche ryk bevonden,
 Dat my het leven kostte, en Schotland, in den nood,
 Beroofd van 's Hemels hulp, ging onder met myn dood.

C A T H A R I N A v a n A R R A G O N,

eerste gemaalin van Henrik den VIII.

Ik kon het noodloot noch myn ouders niet beletten,
 Dat ik myn hand gaf aan twee broeders beurt om beurt.
 Myn tweede huwelyk was strydig met de wetten:
 Maar 't hart van Henrik heeft in my de wet verscheurd.

A N N A B O U L E I N,

tweede gemaalin van Henrik den VIII.

'k Ben door myn schoonheid op den koningstroon getreden:
 Maar deeze hooge staat was vol rampzaligheden.
 'k Hadt myn ontroofd geluk beklagd in mynen geest,
 Waar ik geen moeder van Elizabeth geweest.

T H O M A S C R O A N M E R,

aartsbisshop van Kantelberg.

'k Was Gunstling zonder list, aartsbisschop van de kerk,
 Hervorming des Geloofs was myn geliefde werk,
 En 'k was daar 't steunsel van in koning Henriks leven,
 Maar ook 't slagoffer, toen Maria my deed sneven.

J O H A N N E S F I S C H E R,

kardinaal en bisschop van Rochester.

Ik heb den Roomschen paus met yver dienst gedaan;
 Dat deed my van de plicht des konings my ontslaan.
 Sterf ik weêrspannig? of als martelaar? hoe 't zy,
 De halve waereld is of voor, of tegen my.

HEN-

H E N R I K C R O M W E L,

graaf van Effex, ftedehouder van Henrik den VIII.

Ik, zoon eens fmidts, wierdt in een oogenblik verhoogd,
 Wie zou 't geloven? tot des konings Stedevoogd!
 ô Gy, die naar een eer als deeze mogt verlangen,
 Wilt gy die wel ten prys als zy my kost ontfangen?

G A R D I N E R,

kancelier en biffchop van Winchefter.

Ik heb den zachten aart van Polus, kardinaal!
 Aan 't Engels hof, veracht, en fteets met vuur en ftaal!
 't Hervormd geloof beftormd, van Raazerny bezeten:
 Maar 'k ftierf rampzalig met een knaaging van 't geweten.

De kardinaal. P O L U S.

Ik was van konings bloed, in Staatkunft niet te wys,
 En heb den vorft befchimpt, dat bragt myn hoofd op prys.
 De Paus hieltt zelf voor my niets over dan verachting:
 Al wat myn deugd beftond liep tegen myn verwachting.

JOHANNA SEYMOUR,

derde gemaalin van Henrik den VII.

Ik wierd zo schoon als wys vorst Henriks koningin.
 Zyn onstandvastigheid verwon ik door de min.
 Myn oog deed onbewust hem als myn minnaar blaaken,
 En myne deugd wist hem voor my getrouw te maaken.

MAGDALENA VAN VRANKRYK,

gemaalin van Jacobus den V, koningin van Schotland.

Een koning stak in zee, om myne min te erlangen,
 En als een Koningin op zynen troon te ontfangen.
 'k Verloor het levenslicht te vroeg in myne jeugd;
 Want anders waar zyn hof hervormd door myne deugd.

L A T I M E R,

bisschop van Worchester.

Noch ouderdom, verstand, noch myn bescheidenheid
 Ontzach de bloeddorst van de Roomsche kerk tierannen.
 Geloofsdwang deedt onnut voor my de vierschaar spannen;
 Dewyl natuur den dood reets voor my had bereid.

MA-

M A R I A V A N L O T H A R I N G E N ,

tweede gemaalin van Jacobus' den V.

Der bloedverwanten drift deedt my veel ongelyk:
 'k Had zonder hen meer rust genoten in het ryk.
 Ik quam myn tegenspoed te boven door 't geluk,
 Maar myne dochter moest bezwyken in haar druk.

A N N A V A N K L E E F ,

vierde gemaalin van Henrik den VIII.

Wie heeft zich ooit verbeeld een vreemder staatsvertoning?
 'k Wierd door myn schildery als koningin geeërd:
 Maar my, 'toorspronklyk beeld, heeft Henrik niet begeerd:
 Ik wierd voor ryksvorstin de zuster van dien koning.

C A T H A R I N A H O W A R D ,

vyfde gemaalin van Henrik den VIII.

Myn schoonheid voerde my ten top van staat en eer:
 Maar door gebrek van deugd viel ik rampzalig neêr
 Voor 's konings vierschaar, die my eerst hadt aangebeden,
 En daar na van den troon heeft op 't schavot doen treden.

CATHARINA VAN PARRE,

zesde gemaalin van Henrik den VIII.

Van weduw eens barons wierd ik een koningin,
 En vrouw eens admiraals na 't eind van 's konings dagen.
 Ik kon gerust van hart, en zonder moeite dragen.
 Verwisseling van staat en ongelyke min.

T H O M A S H O W A R D,

*stedebouder van Henrik den VIII in kerkelyke
en waereldlyke zaaken.*

'k Had voor een strengen vorst te veel toegeevendheid.
 Zyn ongerechte wraak heeft mynen zoon doen lyden:
 Maar 'k zag my van den dood door 's konings dood bevryden,
 Toen ik, verwezen, my tot sterven had bereid.

E D U A R D de VI,

koning van Engeland.

Myn kinderlyke ziel, en koninglyke geest,
 Zyn kerk en staat in hun hervorming nut geweest.
 Europa kon zich van verwond'ring niet verzaaden,
 Noch recht begrypen 't geen de faam sprak van myn daaden.
 EDU.

E D U A R D S E Y M O U R,

hertog van Sommerfeth, enz.

Ik, 's konings gunst'ling, oom, en dienaar van den staat,
 En kloek hervormer, wierd van d'adeldom gehaat,
 En van het volk bemind. Myn goedheid is gebleken:
 Maar 'k ben door schelmfch verraad van myn party bezweken.

P E T R U S M A R T Y R.

'k Verliet Italiën om Godt getrouw te zyn.
 Nam toevlucht tot den Teems, en daar na aan den Ryn.
 Beschaafd in wetenschap, bescheiden en geleerd,
 En zacht van aardt, wierd ik van Romen zelfs geëerd,

M A R T I N U S B U C E R U S.

'k Kénteken myns gemoeds was myn goedaartigheid.
 Ik heb altyd geloofd, en yverig verbreidt,
 Dat de eed'le waarheid met haar ziels bekoorlykheden,
 Meer dan gestrengheid weet de harten te overreden.

R I D L E Y,

biffchop van Londen.

Ik was by Eduard naaft Crammer mynen vriend,
 Die zich zomtyds van myn gevoelen heeft bediend.
 Voeg Latimer by ons, wyl we eensgezind, uit haat
 Verbrand zyn om 't geloof, als martelaars van staat.

J O H A N N A G R A Y,

uitgeroepene koningin van Engeland.

Al was myn ligchaam fchoon, ik had noch fchooner ziel.
 De ftatuzucht van myn huis was de oorzaak dat ik viel:
 Heb ik onfchuldig om eens anders fchuld geleden;
 'k Ben van den troon geruft op 't moordschavot getreden.

M A R I A,

koningin van Engeland.

'k Had dol van yver niets dan wraakluft in het hoofd,
 Waar door ik van myn ryk een vreeslyk lykvuur maakte.
 Filippus, die, hoe wreed, met fchrik myn wreedheid laakte,
 Heeft my 't flachtoffer, dat my 't dierbaarft was, ontroofd.

PHI-

G E D I C H T E N.

101

P H I L I P S de II,

koning van Spanje, gemaal van Maria.

Ik heb Maria 't hart uit staatzucht opgedraagen.
De min hadt weinig deel in zulk een huwelyk.
Wy bleven onvernoegd; zy kon my niet behaagen,
En ik behaagde noch veel minder aan haar ryk.

E L I Z A B E T H,

koningin van Engeland.

'k Had 's vaders woesten aard, noch zusters wreedheid niet,
Wier bloeddorst al te hoog was in den top gesteigerd.
'k Verkreeg door zachtheid een gelukkig ryksgebied,
En eene liefde, die men aan Monarchen weigert.

N I C O L A A S B A C O N,

zegelbewaarder.

Ik wierd by Plato, dien vermaarden man, geleken,
Door myn verheeven geest, en schoonen styl van spreekken:
Maar heb ik zulken naam en lof verdiend, zyn pracht
En ydele overdaad heeft myne ziel veracht.

P. LANGENDYKS

P A R K E R,

aartsbisshop van Kantelberg.

'k Volg de oude Vaders na in myne kerkvoogdy,
 En voeg daar weetenschap en ted're zachtheid by.
 'k Behield de zuiverheid van 't eerste eenvoudig leven,
 Als of de Goudeeuw in my over waar' gebleven.

R O B E R T D U D L E Y,

graaf van Leicester.

't Zy ik 't van myn gesternt, verdienste, of lot ontfing,
 'k Was by Elizabeth te grooten gunsteling,
 Ten prys myns hoogmoeds, laag vernederd door haar macht
 Rechtvaerdigt zy haar eer, die te onrecht wierd verdacht.

M A R I A S T U A R T,

koningin van Schotland.

Daar blonk met held'ren glans van meer dan eene kroon,
 In my een keizerryk van zielsbekoerlyk schoon.
 Myn doodstraf leere aan elk, dat al die majesteit
 Niets in zich zelve is, dan enkel ydelheid.

LES-

L E S L E Y,

bisshop van Rosse.

'k Was kerkvoogd, afgezant, en ryks historieschryver.
 'k Bediende 't vaderland en koning met veel yver.
 In al myn levensloop heb ik de plicht betracht
 Eens trouwen dienaars, en eens burgers, na myn macht.

H A M I L T O N,

graaf van Aran.

Maria trof my 't hart met haar bekoorlykheden.
 Niets schein voor mynen moed te groot in 't ryksbewind:
 Maar 't lot heeft ons misgunt in zoeten echt te treden;
 Ik was te veel Kalvyns, en zy te Roomsch gezind.

W I L L E M D E E E R S T E,

prins van Oranje.

'k Was in 't verdadigen van Nederland getrouw,
 En sturf door snood verraad, ter wraak van 't trotse Spanje:
 Toen dacht dat huis niet, dat de nazaat van Oranje,
 Door Vrankryk 't hoofd te biën, zyn val verhind'ren zou.

F E R.

FERDINAND VAN TOLEDO,

hertog van Alva, gouverneur der Nederlanden.

Ik kon my nimmer met onschuldig bloed verzaaden.
 'k Was beul van Nederland, der Portugeezen schrik,
 Beminnaar van de galg, zo wel als heldendaaden,
 En diende een ryksmonarch, bloeddorstiger dan ik.

FRANCOIS,

hertog van Alençon, minnaar van Elizabeth.

'k Wierd van Elizabeth, en van de lukgodin
 Bedrogen beurt om beurt, ten spot van staat en min.
 Op hoop dat ik myn ramp te boven komen zou
 Bedroog ik Nederland, door 't schenden myner trouw.

ALEXANDER FARNEZE,

hertog van Parma.

'k Heb driewerf 't Fransche heir gelukkig overheard,
 En hadde op Hollands Leeuw misschien getriumfeerd.
 Indien Filippus niet, door staatzucht aangedreeven,
 My min geloofs dan aan zyn argwaan had gegeeven.

M A U R I T S ,

prins van Oranje.

Ik vond het vaderland, als ik 't gebied zou voeren,
 Naa vaders droeven moord, alom in rep en roeren,
 Hy wederhielt den arm van Alva door beleid;
 Ik Parmaas krygsvernuft met list en dapperheid.

R O B E R T V A N E V R E U X ,

graaf van Essex.

'k Moest sterven op 't schavot, gehaat, maar meer bemind,
 Door eene koningin verwoed en onberaaden.
 Of haar beledigde eer zich nu gewroken vind?
 Wy zyn door myne spyt en haare bei verraaden.

W A L S I N G H A M ,

geheimschryver van Elizabeth,

Gelyk Mecenas zich voor vorst Augustus queet,
 Heb ik Elizabeth myn dienst steeds opgedraagen.
 'k Schepte in rechtvaerdigheid en wysheid groot behaagen,
 En heb vernoegd, als hy, den Ridderstaat bekleed.

III. DEEL.

O

JA.

JACOBUS DE EERSTE,

koning van Groot-Brittanje.

'k Kreeg 't Schots en Engels ryk door erfrecht in myn macht;
 Maar wierd gestadig van het Parlement veracht.
 Te vreedzaam voor een volk beluft op oorlogslof,
 Wierd ik het Speeltuig van den Spanjaard, en myn hof.

F R E D E R Y K,

koning van Bobemen.

Hy is gelukkig dien geen staatzucht kan bekooren!
 'k Wierd in een heerlyk land als vorst des ryks gebooren;
 Bohemen bied my kroon en fchepter: 'k vlieg daar heen,
 Verlies dat ryk, en myn keurvorfendom meteen.

E L I Z A B E T H,

koningin van Bobemen.

Als konings kind, en vrouw eens konings, zonder goed,
 Volg ik myn Echtgenoot, op wien het noodlot woedt.
 'k Vond by myn vader zelf geen bystand in den nood:
 Maar Hollands Maagd biedt my haar beurs en zachten schoot.

Einde der vertaalde Byschriften uit het Fransch van Larrey.

BY-

B Y S C H R I F T E N,

*Van eigen vinding des Dichters voor de afbeeldingen
in het vierde deel van LARRÉT.*

K A R E L de I,

koning van Groot-Brittannje.

Misleid door slingschen raad, en schyn van recht en reden,
Heb ik, onnoos'le vorst! myn Parlement bestreden.
Verkocht, verraaden en geleverd van den Schot;
Viel my de kroon van 't hoofd, en 't hoofd op 't moordschavot.

HENRIETTA MARIA VAN VRANKRYK,

gemaalin van Karel Stuart, den I.

'k Was Karels gemaalin, in 't Britsche ryk verdacht,
Om 't Roomsche geloof, en 't bloed, dat my ter waereld bracht.
De rykstwist vond een glimp, door myn rampzalig huwelyk,
Voór 't vonnis, dat myn heer ter dood bragt, snood en gruwelyk!

G E O R G VAN V I L L I E R S,

berog van Bukkingham.

Als dienaar van een vorst geveleid met monarchy,
Gewapend door myn raad ten breidel van de wetten,
Die vorst en Parlement in vollen luister zetten,
Doodt my de hoogmoed, door het mes der raazerny.

THOMAS WENTWORTH,

graaf van Strafford, onderkoning van Ierland.

Myn koning heeft door vrees myn vonnis ondertekend.
 Ach! waar dat Stuart nooit tot misdaad toegerekend!
 Gy hebt m', ô vorst, van 't lyf, en u van macht beroofd:
 Toen 't hoofd van Strafford viel, viel u de kroon van 't hoofd.

WILLIAM LAUD,

*aartsbisschop van Kantelberg, en opperkerkvoogdt,
 van Engeland,*

'k Verloor uw bisschopsstaf, en kreeg de martelkroon,
 ô Kantelburger kerk! dat strekt myn ziel tot zegen!
 Myn al te groote zucht voor Karel, Jakobs zoon,
 Stond Kromwels huichelkonst, en Fairfax trotsheid tegen.

THOMAS FAIRFAX,

veldheer van het Parlement.

Ik droeg voor 't Parlement den Britschen veldheerstaf,
 En deed myns konings kroon voor Kromwels voeten vallen.
 ô Spyt! 'k zag dien tiran op Karels rykstroon brallen,
 En sturf beroofd van wraak, ja vond geen rust in 't graf!

OLI-

O L I V I E R K R O M W E L,

Protector.

Ik had een veldheers moed, een vorsten majesteit,
 Het hart eens koningbeuls, een bisschops deftigheid,
 De ziel eens huichelaars; voeg myn geluk hier by,
 Dan ziet gy hoe ik klom ten top van heerschappy.

G E O R G M O N K,

hertog van Albemarle.

Oranje, Stuarts huis, en Holland deed ik beeven,
 Eer Kromwel 'tryk bedroog, en steeg ten hoogsten trap;
 De dood van dien tiran was 't eind der ballingschap
 Des konings, dien ik heb den rykstroon weêrgegeeven.

K A R E L de II,

koning van Groot-Brittannië.

De ryksgeweldenaar, die Stuart heeft doen sterven,
 Zette ook myn hoofd op prys, en deed me als balling zwerven.
 'k Vond hulp doorrecht, noch list, noch dapperheid te veld.
 De staatzucht joeg my weg, en heeft my weêr hersteld.

P. LANGENDYKS

HENRIETTA ANNA VAN ENGELAND,

*gemaalin van Philips van Frankryk,**hertog van Orleans.*

De min verbond my aan het huis van Orleans;
 Dus hield de Britsche zon in 't Fransche ryk haar glans,
 Na dat een twistwolk haar verduisterde aan de kimmen,
 Terwyl de staatskomeet van Kromwel was aan 't klimmen.

A N N A H Y D E,

eerste gemaalin van Jacobus den II.

De min van Jork zet my aan 't hoofd der hertoginnen.
 Ik baarde 't Britsche ryk twee groote koninginnen.
 Hoe heerlyk is de dag voor kerk en staat gevierd,
 Toen ik de moeder van Maria Stuart wierd!

M A R I A E L E O N O R A D' E S T,

*prinses van Modena, tweede gemaalin van**Jacobus den II,*

'k Verliet den troon, en ben den haat des volks ontvlucht,
 Door raad van mynen vorst, met die verdachte vrucht,
 Die om het staatsbelang der geestlykheid van Romen,
 Te onryp, op ons gebed, ter waereld is gekomen.

JA-

J A K O B S C O T,

*hertog van Monmouth, natuurlyke zoon van
Karel den II.*

Ik was uit Stuarts bloed, in ballingschap gebooren,
Door heimelyke min, en trok het harnas aan,
Om myne handen aan de kroon myns ooms te slaan:
Maar heb 't oproerig hoofd op 't straftooneel verloren.

J A K O B U S de II,

koning van Groot-Brittannië.

'k Bestreed met Fransche hulp 's ryks Godsdienst en de wetten,
Om 't Roomsche Misgeloof op 't Britsch altaar te zetten;
Diestrok Oranje 't zwaerd; ik vluchtte, ontroerd van brein:
Dat bracht hem op myn troon, en my te Sint Germein.

W I L L E M de III,

*koning van Groot-Brittanje stadhouder van
Holland, enz.*

'k Beschermd 't vaderland als prins van Oranje,
En voer met Hollands vloot gewapend nâ Brittanje,
Waar door gewetensdwang met Jakob 't ryk uitstooft,
En ik ten troon steeg als beschermer van 't geloof.

MA

P. LANGENDYKS
 MARIA STUART,

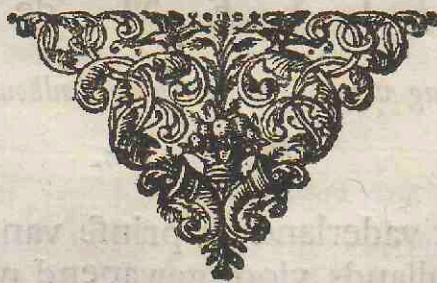
*koningin van Groot-Brittanje, gemaalin van
 Willem, den III.*

Als 't ryk ten doel stond voor gewetensdwinglandy,
 Gorde ik den vroomsten held, myn Willem, 't zwaerd op zy.
 Ik heb voor myn gemaal, en vaders ziel gebeden:
 Denk welk een troon ik, na zyn neêrlaag, op moest treden!

F R E D E R I K de I,

koning van Pruiffen.

'k Was koning Willems neef, en Pruiffens eerste koning.
 Hy waakte in 't Britsche ryk voor de Euangelieleer,
 En ik in 't Duitsche ryk, tot myne onsterflyke eer;
 Wy achtten de eed'le deugd veel meer dan onze krooning.

U I T L E G G I N G

V A N D E

T Y T E L P L A A T

*Voor de Geschiedenissen van Engeland, door den
heere de LARREY.*

GESCHIEDENIS, van haar BESCHERMGEEST trouw bemind,
Brenkt in 't geheugboek al 't merkwaardigst, dat zy vind,
In 't Britsche ryk gebeurd, uit *oude en nieuwe stukken*;
Die veel BESCHERMGOËN vlug den tand des tyds ontrukken.
's Ryks hoofdstadt LONDEN praat van ver met Paulus kerk.
Het Beeld des Schryvers voert de Faam tot boven 't zwerk.

O P D E A F B E E L D I N G

V A N D E N H E E R E

D E L A R R E Y.

't Penseel heeft wel LARREY geschilderd naar het leeven:
Maar niets dan trekken van het aanschyn kunnen geeven;
De Schryver schildert zelf, met schooner styl en zwier,
Zyn geest en ryk vernuft, voor eeuwig, op 't papier.

III. DEEL.

P

BY-

Het geslachtregister van Jezus Christus.

De Silo, naar den vleesche, uit Judaas stam gesprooten,
 Wordt van de aardsvaders, en de koningen aanschouwd,
 Door de oogen des geloofs, als waare deelgenooten
 Des hemelryks, wiens vreugd zyn wyzen mond ontvouwt.
 't Verschiet toont Adams val, en zyn nakomelingen,
 Verlost door 's Heilands dood, die glansryk opwaard zweeft,
 (Na dat de Apostelen zyn zegening ontvingen
 Op Thabor) na den troon, die hem zyn Vader geeft;
 Van waar hy wederop de wolken zal verschynen,
 Als Rechter van 't heelal, omringd van Cherubynen.

Door

Door 't lyden steekt de zon der onbevleete Waarheid
 Op haaren Hoeksteen af, en overwint de Dood.
 't Geloof, de Liefde, en Hoop, bescheenen van haar klaarheid,
 Geleiden ons tot Godt, in d' allerhoogsten nood;
 Zyn Waarheid is de zon, die 't onweêr op doet klaaren.
 Daar 't Schip des levens wordt gesslingerd op de baaren.

Het Kindtje Jezus in doeken gewonden.

De zuiv're Moeder maagd zit arm'lyk in een stal,
 Met Godts geliefden Zoon, den Koning van 't heelal,
 Den Vorst der Eeuwigheid, Raad, sterkte, kragt, en held,
 Die in het vleesch verschynt; opdat hy, dien 't geweld
 Des doods heeft, overwinne, om, door zyn kruis en sterven,
 Het eeuwig leeven voor het menschedom te verwerven.

De Star geleidt de Wyzen na Bethlehem.

Wie oogen heeft, die zie! wie ooren heeft, die hoor!
 Godts Leidstêr licht ons toe. De Wyzen gaan ons voor.
 De duisternis der Wet, de schaduw is verdweenen!
 Een nieuw gesternte is zelf den Heidenen verscheenen;
 Dat leidt ons uit de pracht van 't aardsch Jeruzalem
 Tot Jezus, 't Godlyk licht, in 't ned'rig Bethlehem.

Jesus op de Tinne des Tempels.

De Satan voert vergeeffch Hem op den hoogen Tempel,
 Die zich vernederd heeft tot op den laagften drempel.
 Geen hoogmoed vat op Hem, die alle hoogmoed doemt,
 En 't is geen aardfche macht, daar 's hemels Heer op roemt.
 Al 's Waerelds ydelheid moet als een bloem verflensfen.
 Godts Zoon begeert, als mensch, geen ydele eer van menschen.

De Engel het badwater van Bethesda beroerende.

De Zieke wacht met pyn, dat de Engel daale in't Bad,
 En roere tot zyn hulp Bethesdaas heilzaam nat:
 Doch ziet gestaag voor hem een ander nederdaalen,
 Terwyl hy vruchtloos kermt door lydelooze quaalen,
 Tot dat hem Christus doopt, door kragt van 't Nieuw verbond.
 In 't wafchbad der Genade, en maakt zyn ziel gezond.

De Liefdadigheid des Samaritaans jegens een gekwetsten Jood.

De Priester en Levyt, vervreemd van medelyden,
 Zien eenen Jood gequetst: doch trekken 't zich niet aan,
 Schoon hy om byftand kermt, en met de dood moet ftryden;
 Maar eindlyk vindt hy hulp by een Samaritaan.
 Een vyand zalft zyn wond, en wil hem 't leeven spaaren!
 Godt eifcht barmhartigheid, en doemt de huichelaaren.

Ma

Maria aan de voeten van Jesus.

Maria luistert snel na Christus dierb're reden,
 Daar ze aan zyn' voeten zit, verrukt in haar gemoed,
 Terwyl haar zuster, met een hart vol bezigheden,
 De spys en drank bereid, die slegs het lichaam voedt.
 Maar Marthas yd'le zorg moet tot verwyting hooren:
 Wees stil; Maria heeft het beste deel verkooren.

De genodigden tot het Avondmaal weigeren te komen.

Een Heer des huisgezins noodt zyn bekende vrienden
 Ten Avondmaal; waar van niet éénen zich laat vinden;
 Dees heeft een Akker, die een Wyf, de derde Vee,
 Waar mee hy zich vermaakt; en weigert 's Heeren beê.
 Dus zoekt de mensch een glimp, en ongegronde reden,
 Om niet na 's Hemels disch, dan als 't hem lust, te treden.

De verloren zoon den draf der zwynen eetende.

Nu eet de dart'le zoon den draf der vuile zwynen;
 Zyn erfgoed is verquist, nu leeft hy buiten raad:
 Maar de armoë dwingt hem voor zyn vader te verschynen.
 Die hem, om zyn berouw, uit liefde niet versmaadt.
 Keer arme en yd'le mensch, tot Godt uw vader weder,
 Hy is genadenryk, en mint zyn s'hepsels teder.

Overvloedt van goederen doet niemandt alleen leeven.

De ryke dwaas wierdt vet, en zyne koorenschuuren
 Zyn voor den oegft te klein, waarom hy nieuwe bouwt,
 Als of die overvloed van jaar tot jaar zou duuren,
 Daar 't alles ydel is, waar op hy zich vertrouwt.
 Ô Zorgelooze mensch! denk wat gy hebt te schroomen:
 Uw ziel, ô dwaas! word in deez' nacht van u genoomen.

De waaterzuchtige door Christus genezen.

De waterzuchtige kan zynen dorst niet laaven,
 De drank ontsteekt hem meer: maar 't Christallyne nat;
 Het Woord des leevens, die genadenryke gaaven,
 Verquikken 's menschen ziel in 't heilig waterbad.
 Die van het water drinkt, dat Christus hem wil geeven,
 Zal nimmer dorstig zyn, tot in het eeuwig leeven.

Een arme Weduwe werpt twee penninkjes in den schatkist.

Een arme Weduw werpt in de offerkist een schat:
 Twee penningkjes, ligt al den rykdom dien zy hadt,
 Waarom haar Christus roemt ver boven ryke dwaazen,
 Die op een grooter gift veeltids trompetten blaazen.
 De Heer, die alles heeft, ziet op de gaaven niet;
 Maar of onze offerhand door 't reine hartgeschied.

De

De Pharizeeuw en de Tollenaar.

Wat pryft de Farizeeuw zich zelf uit eigen liefde!
 Al zyne fchyndeugd is een gruwel voor Godts oog:
 Boetvaerdigheid, die 't hart des Tollenaars doorgriefde,
 En om genade fineekt, behaagt hem, die omhoog
 Elks hart en nieren kent, die hy beroert inwendig.
 Onze eigenliefde is rook: Godts liefde blyft bestendig.

Zacheus op den wilden vygeboom.

Zacheus, zittende op den wilden vygeboom,
 Ziet onzen Heiland aan, met innerlyken fchroom.
 De Heere zaligt hem, en laat hem tot zich treden;
 Dewyl hy door 't geloof op Christus zig vertrouwt,
 En, 't geen' de aardfchvad'ren na verlangden, klaar aanschouwt,
 Des Heilands leffen hoort, en ziet zyn' wonderheden.

Ik ben hongerig geweest, en gy hebt my te eeten gegeeven.

Een aalmoes, die men geeft uit enkel mededogen,
 Is menschlyk: maar die iets om Christus wille geeft,
 Aan de arme leden, die hy nagelaaten heeft,
 Geeft zynen Heiland zelf, door 't waar geloof bewogen:
 Die met deez' troostspreuk zulk een zuiv're mildheid pryft,
 'k Ben hongerig geweest, en gy hebt my gefpyft.

Ik

Ik ben dorstig geweest, en gy hebt my te drinken gegeven.

Wie dorstig is na Godt, de bron van 't Hemels Eden,
 Laave uit mildaadigheid den dorst van Jesus leden.
 Een gift om Christus wil is aangenaam en rein,
 Dan drenkt hy u voor niet, uit zyne heilfontein;
 Dan hoort gy zyne item hier naa in 't eeuwig leeven:
 'k Was dorstig, en gy hebt my laaffenis gegeven.

Ik was een vreemdeling, en gy hebt my geberbergt.

De heilige van ouds heeft door barmhartigheid
 Godts Eng'len, onbewuft, somtyds in huis geleid:
 Doch grooter was hun heil, die Christus leerelingen,
 In hunne vreemdlingschap, vol liefde in huis ontfingen;
 Dewyl de Heere zelf door zynen mond verklaard:
 Gy gaaft my herberg toen ik vreemdeling was op'aard.

Ik was naakt, en gy hebt my gekleed.

Het kleeden van den mensch was de eerste liefdedaad,
 Die Godt aan Adam deed, in zyn gevallen staat:
 Dat moet den Christen tot barmhartigheid verwekken,
 Om zynen Broeder, als hy koude lydt, te dekken:
 Dan staat Godts liefde zelf van haaren kant gereed,
 En zegt aldus: 'k was naakt, en gy hebt my gekleed.

Ik

Ik ben krank geweest, en gy hebt my bezocht.

Hoe menig zieke wierd door Jezus hulp gezond!
 De Balsam Giliads, gedropen uit zyn mond,
 Geneest de zwakke ziel van allerly gebreken.
 ô Christen, die uw tyd altoos hebt uitgekocht,
 Ten troost der zieken, hoor uw Heiland namaals spreken
 Totu: 'k ben krank geweest, en gy hebt my bezocht.

Ik was in de gevangenis, en gy zyt tot my gekomen.

Denk hoe een Christen ziel, door tyranny gevangen,
 Na zynen broeders troost moet in den druk verlangen;
 Hoe zeer 't zyn hart verlicht als hy zyn aanschyn ziet,
 En hoe hy wordt verquikt wanneer hy hulp geniet.
 De Heere zegent dus den trooster aller vroomen:
 Ik zat gevangen, en gy zyt tot my gekomen.

Christus vind zyne Discipelen slaapende.

Als Jezus zich bereidde om in den dood te gaan,
 En die verschrikkingen zag in slagorde staan,
 Die dropp'len Zweets, en bloets, vermengd met heete traanen,
 Ten lyve uitjoegen, in den hof Gethsemané;
 Moest hy de Apostelen nog wekken en vermaanen!
 Zo weinig denkt de ziel aan Christus hartewee.

Men blindt Jefus de oogen, en slaat hem in het aangezicht.

Beschouw een lydsaamheid van overgroot gewicht.
Men bindt den Heiland, spuuwt, en slaat hem in 't gezicht!
Een Christen kan de pyn, ja de allerfelste slaagen,
Van eenen zielstiran: maar niet wel smaad verdraagen;
Doch trooft zich met zyn Heer, die in zyn smaad en smart,
Zachtmoedig is geweest, en nederig van hart.

Petrus beweent zyne zonde.

Die Peter die zyn Heer in nood niet zou verlaaten,
Verzaakt hem driewerf, by Pilatus Hoffoldaaten.
De Heiland ziet hem: hy gaat weg; nu kraaijt de haan,
En hy, vol naberouw, versmelt in traan op traan.
Nu voelt hy Christus spreuk op zyne ziele passen:
Gy hebt geen deel aan my, indien ge u niet laat wasschen.

Judas wanhoop.

ô Judas, Gierigaart! gy hebt uw' Heer verraaden:
Maar allermeeft uw zelf. Gy hebt verkocht om geld,
Die ons heeft vrygekocht, van 't schriklyk doodsgeweld.
De wanhoop schildert nu in 't hart uw booze daaden.
Uw ziel heeft niet vertrouwd op haar verkochten Heer;
Dies stort gy in et denstrop, uw loon, ten afgrond neêr.

Eu-

Eutyclus slaapende valt uit een Venster dood.

Eutyclus, zittende op de derde zoldering,
 Valt dood ter aarde neêr; wyl hem de slaap beving,
 Wanneer de Apostel deed het woord des Heeren hooren.
 Elk is verbaast, en houdt Eutyclus voor verloren.
 Maar Paulus wekt hem uit den doode, door de kracht
 Des Heeren, die hem sterkt met wonderbaare macht.

Agabus bindt zich met den gordel van den Apostel Paulus.

Agabus, die zich zelf met Paulus Gordel bindt,
 Voorzegt hoe 't Joodsche volk, tot bitt're wraak gezind,
 Hem, die dien Gordel draagt, op 't onvoorziens zal vangen,
 En in Jeruzalem met harde banden prangen;
 Maar Paulus rust zich tot den geestelyken stryd;
 Dewyl hy overwint die om de waarheid lydt.

De Vrouw en de Draak.

De vrouw die met de zon (of Christus) is bekleed,
 En op de maan (dat is de Synagoge) treedt,
 En twaalfsterren draagt om haaren kruin te dekken,
 Die tot een zinnebeeld van Godts Apost'len strekken,
 Verbeeld de waare Kerk op Aard, die zwanger is,
 En steeds beloerd word van den draak der duisternis.

De Vrouw door den Draak vervolgd.

De Draak van Michaël ten Hemel uitgeworpen,
 Vervolgt de vrouw die op haare Arendsvleug'len vlucht.
 Hy spuiwt een waterstroom; opdat zy 't nat zou sloppen,
 En dus verdrinken met haar langgewenschte vrucht:
 Dat Zaat der vrouwe, dat den kop hem in zou treden,
 Om dat hy Adams val heeft uitgewerkt in Eden.

De groote Hoer zittende op een gedrochtelyk beest.

De Hoer van Babilon die woont op Zeven bergen,
 En zittende op een beest dat zeven hoofden heeft,
 Die haaren Gruweldrank van hoereryë geeft,
 Aan machtigen der Aarde, en durft Gods gramschap tergen,
 Vervolgt de waare kerk door haare afgodery;
 Wyl 't zevenhoofdig beest haar voedt met hovaardy.

T Y T E L P L A A T

DER MERKWAARDIGSTE GESCHIEDENISSEN VAN HET
OUDE EN NIEUWE TESTAMENT DOOR

J. L U I K E N.

De blydeboodſchap ſteekt des Hemels vreëtrompet,
Na dat ter linkerhand de *Tafelen* der wet,
Door Godt op *Sinai* in vuur en vlam geſchreven,
Het Zaad van Abraham door Moſes zyn gegeeven.

Men ziet hoe op 't *Altaar* 't ſneeuwit *Verzoenlam* brandt:
Een heilig zinnebeeld van Christus offerhand,
Waar voor vorſt *David* knielt, beſchouwende in vertooning
Dien *Prieſter* dien *Profeet*, en hoog-gezalfden *Koning*,
Die zes paar ſtammen van het Juk bevryden zal,
En eeuwig heerſchen als Monarch van 't gansch Heelal;
Die *Nyd*, die *Dronkenſchap*, en *Gulzigheid* met boeijen,
En roede en blixem uit zyn koningryk zal roeijen,
Met gierigheid, geweld, geveinsdheid, hovaardy,
En maaken *Israël* van ſlaaffche banden vry;
't Welk *Theraſims* vertreedt, de beelden zyner vaderen,
Om zyn *Verloffer* met een zuivre ziel te naderen.

't *Geloof* voorſpelt de *Hoop* een eeuwigduurend goed,
Nu 't zaligmakend woordt Godts eerſte wet verzoet,
En leeraart, hoe de menſch met harte, ziel en zinnen
De kroon en palmtak moet door liefde en vrede winnen,

Om vol van *Ootmoed*, tot *Boetvaardigheid* bereid,
Eenvoudig als een lam, *Voorzichtig* in beleid,
 Ryk van *Gerechtigheid*, *Barmhartigheid* en zeden,
 Den Geever alles goeds te nad'ren met gebeden:
 Door wiens genadegift, zo zegenryk! zo goed!
 De *krankte* word gelaast, die *honger* lydt gevoed,
 De *dorstige* gedrenkt, de vreemdeling wel ontfangen,
 De *naakte* warm gekleed, de ellendige *gevangen*
 Uit zynen nood verlost! Wel hem die aldus werkt
 Door werken des geloofs, van 's Heeren geest gesterkt!
 Hy zal uit 's Heilands mond, gelyk de *Apostelen*, hooren:
 Geniet des *Hemels vreugd*: gy zyt myn uitverkoren!

O P D E

V E R S A M E L I N G

D E R

G E D I C H T E N

VAN DEN GELEERDEN

PETRUS SCRIVERIUS.

Ziet Nederlands Parnas het Hollands maatgedicht
 Van zyn SCRIVERIUS, dien letterheld, in 't licht?
 Zyn nu de Paerlen lang verstrooid op alle wegen,
 Naauwkeurig opgezocht, en aan één snoer geregen?
 Dat dan de Zangheldin zich eeuwig daar mé çier,
 Die haaren Dichter heeft bezield met Hemels vier.
 (*) Driedubbelde Minerf, die uw geleerden SCHRYVER
 Hebt in uw' schoot gequeekt, gy zyt verplicht den yver
 Der kunstverzamelaars van deeze Poezy
 Te roemen! en die eer te geeven aan het Y,

Dat:

(*) Dus pleeg Scriverius zyne moederstad Haerlem te noemen, om haar dapperheid tegen de dwinglanden, haar vernuft in de wevery, en haar vinding der drukunst.

Dat daar uw Fenixgeest, op 't nieuw uit de asch herbooren,
 Klapwiekende in de lucht, zyn maatgezag laat hooren.
 Roem dan meteen de pen die, schoon van styl en taal,
 Den levensloop beschreef van uwen Martiaal;
 Alleen geen Martiaal: maar doorgeleerden SCHRYVER,
 Die 't dierbaar Vaderland verplicht heeft aan zyn yver;
 Die in de aloude spraak, op menig edel blad,
 Den rykdom heeft getoond van zynen letterschat,
 En 't ryk en scherp vernuft de waereld heeft doen kennen,
 Door zyn verklaaringen der Grieksche en Roomsche pennen;
 Die Hollands Oudheid heeft gedolven uit het graf,
 De Fabelen ontdekt, en weder 't leven gaf
 Aan de eedle waarheid, die in 's lands Historieboeken,
 Voor zynen tyd, nog ver in 't duister was te zoeken.

O Wakkre letterheld, die by 't gesternte leeft!
 O Fenixgeest! die op sneeuw witte vleuglen zweeft!
 Uw pen in Nectar doopt, of op het Hemelteken
 De Lier, uw ving'ren roert, van heilig vier ontfteken,
 Gy strekt een helder licht voor myne Zangheldin!
 Nooit treedt zy zonder u den krommen doolhof in
 Der oudheid, als 't haar lust de staats-en krygsbedryven
 Van Hollands graaven, en den adeldom te schryven;
 Nog suft zy menigmaal als ze u, haar Noordstér, mist,
 En in een duistere eeuw na Staatsgeheimen vist.
 O Hoofdorakel! baak van myne Jaargedichten,
 Ik zal u in myn hart een gloeritempel stichten;
 Want dat betaamt my, als uw Stad- en Naamgenoot:
 Gy hebt uw Vaeders roem door uwe pen vergroot;

Gy

Gy hebt in 't letterperk voor KOSTERS eer gevochten,
Hem eenen Lauwerkran om 't gryze hoofd gevlochten,
En zonneklaar getoond, dat de eedle Drukkery
Door hem gevonden, en het eerst geoeffend zy.
ô Hoogverheven geeft, bemind van Letterhelden!
Wie kan uw roem, wie uw verdienften beter melden,
Dan zy die nevens u in top van eere staan?
Men spreek DE GROOT aan 't hoofd der lettergrooten aan,
Voorwaar hy zal uw lof doen aan den Hemel ryzen.
De baatzucht, of de nyd, mag t' onrecht u verwyzen,
Om 't vaers by 't beeldtenis van HOGERBEETS gesteld,
Als 't dierbaar Vaderland door Kerkwift en geweld
Van één gefcheurd, geen woord dorft voor de vryheid spree-
Toen is uw eedle trouw en moedig hart gebleken. (ken;
Gy zaagt de onnozelheid van Hollands vaders aan!
Gy zaagt de helden in den bangen kerker gaan,
En dorft op ban en boet nochtans hunn' deugden pryzen,
Of met de lekkerny van uwe lett'ren spyzen.
Uw geeft fluipt door uw lift in 't Loevesteinsche flot,
En trooft den grooten Huig in zyn rampzalig lot,
Den Delffchen Fenix die de Haviksklaauw ontvlogen,
Vol spyts wierd nageglurd van vierentwintig oogen.
ô Haerlem! voedster van dien grooten letterheld,
Indien gy op uw Markt het beeld van KOSTER stelt,
Laat dan SCRIVERIUS hem met zyn lauwrn kroonen:
Zo toont g'uw dankbaarheid aan uw twee grootfte zoonen.

A A N D E N H E E R E

L A M B E R T B I D L O O ,

GEPLAATST VOOR ZYN GELETTERD MAN
VERDADIGDEN VERBETERD.

Geleerde BIDLOO, die de webbe van uw leven
 Met wysheids-draaden van Minerva hebt doorweeven,
 En 't Atthiesch Heiligdom met uw vernuft betradt,
 Waardoor uw pen beschreef de waereld wyze Stadt *,
 De voedster van den geest der Grieken en Latynen;
 Waarom mag zulk een' zoon ons Neêrland niet beschynen?
 Of sleepte de Ottoman, door bittere slaverny;
 Haare oude glorie weg, gelyk haar' heerschappy?
 O neen, uw letterschat, haar roem, gaa nooit verloren.
 Maar 't schynt gy vocht uw geest met grooter yver spooren,
 Om in uw ouderdom, met wysheid, kracht en zwier,
 Den val van Salems Kerk te maalen op 't papier,
 Daar Sions dochter moet op 't puin des tempels treuren,
 En Jacobs Stamboom al zyn takken zien verscheuren,
 Jeruzalem verwoest, den brand in 't Ced'ren hout,
 En 't Roomsche Kapitoel vercierd met Ophirs goud;
 Opdat men Godt niet meêr in prachtige gebouwen,
 Bedekt met vleug'len van zyne Eng'len mochte aanschouwen:
 Maar door het rein geloof in zyn beminden Zoon,
 Die Salems myter paart met Koning Davids kroon.

Zo

* Athene.

Zo rent gy schrandre man door alle letterperken,
 Vaar voort, de prys hangt op, voor uw doorluchte werken,
 Een prys van grooter nut, voor die het recht waardeert,
 Als naa 't Olimphiesch spel den helden wierd vereerd.

De Zangberg dankte u kortsvoor een der buitensprongen:
 Het PANPOETICON, ons deftig toegezongen;
 Nu plukt g' uit schrandre keur, een Italiaansche bloem,
 Die geen Boëthius te wyken heeft in roem,
 En waardig om een naam als Graciaan te draagen.
 Dit schoon volpittig werk wil Nederland behaagen;
 Dewyl het is doorzult met krachtig Atthiesch zout,
 En, dus versmolten, blinkt gelyk gezuiverd goud.
 Nooit wierd *Geletterd Man* op beter wys *verdadigd*
 Dan door dit deftig pleit, dat streelt, en nooit verzadigt,
 Een Lauwerboom, waar op geen quaade mispel wast:
 Maar ieders reden weegt, en op de hoofdzaak past.
 Nooit wierd *Geletterd Man* *verbeterd* met meer reden
 Dan hier, daar alles strekt tot betering der zeden.
 Dat Momus dan vry wyk', dit deftige papier
 Beschermt een Wyzen man, als Pallas haar pantsier.
 Heb dank, geleerde Vriend, voor 't licht dus schoon verschenen:
 Maar 'k maan u nog eens om de fakkel van Athenen;
 Doch wordt gy door iets schoons daar nog van afgewend,
 Zo denk de tyd is kort: de glorie zonder end.

O P D E

D I C H T K U N S T

V A N D E N H E E R E

D I R K S M I T S.

Godtgewyde Poëzy,
 ô Zielevoëdster! spyst ge my
 Met nektar uwer bloemen?
 Wy zullen uwen geest, ô Paradysnimf, roemen.

Gy vliegt beziëld van Hemelmin,
 Het zangkoor van Godts eng'len in,
 Op eene wolk van traanen,
 Die Jesfes zoon den weg ter zielsverzoening baanen.

Gy zingt met kracht van Paulus geest,
 Hoe zyn bekeering zy geweest,
 Toen 's hemels blixemfchichten,
 En Jezus donderstem zyn duister hart verlichtten.

Hoe

Hoe smelt uw ziel in kuifche min,
 Als Jojakim zyn bedvriendin
 Door deugd ziet zeegepraalen,
 En de ondeugd voor 't gerecht het hoofd moet onderhaalen

Dat elk (het grieve Antiochus,) VER
 Uw Machabeefche Moeder kuf',
 Die Godt, in zeven zoonen,
 Wil met een martelkroon van zeven fterren kroonen.

Wyrufften in uw' Hof der Ruft,
 Door hemelzang in flaap gefuft,
 Op 't bed van Mengelbloemen,
 Die geestig gefchakeert uw ryke vinding roemen.

Onfterffelyke Hemelmaagd,
 Die myne zangnimf liefde draagt,
 Waar kan zy u meé çieren?
 De Hemel kroont uw hoofd met Paradyslaurieren.

DICHTLIEVENDE

VERLUSTIGINGEN,

VAN DEN HEERE

BERNARDUS DE BOSCH,

O **G**odtgewyde Poëzy!
 O Zielverquikster, honigby,
 Die nectar zuigt uit bybelbloemen,
 En, met uw cherubyne stem,
 Ons lokt naa 't nedrig Bethlehem,
 Wie zou uw' hemelzang niet roemen?
 Waar heen vervoert gy mynen geest,
 Als hy uw goude nooten leeft!
 'k Zie 't heir des hemels nederdaalen,
 Dat aan de herders in het veld
 Immanuel's geboorte meldt;
 Ik zie de star der wysheid straalen.

De Dichtkunst looft, in snaarenspel,
De hoop, de troost van Israël,
Gekoesterd in een slegte wooning,
Door de allernederigste maagd,
Die haaren zoon en schepper draagt,
Dien priester, dien profeet, en koning.

ô Dichtkunst, gy ontfonkt myn ziel,
En leid my daar ik nederkniel,
In 't stof voor mynen Heilands voeten.

De stal, waarin de kribbe staat,
Blinkt schooner dan de dageraat.

Hier zal ons niets dan heil ontmoeten.

„ Ik kniel voor uwe kribbe, ô Heer!
„ Naast deeze onnoosle herders neêr,
„ En offer u, met de Oosterwyzen,
„ In plaats van wierook, mirre en goud,
„ Een hart dat op uw gunst vertrouwt,
„ Terwyl we uw' naam in dichtmaat pryzen.

Zo verr' DE BOSCH ontfonkte my
Uw Godgewyde Poëzy,
Dat ik des Heilands lof moest zingen.
Gy maakt myn dichtkunst los van de aard,
Zy vliegt met de uwe hemelwaard,
En wil door lucht en wolken dringen.

Maar ach! zy is te zwak en teêr,
Zy strykt haar slappe vlerkjes neêr,
En poogt vergeeffich u naa te streeven.
Loof, loof de hoogste Majesteit,
Zy kroone u met de onsterslykheid,
De kroon des heils, in 't eeuwig leven.

O P D E

B Y B E L P O E Z Y,

V A N D E N H E E R E

A B R A H A M H E E M S.

Niets haalt by't Bybeldicht, door hemelsche eng'letongen,
 Den Allerhoogsten, in het diamante licht,
 Dat eeuwig afftraalt van 't dricheilig aangezicht,
 Omringd van Zon, en Maan, en Sterren, toegezongen.

Het voed zich uit de bron op Sions berg ontsprongen,
 Die Davids geeft ontfonkte in zielsverquiklyk dicht,
 Met harpklank, stem en hart, en oog, om hooggericht:
 Een galm uit 's Konings huis den hemel doorgedrongen.

Uw geeft, o HEEEMS! bekoord door heilig snaarenspel,
 Voert de eerste Vaders van het vorstlyk Israël
 Ten hemelzangberg op, op allerhande wyzen.

Elk boezemt zyn gemoed in vreugde en droefheid uit,
 Of maalt een tafereel van zedenryk geluid;
 Wie 's hemels harpzang pryft, zal uwen lierzang pryzen.

O P

OP DE

LEERZAAME FABELEN

VAN DEN HEERE

JAN VAN HOOGSTRATEN.

De Fabelwysheit van de Grieken
 Vloog eertyds op Kaldeeuwsche wieken
 Met Plato in 't Atheensche school,
 En voedde met gelcerde blaëren
 Den Dichter, Wysgeer, Redenaaren
 En Raaden zelfs, voor 't Kapitool:
 Wanneer het waerelddwingend Romen
 Hadde alle Goden aangenomen,
 En 't rond (*) Panthéon toegewyd.
 De Wysgeer trok het hoofd vol kreuken,
 En baarde een reeks van wonderspreuken;
 Terwyl de Dichter zynen vlyt
 In de oude Fabeldichtkunst toonde,
 Waar door men hem met lauren kroonde,

III. DEEL.

S

En

(*) Deze marmere Tempel is te Rome, terwyl anderen vernield zyn, tot op deezen dag staande gebleven. Hy wierd Panthéon genaamd, om dat hy ter eere van alle de Goden gebouwd was. Heden noemt men den zelve. S. Maria Rotunda. In plaats van de afgoden worden daar thans alle de Heiligen te gelyk in gevierd.

En in de gunst der Cezars bracht.
 Maar als de tong der Redenaaren,
 En 't zoet geluid der dichters snaaren
 Verstomden door de dommekracht
 Van norsche Gotten en Wandaalen,
 Heeft ook de Dichtkunst moeten dwaalen,
 En eeuw op eeuw verdrukt geschreid,
 (Om dat by de Ostrogotsche blinden
 Niet één Mezenas was te vinden)
 Op 't puin der Roomsche Mogendheid.
 Doch als de woedende Barbaaren
 In 't eind geraakten aan 't bedaaren,
 En luisterden na eer en plicht,
 Zyn kunst en wysheid traag herbooren,
 En boeken, onder 't puin verloren,
 Gevonden, en gebracht in 't licht.
 Wy zwygen van de Sulmoänen
 En eedle Venuzyner Zwaanen,
 Vereeuwigd door hunn' poezy;
 En ook van dien die 't oude Grieken
 En Rome op onnaervolgbre wicken
 Nastreefden aan het kunstryk Y:
 Nu oogen we op de eerwaarde grysheid
 Van Fedrus geest, vol Fabelwysheid,
 Die door geluk het licht ontfong;
 En sedert in verscheide taalen
 Vertolkt, herdrukt, en menigmaalen

Gelikt is als een beerejong.
De hedendaagsche Batavieren
Ontfingen ook die wyze dieren,
Gezonden uit Ezopus naam,
Om op de waereldsche gebreken
Te spotten, schimpen en te preeken;
Opdat zich yder daar voor schaam'.
La Court, die uit die oude bronnen
Een' geeft van wysheid had gewonnen,
Bracht voor 's lands vryheid in het licht
Een Fabelwerk ten nut der heeren
Die 't Vaderland met lof regeeren,
Dat nu verschynt in maatgedicht.
Wy zien de Staatkunde ende Zeden,
Geschikt naar deugd, verstand en reden,
Hier speelsgewys, in ernst en boert
Door een van Hollands Fenixpennen,
Aen haar verheven vlucht te kennen,
Op 's waerelds speeltooneel gevoerd.
De Dichtkunst zal u eeuwig danken,
HOOGSTRATEN, die met zuivere klanken
Den vaderlandfchen Zangberg streekt.
De Hemel kroone uw gryze haaren
Met Sions onverwelkbre blaëren
Als ge, afgeleefd, uw lykzang queelt.

IN HET

S T A M B O E K

V A N D E N H E E R

W I L L E M V A N D E R P O T

L I D V A N ' T K U N S T G E N O O T S C H A P

N A T U R A E T A R T E.

DE DICHTKUNST AAN DEN MAASTROOM.

Wie is de lieve Maagd,
 Die op haar' schedel draagt
 Een eerkroon van Laurieren?
 De nimf van top tot teen,
 Volfschoon, en net besneên,
 Begrind door domme dieren?
 Zy lokt met zoet geluid
 De ziel ten boezem uit,
 En doet haar' minnaars blaaken,
 De deugd, die haar geleidt,
 Belooft de onsterfelykheid,

Aan

Aan die haar zoetheid smaaken.
 Zo dikmaal als zy blooft,
 (Want ze is van hemels krooft)
 Ontluiken duizend bloemen.
 Haar geest is vlug en vry.
 Ik zou haar POEZY
 Van hemelsche afkomst noemen.
 Wie deeze nimf wil zien,
 En aan haar hulde biên,
 Bezoek' de Maasgodinnen;
 Daar voedze 't Hemelsvuur,
 Door KUNSTLIEFDE EN NATUUR,
 En leert den dood verwinnen.

In Haerlem
 den 16 der ²m. 1736.

H E T

V O L M A A K T

G E B E D

VAN ONZEN HEERE, EN ZALIGMAAKER

J E Z U S C H R I S T U S,

*Geplaatst in het boek der menigvuldige berymingen van 't
volmaakt Gebed, verzameld door den Heere*

J. C O U C K.

O **G**y! die zyt in 't Ryk des Hemels, Onze Vader!
 Geheiligd werde uw naam! uw koningryke nader!
 Dat hier op aarde uw' wil, gelyk om hoog, geschied'!
 Geef hede ons daag'lyks brood! Doe onzen schuld te niet!
 Gelyk wy doen den schuld van onze schuldenaaren!
 Blyf onze zielen voor verzoekingē bewaaren.
 Verlos ons van den booze! u is de Majesteit,
 Het Ryk, de Kracht en Macht, nu, en in Eeuwigheid!

O P

O P H E T
B E E L D T E N I S
V A N

L A U R E N S K O S T E R,

IN ZILVER GEDREVEN.

Dit 's Raadsheer Laurens Kosters beeld
 Wiens geest de Drukkunst heeft geteeld
 In zyn geboortestad aan 't Spaaren:
 De Christen Kadmus, die het zaad
 Der wysheid zaaijde in Kerk en Staat,
 Herleeft dus na driehonderd Jaaren.
 Zyn schild, gedreven in metaal,
 Hangt in Minervaas letterzaal.

*Onder F: v. Vondels beeldtenis, met een Laurierkrans op het
 hoofd, getekend door Jan Lievensz.*

Zo kroont Jan Lievenszoon, de Leidsche Titiaan,
 My op Sint Lukas-feest met Febus Lauwerblaên.
 Het brein is zwanger om een dankgedicht te baaren.
 Maal by deez krans myn lier, dan hoort gy Vondels snaaren,

Jan Gerbrandszoon Prioer van Haerlems Karmelyten,
 Die in Romeinsche taal 's Lands grootste Jaarboek schreef,
 Verdient dat zyn gelaad door tekenkunst herleev',
 Daar Leidfchen Lukas zich vooral hadde in te quytten.
 't Was Hollands Graaflyk huis, 't was Bredenrodens plicht,
 Met al den Adel hem te houden in het licht,
 Wierd zyne Tekening in Egmonds brand verloren?
 Neen: moogelyk word het uit een kloosterboek herbooren.

O P H E T

B E E L D T E N I S

V A N

K A R E L V A N M A N D E R.

Dees zag den Spaarenstroom gelyk Meander vloeijen,
 En Haerlems hoogste Duin veranderen in Parnas.
 Zyn geeft die door een stroom van bastaardtaal moest roeijen,
 Strekt Neêrlands Zangheldin een helder spiegelglas.
 Het puik der Schilders in een eeuwig werk te roemen;
 Hunn' levensloop, en kunst te schildren naar den aard;
 Den zin te trekken uit de * Sulmaansche bloemen,
 Heeft Aganippe alleen voor Manders geeft bewaard.

A N D E R S.

Dat Schilder en Poëet van Manders dienst erken:
 Die kunst en wysheid eert, kust zyn Penseel en Pen.

III. DEEL.

T

O P

* *De Uitlegging
 der Fabelen van Ovidius.*

OP DE

A F B E E L D I N G

VAN 'S LANDS HISTORIESCHRYVER,

P I E T E R B O R.

Zie, Haerlem, Pieter Bor., 's Lands puikhistorie-schryver,
 Uw Burger, in deez' prent: wiens trouw, vernuft en yver,
 Een Ilias van ramp met bloed en traanen schreef.
 Hoe 't roerloos schip van Staat op Godts genade dreef,
 Die de Inquitzitievlag voor Neêrlands vlag deed stryken,
 Ontvouwt zyn Fenixpen, naauwkeurig, in Chronyken.

A N D E R S

Hoe Spanjes Hoogmoed viel, op Neêrlands vryheid nydig,
 Verbreidt de pen van Bor, naauwkeurig en onzydig.

V O O R H E T

S T A M B O E K

V A N D E N H E E R E

N. N.

*Die het zwaerd, daar J. van OLDENBARNEVELD
mede onthoofd is, in zyn Kabinet heeft.*

Dit zwaerd, dat Barneveld van 't leeven heeft beroofd,
Joeg Neêrlands grootsten held metéén de kroon van 't hoofd.

A N D E R S.

Dit zwaerd vloog door den hals van Hollands Patriot,
Als 't hart der Vryheid quynde in 't Loevesteinsche Slot.
Waar' 't in de handen der Gerechtigheid gebleven,
't Had Kerk-en Staatsverschil den laatsten slag gegeven.

O P D E

A F B E E L D I N G

V A N

P E T R U S S C R I V E R I U S ,

Dit 's Haerlems letterheld, die als een andre Zon
In 't school der waereld schynt, die Neêrlands Helikon
Beplant met bloemgewas van Grieken en Latynen;
Die Hollands Graaven uit hunn' Graven deed verschynen;
Door 't licht der Tekenkunst hunn' leevensdaaden schreef,
Uit duister kloosterschrift, en by de waarheid bleef.
Vlocht Schryver eenen krans om Koster 't hoofd te cieren:
Schenk hem een goude Pen; zyn' haâren zyn laurieren.

O P

O P D E

A F B E E L D I N G

V A N D E N E E D E L E N G R O O T A C H T B A A R E N H E E R

M^r. L I E V E G E E L V I N C K,

*Heer van Kastricum en Kronenburg, Burgemeester en Raadt
der Stadt Amsterdam, Bewindhebber der Oost-Indische
Maatschappy, enz. enz. enz.*

Dit 's GEELVINKS Beeldtenis, uit Burgervad'ren bloed,
Tot heil van 't Land, de Kerk, en Gysbrechts Stadt gevoed;
Zo ryp van raad als trouw, en waakzaam voor de wetten
Die Hollands vryë Maagd op haaren zetel zetten,
De rykdom, macht en eer, van 't scheepryk Amsterdam
Groeyde aan sinds 't bondelrecht vertrouwd is aan zyn stam.
De kunst mag ons 't gelaad des Burgemeesters geeven:
Zyn Burgerliefde staat in 's Burgers hart geschreven.

T 3

DE

P. LANGENDYKS

O P D E

VERTROOSTING

D E R

W Y S B E G E E R T E

V A N

A. M. T. S. BOETHIUS.

In zuiver Nederduitsch vertaald, door den Eerwaardigen
en geleerden Heere,

M A T T H E U S G A R G O N .

De waare Wysbegeerte, uit Hemelsch zaat gesproten,
Die 't vroom gemoed van 't Aardsch ontheft,
En 't quaad met scherpe pylen treft,
Vertroost Boëthius, daar hy legt opgesloten.
Zy Staroogt op 't geheim van Godts voorzienigheid,
En leid allengs hem op, by trappen,
Door kern van dierb're weetenschappen,
Na 't zalige geluk, de grootste Majesteit.
Hoe heilryk zyn ze die met d' Oppersten veréenen!
Het punt waar uit het alles vloeijt;
Dat alles voedt wat roert en groeijt;
Het enbegryplyk licht, dat eeuwig heeft geschenen.

In-

Indien die schoone glans't hart van BOETHIUS.
 In zyn gevangenis bestraalde,
 En 't wankelbaar gemoed bepaalde,
 Dan Triumfeerde hy op THEODIRICUS.
 Dan kon hy zich een weg tot grooter vreugde baanen
 Dan deezen Konings gunst hem gaf;
 Dan was de kerker hem geen straf;
 Dan lachte hy om 't zwaerd der woedende Arriaanen.
 Doch, ieder merke in zich of ook de waare rust
 Te vinden zy door Platoos leering,
 En 't redenkav'len van bekeering,
 Zo lang de ziel, van Godt in zich, niet is bewust.
 't Vernuft der menschen mag door Aard en Hemel rennen,
 En leeren de geschapenis
 Van alles wat geworden is:
 Die geene deugd bezit kan nooit de deugd recht kennen.
 't Verstand waant dat het ziet in dikke duisterheid,
 De zedenlooze spreekt van zeden,
 De redenlooze van de reden,
 En de eene blinde wordt van de anderen geleid.
 De spreuk der ouden, KEN U ZELF, zal weinig geeven,
 Ten zy men weete op welk een wyz'
 Men staan kan naar dien schoonen prys,
 Die eenen sterv'ling maakt gelukkig in dit leeven;
 In 't leeven niet alleen: maar eeuwig naa den dood.
 Wie zal ons recht hier in verlichten?
 De Wysgeer mag ons onderrichten,
 En leggen alles wat wy niet bezitten, bloot.
 Hy leert wat wy niet zyn: maar wat wy zyn, onzeker.
 Wie leert het ons? het godlyk licht.

Verklaart het helder voor 't gezicht:
 De waare wysheid, Godt, de hart-en nierverbreeker.
 Indien de ziel ontvangt den invloed van zyn geest,
 Zal zy als stof en schaduw achten,
 Daar vleesch en bloed gestaag na trachten:
 Zy ziet hoe nietig dan haar pooging is geweest;
 Dan zal haar de aarde niet met schyn van wellust binden;
 Dan acht ze een dwingland als een mier,
 Een aardworm, een verachtlyk dier;
 Dan ziet ze op rykdom, staat noch glorie, bloed, of vrinden.
 Dan vloeijt zy weder in, daar zy is uitgevloeyd,
 Gezuiverd van haare aartgebreken,
 Met vocht uit Gods genadebeeken,
 Die 't dorstig hart gestaag verquikt, en mild besproeijt.
 BOETHIUS, die hier een voorsmaak van gevoelde,
 Vereerde uit zyn gevangenis
 Een schat die onwaardeerlyk is,
 Voor dien, die na 't bezit der waare wysheid doelde;
 Dit werk gaf hem en elk meer nut dan zynen staat,
 Zyn Burgermeesterschap te Romen
 Was niet zo machtig 't quaad te toomen,
 Dan dit vereeuwigd werk, dat duizend zielen baat.
 Nu zal het Neêrland met meer glans dan ooit verlichten;
 Dewyl de pen van Heer GARGON
 De kracht behoud dier wysheidzon,
 En flikk'ren laat in 't Duitsch door Onrym en Gedichten,
 De majesteit der styl vertoont zig overal,
 Zy vloeijt en bruischt als 't vocht der beeken,
 My dunkt ik hoor 's Lands Dichters spreken:
 „ Hier paart zich zuiv're taal met zuiv'ren Hemelval.

O P D E N
N I E U W E N D R U KV A N
A B R A H A M,

D E N A A R T S V A D E R,

G E D I C H T D O O R
A R N O L D H O O G V L I E T

Zo zien wy weér d' Aartsvader in 't gemoed,
Gelouterd door den Goddelyken gloed,
Het Hemelsch vuur, dat H O O G V L I E T S geeft deed blaaken,
Om 't Wonderstuk der Dichtkunst op te maaken;
Dat eeuwig blink', gelyk een hemelvlam,
Om 't heilig hoofd van Vader A B R A H A M!

P. LANGENDYKS
 DE VOLTAIRE
 AAN DEN HEERE
 VAN HARENEN.

Het Fransch gevolgd.

Pindaar op Helikon, Demosth'nes in den Raad,
 Tyrtëus heldenmoed' is in uw borst herbooren.
 Gy laat op zyn Trompet den klank des Oorlogs hooren,
 Terwyl gy op het spoor der achtbre Vryheid gaat.
 'k Bemin in u een moed', door my niet na te streeven.
 Gy denkt gelyk een held die vry gebooren is.
 De onvrygebooren' houd' zich stil in duisternis,
 En denk' gelyk een wyze, als hy gerust wil leeven.
 Wy aarten naar 't gewest daar we eerst het daglicht zien:
 Te Romen wil men slaaf, te Londen burger weezen.
 De roem eens Bataviërs is geenen heer te vreezen:
 De glorie van een Vrank, dat hy den zynen dien'.

VOL-

VOLTAIRE AAN VAN HAREN.

HET FRANSCH NAGEVOLGD

KLINKDICHT.

Pindaar op Helikon, Demosth'nes in den Raad,
 Tyrtëus, die in u zyn stoutheid deed herleeven,
 Heeft u zyn krygstrompet in eigendom gegeven,
 Daar gy op 't heldenspoor der achtbre Vryheid gaat.

Een die gebooren is in eenen vryen staat,
 Voedt in den Geest, gerust, een denkbeeld zo verheeven,
 Dat geen onvrye ziel hem daar in na kan streeven:
 Maar zich in duisternis moet dekken voor den haat.

Elks Geest aart naar 't geweest waar in hy is gebooren.
 'k Bemín in u een zucht, die ik in my moet smooren.
 Een Wyze denkt, en zwygt, die zich in rust wil zien.

Te Romen is men slaaf, vryburger binnen Londen;
 Bataaffche grootheid is, een Vryheid ongeschonden:
 Een Fransmans glorie is, dat hy zyn' Koning dien'.

VAN HAREN, EN VOLTAIRE.

O **N**eêrlands Demoftheen, Pindaar op Helikon,
 Tyrtëus heldenbloed vliegt door uw' borst en aderen.
 Gy doet op zyn Trompet 't Bataaffche leger naderen,
 Voor Duitschlands Amazoon, die Cezars overwon.

Virgyl der Vranken, gy hebt hem den roem gegeven,
 Dat hy durft denken als een vrygebooren' held.
 Zoud gy hem volgen? neen; uw waarheid leedt geweld.
 Denk; zwyg, gelyk een wyze, of zwerf en berg uw leeven.

Heeft elke Landfreek op den Geest een heerschappy?
 Dan veinst men te Parys, en spreekt rechtuit te Weenen,
 Van HAREN voegt de taal der helden van Atheenen:
 VOLTAIRE kittel' zich met de eer der slaaverny.

ANT-

A N T W O O R D

Op het Gedicht van den Heere

F. D E V O L T A I R E,

AAN JONKHEER W. v. HAREN

Het Fransch gevolgd.

GEEST, die van alles weet, Stadhouder van Parnas,
 Keurmeester van 't Tooneel, den Schryffstyl, en 't kompas,
 't Minst dat gy gaande raakt moet ik my zo verwonderen,
 Als of TYRTEUS in een veldslag op quam donderen.

'k Zie dat in 't rymen al uw dapperheid bestaat;
 Want gy verheft den held dien ge in 't geheim versmaadt,
 Als of 't genoeg waar', als een Wysgeer iets te zeggen,
 Van deugd te zwetsen, en in 't rustbed stil te leggen.

Getrouwer is uw held zyn Vaderland geweest;
 Hy brak zyn boeijen los; daar gy den kerker vreeft.
 Laat u als ARUNS van een éénig mensch regeeren:
 Ik zal uw' BRUTUS Stem in honderd Raaden eeren.

G R A F S C H R I F T,

V O O R D E N K A R D I N A A L

D E F L E U R Y.

Hy, die zyn' dagen had geheilgd aan den Vreede;
 En zuchtte als hy het zwaerd zag rukken uit de scheede;
 't Orakel van zyn' Vorst; het oog der Fransche Zon;
 De held, die met zyn pen' gansch Lotteringen won;
 Die 't ryk des Adelaars met Leliën bezaaijde,
 En 't groote rad van staat in Duitschlands hoven draaijde;
 De grootste Vyand der Hungarische Amazoon,
 Die hy in 't harnas joeg, voor 't erfrecht van haar kroon;
 Die 't volk en 't Parlement met wysheid in kon toomen;
 De Gallikaansche Kerk slaavinne maakte aan Romen;
 Die, wyl hy niets meer won door Vreedelievendheid,
 Het recht van Beijren met de wapens heeft bepleit;

Die

Die door gebrek en 't zwaerd twee legers zag verliezen,
Om de yd'le glorie van een Keizer te verkiezen;
Dees, die geen Waereld om te omvaamen viel te groot;
Wierd overwonnen in een worstling met den dood.
Ach! waar die groote ziel aan 't roer van staat gebleven,
Hy had uit glorie ligt Euroop den Vreê gegeeven.
Zyn naam, ô Vrankryk, zal by elk in zegen zyn,
Als die van Richelieu, Louvois, en Mazaryn.

O P Z Y N

H O O G H E I D.

Hy quam, hy zag, hy won: maar niet als Caezar schreef,
 Die held Pompeus sloeg, en Romens Raad verdreef:
 Hy quam, hy zag, hy won door harten te overheeren.
 Die door de deugd verwint heeft recht tot triumfeeren.
 De Vryheid schenkt den held haar Erftadhouder staf;
 De Vreede, die hem kust, smeekt Godt zyn zegen af;
 Zo moet de Oranjeboom door gunst des hemels groeijen,
 Daar om vorst Willems diſch de vreede olyven bloeijen,

N I E U W L I E D,

Berymd voor het Gemeen, ten tyde dat men Illumi-
neerde en Vreugde bedreef binnen Haerlem, we-
gens de Verheffing van zyn

D O O R L U C H T I G S T E
H O O G H E I D,

Tot STADTHOUDER, enz. enz.

Stem: *Wilhelmus van Nassouwe.*

WILHELMUS van ORANJE,
Geteeld uit Nassaus bloed,
Vermaagschapt aan Brittanje,
Zal waagen Lyf en goed,
Voor Kerk en Staat te stryden,
Is deeze Held van zins,
Hy zal het Land bevryden,
Vivat! lang leev' de PRINS!

Hebt dank ô Heeren Staaten!

Die onze Oranje held,
Ten spyt van die ons haaten,
Nu tot Stadhouder stelt.

Nu staan de looze Franschen,
Te kyken hier en gins,
Zy moeten 't Land uit dansen,
Vivat! vivat! de PRINS!

Godt liet ons niet bezwyken

In onzen hoogen nood,
Laat ons niet van hem wyken,
Looft, looft hem, klein en groot.

Wilt nu Victorie branden,
Gelyk men is van zins,
Roept nu door alle Landen,
Vivat! lang leev' de PRINS!

Nu zullen de Soldaaten
Van ons Gemeenebest,
Met Bommen en granaaten,
Hem jaagen in zyn nest.

Die ons wil overheeren
Zal vluchten hier en gins,
Wy zullen triumfeeren,
Vivat! vivat! de PRINS!

De Vlooten van Brittanje
 Zyn overal in Zee,
 De Vlaggen van Oranje,
 En wapens zyn al rée.
 Hoor Pauken en Trompetten
 Nu speelen hier en gins,
 Wie zal de vreugd beletten?
 Vivat! lang leev' de PRINS!

De Leeuw schrikt nu voor 't kraaijen
 Des Franschen Haans niet meer.
 De Oranje vlaggen waaijen
 Nu tot Vorst Willems eer.
 Men zweert hem hulde en trouwe,
 En zingt vast hier en gins;
 Wilhelmus van Nassouwe,
 Vivat! vivat! de PRINS!

Van Hof en Torentransen
 Waaijt nu de Oranje Vlag,
 Tot bittere spyt der Franschen.
 Ô Aangenaame dag!
 Godt Zegen de Eed'le Mannen,
 Die rustig zyn van zins
 Te vechten met Tirannen,
 Vivat! vivat! de PRINS!

Men ziet Prins Willem treden,
 Van groot en klein begroet,
 Door Neêrlands blyde Steden;
 Want hy zal goed en bloed
 Voor Kerk en Vryheid waagen;
 Gelyk we ook zyn van zins.
 Elk roept met 's Gravenhaagen,
 Vivat! vivat! de PRINS!

Speelt, klokken en kartouwen!
 Dat elk Victorie brand',
 Wilhelmus van Nassouwen,
 Stadhouder van het Land,
 Word door de Burgerheeren
 Verwellekomt alfins.
 Wy zien hem Triumfeeren!
 Godts Zegen volg'den PRINS!

O P H E T
 J U B E L J A A R
 V A N D E N
 W E S T F A A L S C H E N
 V R E E D E

Dus sprak 'slands droeve maagd, voor't sluiten van't verbond,
 Toen 's vyands overmacht aan haaren voormuur stond,
 En Bergen op den Zoom, met zyn onwinbre wallen,
 Ten spyt der dapperheid, moest door een krygslift vallen:
 Door Munsters vrede werd myn landschap ryk en vry,
 Nu viert men 't eeuwfeest arm, op 't punt van slaavernyt
 Op wien moet ik me in nood van ondergang verlaaten?
 Op Godts barmhartigheid, de wysheid van de Staaten,
 En Willems heldendeugd; zo wische 't vreedelicht,
 Dat over Aken schynt, myn traanen van 't gezicht.

O P D E N V R E E D E V A N A K E N.

Wie bluft een oorlogs brand, die burgertwift ontsteekt, (breekt?)
 Daar cendracht, krygsvolk, geld, moed, deugd en hoofd ont-
 De Godt des vreedes, die den oorlog uit laat donderen, (ren-
 't Gebed der vroomen hoort, en 't land beschermt door wonde-

P. LANGENDYKS
E E R K R A N S

VOOR DEN ED: MANHAFTEN HEER

CYPRIANUS CRANS JANSZOOM,

Van Luitenant tot Kapitein der Burgery verkoren in de 54ste
Wyk, te Amsterdam den 2 in Wynmaand 1748.

DE BURGERT SPREEKT.

Manhafte CYPRIAAN, die onder HASSELAAR
Uw Eed en Plicht betrachte in 't midden van 't gevaar,
Wanneer de Raazerny der Volken uitgelaaten,
Doldristig greep na 't roer van Aemstels Magistraaten,
En paarde glimp van recht met openbaar geweld,
Tot dat der Vadren Godt, door 's Lands verkoren held,
Haar woede heeft gestuit, en 't onweêr doen bedaaren.
Gy volgt als Hopman op, den roem der HASSELAAREN,
Den wakkren GERARD, 's Lands getrouwen afgezant:
Dien Christen Vorsten, en het lieve Vaderland,

Om

Om zyne wysheid, trouw en eedle deugd, waardeeren:
Een paerel in de kroon van Aemstels Burgerheeren,
Die uitblinkt in 't geslacht, dat eeuwen lang vermaard,
Voor Hollands Vryheid streed door pen, door tong en zwaerd,
En nu door 't Vreêverbond, getekend binnen Aken,
Zyn Burgermeesterschap, onsterffelyk zal maaken.
Wat Glorie is 't voor u, o wakkre CYPRIAAN,
Aan 't hoofd van 't vaendel des doorluchten mans te staan!
Wat Glorie is 't voor ons dat wy u volgen mogen,
Daar ge ons de trouw en plicht der burgers houdt voor oogen!
De (*) Gietkunst zette uw naam op Klokken en Kanon,
Uw roem leeft door uw deugd, die duizend harten won.
Manhafte Schuttery, die hem zoekt na te streeven,
Elk vat het glas; drink uit: lang moet de Hopman leeven!

(*) Zyn Ed. is Stadts Klok-en Geschutgieter.

IN DE KAMER DER REGENTEN VAN HET
 A A L M O E S N I E R S
 E N

W E R K H U I S,

T E

H A E R L E M.

M D C C X X I I. October IV.

Vicit Vim Virtus.

't **A** loud gezag van Haerlems Burgerhêeren,
 Heeft, om door tucht den aart van Wolv-en Beeren
 Te temmen, hier dit (*) Tuchthuis opgebouwd,
 En 't hoog bestier vyf Vadren aanbetrouwd:
 Maar sinds de Stad door grooter handel bloeijde,
 En met Godts gunst in volk en rykdom groeijde,
 Wierd ook dit Huis een toevlucht voor den nood,
 En 't schamel volk bedeed met turf en brood.
 't opnozel kind, van de ouders snood begeeven,
 Gehuisvest, en behouden in het leeven;
 Waarom 't bestier, voor 't vyfgetal te zwaar,
 Tot zeven wierd gebracht voor (†) vyftig Jaar.
 Dus brengt de deugd de boosheid tot bekeering,
 En schuimt de Stad door voorzorg der Regeering.
 Hy volgt het naaft Gods Vaderlyk beleid,
 Die 't heilig recht paart met barmhartigheid.

O P

(*) In 't Jaar 1609.

(†) In 't Jaar 1682.

O P H E T

HUWLYKS MIN TAFEREEL VAN DEN HEER

P: L E C L E R C Q.

UITLEGGING OP DE

T Y T E L P R E N T.

De *koningin der liefde*, in dit vertrek gedaald,
 Wiens bouwkunst zy met glans en heerlykheid bestraalt;
 Waar in de kusjes en bevalligheden zweeven,
 Heeft zich aan *Hymens* zy met vrolykheid begeeven.
 Zy maaken eene wet op welk een wys voortaan
 De jeugd in 't mingareel des echts behoort te gaan;
 Opdat ze een aartig wicht, volmaakt in allen deele,
 Dat Godlyk van verstand en Hemelschoon zy, teele.
 Waar op *Hedymeles* de Cyter slaat vol vreugd',
 En schoone lessen queelt tot leering voor de jeugd,
 Terwyl we een *minnewicht* den taaijen boog zien grypen,
 Een ander zyne pyl ter hartequetting slypen,
 Daar 't derde op zyne fluit de kracht der liefde zingt,
 Ten vreugd' der *Moeder*, van het *jonge kroost* omringd,
 Dat ze aan haar borsten voedt, of ziet rondom haar zwieren.
 Een ander staa door kunst na kraakende laurieren,
 De schrand're Dichter van dit HUWLYKS MINTAF'REEL
 Verdient dat Cipria hem kusse, danke en streel.

III. DEEL.

Y

UIT-

E E R S T E B O E K.

De *Huwlyksgod* verbindt een schoon en jeugdig paar
 Voor Junoos heilig Echtaltaar.
 De lieve jonge *Bruid* slaat haare tweelingzonnen,
 Wier stralen 's *Bruidgoms* hart verwonnen,
 Vol maagdeschaamte neêr, en geeft hem haare hand.
 Hy, die door 't vuur der liefde brandt,
 Hoort na de lessen van den god der Huwlyksminne,
 En staroogt op zyn' zielsvriendinne.
 De schoonheit paart zich met een' rype en frissche jeugd,
 Die vrucht belooft en vreugd.
 De zieken, ouden, en wanschapenen van leden,
 Zien we afgekeerd door kracht der *reden*;
 Opdat het menschedom leevende als in den gulden tyd,
 De deugd en liefde toegewyd,
 De maagdenreijen 't hart der Jonglingenschap bekooren,
 Als zuivre hemelsche Pandooren,
 En ziekte, helsch bedrog, en oorlog voor altoos
 Gekerkerd raaken in de doos,
 Die godt *Jupyn* wel eer een schoonheid dorst betrouwen;
 Gelyk wy in de lucht aanschouwen,
 Daar *Venus* en haar *Zoon*, god *Febus* en *Auroor*,
Diane en *Hebe*, vrouw *Pandoor*
 Begaaven met hun kracht, en drie *Bevalligheden*
 Haar çieren met de schoonste zeden;
 Opdat haar schoonheid dringe in 't moederlyk gemoed,
 En schoone spruiten vorme en voed'.

De schoone *Urania*, een van het negental
Der Zanggodinnen, rust in dit vermaaklyk dal.
Zy heft het hoofd om hoog in haar bespiegelingen,
Gekroond met diamant uit duizend starreringen,
En zingt, terwyl zy rust op eenen Hemelkloot,
Wat krachten de Opperste in de Starrereijen goot,
En welken invloed die in 's menschen lichaam maaken;
Wat dwaalstar schoonheid baart, daar niets in zy te laaken;
En welk saizoen een vrucht volkracht en zegen geeft,
Die door vernuft en geeft ver boven and're streeft;
Of wat de tekens die den *Dierenriem* verdeelen,
Door hunnen invloed doen; wat quaad of goed zy teelen.
Een *Minnewicht* wyft hem die luistert na zyn les,
Wanneer elk teken heerscht, in de *Ephemerides*.

UITLEGGING VAN DE PRENT VOOR HET

DERDE BOEK.

De dochter van den Oceaan
 De schoone *Phillyra*,
 Door god *Saturnus* min verraân,
 Beschreit haar' ramp te spâ.
 Zy ziet den schender, die haar mint,
 Verand'ren in een *Paerd*,
 Dat weglucht sneller dan de wind,
 Voor zyne vrouw vervaart.
 De schoone dochter van de zee,
 In wederwil bevrucht,
 Verschrikkende voor *Cibelé*,
 En 't *paerd* dat haar ontvlucht,
 Baart Chiron, die wanschapen is;
 Doch goddelyk van geeft,
 Die 't diepste der geheimenis
 Van vrouw Natuur doorleeft.
 Deez' fabel leert aan eene Vrouw
 Die haare vrucht verwacht,
 Dat ze iets dat schrik baart nooit beschouw',
 En niets dan 't schoon betracht';
 Opdat het kind den geeft ontvang',
 (Door hulp der hemelgoôn)
 Van Chiron, en daar by erlang',
 Het onbevleete schoon.

STROOM-

S T R O O M,

V E L D

E N

L I E R Z A N G E N .

ESTABLISHED
1784
L. R. A. Y. C. T. A.

B R O N L I E F,
 V I S S C H E R S Z A N G,
 O P H E T H U W E L Y K
 VAN DEN EERWAERDIGEN GELEERDEN HEERE
 P I E T E R F O N T E I N,
 MET DE JONGKVROUWE
 J O Z I N A S T O L.

De zilvre Maastroom juicht, en luistert nâ de toonen
 Der wakk're Visfchers, die aan zynen oever woonen.
 Zy werpen vrolyk 't want in zynen zilv'ren vliet,
 En zingen beurt om beurt een kunstryk Visfchers lied,
 Om BRONLIEFS Bruilofsdag te roemen en te vieren.
 Daar hoort men zangers, die de heilige Lauwrieren
 Voorlang verdienden, door een Hemelfch maatgeluid.
 Daar barft een zegenbron van leevend water uit,
 Verquiklyk voor den geest der heilryke Echtelingen,
 Verliefd om op 't geluid van Sions harp te zingen,

Tot

Tot eer en dankbaarheid van H E M, die alles geeft,
 Nu hy hunn' ziel met ziel inéén gesmolten heeft.
 Zal ik, een Visschersknaap, aan d' oever van het Spaaren
 Eenvoudig opgevoed, my met dien zangrei paaren?
 Vergeef 't my, zilv're Maas, dat ik 't my onderwind',
 En dobb'rend op uw' stroom myn boot aan d' oever bind',
 En sceppe een frissche zô uit myne volle kaären,
 Gevangen in het Meir, niet ver van 't skeepryk Spaaren,
 Door Waternimfen, die ter eere van de Bruid
 My noodden tot den zang, in myne Visschers schuit.

De winter is voorby. de storm heeft afgenomen.
 De golven leggen vlak. de maan schynt in de stroomen.
 De Lente lacht ons aan. de winden zyn gedwee.
 't Is bruiloft op de Maas, 't is bruiloft op de zee;
 Dus ziet de Bruidegom de afkeerigheid verdwynen,
 En 't zielsbekoorlyk licht in vollen glans verschynen,
 Dat somtyds met een wolk van schaamte was bedekt.
 De zoete BRONLIEF die zyn hart tot weêrmin wekt,
 Zal met den weêrschyn van des Hemels zonnestraalen
 Het hart van ZEGENMOND nu koesteren en onthaalen.
 Zy zal voortaan niet meer, tot eenzaamheid gezind,
 Zyn min ontvluchten op de vleug'len van den wind:
 Maar by de Visschers hut de netten vrolyk breijen,
 Of hem by helder weêr na zyne boot geleiën,
 En wenschen aan haar lief een zegenryke vangst.
 Zy zal zyn skeepje met een hart vol liefde en angst
 Van verre naazien, en den goeden Hemel smeeken,
 Dat als hy vischt, geen wind hem schaadlyk op moog' steeken;
 Op

Opdat hy met geluk herkeer' na deeze kufft,
 Met haar zyn netten drooge, of aan haar zyde ruft.
 Dan zal zy de eëlste baars uitkippen in de kaaren,
 En by haar Viffchers ftulp voor ZEGENMOND bewaaren,
 Of 't Maagfchap noodden aan den zegenryken difch,
 Die van des Hemels hand zo mild begunftigd is.
 Wat BRONLIEFS hart begeert zal ZEGENMOND behaagen.
 Zy zullen lief en leet geduldig famen draagen,
 Vertrouwende op de macht van HEM, die 't al regeert,
 Den fterfing wel beproeft: maar nooit zyn val begeert;
 Die woefte golven temt, die toomelooze winden,
 En felle orkaanen met één oogwenk in kan binden;
 Die 't fchip des leevens redt, op dat het nimmer ftrand':
 Maar raake in veiligheid aan 't ryk beloofde land,
 Daar alle volheid is voor zalige Echtelingen,
 Die met een dankbaar hart zyn' lof eenftemmig zingen.

Maar kan ik, flegte knaap, in myn eenvoudig lied
 U leeren, ZEGENMOND, wat Goël u gebied?
 Ô Neen! dat voegt ons beft uit uwen mond te hooren:
 Uw mond die 't fteene hart kan fmekten en doorbooren,
 Als gy de fpreuken van het heilverbond verklaart,
 Ter plaatfe daar de buurt in 's Hemels naam vergaart:
 Daar Goël heeft beloofd te woonen in het midden,
 Als zy in zynen naam verfchynen om te bidden.
 Ô Zegenryke gunft! beloofd door 's Heilands mond,
 Wanneer hy in een ring van vroome Viffchers ftond,
 Aan 't Galileefche Meir eenvoudig opgetoogen,
 Armzalig volk in 't oog: maar door zyn groot vermogen
 Begaafd met 's Hemels geest, en wonderbaare kracht;
 Van Waereldwyzen uit verwaatenheid veracht;

Die de oogen slooten om Godts vinger niet te merken;
 Die de ooren slopten voor 't verhaal der wonderwerken,
 In Goëls naam gedaan, door eenen Visschersknecht,
 Nadat de Meester door hunn' nydaan 't kruis gehecht,
 't Zoenoffer had verstrekt voor 's menschen val, in Eden.
 Eenvoudig Visschertje! wie lei die kracht van reden,
 Dien vloed van taalen in uw mond? 't was Goëls geest,
 Een aangeblaaze vlam op 't heilig Pinksterfeest.
 Toen dorst de eenvoudigheid de waereldwysheid tarten.
 Die eertyds visschen vong, vong nu der menschen harten,
 En vischte niet alleen aan 't Galileesche strand,
 Noch d' oever der Jordaan, in 't blinde Joodsche land,
 (Daar Godt zyn Heiligdom en tempel had verlaaten,
 En bloot gesteld voor 't vuur der woedende soldaaten)
 Maar al het Aardryk door, tot lof en eer van HEM,
 Die op den troon regeert van 't nieuw Jeruzalem.

Maar 'k zal Ô ZEGENMOND myn Visscherslied bepaalen:
 Die klank ryft my te hoog: myn yver mogt verdwaalen.
 Zy voegt een grooter geest van 's Hemels glans verlicht,
 Die al de Visschers buurt door deugd en wysheid sticht.

Koomt knaapen met een rei der zoete Visscherinnen,
 Die ongeveinsde deugd en waare liefde minnen,
 Begroet het deftig Paar, met zegenryk geluid.
 Stort d' allereelsten visch aan BRONLIEFS voeten uit,
 En wilt beneven ons den grooten Goël smeeken,
 Dat dees' geheiligde Echt geen zegen moge ontbreken,
 En zyne Heil-FONTEIN, die leevend water spreijd,
 Hunn' beide zielen laav', nu, en in eeuwigheid.

Vereend in Rotterdam.

17436.

AMA-

A M A R A N T E.

V E L D Z A N G,

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N

E E R W A A R D I G E N G E L E E R D E N H E E R E

P I E T E R F O N T E I N,

E N M E J U F F R O U W E

S A R A A L I D A V E R M A N D E.

Vereend in Amsterdam den 8 in Wynmaand 1748.

„ **R**eine liefde, Hemelmaagd!
 „ Gy die een kroon van sterren draagt;
 „ ô Hartverquikster, vreugd van 't leeven,
 „ Koom met uw' blyden stoet langs deeze beekjes zweeven.

„ Beziel, met Hemels maatgeluid,
 „ De klanken onzer herdersfluit,
 „ En laat, uit de allerhoogste kooren,
 „ Den toon van 't Paradys aan Y en Aemstel hooren.

„ Zweef nederwaard aan deez' FONTEIN,
 „ Vol leevend water, frisch en rein,
 „ Die duizend zielen met haar' stralen
 „ Verquikt en koestert, in deeze aangename dalen.:

„ Gelyk het vocht van Libanon,
 „ Verwarmd van de ongeschapen' zon,
 „ Het land verdeelt in frische beeken,
 „ Om bloemen, kruid en vrucht aan Godts Jordaans te queeken.

Dus, dunkt my, zingt de lieve Jeugd,
 Ontvonkt door uwe Bruiloftsvreugd,
 ô Herder ZEGENMOND, die heden
 In 't Paradys der min zyt met uw Lief getreden.

Ik zongwel eer een Huuwlykslied,
 Op 't zevenmondig Vischersried,
 Toen gy, van BRONLIEFS min bevangen,
 Geluisterd hebt met gunst ná myn geringe zangen.

't Heeft HEM, die 't al bestiert, behaagd,
 Dat zy een schooner Bruidskroon draagt,
 Daar Sions reijen haar omringen,
 Dan d' aardschen Bruiloftskrans, 't cieraad der stervelingen.

Dat

Dat zwaar verlies werd u geboet,
 Door 't lief en minnezalig zoet,
 dat uit de leevenwekkende oogen
 Der deugdryke AMARANTE u toefstraalt uit den hoogen.

Deez' Paradysbloem, die besproeijdt
 Van zegendauw des Hemels groeijt
 Aan 't Y, en Bloemendaaler *Beeken*,
 Heeft u door Hemelgeur den rouw van 't hart gestreken.

Op welke wys, Ô ZEGENMOND,
 Zal ik uw heilig trouverbond
 In volle kracht nâ waarde roemen?
 Wel aan, myn Zangeres, aas dan op Bybelbloemen.

Wat toonen floeg der Englen tong;
 Toen 't eerste Paar te Bruiloft gong,
 In Edens groene Huuwlyks zaalen?
 „ Looft, looft den Schepper, al gy Hemelsche Koorraalen!

„ Looft Godt, die 't eerste huuwlyk sluit,
 „ En zaligt Bruidegom en Bruid!
 „ Juicht Zon, en Maan, gesternte en dieren:
 „ Al wat geschapen is moet de eerste Bruiloft vieren!

Hoor, ZEGENMOND, de stem van Godt,
 In 't heilig Bruidslied, Hammáloth;
 Myn zangnimf zal dien toon herzingen,
 Geholpen door de stem van Aemstels Veldelingen:

„ Gelukkig hy, die rein van geest,
 „ Den Zegenaar des Huuwlyks vreeft,
 „ En altoos wandelt op zyn paden!
 „ Gy zult u met de vrugt uws arbeids bly verzaden:

„ Dan zal de Huisvrouw uwer Jeugd,
 „ In vruchtbaarheid, uw Stam ten vreugd,
 „ Gelyk een wynstok welig bloeijen,
 „ Daar kindren om uw disch als groene olyven groeiën.

„ De man die hem voor oogen houd,
 „ Zal zekerlyk hier menigvoud
 „ De vruchten van zyn goedheid smaaken.
 „ Des Heeren zegen zal uit Sion u genaaken.

„ Jeruzalems geheiligd goed
 „ Zult gy beschouwen, in 't gemoed,
 „ En Isrels heil, den Vreede, zingen,
 „ Daar uwe kinders en kindskindren u omringen.

Aldus gezegend, ZEGENMOND,
 Orakeltolk van 't Heilverbond,
 Laat u Godts liefde op aarde leeven,
 En met uw AMARANTE allengs ten Hemel streeven.

L I K O R I S.
V I S S C H E R S Z A N G,
T E R B R U I L O F T E
V A N D E N H E E R E

J O H A N N E S T E Y L E R ,

E N J O N C K V R O U W E

R E B E K K A T H E S I N G H.

O vorst der vloeden, s'cheepryk Y!
Die door uw waterheerschappy,
Uw vlaggen voert op alle stranden,
In 't oost, in 't west, en zuid en noord,
Wordt uw beroemde naam gehoord,
Als hoofdrievier de vrye landen.
Gy rust op uwe waterkruik,
En ciert uw groenen wierparuik
Met eene kroon van scheepscieraaden;
Gy gespt uw tabbert met een snoer
Van Indus goud, en paerlemoer,
Die 't keurig oog niet kan verzaaden;

En

En de Aemstelftroom, uw schoone bruid,
 Stort haaren vollen hooren uit,
 Gevuld met ooft en zeegewassen.
 Zy schept de kaar vol versche visch,
 Die, wyl zy overheerlyk is,
 Op Thetis Bruiloftsdisch zou passen.
 Is 't wonder, wydberoemde Vloed,
 Dat de Aemstel met haar' waterstoet
 Zich heeft op 't kostlykst uitgestreken?
 Is 't wonder dat uw waterkant
 Met duizend vlaggen is beplant,
 En de Aemstelbuurt in vreugde ontsteken?
 Het heeft de schoonste visschers maagd,
 LIKORIS in het eind behaagd
 Haar hart en rechterhand te geeven,
 Aan MIKON, wiens getrouwe min,
 Verdient met zulk een visscherin
 Gezegend in den echt te leeven.
 Hef aan ô visscherinnen rey
 (Dat niemant heden netten breij)
 Verhef uw stem op alle wateren,
 Gepaard met myn geringe fluit,
 Ter eere van de lieve Bruid,
 Dat zee en strand van vreugde schateren!
 Ô MIKON welk een zalig lot,
 Wat overheerlyk mingenot,
 Wordt u geschonken van de goden!

Gy

Gy smaakt al kussend de ambrozyn
Der lipjes van het maagdelyn,
Dat u vol schaamte eerst was ontvloten.
ô Minnezalig trouwverbond,
Op liefde en eerbaarheid gegrond,
Gy zult twee ted're harten binden,
Daar niets dan ongeveinsde deugd,
Gepaard met zuivre minnevreugd,
Vol reine liefde in is te vinden!
Men zegt de Liefde heeft een Fuik,
Die niet kan slyten door 't gebruik,
Om schoone Nimfen in te vangen,
Aan de ingang is zy ryk van visch,
Dewyl 't daar altyd Bruiloft is,
En klinkt van zegenryke zangen.
Zy heeft twee kamers in dit net
Voor heel de waereld opgezet:
In de eene zit de dartle weelde,
Die opgesmukt in schoonen schyn,
Door ydelheid gediend wil zyn,
En altyd niets dan onrust teelde.
Daar woont de jaloezy en twist,
Die steeds in troebel water vischt,
En doet de wufte harten scheuren.
Hier zaaijt de schyndeugd heilloos zaad,
Bedient zich steeds van quaaden raad,
En doet de onnoosle liefde treuren.

Maar in de fuik aan de andre zy,
 Woont vreugde en minnekozery.
 Hier vliegen duizend tedre kuffen,
 Op wieken van de reine min,
 En haalen daar een wellust in,
 Dien haat of nyd niet uit kan bluffen.
 Hier is 't een goudeeuw voor de Jeugd.
 Hier smelt het hart in minnevreugd.
 Hier woont een deugdenryke weelde.
 Hier smaakt men 't pit van 't huuwlykszoet,
 Door wedermin in 't rein gemoed,
 Dat niet dan vreugd en voorspoed teelde.
 Gy treedt die schoonste Bruidzaal in,
 Ô MIKON met uw hartvriendin,
 De roem van Aemstelschoone reijen,
 En de aangenaame nacht genaakt,
 Dat gy in deeze Fuik geraakt,
 Uw braave stammen uit zult brêijen.
 Wy zingen vast den bruiloftstoon;
 Opdat een dochter of een zoon,
 Na zespaar held're maanekringen,
 (Indien ons wenschen helpen mag)
 Met eenen kinderlyke lagch,
 Komt in de Fuik ter waereld springen.
 Maar, zacht myn laage visschersfluit,
 'k Weet dat uw kunsteloos geluid,
 In de ooren klinkt van veel genooden.

Verlekkerd op verheven ſtof,
Verhef dan uwen huwlykslof,
Gy zingt op 't aardſbanket der goden.
O wydvermaarde viſſchersbuurt,
Langs welker boorden de Yſtroom ſchuurt,
Gy hebt, uit veengrond opgerezen,
Met uwe toorens hemelhoog,
En pronkgebouwen ſchoon voor 't oog,
Meer pracht en aanzien dan voordeezen,
Men ziet 'er nu geen rietedak,
Daar viſſchermaat met ongemak
In ſchuilen moeft voor onweervlaagen;
Nu ryft 'er menig ſchoon gebouw,
Waar in geen vorſt zich ſchaamen zou
Een diamante kroon te draagen.
Beſchouw dees ryke Bruiloftſdiſch,
En denk dan, dat hier menig is
Die gy by prinſen moogt gelyken;
Men takelt hier geen hulk of boot:
Maar zelf een gansche koopvaartvloot,
Om Hollands ſteden te verriyken.
Uw Naamen zyn aan 's waerelds end,
ô Bruidegom en Bruid, bekend,
Zelf 't groote Moerbeiboom bosgaadje,
In 't wydvermaard Heſperifch land,
Voor 't zydeworm geſpin geplant,
Weergalmt van vreugd om u vryaadje.

Maar wat ontbreekt hier aan den Difch?
 Uw jongfte Broeders, dien ik mis,
 Die nu verrukt door wonderheden,
 De hoven van vorft Lodewyk
 Beschouwen in het Ieliryk
 Met meerder groote en kleine ſteden.
 De hemel geev' dat zy gezond,
 Na dit gefloten trouwverbond,
 Het heilryk Paar met vreugd bejegenen,
 En in 't vermaaklyk Bloemendaal,
 In 's Vaders lufthof, op deez zaal,
 De lieve feeftgenooden zegenen.
 Dan gaat gy ook de trouwfuij in
 Ô Speelgenootjes, door de min.
 Ei zoete Nimfje wil niet bloozen!
 Uw trouwe Minnaar heeft het woord
 Der liefde uit uwen mond gehoord,
 Zyn zieltje ruft op minneroozen!
 Ô Min vol aardsche zaligheid,
 Die 't Bruiloftsbedde vreugd bereidt,
 Laat, laat LIKORIS eeuwig bloeijen,
 Laat MIKON als een vruchtba're boom
 Geplant aan Aemstels zilvren ſtroom,
 Door duizend zegeningen groeijen.

Amsterdam.
 13 in Herftmaand.
 1729.

O P H E T H U W E L Y K

V A N M Y N E N N E E V E

J A N B U Y S S A N T, de Jonge,

E N J O N G K V R O U W E

G E E R T R U Y D V E R G O E S.

De Lente lacht, onsaen, met kruiden, knop en bloemen,
 Die 's Hemels goedheid roemen,
 Zy noodt, gelyk een bruid, al wat geschapen is,
 Aan 's waerelds bruiloftsdisch.
 De vlugge Leeuwrik queelt, en klimt allengs na boven,
 Om 't Lentefeesst te loven.
 Godts zegen legt als dauw op de eed'le minnevrucht,
 En ademt zoete lucht.
 Dus gaat hier, lieve Bruid, 't gebloemt van Eden open,
 Met zegendauw bedropen;
 Zo lacht, ô Bruigom, u de Paradysvrucht aan,
 Verçierd met frissche blaân;
 Zo juicht het om uw Min, wat in deez' booze tyden
 Van haat weet noch benyden;

Treed dan, o Heilryk Paar, in deezen vruchtb'ren hof,
 Tot 's Hemels eere en lof:
 Doch laat de zuivre deugd u, waar gy treedt geleiden,
 En 't Huuwlyks spoor bereiden.
 Het Ooft der zonden lokt ons met een schoonen schyn:
 Maar steekt vol boos fenyn.
 De vrucht der weelde noodt de jeugd om haar te minnen;
 Wat is haar smaak van binnen?
 Verderfelyk voor den mensch, die tot dees proef verviel,
 Naar Lichaam, Geeft en Ziel.
 Uw Broeder, Lieve Neef, van al het Aardsche ontslagen
 In zyne jonge dagen,
 Heeft Godt met vreugd gedant, dat 's waerelds ydelheid
 Zyn ziel niet heeft misleid.
 Al moet deez' Bruiloftsdifch zyn Dichtkunstlof ontbeeren,
 Zyn zanggeest kan ons leeren,
 Een Godtgewyden toon op Azafs trant te slaan,
 En dus tot Godt te gaan.
 Een die de deugd verzelt zal goede vruchten kiezen,
 Die nooit haar smaak verliezen,
 Gewassen aan den Boom des levens, die steeds groeijt,
 Van Hemeldauw besproeijt.
 Hoe juichte 't Paradys toen 's waerelds Koninginne;
 Geraakt door 't vuur der Minne,
 Van d' eersten Bruidegom, de kus der trouwe ontfong!
 Terwyl der Eng'len tong
 Een nieuwen zangtoon sloeg, in Edens Bruiloftszaalen,
 Vol galm der nachtegaalen!

ô Heuchelyke dag! ô zedig Bruidsbanket!
 ô Liefde zonder smet!
 ô Kusjes zonder erg! waar zyt gy heen gevlogen?
 Door 's Hemels Sterreboogen,
 Na 's Allerhoogstens troon, van Adams Bruiloftsdisch,
 Die snood geschonden is!
 Hoe lieflyk rees de Zon, toen de ongeveinsde liefde
 De onnoos'le harten griefde!
 Toen 't menschedom noch van haat noch hoogmoed, nyd en
 Of and're gruwlen wift: (list,
 Maar elk met dankbaarheid den grooten Schepper eerde,
 En niets dan 't zyn begeerde;
 Toen niemant 's vroomen naam met eenen logenmond
 Vol vuilen laster schond,
 Noch onder schyn van deugd zyn wrok en wraakzucht dekte,
 En helschen twist verwekte.
 ô Heuchelyke tyd! hoe lieffelyk, hoe zoet,
 Waart gy voor 't rein gemoed!
 Doch schoon die Bruilofsdag verdween in ongenuchten,
 In arbeid, zorg en vluchten;
 Godt, aller vroomen trooft, die ziel met ziel verbindt,
 En al zyn schepsels mint,
 Geeft nog 't vereenigd Paar een smaak van 't zalig Eden,
 Indien zy 't spoor betreedden
 Der ongeveinsde liefde, op de eed'le deugd gegrond,
 In 't Huwelyks verbond.
 De deugd bloeijt als een bloem, geplant door 's liefstens handen
 In Salomons waranden',

De bloem der eedle deugd behoudt haar reuk altoos,
 Als Sarons eed'le roos.
 Maar 'k zal, ô heilryk Paar, haar geur noch glans meer roemen.
 Bloey als dat puik der bloemen,
 En eer met dankbaerheid den Geever van al 't goed,
 Die uwe liefde voed;
 Daar na der Oud'ren deugd, die als een Klokhên 't kieken,
 U dekte met haar' wicken;
 Zo vindt ge in Kanaän 't beloofde heilgenot
 Van Godt, der Vad'ren Godt.
 Gelukkig heilryk Paar dat dus zyt voortgetreedén,
 Door Ouders, rein van zeden,
 Door Ouders, die op 't spoor der ongekreukte deugd
 U leidden in uw jeugd.
 Door MOEDERS welker trouw blinkt als het eêlft gesteente,
 Die Moeders der gemeente!
 Wier zorg het Weesken queekt, in zyne onnozelheid,
 Met Godtsvrucht en beleid.
 Maar roemde ik hier de deugd, gelieven, uwer Maagen,
 Myn lofspraak zou mishaaagen,
 Hier eifcht de zedigheit dat zich de Poezy
 Onthou van vleijery;
 'k Durfechter, lieve Bruid, VERGOES tot voorbeeld geeven,
 Om rustig na te streeven.
 Die onvermoeijde deugd uws Vaders blonk wel eer
 In leeven uit, en leer.
 't Zy hy der Armen troost, en hulp verstrekte op aarde,
 Of 't merg der Schrift verklaerde,

En als een Huurling nooit van zyne kudden vloodt;
Maar streed tot aan den dood,
Om Sions vreedepalm in eeuwigheid te winnen,
By 't Heir der Serafinnen.
Hy weidde Salems kudde om lof noch aardfch genot:
Maar zocht zyn roem in Godt.
't Was balfem Giliads die van zyn lippen vloeyde,
En 't dorstig hart besproeyde.
Zyn boetstem was gelyk Godts hamer in de vuist,
Die 't steene hart vergruift.
Laat zyn gedachtenis uw deugden steeds verwekken,
En tot een licht verftrekken;
Zo volgt gy Moeders spoor, die van haar ted're jeugd
VERBURG volgde in de deugd,
Ik meen JAN DIONYS die in de Maaskerk lichtte,
En elk aan hem verplichtte,
Door zyne oprechtheid, en wakkerheid, en raad;
Van hoog-en laagen staat
Geacht en teer bemind, om zynen zuivren wandel,
En zegenryken handel,
Waar na hy eeuwig rust, in 't eeuwig blinkend hof,
En zingt zyns Scheppers lof.
Maar 'k zal myn huwlykszang, Gelieven, hier bepaalen.
Wie telt de zonneftraalen?
Die zegt, dat ieder weet, maalt meest een slecht kopy
Van fchoone Schildery;
De deugd maalt best zich zelf met leevendige verwen,
Die door geen tyd verfterven;

Toon dan dat de eed'le deugd, die gy van de oudren erft,
 Niet in het krooft versterft.
 De Hemel wil hier op zyn milden zegen geeven,
 En rekke uw dierbaar leeven,
 Ter eere van zyn naam, en uwer Oudren vreugd,
 Ten voorbeeld van de Jeugd.
 Uw liefde, GEERTRUYD, bloeij na's Hemels welbehaagen,
 Om schoone vrucht te draagen.
 Uw liefde, BUYSSANT, groeije en schiet haar takken uit,
 Verciert met bloem en spruit.
 Godts zegen blyve in 't huis daar liefde en eendracht woonen.
 Die 't Jeugdige Paar bekroonen.
 Uw Buys ryze uit het ZAND, en vaar ná Sions rec,
 Door 's waerelds woeste zee,
 Tot dat gy, de aarde zat, moogt in de liefde blaaken,
 Die al Godts Eng'len smaaken.

Vereenigd
in Haerlem, den
15 April 1725.

T E R B R U I L O F T E

V A N M Y N E N N E E F

I S A A K B U I S S A N T ,

E N J O N G K V R O U W E

P E T R O N E L L A H E E M S .

O zoete huwlyksmin, verquikster van hetleeven,
 ô Paradysbloem, die in Haerlems groene dreeven,
 Het deugdelyk gemoed
 Met uwen honig voedt;
 Hoe heerlyk is uw glans, daar twee vereende zielen,
 Uit ongeveinsde min, voor hunnen Schepper knielen,
 Die 't hart vereenigd heeft,
 En allen zegen geeft!
 Door wien, in wien, alleen, de zoetheid wordt verkregen,
 Die op het huwlyk druipt gelyk een vrucht'bre regen.

o Maagd van 't Paradys!
 Herhaal hier op wat wys
 Gy in 't eenvoudig hart des eersten Bruigoms vloeyde,
 En 's waerelds moeder met dien zegendauw besproeyde,
 Die 't menschelyk geslacht
 Sints op de waereld bracht.
 Was 't niet dit woord alleen: *zyt vruchtbaar*, dat al de aarde
 Met zegening bezielde, en al wat leefde paarde?
 Muntte Adam en zyn bruid
 Dat oogenblik niet uit,
 Door die onsterfelykheid der ziel, hem ingeblaazen,
 Daar zy Godts mogendheid en heerlykheid in laazen?
 o Reine huuwlyksmin!
 Wat bracht gy wellust in,
 Eer dat Godts morgenster, door hovaerdy ontluisterd,
 En 't diamante schild van Michaël verduisterd,
 Ten hemel uitgejaagd,
 Het schepsel heeft belaagd!
 Gy gaaft in 't Paradys een leeven aan het leeven
 Van 't eerst vereenigd paar, dat gy nu niet kunt geeven;
 Wyl 't menschelyke hart,
 In de ydelheid verward,
 Den schyn voor waarheid kiest, en wankelbaar van zinnen,
 Meerde aarde, en al het aardfch, dan 'themelfch poogt teminnen.
 Staa stil verdwaasde mensch!
 Wat is uw wit en wensch
 In uwe huuwlyksmin? is 't lust tot aardfche weelde?
 Bedenk dat haar genot al 's waerelds onlust teelde.

De waare liefde daalt
 Van Godt, die haar bestraalt.
 De waare liefde kent geen schynschoon: maar de waarheid,
 Zy is die Hemelbruid, gekroond met zonneklarheid,
 Die in 't sneeuw wit gekleed,
 Op dunne wolken treedt;
 Zy doet in 't Paradys der heilryke Echtelingen,
 Haar hemelspeelgenoot dees bruiloftstoonen zingen:
 Denkt Bruidegom en Bruid,
 Dat Godt, die 't huwlyk sluit,
 Uw min, in zynen naam begonnen en besloten,
 Met dauw van zegening en vreugd heeft overgoten.
 Leeft, leeft! zyn naam ten pryz',
 In 't aardfche Paradys.
 Die kracht der waare min ontfonke uw beider zinnen,
 Ô BUISSANT met uw LIEF, dan zult gy overwinnen
 Al 't bitter, door het zoet,
 Van uw geruft gemoed.
 'k Behoef, liefwaardig paar, geen voorbeeld aan te toonen,
 Zy zitten aan den difch, waar in die deugden woonen,
 Die voorspoed, ramp, en druk,
 Geluk en ongeluk,
 Ten goede strekt, door Hem die alles heeft gegeven.
 Die dierb're panden zyn, tot nu, u by gebleven;
 Opdat uw lieve jeugd
 Zich spiegele in hun deugd,
 Daar Godt, der Vad'ren Godt, u zegent door uw *Vaderen*;
 Daar uwe *Moeder* en uw *Maagfchap* t' faam vergaderen,

En zegenen den diſch
Daar vrede en Godtsvrucht is.

Dus geeft uw huwlyksmin een glans aan uwe zeden:
Dus wykt de Spaarenſtroom geen ſtroom van 't vruchtbaar
Zo word in Haerlems Hout (Eden;
De liefde een troon gebouwd;

Dan durft de nyd het hoofd niet uit de biezen ſteeken;
Dan vloeijen langs uw hof de melk- en honigbeeken;
Dan groeijt 'er Sarons roos
Vol liefdedauw altoos;

Dan blyft ô IZAÄK, den Goddelyken zegen,
Waardoor gy PETRONELL, uw ſchoone, hebt verkregen,
Het ſteunfel uwer ſtam
En zuiv're minnevlam;

Dan zult gy op den toon der blyde nachtegaalen,
Uw zangluſt wekken in de lommerryke zaalen,
En loven door de kunſt
Uw Schepper voor zyn gunſt;

Dan zult gy, lieve Bruid, door ziels aanminnigheden,
Met BUISSANT ſmaaken, al die aardſche zaligheden
Die de eed'le liefde geeft,
Welke op de wolken zweeft.

Dan ſtrekt, ô Bruidegom, uw redery, en handel
In zyde ſtof, gepaard met eenen reinen wandel,
Ten zegen van de Bruid,
Die g' in uwe armen ſluit:

Een ſchoonheid die u heeft haar hart en hand gegeven,
Om op de vleug'len van de liefde om hoog te zweeven!

Zy

Zy treedt uit Vaders huis,
En scheept zich in de Buis,
Die los geraakt van 't S A N T nu opryft, om de baaren
Van voor- en tegenspoed des leevens door te vaaren;
Godt geeve u goeden wind,
Tot g'u behouden vindt
In 't Hemelsch Vaderland, het welk de schoonste kust is,
Daar niets dan blydschap, en een eindelooze rust is.

*Vereenigd
in Haerlem, den
11 van Herfstmand 1729.*

TER ZILVERE BRUILOFTE

VAN DEN HEERE

JACOBUS DE VOS,

EN MEJUFVROUWE

KATHARINA VAN DE RYP.

Span, Kenn'mer zangeres, aan d' oever van het Spaaren
 De zilvre Bruiloft snaaren.
 Vlecht versc' ontloken kruid,
 Zo onverwelk'lyk als de trouw der lieve Bruid.

Laat, Kenn'mer zangeres, uw blyde galmen hooren,
 En kroon haar' Uitverkooren
 Met Hemelsche Amarant,
 Die nimmermeer vergaat, gelyk zyn minnebrand.

Nu gaat de zon ten rei, en schiet haar minnestraalen
 Op bergen, bosch en dalen.
 De leeuwrik quinkeleert,
 Nu 't bloeijsem knopje allengs in bloem en vrucht verkeert.

Zo

Zo lieflyk zag men haar in d' opgang van uw leeven.
Een heerlyk schynfel geeven,
Wanneer uw zuiv're min,
Vernieuwde Bruidegom, straalde op uw zielsvriendin.

De bloemen uwer jeugd veranderden in vruchten.
De Paradys genuchten
Verheugden uwe ziel;
Dewyl u, en uw Lief, de waare deugd beviel.

De koning Krezus mag op goude schyven roemen,
En zig gelukkig noemen,
Terwyl hy Solons raad,
Verblind door overvloed, te zorgeloos, verfmaadt:

Hy merkt, door zynen val, dat ieder in dit leeven
(Hoe hoog in staat verheven)
Door 's Hemels sterke hand,
Gelyk een hooge boom, kan ploffen in het zand.

Maar gy, roemwaardig Paar, weet dat des hemels zegen
Als leengoed wordt verkregen;
Waarom ge uit d' overvloed
Uw naasten ondersteunt in hunnen tegenspoed.

Zo volgt gy Davids zoon, den allerwysten Koning,
Die even naa zyn' krooning
Aan Godt om wysheid badt,
En t'evens wierd bedeed met kennis, eer, en schat.

De Godtsvrucht die uw huis met ryken zegen çierde,
 Toen gy uw Bruiloft vierde,
 Gaf voedsel aan uw min,
 En haalde, op beider bé, de waare wysheid in.

DE V O S deedt als de vos, die niet te ligt zal waagen
 Of hem het ys kan draagen:
 Maar luistert of het kraakt,
 Eer hy door lossen drift in 't stroomend water raakt.

Hy vond zyn VAN DE R Y P begaafd met rype zinnen,
 Om hem getrouw te minnen,
 En tot standvastigheid
 In 't geen de hemel geeft, 't zy zuur of zoet, bereid.

Zo wierd hunn' Echtenstaat een Paradys vol lusjes
 Door ongeveinsde kusjes;
 Zo wierdt hun minnezoet
 Een vierde van een eeuw, met Hemeldauw gevoed.

De Vreede, een schoone maagd, aan Serafinne pennen,
 En 't sneeuwit kleed te kennen,
 Zweeft door de Bruiloftzaat,
 En viert hun Jubelfeest met minnellyke taal.

Gezang van den Vreede.

STEM: Tranquille Cœur.

*Men zing met een verheugden geest
 Nu uitgelezen zegenklanken,
 En vier dit blyde Jubelfceest
 Om de Allerhoogste te bedanken,
 Voor zyn genade en gunst, nu vyf-en-twintig jaar
 Betoond aan 't deftig paar!*

*Ik zing de Bruilofts reijen voor,
 Op myn gimbaal vol zilv're snaaren,
 't Geluid vliegt na het zalig koor,
 Om met der Eng'len stem te paaren.
 Hier woon ik met myn geest, en wek een zuiv'ren galm.
 Hier plant ik vreedepalm.*

*De Bruigom strekt een zuil der Kerk,
 Die 't bloedig zwaerd tot zylfens smeedde;
 Hy acht de wraak voor 's Hemels werk,
 En volgt den koning van den vreede,
 Die op het lieve paar den vreedebalssem giet,
 Daar haat en twist voor vliedt.*

De Vreede liet zo ras dit zegenvaers niet hooren,
 Of uit de hoogste kooren
 Verschynt de zuiv're min,
 Gekroond met hemels mirt, en wydt de Bruiloft in.

Geen wonder dat de liefde uit 's hemels trans gekomen,
 Haar' zitplaats heeft genomen,
 Aan deezen zilv'ren disch;
 Dewyl hier elks gemoed haar toegeheilgd is.

Zy heeft den echt beziel'd van deez' doorluchte Maagen,
 Door 's hemels welbehaagen,
 Met voorspoed eer en deugd,
 Met bloemen hunner trouw, en vruchten hunner jeugd.

Maar 'k zal heer THEZINGS min noch BLAUPOTS liefde zinger,
 Die als twee bronnen springen
 Van helder kristalyn;
 Vermits hun roem en naam voor lang vereeuwigd zyn:

Die vliegen na 't gesternte op 's dichters Fenix pennen,
 Te hoog om na te rennen.
 Hun deugd is voor hun dood
 Door reinen hemelval der poëzy vergood.

De kusjes die zy u, hunne Echtvriendinnen, geeven,
 En in de Bruidzaal zweeven,
 Met mommelend geluid,
 Betuigen hunne vreugd, o zusters van de Bruid!

Ge ontvangt weer Heer DE Vos den zegen van uw MOEDER,
Door gunst van d' Albehoeder,
Die nog de vreugd geniet
Dat zy een jonge Spruit van haar kindskinderen ziet.

Indien de zegening der oudren zal beklyven,
En op de kind'ren blyven;
De zegen uit haar mond
Druipt dan als mannadauw op Salems ed'len grond.

Grootmoeder blyve lang haar Naamgenooten omhelzen,
In schaduwe der Elzen,
By 't Overveensche duin,
Verçierd met minlyk groen als Libans Cederkruin.

Zy ziet JOHANNAAS min met Hermons dauw besproeijen,
En aan het Spaaren bloeijen,
Met Kops alom geacht,
Om zyn verstand en deugd, de glorie van 't geslacht,

Zo hagelwit van hart als zyne blanke waaren,
Het versch gebleekte Gaaren,
Dat met twee draaden sluit,
Gelyk hun zuiv'ren Echt, en dien der nieuwe Bruid.

Heer Kops door tedre min tot de oud'ren aangedreeven,
Geeft met zyn Lief, zyn Leeven,
Grootmoeder 't lieve wicht
Te omhelzen in haar' arm, uit dankbre kinderplicht.

't Onnozel Wichtje juicht, en wil van vreugde springen,
 Men hoort de Liefde zingen,
 Ter eere van het zoet,
 't Geen 't lieve Spruitje geeft aan 't moederlyk gemoed.

Gezang der Liefde

Zoet wichtje, 'k zie u bloezen,

Terwyl het bytje vliegt,

En zuigt het zoet uit roozen,

Als u de liefde wiegt;

Haar drift is niet te teugelen,

De kindermis heeft vleugelen,

Geen moeders hart bedriegt.

Ik zie den tyd genaaken,

(Men hebbe wat geduld)

Dat zy de vreugd zal smaaken

Die haaren wensch vervult,

Als gy met halve woordekens,

Die zachte minnekoordekens,

Haar hartje streelen zult.

Haar

Gy zult in Haerlems dreeven
Door uwe deugd vermaard,
Een nieuwe Lente geeven
Als u de hemel spaart.
Slaap op 't geruisch van 't windeken,
ô Welgezegend Kindeken!
Door ouders zorg bewaard.

Haar goedheid zal u queeken
Met melk als ambrozyen,
By Haerlems duinvalbeeken,
Vol leevend kristallyn.
Blyf, lieve nimfje, bloeiende,
En als een bloempje groeiende,
Bevryd van druk en pyn.

Als gy een nimf zult weezen,
ô zoete lente spruit!
Wat minnaar, hoe geprezen
Verdient zo lieve een bruid?
Uw Lent vol groene Loveren,
Zal menig' hart betoveren.
Eer gy tot min besluit

Wat vreugd zou 't harte ontvonken,

Als gy verbeugd van geest,

Met minnelyke lonken

Verscheent op 't goude feest!

Dan zou de harp der englen

Zich met de zangkunst mengen,

Die goude nooten leeft.

Na dat de liefde dus MARIA heeft gezegend,

En 't zilverfeest bejegend

Met gulle vrolykheid,

Ontvonkt zy 't heilryk paar tot waare dankbaarheid,

Aan Godt, der vad'ren Godt, van wien den dierb'ren zegen

Uit goedheid wordt verkregen.

Zy zien hun eenig kind

Aan 't deftig huis van KOPS verknocht en teer bemind;

Zy zien heer WILLEMS Zoon, PHILIP in handel bloeijen,

In eer en aanzien groeijen,

Door schranderdheid en vlyt,

Meer om zyn deugd bemind dan om zyn fchat benyd.

Zo volgt die braave zoon den vader in zyn handel,

En onbesproken wandel,

De waereld door bekend.

Zo ver 's lands koopvaardy haar' vluggen fchepen zendt.

Bloeij,

Bloey, rykgezegend Paar, met zulke lieve maagen,
 Ontheft van alle plaagen;
 Opdat g' uw feest van goud
 Met uwe kind'ren en hunn' kind'ren vrolyk houdt.

Waarna gy, afgeleefd, op 't feest der Serafynen
 In Salem moet verschynen,
 Verçierd met eene kroon
 Van eeuwig diamant, bestraald uit 's Hemels troon!

UITLEGGING

VAN HET

HUWELYKS TAFEREEL

TER ZILVERE BRUILOFTE

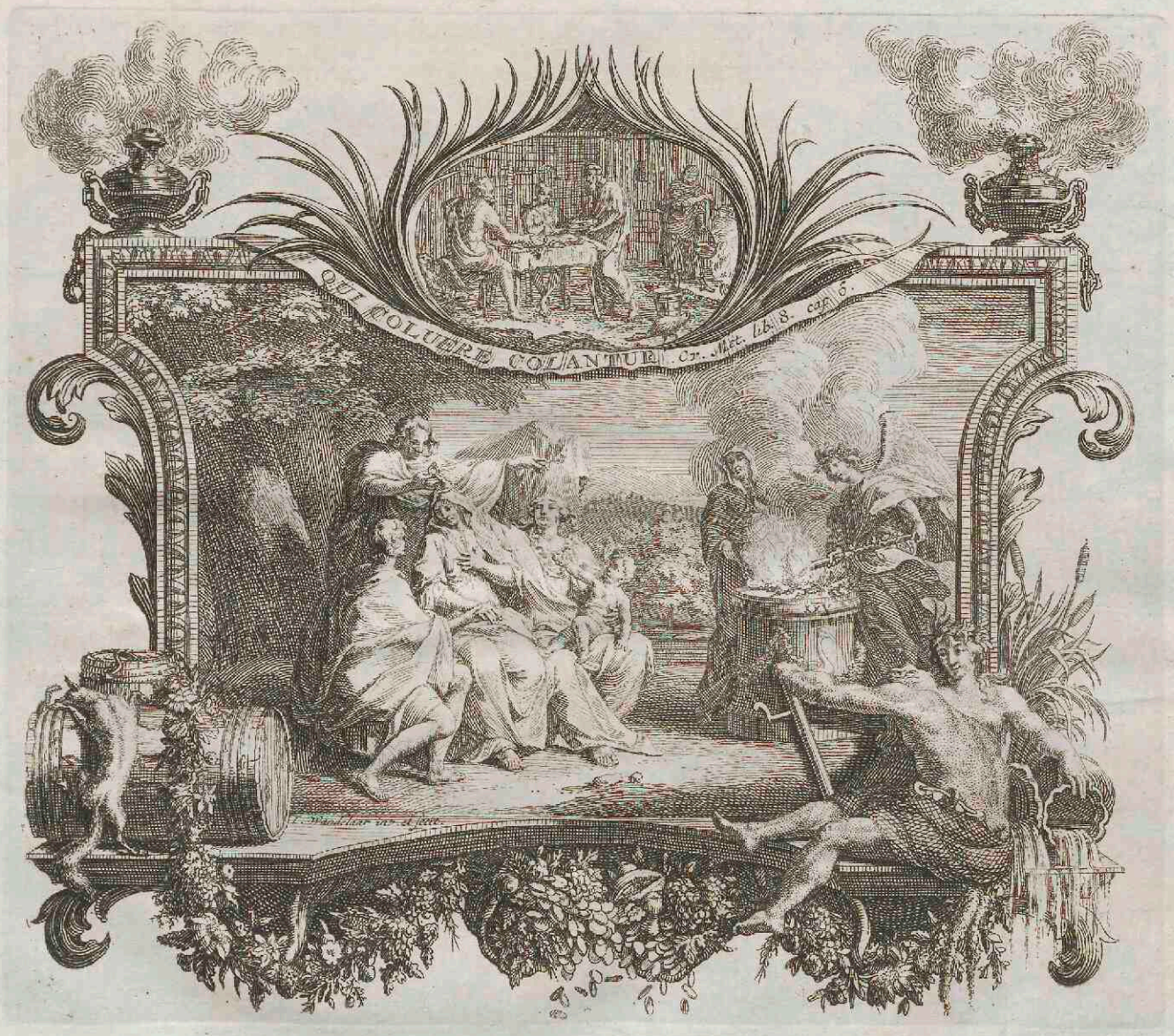
VAN DEN HEERE

JACOBUS DE VOS,

EN MEJUFVROUWE

KATHARINA VAN DE RYP.

Dit gierlyk Tafereel vertoont twee *Echtgenooten*,
 Door Godtsvrucht, Liefde, en Trouw, met zegen overgoten,
 Die hunne *Liefde-mirt*, naa Vyf-en-twintig Jaar,
 Door *Hymen* zien gewyd op 't heilig *dankaltaar*;
 Ten teken, dat hunn' trouw, als de onverwelkb're blaëren
 Der mirt, haar kracht behield finds hun gezegend paaren.
 Des *Brúigoms Moeder*, die het zilver feest beleeft,
 Vernieuwt haar zegen, en dankt Hem die alles geeft.
 De *trouw* der *Dochter*, met haar *lief*, haar ziels beminden,
 Die door een zoete *Spruit* hun huis gezegend vinden,
 Bekroonen 't deftig Paar, dat hen op 't deugdspoor leidt,
 Met eene *zegenkroon* van liefde en dankbaarheid.

Om hoog zyn *Baucis* en *Filemon*, dien twee Goden
 Als reizigers vermomd, gerak en spyze boodden,
 Waardoor hun kleine hut gemaakt van leem en hout,
 Een marm're tempel werd, verçierd met glansryk goud,
 Waarna zy op hun wensch, in d' ouderdom ontflaapen,
 In eenen hoogen *Eik* en *Linde* zyn herschapen;
 Zo triumfeert de deugd, en wordt in 't eind vergood:
 Want die den hemel dient zal leeven naa zyn dood.

De *Spaarenstroom* en 't *Meer*, die zacht te samen vloeijen,
 Doen door de *Bleekery*, den *Weedas-handel* bloeijen,
 Ten zegen van hun huis, en *Haerlems vrucht'bre streek*,
 Verçierd met bosch en berg, en klare duinvalbeek;
 Die vrolyk juichen, nu de *Vos* zyn zielsvriendinne,
 Zyn van de *Ryp* omhelst, terwyl hunn' *Huwlyksminne*
 Twee *wierookvaaten* met een dankbaar hart ontsteekt;
 Opdat de zuiv're deugd gevoed werde en gequeekt,
 Ten voorbeeld van het Kroost uit hunnen *Echt* gebooren,
 Gezegend met de vrucht uit *Amaltheaas hooren*.
 Zo strekt de *Vreedepalm* 't çieraad van 't deftig Paar,
 En werd' met Goud verçierd naa Vyf-en-twintig jaar.

Gevierd
 in Haerlem, den
 13 van Grás-maand 1723.

V E L D Z A N G

TER ZILVERE BRUILOFTE

VAN DEN HEER

WILLEM PHILIP KOPS,

EN MEJUFVROUWE

JOHANN A D E V O S.

't **L**ust my in schaduw der Prieelen,
 Een zilvren Bruiloftszang te queelen,
 Daar 't Spaaren 't edel Landhuis kust,
 Ter plaats daar KOPS, vermoeijd van koopzorg, *Gaeren Rust.*

Al zwygen nu de nachtegaalen,
 In 't bosch vol groene Bruiloftszaalen;
 't Ontbreekt den Hof aan zangers niet,
 Het Spaaren vangt den toon van menig zegenlied.

Het hoort aandachtig na de snaaren
 Van hen, die Orfeus evenaaren;
 Die wilde dieren temmen kon,
 En door den klank der lier de gunst des Hemels won.

Ik zie de Deugd een *Jongling* leſen,
 Aan 't hoofd der zilver Bruiſtofs reijen,
 Hy zingt de Dichters vrolyk voor,
 En volgt den zangtoon na van 't hooge Hemelkoor.

Hy looft, hy dankt den albehoeder,
 Voor 't heil van *Vader* en van *Moeder*,
 Die hy dus dankbaarheid bewyft,
 En voor hunr liefde en zorg, aan hem bewezen, pryft.

Dus word de Goddelyke zegen
 Op Aarde niet alleen verkregen:
 Maar ook hier na een ſterrekrans,
 Die eeuwig blinken zal in Sions Hemeltrans.

Dus blyft, PHILIP, uw ſtam beveiligd,
 Der Deugd en Godtsvrucht toegeheilgd;
 Dus blinkt uw teêr beminde zoon,
 JOHANNA, als een Ster in uwe Bruiſtofskroon.

Die kroon van zegen ciert uw haâren,
 Meer dan voor vyfentwintig jaaren,
 De mirtebladen, die de jeugd
 U vlocht tot eenen krans in de eerſte Bruiſtofsvreugd.

Toen offerden de Nimfen bloemen,
 Om de eerſte ontloken' min te roemen,
 Nu brengt men eelder vrucht, die friſch
 Met Hemeldaauw beſprocijd, u toelacht aan den diſch:

Een vrucht van dankbaarheid der *Spruiten*,
 Die juichende U in de armen sluiten,
 En zaligen het Zilver feest,
 ô Ryk gezegend Paar, met hun vernoegden geest.

Dus is de Bruidegom voorheenen
 Op 's *Vaders* Zilverfeest verschenen;
 Dus heeft wel eer de lieve Bruid
 Haar *Moeder* ook gekust, met zegenryk geluid.

Zo zoet, zo heilryk, zo vol waarde,
 Zo zielsverquiklyk is op Aarde,
 De liefde op blanke deugd gegrond,
 Die ziel met ziel vereent in 't heilig Echtverbond!

Maar zacht wat is 't dat wy aanschouwen!
 Zien we in de zalige Landsdouwen
 Den Lusthof, daar men eeuwig blyft?
 Zien wy een Englen reij die op haar wieken dryft?

ô Ja! wy zien hier *Wichtjes* zweeven!
 Zy gaan te feest in 't eeuwig leeven!
 Zy drinken vrolyk in het oor,
 Den zilvren Bruiloftsgalm, in 't Cherubinen Choor.

Ei zie! hoe in een nis van stralen,
 Een Hemelnimf komt nederdaalen:
 Zy is de zuivre Liefde zelf,
 Die wierookgeuren zwaaijt na 't hooge sterfgewelf.

Ze omhelst de Godtsvrucht, onder 't zingen,
 En leidt, gevolgd van Hemellingen,
 Uw *Serafyntjes* nevens haar
 Op uw geheilgd Feest, en zingt voor 't veldaltaar:

„ ô Godt der Liefde! Bron van 't leeven!
 „ Ei! zalig deeze groene dreeven!
 „ Ei! zalig door uw gunst deeze' Disch,
 „ Die u, Alzegenaar, alleen geheilgd is.

„ Ei! zalig ook de *Speelgenooten*,
 „ Uit eenen zelfden stam gesproten!
 „ Die 't Paar geleidden, bly van geest,
 „ Wanneer 't vereenigd wierd op 't eerste Bruiloftsfeest.

Maar zacht, waar voert my de yver heenen?
 Hoe! is de Hemelmaagd verdweenen!
 Ei *Serafyntjes* blyft ons by!
 Verquikt deeze aardfchen disch met Hemellekkerny.

Gewis de Liefde zal niet scheiden;
 Zy zal hier 't gouden Feest verbeiden:
 Wyl ze in dees Lusthof *Gaeren rust*,
 En 't bloemgewas der deugd met haaren adem kust.

ô Hemelnimf! blyf dus aan 't Spaaren,
 Woon in dit Stamhuis veele jaaren;
 Voer KOPS met zyne Zielsvriendin,
 Als hen de Godtheid wenkt, den Hof van Salem in.

UFT--

Wat zien wy voor onze oogen zweeven,
 In 't *Zilver Bruilofts Tafereel*?
 Voert ons de kunst door groene dreeven,
 Na 't Spaaren in een Lustprieel?
 Zien wy het *Landhuis* in den Lommer
 Door Dichte boomen in 't verschiet?
 ô Ja, Lier is 't daar buiten kommer
 De Koopzorg *Gaven rust* geniet:
 Daar KOPS de zinnen wil verpoozen,
 Met zyn DE VOS, zyn Hartvriendin,

En

J. Bouché invent. et sculp. 1745.

En rusten op een bed van roozen,
 Vol geurs van deugd en Hemelmin!
 Hoe houdt de kunst ons opgetogen!
 Daar zy het deftig PAAR verbeeldt,
 Dat deugd en Godtsvrucht straalt uit de oogen,
 Met Schoonheid die de harten streelt!

Heer WILLEM, met een zucht bevangen
 Tot Zielverrukkend Maatgedicht,
 Betuigt, in *Zijne Bruiloftzangen*,
 Zyn dankbaarheid en kinderplicht.

De lieve KATHARINE, ontsteken
 Van Ouderliefde, schenkt de Bruid
 En Bruigom, tot een dankbaar teken,
 Een Schaal vol *Paradysboom fruit*.

JACOBUS EN PHILIP te samen
 In d' opgang van hun lieve Jeugd,
 Vertoonen hunner oudren *Naamen*,
 Als Zegels deezer Bruiloftsvreugd.

MARIA, jongst uit hun gebooren,
 Die wy aan Moeders Schoot zien staan,
 Bied, om hun harten te bekooren,
 Een offerhand van kusjes aan.

Dus smaakt, na *Vyftwintig Jaaren*,
 Heer KOPS met zyn de VOS het zoet
 Der vruchten van hun heilryk paaren,
 Door zegen van hun eigen bloed!

Hun *Godtsvrucht* slaat eerbiedig de oogen
 Omhoog, na de Oppermajesteit.

Hun Wierook vliegt na 's Hemels boogen
Van 't *Heilaltaar der Dankbaarheid*.

De *Vreede* geeft hen Huuwlyks palmen,
Op Idumeäas grond gegroeijd,
En de *Overvloed* haar Gulde Halmen,
En vrucht, met Hemeldauw besproeid.

Standvastigheid der Echtelingen,
Die Godt in 't hart een tempel bouwt,
Zal met haar Stoet den Dfisch omringen,
Daar KOPS de Zilvre Bruiloft houdt:

KOPS, om wiens heil het Scheepryk *Sparen*
In 't Groene Lis zyn Vreugd betuigt,
En hoopt door 't *Garen* Schat te gaären,
Als de Oorlog voor den *Vreede* buigt,

En de eedle *Koopmanschap* aan 't bloeijen,
De *Twyndery* verquikken zal,
Waardoor de welvaart aan moet groeijen
In Haerlems zegenryken wal.

De Godtheid wil haar heilvrucht geeven
Aan Allen die hier zyn verbeeld,
In 't Kunsttafreel, vol geeft en leeven,
Door 't punt van *Punts* vernuft geteeld.

Gevierd
in Haerlem, den
22 van Herfstmand 1745.

R O O - M O L E N Z A N G.

Op het Vreugdemaal door den HEER,

WILLEM PHILIP KOPS,

E N M E J U F V O U W

J O H A N N A D E V O S,

AAN HUN WERKVOLKEN BEDIENDEN IN DE HERBERG
 DEROO-MOLENCEGEEVEN, TERGEDACHTENIS VAN
 HUNNE ZILVERE BRUILOFT IN HAERLEM DEN 27
 SEPTEMBER 1745.

Jochem de Krantelezer.

W elke vreugd is hier voor handen,
 Dat het volk zo byster loopt?
 Zal men hier viktorie branden,
 Daar zo menig mensch op hoopt?
 Nu de Keizer is verkooren?
 Die de Fransjes aan den Ryn
 Ligt zal krygen by hunne ooren,
 Zo ze niet voorzichtig zyn;
 En in tyds hun biezen pakken,
 Na den Elzas, in hun land:

E e 2

Daar

Daar ze reets na toe gaan zakken,
Volgens 't fchryven van de krant.

Hansje de Gaarenklopper.

Baas, dat hebje niet geraaden,
't Is nog geen viktorie tyd;
't Zyn al andre vroome daaden,
Daar het volk om is verblyd.

Jochem de Kranteleexer.

Is de Pretendent gevangen,
Door den dappren Gentelman,
Die hem mooglyk op zal hangen,
Met zyn morrend eedgespan?
Is 'er een Kourier gekomen
Uit de West, van Kaap Breton?
Zeg my, wat gy hebt vernomen
Van 't verlies van vorst Bourbon.

Hansje de Gaarenklopper.

Broertje lief gy praat van dingen,
Daar ik geen verstand van heb,
'k Hou van fchranfen en van zingen,
En ook vry wat van de fep.
'k Denk myn hart eens op te haalen,
Laat my hier niet langer staan,

'k Moet (de *Molen* is aan 't maalen)
Naa de Nieuwen Uitleg gaan.
Ik moet op de Bruiloft weezen,
En eens lustig vrolyk zyn.
'k Zal myn dorstig hart geneezen
By de Minnaars van 't *getwijn*.
'k Zal de *Molen* helpen draaijen,
Dat 'er 't heele huis van schud.
Ik zal zingen, ik zal kraaijen,
Tot myn fles is leeg geput.
'k Zal het deftig Paar bedanken,
Dat de Zilvre Bruiloft geeft,
En hen wenschen met myn klanken,
Dat het steeds in voorspoed leeft.
'k Moet my na het *Werkvolk* keeren,
Dat my by de *Molen* wacht;
Gaa jy in de krant studeeren,
Jochem, 'k wensch u goeden nacht.
Naauwlyks hadden ze uitgesproken,
Of omtrent een Honderd Paar
Komt den *Molen* zo bestoken,
Of het een beleegring waar.
Elk begint 'er in te dringen,
En men riep 'er overluid,
Laat ons speelen, laat ons zingen,
Roem den Bruidegom en Bruid,
Die ons deeze vreugde schenken;
En naa 't vieren van hun Feest,

Aan den Ambachtsman gedenken,
 Met een welvernogden geeft.
 Mannen, vrouwen, ouden, jongen.
 Ziet men vrolyk, zy, aan zy'
 Onder honderd kromme sprongen,
 Aan de Tafel, fris en bly.

Niesje Praatmoer, oud van jaaren,
 Sprak: wat ben ik in myn schik!
 Niemand heeft *geboemd* aan 't Spaaren,
 Voor *Menheer*, zo lang als ik;
 't Heugt me nog, hoe zyn heer vader
 Ons trakteeerde op de eige wys,
 Met het werkvolk altegader,
 Daar ik nog den man om prys.
 'k Zal zyn deugden nooit vergeeten,
 Noch de deugden van zyn zoon,
 Want al die hier zyn gezeten,
 Zeggen, dat de hoogste loon
 Word aan KOPS kantoor gegeven,
 Daarom zal zyn braaf geslacht,
 Hier op aarde in zegen leeven,
 En in Haerlem zyn geacht.

Mannen hier op eens gedronken,
 Riep 'er een, wat droog van keel;
 Nu de glaasjes eens geklonken,
 Onder 't aangenaam gequeel.

Lubbert, een der raarste snaaken,
 Vatte hierop aanstonds 't woord,

Onder 't schermen met zyn kaaken,
Dit 's een werk dat my bekoort.
Jongens, riep hy : wil niet drent'len
Ziet wat werk hier voor u staat,
Valt al zingende aan het *went'len*
In de schotels met geraad.
Mannen toon nu met uw kaaken,
Dat gy braave baazen zyt,
Om de vreugd wat *aan te maaken*,
Want het is nu recht de tyd.
Hier is vry wat te *sorteeren*,
Op de borden hier en daar.
Ieder kan hier *stryken* leeren,
En *oppakken* op een haâr;
Om het na de maag te slieren.
Hoor het *wentelklokje* slaan,
Zou men onder het plaizieren,
Nu niet eens aan 't kussen gaan?

Tryntje lief, myn uitverkooren,
Veeg het vet wat van je kin,
Ei wil myne beê verhooren,
'k Heb het kussen in myn zin.
Heer wat trekje vieze tooten!
Wel myn allerlieffste kind,
Wil niet op myn tronie *booten*,
'k Ben uw man, die u bemind.
Foeij zegt Tryn, je lykt wel dronken;
Maar dat is hier geen fatzoen.

'k Wil hier zo niet zitten pronken,
 Elk ten spot. Ik zel 't niet doen.
 Zacht riep Lubbert wil bedaaren,
 Help de *streng* niet in de *war*,
 Want zy breekt als *Bressels gaaren*;
 Loop sprak Tryn, gy hebt een star;
 Daarom wil ik 't u vergeeven,
 Mits dat gy uw mond wat snoert,
 En in 't jokken onbedreeven,
 Hier het hoogste woord niet voert.
 Onder al die viezevaazen
 Al die praatjes voor de vaak,
 Riep een van de vroomste baazen:
 Dat men hier geen ruzie maak'.
 Drink nu op de klank der snaaren,
 Uwe kelken schoontjes uit,
 Wensch ten zegen van het Spaaren,
 Heil aan Bruidegom en Bruid,
 Om het Zilver Fceest te roemen,
 Dat ons nieuwen zegen spelt,
 Als men d' oorlog, waard te doemen,
 Door den vrede ziet geveld;
 En de zilvervloot van Spanje
 Veilig vaaren kan door zee,
 Als 't verzoend met Groot Brittanje,
 Handlen kan van ree tot ree.
 Dan zal ook de handel groeijen
 In ons lieve Vaderland,

En

En de Twyndery herbloeijen;
 Die hier haaren zetel plant,
 En door 's Hemels milden zegen
 't Huis van KOPS den rykdom geeft;
 't Huis dat tot ons heil genegen
 Steets milddadig en beleefd,
 Zo veel honderd huisgezinnen,
 Door den Gaarenhandel voedt,
 En zich ziet van elk beminnen,
 Door zyn deugd en rein gemoed.
 Hemel wil dien stam aan 't Spaaren,
 Tot ons heil nog lang bewaaren.

Gevierd

*in Haer'em, den
27 September 1745.*

S T R O O M Z A N I G,

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

JACOB ALEWYN GHYZEN, Junior,

E N J O N G K V R O U W E

D E B O R A B L A A U P O T,

Nooit rees het morgenlicht,
 Gekoesterd door 't gezicht
 Van Febus minnestraalen,
 Zo blyde aan 's/hemels trans,
 Noch schonk aan berg-en dalen
 Een aangenaamer glans,
 Dan nu de schoone bruid, tot wedermin bewogen
 Den bruidegom beschynt met haare aanminnige oogen.

De schoone Galathé,
 Godinne van de zee,
 Laveert langs Baroos stranden
 Met heuren waterstoet,
 Daar Hymens fakkels branden,
 Door hemelsvuur gevoed.
 Men ziet 'er zelfs Nepthuin den watergod verschynen,
 Op zynen schulpkaros, omçingeld van dolfynen.

De wakkere Yftroomgod,
 Ontvangt op 't waterflot,
 Den vorst met al de stroomen,
 Wel eer op 't Bruidsbanket
 Van Thetis t'saam gekomen,
 Wanneer de loftrumpet
 Der Goefche zwaan den roem van Peleus heeft gezongen,
 En d' eed'len zangprys won daar duizenden na dongen.

Nadat de vorst van 't Y,
 De stroomgoon zy' aan zy'
 Om zynen disch zag rusten,
 En zy den lieven vree
 Met kuische lippen kusten,
 Tot vreugd van aard en zee,
 Liet zyne waternimf haar orgelkeeltje hooren.
 Elk zweeg, want haare stem kon eer den goon bekooren.

Ô Min! die 't al bezielt
 Dat voor uw outer knielt,
 Wie zou uw kracht niet loven?
 Gy queekt de zuivre dengd,
 Die voedsel krygt van boven,
 En wekt de levensvreugd.
 De Goden hebben niets dan uwen vlucht te vreezen:
 Want zoo gy hen verliet wie wilde onsterfelyk weezen?

Het menschelyk geslacht
 Vergeet door uwe macht
 Zyn bittre tegenspoeden.
 Gy dryft den twist en haat
 Ter slaapzaal uit met roeden,
 En kroont den echtenstaat.
 De minnekusjes hebt gy vleugeltjes gegeven,
 Waar op het paar hier na ten Hemel in zal streeven.

Beschyn, ô min! beschyn
 Dit slot van Christallyn,
 Deeze paerlemoere zaalen,
 Waar uit men 't liefste paar
 Vol blyfchap in ziet haalen,
 En leiden naâ 't altaar.
 Bezegel hunne trouwe, ô Goden aller stroomen!
 Indien de liefde u ooit het hart heeft ingenomen.

Daar

Daar vliegt de min vooruit.
 Gints koomt de schoone Bruid
 Met roozen op de kaaken.
 God Hymen kiest haar' zy',
 En doet haar echttoorts blaaken.
 Deez' galm vliegt over 't Y.
 Dat DEBORA vol min met haaren JACOB leeve,
 En langs het pad der deugd naar Hemelpalmen streeve!

Naauw eindigt zy dit lied,
 Of God Neptuin gebied
 Den Goden der rievieren,
 En nimfen van de zee,
 Die door den Ystroom zwieren;
 Alom in rust en vree,
 De kielen die zy zien met Hollands vlaggen praalen,
 Ten zegen van dit paar, met blyfchap in te haalen.

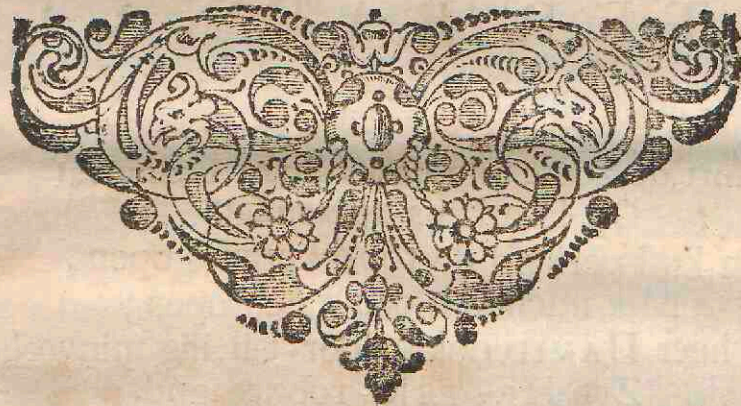
Dat by de noorder pool
 Geen fchip in 't ys verdool';
 Maar fteets met voordeel visfche;
 De Noor en Samojeet,
 Die in de duifterniffe
 Zich dik met bont bekleedt,
 Verryk' hen met de vacht gewonnen door het jagen,
 Wanneer de zon de sneeuw doet smelten onder 't dagen.

Dat nooit de Theems het Y
 De groote viſſchery
 Op haare kuſt belette;
 De Seyne nooit de ſtraat
 Met oorlogsmacht bezette,
 En breek' den vrede uit haat;
 Zo ziet men vloot by vloot, langs Herkules pilaaren,
 Het middellandſche zout, Euroop ten vreugd, bevaaren.

Zo wiſſelt men de Waar
 Ten nutte van elkaër;
 Zo bloeijen alle landen;
 (Dees heeft dat dien ontbreekt)
 Dus worde aan alle ſtranden
 De vriendschap aangequeekt;
 'k Gebied den Stroomgoôn dan te denken op hunn' zegen,
 En 't houden van den vreê, door zo veel bloeds verkregen.

Elk knikte op dit gebod,
 En zwoer den Watergod
 Den handel te doen bloeijen;
 Opdat het ſcheepryk Y
 Den rykdom toe moog' vloeijen,
 En geene roofharpy
 De felle klaauwen ſlaa in GHYZENS vlugge ſchepen,
 Die's waerelds ryken oegſt in Neêrlands koopſchuur ſlepen.
 Toen

Toen galmde 't stroompaleis
Van blydschap reis op reis,
Terwyl de nimfen zongen:
Loof! loof! de schoone Bruid!
Loof haar met duizend tongen
En Goddelyk geluid!
Loof! loof! den Bruidegom! de Goôn zyn hem genegen,
Wiens gunst niet dan door deugd en liefde werd verkregen.

P. LANGENDYKS
 V E L D Z A N G
 T E R B R U I L O F T E
 V A N D E N H E E R E
 DAVID LEEUW VAN LENNEP,
 E N J O N G K V R O U W E
 H E S T E R B A R N A A R T.

Nu stort de zoete min haar reinen Hemelval
 Op Haarlems zoetendal.
 De Meizon kust verliefd de rooze knopjes open,
 Met nucht'ren dauw bedropen;
 Zo kust heer DAVID ook, door 't heilig minverbond,
 Zyn HESTERS roozemond.
 Nu zal hy 't Paradys der zielsbekoorlykheden
 Ten tweedemaal betreeden,
 En boeten zyn verlies door eene schoone Maagd,
 Wiens deugd zyn ziel behaagt.
 Zingt nu den Bruiloftszang, ô schelle Filomeelen,
 In *Heemsteê's* Lustprieelen!
 Getuigt hoe menigmaal uw zang, die elk bekoort,
 Wierd door zyn klagt gestoord!

„ Waar

„ Waar is (dus sprak zyn hart) myn Wederhelft gebleven!

„ Ô Aangenaame dreeven,

„ Verlaaten van myn Lief! beklag myn eenzaamheid!

„ 't Is billyk dat gy schreijt!

„ Waar zyn de kusjes van myn' ted're min te vinden?

„ Op vleug'len van de winden

„ Gevlogen na 't gesternt met haare zuiv're ziel,

„ Wiens glans myn hart beviel!

De God der Liefde liet, van rouw om 't hart bevangen,

De witte vlerkjes hangen.

Minerve lei haar schild, den gouden helm, en speer.

Van rouw ter aarde neêr.

Merkuur vertraagde aan 't Y een koningkryk van schepen,

Door finerte in 't hart benepen,

Om 't overkofflyk schip, vol onwaardeerb're waar,

Van zyn *Verzekeraar*.

Maar de allergrootste rouw, hoe zwaer zy eerst moog schynen,

Kan door den tyd verdwynen:

Want 's hemels wysheid, die den sterveling behoed,

Bepaalt den tegenspoed.

De Moeder van de min streck neêr voor 's Bruigoms oogen

Uit 's hemels sterreboogen,

Met haare zwaanekoets, in 't lommer van de blaân,

En sprak hem vrolyk aan:

„ Vergeet uw zwaarverlies. 'k zal u door minnestraalen

„ Op nieuws doen adem haalen.

„ In Haerlems oude wal blinkt eene schoonheid uit,

„ Die schik ik u tot Bruid.

„ Uw Egaas *Vader* zal die goede keur behaagen,
 „ Met al uw lieve *maagen*.
 „ Zy zal 't liefstallig *kind*; opdat uw druk verdwyn',
 „ Een lieve moeder zyn.
 Geen honig van Hymet kan aangenaamer weezen,
 Geen Balsem meer geneezen,
 Dan deezen zoeten troost, dien hem de lieve Min
 Dus blies ten boezem in.
 Zy deed op nieuws zyn hart in ted're minne blaaken,
 En na den eerprys haaken,
 Dien niet te winnen was, dan door standvastigheid,
 En minnelyk beleid.
 Dus wint hy HESTERS hart, naa wakker tegenstreeven,
 En ziet zyn vreugd herleeven.
 Hy smaakt de zoete vrucht der zuiv're wedermin,
 Met zyne Hartvriendin.
 Het kronklend Spaaren zal met vrolyke gezangen
 Het heilryk paar ontvangen.
 De galm der zegening wordt aan zyn groenen boord
 In BARNARTS hof gehoord,
 En vliegt door de eedle Bocht langs tuinen, weiden, beeken,
 Na Heemsteê's vruchtb're streeken,
 Wiens oud en ad'lyk Slot, gebouwd tot tegenweer,
 Zich spiegelt in het Meer,
 Dat zyne waterkruik vol dartelende baaren
 Stort in den mond van 't Spaaren;
 By Hollands Tempe dat met schoone hoven prykt,
 En geen Thessaalje wykt.

Hier bloeit den schoonen hof'belommerd van de lov'ren,
 Die harten kan betov'ren.
 VAN LENNEPS Paradys! waar in het Pluimgediert
 Vol nieuwe liefde zwiert.
 Het klappend kusje zal hier door de takjes zweeven,
 En Minneneftjes weeven,
 Daar Filoméle zal in nest'len jaar opjaar,
 Ter eere van het paar.
 Minzieke vogeltjes! gy schelle nachtegaalen!
 Wilt hier uw hart ophaalen;
 Looft, looft de oprechte min van Bruidegom en Bruid,
 Met aangenaam geluid!
 Kus, kus ô nylv're Bye in 't Bloemperk de eêlste bloemen
 Om geur en kleur te roemen,
 Heer DAVID kust een bloem, in Haerlem voortgequeekt,
 Die geur noch glans ontbreekt,
 Gekoesterd door de zorg van BARNAART en VERHAMME,
 Ten luister van hunn' stamme,
 Der Oud'ren liefde en troost, door onbesprooken' deugd,
 Grootvaders lust en vreugd,
 Die in den ouderdom van vierentachtig jaaren,
 Gekroond met zilv're haaren,
 Haar zegent door een kus met zynen achtb'ren mond,
 Tot heil van 't Echtverbond.
 Dat staaft de zegening der *Vaderen* en *Moederen*,
 En wederzydsche *Broederen*,
 Met al het *Maagschap* dat de blyde Bruiloft viert,
 Door de eed'le deugd verciert.

ó Wakk're Bruidegom, kus nu de Maagderoozen,
 Die op de kaaken bloozen
 Der overschoone Bruid, met minnedauw besproeijd,
 Zy zyn voor u gegroeijd.
 De Jongkvrouw zal uw hart door ted're zorgjes streelen,
 En kuifche kusjes steelen,
 Wanneer gy hart met hart zult smelten onder een,
 En beide op roozen treên.
 Zyn liefde, schoone Bruid, zal voor uw welstand waaken,
 En uw geluk volmaaken.
 Pomona heeft den hof een vrucht'b'ren oogst beloofd
 Van hartverquikk'lyk ooft,
 De schoone bloemgodin roemt op verschiet van bloemen:
 Maar die zyn niet te noemen
 By bloemen die 't geslacht zal plukken tot zyn vreugd;
 'k Meen bloemen van de deugd.
 Die vlieger met zyn naam op vlerken van de winden,
 Waar kielen zyn te vinden,
 En 's Lands driekleurde vlag van 't hoog kampanje zwiert,
 By Noor en Moor gevierd,
 Die heer van LENNEPS naam eerbiedigheit bewyzen,
 En zynen yver pryzen,
 Betoond op 't koopkantoor, gestaafd aan 't schieptryk Y,
 Ten nut der koopvaardy.
 Dat Pallas met haar stoet nu bloemen naar het leven
 In eedle Stoffen weeven,
 Ter eere deezer trouw, dewyl VAN LENNEPS lof
 Ook blinkt in zyde stof:

Maar

Maar laat de Poëzy in 't puik der wyze boeken
 Dan eerst de vinding zoeken;
 Dewyl Apolloos harp zyn schrand'ren geeft bekoord,
 Aan Amstels ryken boord:
 Dat tuigt zyn Boekery vergaârd in veele jaaren,
 Vol onwaardeerb're blaâren,
 Waar uit hy 't beste pit van 's Dichters schrand'ren geeft
 Tot zyn uitspanning leeft.
 Maar nu heeft de eed'le min op 't harte meer vermogen:
 Wyl hy uit BARNARTS oogen
 Een and're Poëzy dan uit de boeken trekt,
 Die 't hart tot vreugd verwekt.
 't Word, *Speelgenootjes!* tyd het roozenbed te spreiden!
 De nacht gebiedt te scheiden!
 Ik paar myn zegen met uw zegenryk geluid:
 Dat Bruidegom en Bruid
 In voorspoed eer en deugd, door min en weërmin blaaken,
 En hier een voorsmaak smaaken
 Van 't allerwenichlykst zoet, de Paradysboomvrucht,
 Vol eindeloos genucht!

TER ZILVERE BRUILOFTE

VAN DEN HEERE

J A N O U T M A N ,

EN MEJUFFROUWE

O E D A G O E M A A T.

De lieve Lente juicht by 't heilig dankaltaar,
 Die met een lieven lach, voor Vyfentwintig jaar,
 Heer OUTMANS hart ontvonkte,
 Toen OEDA hem belonkte,
 En in haare armen nam,
 Door eene minnevlam
 Die uit oprechte deugd haar voedzel had verkregen,
 Een deugd die Jaar op Jaar bestraald wierd met Godts zegen.

Gy

Gy volgde, roemryk Paar, in 't bloeijen uwer jeugd
De losse jongkheid niet: maar 't spoor der eedle deugd.

De minnebloemen schynen
Wel schoon: maar zy verdwynen,
Wanneer ze in 't trouwverbond
Staan op een wanklen grond.

Gy hebt in 's hemels naam dien staat met zorg begonnen,
En door uw wakkerheid de zegenkroon gewonnen.

Ge ontvingt die eed'le kroon door uwe zorg en vlyt,
O Welvereenigden! in 't aanzien van den nyd;

Dees moet haar tanden breeken:
Gy moogt het hoofd opsteeken,
Bestraald met eenen glans
Van deugd uit 's Hemels trans,

Die Vyfentwintig jaar aan d' Amstel heeft geblonken,
Zins dat de keten van uw trouwe is vast geklonken.

Zo bloeijt de oprechte min, daar eene schrandre vrouw
De nutte huiszorg helpt verlichten door de trouw;

Dus won' gy door uw neering
Veel boven uw verteering,
Zo maakte uw koopmanschap
Allengs van trap tot trap

Uw naam alom bemind, in Amstels ryke muuren,
Wiens Koopliën vorsten zyn, die Koningen verduuren::

Ik meen' de Maatschappy, die haare Schepen zend,
 Ontzachlyk door haar inacht, tot aan des waerelds end;
 Die de Indiaanfche waaren
 Doet voeren door de baaren,
 En stortze met haar' vloot
 In Hollands ryken schoot,
 Waar van gy dag op dag uw huis ziet overvloeijen,
 En door des Hemels gunst in eer en aanwas bloeijen.

Srooij, Lente, Hemels blaauwe en witte Hyacint
 Met onverwelkbre mirt, die de eed'le trouw bemint!
 Ik zie twee Maagden treden,
 Vol deugd en schoone zeden,
 Die Bruidegom en Bruid
 Met zegenryk geluid
 Begroeten aan den disch! schenk, lente, dees twee Schoonen
 Een vers gevlochten krans, om hunne kruin te kroonen.

Wien voegt dit beter dan de Spruiten van hun min,
 De panden hunner trouw? die eens van hart en zin
 Hun danken met veel zoetheid
 Voor al hun trouw en goedheid:
 Wyl ze als de Pellikaan
 Voor hunne jongen staan,
 En dubbeld waardig zyn om hunne tedre zorgen
 Te zien beandwoord, van den avond tot den morgen.

Vaar,

Vaar, lieve Juffers, voort met uwe dankbaarheid!
 Zo straal op u de gunst van 's Hemels majesteit,
 Zo krygt ge, als gy zult paaren,
 (Wil u de hemel spaaren)
 De zegenkroon op 't hoofd,
 In zyne wet beloofd,
 Dien, die met hart en ziel hun dierbaare ouders eeren:
 Dus zal uw leevenstyd geen heil of vreugd ontbeeren.

En, gy Heer Bruidegom, die in uw huis bestier
 Den braaven aart vertoond van eenen Batavier,
 Oprecht van mond en wandel,
 En yv'rig in uw handel:
 Gy ziet uw last verlicht
 Door hunnen kinderplicht:
 Gy moogt gerust uw Hof in 't schoon saaijzoen bezoeken
 Of scheppen zielsvermaak in keur van wyze boeken.

De Hemel, deugdryk Paar, vermindert dus uw last;
 Door zorg en naerftigheid die uwe telgen past;
 Dat strekt ten welbehaagen
 Van u, en uwe Maagen!
 Smaak lang de zegening
 Diengy van Godt ontving,
 Zo moet g' uw Gouden d'isch (is 't 's hemels wil) genaaken,
 En namaals eeuwig 't zoet der Paradysvrucht smaaken!

Gevierd
in Amsterdam, den
 8 van Gras-maand 1723.

III. DEEL.

H h

TER

T E R B R U I L O F T E

Van den Eerwaardigen en Geleerden HEER

J O H A N N E S B R E M E R ,

E N J O N G V R O U W

KATHARINA VAN DER HOEFF.

Roemryke Bruiloftsdifch, daar de onbesmette deugd
Zich paart met waare vreugd!

Roemryke Bruiloftsdifch, daar ouderen en vrinden
Een waar genoeg vinden!

Roemryke Bruiloftsdifch, met bloemen overspreid
Van liefde en deftigheid!

Gy wekt myn doffen geeft tot blyde minnetoonen,
Om 't waardig hoofd te kroonen,

Dat Salems kerk een kroon van eed'ler palmen schonk,
Die als gesternte blonk,

Wanneer de Wysheid, uit de Godtgewyde bladeren,
Hem leerde 't Manna gaderen,

Dat

Dat in den dageraad op 's menschen dorre ziel,
 Tot voedsel, neder viel.
 Toen heeft hem Sions bruid, door haar Gamaliëllen,
 Een kroon op 't hoofd zien stellen
 Van Godtgewyden palm, die op haar bergen wascht;
 Gelyk een Herder past
 Die zyne lamm'ren leidt door altyd vruchtb're streeken,
 By Libans klaare beeken;
 Gekoesterd door een straal van de ongeschapen Zon;
 Gedrenkt in 's Hemels bron;
 Gereinigd, zo sneeuwit als Serafyne vederen;
 Zo blinkende als de klederen
 Der Hemelboden, die gedaald van lieverlee,
 „ Godt de eere, en de Aarde vrée
 Toezongen op het veld, daar Judaas herd'ren lagen,
 Die 't wondren wonder zagen.
 Schenkt Salems dochter hem een kroon van die waardy?
 Dan zwygde' Poëzy,
 Of strekke een nagalm van den zang der Hemelkooren,
 Die aan den disch behooren,
 Daar de eedle Rei der Deugd den Bruidegom en Bruid
 In éénen ring besluit.
 Ô Vreede! Ô Liefde! Ô Trouw! Ô zuiv're Hemellooten!
 Die hier als speelgenooten
 De Bruiloftsvreugd vervult, blyft eeuwig by dit Paar,
 En hoedt het voor gevaar!
 Ô Vreede! Ô Liefde! Ô Trouw! Ô zuiv're Hemellingen!
 Bewoonsters van de kringen

Om 't punt der eeuwigheid! strooijt voor de lieve Bruid
 Uw hemelroozen uit!
 Ô Vreede! Ô liefde! Ô trouw! Ô zusters van de Kooren
 Der Englen! stort den Hooren
 Van Hemelbloemen uit! ciert 's Bruigoms Herderstaf,
 Die Salems Bruid hem gaf;
 Hy zal die bloemen met zyn ted're kusjes mengen,
 En tot een Echtkrans strengelen.
 Met zulk een Echtkroon zal de lieve KATHARYN,
 Zyn schoone, schooner zyn.
 Dan zal het braaf geslacht zyn ted're min waardeeren;
 Hun minnen, minnen leeren,
 En 't gryze Spaaren met den Rynstroom hunne jeugd
 Zien spieg'len in hunn' deugd;
 Een deugd die BREMER en KATHRYNE zal vereieren
 Met palmen en lauwrieren,
 Die onverwelklyk zyn, daar de adem Godts op zweeft:
 Die allen zegen geeft.

Vereenigd
 in Haerlem, den
 20 Jannuary, 1726.

L O F Z A N G

O P D E

G O U D E B R U I L O F T

VAN DEN EERWAARDIGEN HEERE,

J A N C L A U S ,

EN MEJUFFROUW

ANNA MARIA HAASBAART.

Almachtig, eeuwig, heilig weezen!
 Uw groote goedheid zy geprezen,
 Van elk die uwen Troon genaakt,
 En met een onbevlekt geweeten
 Aan 's Hemels Bruiloftsdifch gezeten,
 In 't helder licht der liefde blaakt!

Uw goedheid blinkt aan alle kanten,
 In frisch geboomt, en ted're planten
 Van decz' eerwaarden gryzen Stam,
 Die, onder eene kroon van blad'ren,
 In zyne fchaduw' ziet vergad'ren,
 De panden zyner liefdevlam.

Uw goedheid troost zyn ziele inwendig,
 Met uwe liefde, die bestendig
 En eene vaste toevlucht is,
 Voor de Engelen en Ouderlingen,
 Die uwen gouden troon omringen,
 Aan d' eindeloozen Bruilofstafsch.

Gelyk de held're beeken vloeijen
 Van Libanon, en 't land besproeijen,
 Dat bar en reets te quynen stond;
 Zo vloeijen in zyn yv'rig spreekken
 Voor uwe waarheid, honingbeeken
 Van hemelliefde uit zyne mond.

Loof, Reine Ziel, den Heer der Heeren!
 Die droefheid doet in vreugd verkeeren,
 Van hen die luist'ren na zyn stem:
 Wiens vuur en wolkkolom vol klaarheid,
 Ons voorlicht op den weg der waarheid,
 Gebaad na 't nieuw Jerusaleem.

Loof, Reine Ziel, den Albehoeder,
 Die d' ouden *Vader* en de *Moeder*
 Des huisgezins, dien zegen geeft,
 Dat ze in een Echt van vyftig Jaaren,
 Den fchat der zuiv're deugd bewaaren,
 Die alle fchatten in zich heeft.

o Eeuwig oorsprongk aller dingen!
Gy geeft ons stof uw roem te zingen,
Dien Hemel, Aarde, en Zee verbreid!
Gy toont hoe alles hier beneden,
Is ydelheid der ydelheden,
By uwen glans en Majesteit!

Gy laat uw Bruid, uw Uitverkooren,
Den galm der zalige eng'len hooren!
Zy denkt aan haare traanen niet.
De Koningin van Salems vrouwen,
Zal u in eeuwigheid aanschouwen,
En zingen 't goude Bruiloftslied!

o Hemelbruidegom hoe teder
Is uwe liefde, en haare weder!
Nu zy met u vereenigd is!
Stort, stort uw Hemelzegenbloemen,
Terwyl wy uwe goedheid roemen,
Op deezen Gouden Bruiloftsdisch!

*Gevierd
in Amsterdam, den
11 den van Grasmaand 1727.*

P. LANGENDYKS.

Z E G E N W E N S C H

AAN MYN BEMINDE BRUID,

J O N G K V R O U W E

JOANNETTA MARIA SENEPART.

Liefwaarde Bruid, myn tweede ziel,
 Wiens zuiv're deugd myn hart beviel,
 Van d' opgang onzer lentejaaren;
 Ik dank de Hemelmajesteit
 Voor 't zielsgenoegen my bereid,
 Nu wy uit zuiv're Liefde paaren.

De min die hart met hart vereent,
 Die spraakloos zegt het geen zy meent,
 Brengt u een bloos op uwe wangen,
 Gy slaat uw zedige oogjes neêr,
 Als ik u kus, verliefd en teêr,
 En in myne armen wil omvangen!

ô Schaam-

o Schaamte! die myn liefde voedt,
Hoe treft gy myn verheugd gemoed,
Met uwe spraakelooze reden!
Geen weelderige minnery
Had in myn hart ooit heerschappy;
Maar 't wierd ontvonkt door reine zeden.

o Hemel die ons Trouwverbond,
Gestaafd met hart en hand en mond,
Zaagt in uw grooten naam beginnen,
Ik loof u op deez' Bruiloftsdag,
Nu ik myn Lief omhelzen mag,
En my zie wederom beminnen!

Godts liefdebron, myn helpt! myn Bruid!
Stort klare zegenstroomen uit,
Om vrucht-en bloemen te besproeijen,
Die in het Huuwlyks Paradys,
Godt, onzer Vad'ren Godt, ten prys,
In Liefde en waare deugden groeijen.

Die Liefde blyft in 't rein gemoed
Standvastig, zelf in tegenspoed;
Zy stelt in Godt haar zielsvertrouwen,
Zy kent geen twist of nyd of haat,
De bloempjes groeijen daar zy gaat,
Wat Sterv'ling kan haar lof ontvouwen?

Ô Zedigheid! o zuiv're min!
 Gespeeljes myner zielsvriendin,
 Wilt ons met uwen zegen kroonen.
 o Hemelmaagd, o Liefde! streef
 De Bruid in Haerlems lustprieel,
 En blyf met haar en my daar wonen;

Dan wordt onze aangename hof
 Een Paradystuin, om den lof
 Des Hemels met myn Lief te zingen.
 Twee stemmen smelten tot één stem,
 Om in het nieuw Jeruzalem
 Tot voor den troon des Lams te dringen.

Dan vloeijen ziel met ziel in één,
 Ten spyt van alle tegenheên;
 Dan zullen 's Hemels Cherubynen,
 o Uitverkooren Zielsvriendin!
 Vervuld van zuiv're hemelmin,
 Om onze huwlyks koets verschynen;

Dan geeft ons de ongekreukte deugd
 De proef van 's hemels Bruiloftsvreugd,
 Een minnegloed niet uit te bluffen;
 Dan brengt ze ons namaals aan den disch,
 Daar eeuwig alle volheid is!
 Laat my, myn Lief! u daar op kussen.

Vereenigd
te Amsterdam den 9den
September 1727.

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

P I E T E R M E R K M A N de Jonge

E N J O N G K V R O U W E

A N N A K A T H A R I N A K I M M E L.

Hartjes, die inéén gevloeyd,
 Zyt in 't minnen onvermoeijd;
 Zieltjes, die inéén gestrengeld,
 't Zacht en bolle kusje mengelt,
 Met het helder straalend licht,
 Van het minnende gezicht,
 Van die wisselende lonkjes,
 Van die schitterende vonkjes,
 Die bezielt met hemelsch vuur,
 't Leven schenken aan natuur.
 Durft myn Lier die zoetheid stooren,
 M E R K M A N met uw Uitverkooren?
 Mooglyk dat zy u verveelt,
 Wyl haar klank uw kusjes steelt.

Mooglyk . . . neen, zou ze u verveelen?
 U, die ons het hart kan streelen,
 Door de kracht der Poëzy,
 Pitvol van die lekkerny
 Daar de byën noest op aazen,
 Die op Pindus toppen raazen,
 Met een raazery zo wys,
 Dat de wysheid hen ten prys,
 Mirten strooit en dichtlaurieren,
 Daar zich Cezars mē verfieren,
 En op 't hoog Olimphies feest
 Zyn der Helden kroon geweest;
 Kroon, die in aéloude dagen,
 Gy op uwe kruin zoudt draagen,
 Had gy BRUTUS in dien tyd
 Romes Vryheid toegewyd.
 Laat men nu op treurtooneelen
 Spelen, of 't gebeurde, speelen,
 Hoe volmaakt in styl en stof,
 Zelden wint men lauerlof.
 Waanvernust aast op één letter,
 BRUTUS wordt terstond een ketter,
 Als 't de titel niet verstaat,
 Of iets hards vindt in de maat,
 Kan men zulk een graauwtje vangen,
 't Laat terstond zyne ooren hangen,
 Even of de letterbloed,
 Zei: 'k verstaat 't niet, maar 't is goed.

Doch

Doch men vindt ook Batavieren
 Die des Dichters hoofd verciëren,
 Met een onverwelkb'ren lof.
 Eed'le dichtkunst, eed'le stof,
 Taal, verhevene gedachten,
 Hebben 's Kenners roem te wachten;
 Dus houdt de eed'le BRUTUS stand,
 In uw vryë Vaderland.

Is dit nu geen kusjes steelen
 Dat ik zing van Schouwtoneelen?
 'k Bidt vergeef 't my, lieve Bruid,
 't Welde in 't hart: het moest 'er uit!
 't Hof der Liefde gaat nu open,
 Vrucht met hemeldauw bedropen,
 Brui'gom, lacht u vrolyk aan.
 't Minnewicht strooijt roozeblaën.
 't Zalig uurtje zal haast komen,
 Dat het vluchten, weig'ren, schroomen,
 't Tegenspart'len van de Maagd,
 Die u door haar deugd behaagt,
 Ziel en zinnen zal betov'ren,
 En uw hart nog meer verov'ren,
 Als gy met haar schaamte malt,
 Wen zy u in de armen valt.
 Doch ik zal uw lang verlangen
 Niet verlengen met myn zangen.

Uwe liefde geeve u stof
 Tot des Hemels eer en lof,
 Die wil u de wysheid geeven
 Om vernoegd op aard te leeven.
 Vlieg, gevleugeld door de min,
 Dus de fuik des huw'lyks in.

Vereenigd
in Haerlem, den 3den
van Wynmaand, 1728.

LIEF-

L I E F W A A R D E ,

V E L D Z A N G ,

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

P I E T E R T E Y L E R V A N D E R H U L S T ,

E N M E J U E F F R O U W E

H E L E N A W Y N A N D S

V E R S C H A A V E .

A an Spaarens friffchen froom, die menig fchoon verfchiet,
Vol hoven, wei en duin, langs zyne boorden ziet,
Lag *zanger* op het dons van zachte lentebloemen,
Om met het dunne riet LIEFWAARDES min te roemen;
LIEFWAARDE, een nimf zo fchoon als zuiver van gemoed,
Die KUNSTLIEFS jeugdig hart in liefde blaaken doet.
De nimf van 't *Spaaren* helpt den blyden Veldman zingen,
Terwyl de zwaanen, die zich baaden, haar omringen.

Z A N -

Z A N G E R.

De lieve Lente staat gereed ,
 Om met een bloemryk bruiloftskleed
 Het Aardryk te overdekken ,
 Terwyl men 't pluimgediert vol min ziet trekkebekken.

De Lentelceuwrik vliegt vooruit
 Nà 's Hemels boog, met zoet geluid,
 Om 't morgenlicht te loven ;
 Gelyk de Dankbaarheid van KUNSTLIEF vliegt nà boven.

S P A A R E N N I M F.

Wy vlechten onder uwen galm
 Van bruiloftsvreugd, de maagdepalm
 Met mirten en laurieren,
 Om KUNSTLIEF enzyn BRUID te strooijen en verciereren.

Of is hun onbesproken deugd
 In d' opgang hunner lentejeugd,
 Genoeg om hen te roemen?
 Is zy hunne Amarant? wat eischt men dan meer bloemen.

Z A N G E R.

De palm die in het bar faaizoen
 Haar glans behoudt en edel groen,
 Verbeeldt de vreugd van 't leeven,
 Die aan het deugdryk Paar wordt onverwelkt gegeven.

Zo munten Bruidegom en Bruid
 Aan 't Spaaren en den Yfroom uit;
 Zo zal hun liefde bloeijen
 En met gezegend groen door vier faizoenen groeijen.

S P A A R E N N I M F.

Ik zal dit groen, dat nooit vergaat,
 In eenen korf van zilverdraad
 Aan 't minnewichtje geeven,
 Om daar bekoorlykheên en kusjes door te weeven;

Daar zal de Heeregracht-godin,
 Verheugd om haar LIEFWAARDES min,
 Het deugdryk Paar mē kroonen,
 In 't vrolyk Bruiloftshuis, daar Liefde en Eendracht woonen.

Z A N G E R.

o Bruiloftsdag, hoe zoet, hoe bly!
 Sluit gy een ring van 't Jaargety!
 Na zesentwintig Jaaren,
 Dat KUNSTLIEFS leevenszon eerst oprees aan het Spaaren!

Ik hoor deez' blyde bruiloftsgalm:
 „ Bindt KUNSTLIEF vast met maagdepalm,
 „ En rys van groene linden;
 „ Neen! laat de *Liefde* zelf hem in haar tempel binden.

Zy zingt aan Amstels zilv'ren vliet
 Zyn Jaarty, met dit zegenlied,
 Nu ze in een kring van straalen,
 En dunne wolkjes, koopt op 't vrolyk aardryk daalen.

J A A R Z A N G.

STEMME: Als 't begint.

D E L I E F D E.

Wy zullen KUNSTLIEFS Jaardag vieren,
 Op onzen wolken troon;
 Men vlecht voor hem een kroon,
 Zyn zuiv're deugd ten loon,
 Van Hemelsche Amarant, en mirten en laurieren.

o Zuivre Hemeldeugd, daal neder!
 En zit aan 's Bruigoms zy!
 Schenk goden lekkerny,
 Op 't vrolyk Jaargety,
 Gy hebt hem steeds bemint, en hy bemint u weder.

Hoe

Hoe zal zyn hart in vreugd ontfonken !
Ik heb de schoonste maagd ,
Daar de Amstel roem op draagt ,
Die zyne ziel behaagt ,
Op zynen Jaardag hemin 's Hemels gunst geschonken.

De Spaarenstroom en Amstel zingen :
Leef lang , o heilryk Paar !
Dat de Opperzegenaar
Uw hulp zy Jaar op Jaar
En de eedle deugden steeds uw ryken disch omringen.

Dan zullen uwe braave VADEREN
Die uwe tedere jeugd,
Met wysheid , eer en deugd
Geleidden , tot hunn' vreugd ,
Den Jaarelykschen disch der lieve kind'ren naderen.

Minerva zal uw ryken handel,
In goud , en zyde stof ,
Uitbreiden , en uw lof
Door menig vorstlyk hof
Doen vliegen , met de faam van uwen vroomen wandel.

Z A N G E R.

Op zulk een zegenvryk geluid.
 Treedt KUNSTLIEF met zyn schoone BRUID
 Ten Tempel om te paaren
 Dies juicht het fcheepryk Y, en kufft het vrolyk Spaaren.

S P A A R E N N I M F.

Dan ftreef ik met myn maagdeftoet
 Door mynen kriftallynen vloed,
 En kus die overfchoone,
 Wiens glansryk aanschyn tart de blankheid van Dione.

Z A N G E R.

Dan juichen bosch en duin, en froom!
 Dan weêrgalmt de Echo: wellekoom,
 In Haerlems bruilofszaalen,
 Dien's hemels zegenzon befchynt met held're ftraalen.

S P A A R E N N I M F.

Zo loven wy uw zuiv're min,
 LIEFWAARDE, KUNSTLIEFS hartvriendin;
 Zo moet uw liefde bloeijen,
 En haaft een lentefpruit uit uwen ftamboom groeijen.

Vereenigd
in Amftordam den 25 van
Lentemaand 1726.

UIT-

J. Wandelaar inv. et fecit.

G E D I C H T E N. 26
U I T L E G G I N G
V A N D E
T I T E L P R E N T
T E R B R U I L O F T E
V A N D E N H E E R E
P I E T E R T E Y L E R V A N D E R H U L S T ,
E N J O N G K V R O U W E
H E L E N A W Y N A N D S
V E R S C H A A V E .

DE Liefde triumfeert op *Bruidegom* en *Bruid*,
En spreijt verheugd van geest de blanke vlerkjes uit,
Nu *Hymen* hen verwacht, om 't heilig vuur te ontsteeken,
Terwyl ze uit zuivre min om 's hemels zegen smeeken,
Nu zyne *huwelykstoorts* twee harten blaaken doet,
Verbeeldende in den Echt twee zielen, één gemoed.

K k 3.

De

De *Bruigom* wordt gekroond met edele laurieren
 Door 't vrolyk *minnewicht*, dat we in de lucht zien zwieren;
 Dewyl hy 't fiere hart der schoone Maagd bewoog;
 Een tweede steekt zyn *pyl*; een derde zynen *boog*
 Ten hoogen Hemel op; dewyl door zynen zegen
 De wakk're *Bruigom* deez' verwinning heeft verkregen.
 Zyn *Handel* wyd vermaard, door Pallas kunst gevoed,
 Word van 't *geluk* verzeld, 't welk 't paar met vreugd begroet.
 De *Zuiderzee*, het *T*, en de *Amstel*, de eedle stroomen,
 Wier war'ren steeds ten nut der Scheepvaart samen komen,
 Zyn nydig op 't geluk dat *Haerlems Stroom* geniet,
 (Die 't water uit haar kruik, in 't Meir, en d' Ystroom giet)
 Dewyl de schoone Bruid hunne oevers zal begeeven,
 En onder 't groene loof van 't stille *Spaaren* leeven;
 Daar *vruchten*, en *gebloemt*, en *palm*, en *mirtekruid*
 De min ontfonken; daar het lieffelyk geluid
 Van 't *lentevogeltje* in 't *Saaizoen*, en 't trekkebekken
 Der *Ringelduifjes*, 't hart tot wederliefde wekken;
 Daar *Amalthéas hoorn* steeds vloeijt van overvloed;
 Daar *TEILER*, zyn *HELEEN* met kus op kus begroet,
 En door zyn deugd en min, aan *Spaarens stroom* gezeten,
 Haar 't machtig *Amsterdam*, in 't kort zal doen vergeeten.

G E D I C H T E N.

263

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

A B R A H A M H E E M S,

E N J O N G K V R O U W E

J O H A N N A V A N D A L E N.

Z A N G.

D E D I C H T K U N S T.

Liefde, schiet uw Lentestraalen
In de schoonste van de DALEN,
Daar de groene Lauwer wascht,
't Heilig lover van de Dichters,
Vreugdverwekkers, wysheidstichters,
Dat om 't hoofd des Bruigoms past.

Zou men hem den kruin niet çieren
Met de heilige laurieren?
Hem, die de èelste vruchten leeft
Uit de heilorakelbladen,
En die vlecht tot dichtçieraaden,
Met een hoogverheven geest.

z Zy

't Zy de staatzucht door zyn veder
 Word geflingerd heen en weder,
 Eer de wreev'lige Abfalon,
 Naa veel gruweldaân te plegen
 Wordt door Joabs spiets doorregen,
 Daar de deugd 't geweld verwon.

't Zy hy Rechteren en Helden,
 Daar de fchriften van vermelden,
 Deftig invoert op een ry,
 Of Herodes en zyn zoonen
 Door hun treurrol doet vertoonen
 Wat de blinde kroonzucht zy.

Alles hangt met vaste fchakels,
 Wyze fpreuken, boetorakels,
 Harteroerend pit, aanéén.
 Zou men dan zyn lof niet galmen,
 En met Idumeefche palmen,
 Na den Huuwlyks tempel treên?

T E G E N Z A N G.

D E L I E F D E.

Voeg de mirt by lauwerblaären :
 Wyl de puiknimf van het Spaaren,
 't Bloempje van de lieve jeugd,
 't Blanke Lelietje uit de DALEN,
 Hem doet vrolyk adem haalen,
 Door den geur van haare deugd.

't Spaaren zal de kuische kusjes,
 Vol van ted're minnelusjes,
 Vangen in zyn kabblend nar,
 Als ze in VADERS hof gezeten
 Zo te Paradys rucht eeten,
 Met Godts zegendauw bespat.

Dan zal hy, bevryd van zorgen,
 In den aangenaamen morgen,
 't Nachtegaaltje met zyn fluit
 Tot den minnezang verwekken,
 Als de tortels trekkebekken,
 Op de lonkjes van de Bruid.

Nooit zal hy dien stand verwenschen
 Voor het schyngeluk dier menschen,
 Die tot hooger staat gezind,
 Lyf en ziel om goud verkoopen,
 En geen uitkomst kunnen hoopen
 Voor de dood hun trouw ontbind.

Liefde lacht om die verblindheid:
 Eens van staat maakt eensgezindheid.
 Spoed noch onspoed quetst de min.
 Daar de Liefde mag regeeren
 Doet zy 't al in goud verkeeren:
 Want genoeg is gewin.

Midas steek zyn ezels ooren;
 Door deez' spreuken aan te hooren,
 Vry een el lang in de lucht;
 Hemelsche noch aardfche zegen
 Wordt door gierigheid verkregen:
 't Goud blyft hier, als 't leven vlucht.

Schyndeugd mag den Mammon eeren,
 En het goud voor Godt waardeeren;
 Schoon zy 't met den mond versmaadt:
 Waare deugd zal 't Paar verçieren.
 Met een eerkrans van laurieren,
 Die den blixem wederstaat.

T O E Z A N G.

Leef gezegend, Welgepaarden,
 Die in 's Hemels naam vergaarden!
 Leef in onverwelkb're deugd,
 En verblyd het hart der VAD'REN,
 Die u met hunn' zegen nad'ren,
 Tot een steunfel uwer jeugd.

't Minnevuur, in u ontsteeken,
 Moet haast nieuwe vlammen queeken.
 Bruiloft brengt ligt bruiloft voort.
 Zoete Juffers, wilt niet bloozen,
 Noch verbergt in schaamteroozen
 't Zalig Bruigommaakend woord.

Speelnoots, wilt de Bruid geleiden
 Daar de min het bed zal spreiden;
 Wyl de BROED'REN eensgezind
 Deezen trouwdag zullen eeren,
 En het deugdryk Paar waardeeren,
 Dat de Hemel zelf bemint.

ABRAHAM genaak uw Schoone,
 Daar zy u vol vreugd bekroone.
 Met het kuische Huuwlyks zoet;
 Pluk de Lelie in de DALEN,
 Opgequeekt met Hemelstraalen,
 Die uw min met weêrmin voedt.

Bloey in aangename looten,
Die uw zegening vergrooten,
Bloey door Pallas eedle kunst,
Met de wederzydfche Maagen,
Daar de ftadt mag roem op draagen
Leef en bloey in 's Hemels gunft.

Gaa ten rei om Godt te danken,
Op de zegenryke klanken
Van uw deftig Jaargedicht;
Namaals moet ge uw zanggeeft menglen
Met het Choor der heilige Eng'len,
Voor Gods blinkend aangezicht.

S L O T Z A N G.

Stemme: *Tranquille Cœur.*

Men zing eendrachtig van gemoed,
 Ten lof der ongeveinsde minne,
 Wiens ambrozyne de harten voedt,
 Van HEEMS en zyne Zielsvriendinne,
 Die de onverbreekb're min van twee herschept in één,
 Terwyl ze op roozen treên.

Nu zal zyn lieflyk maatgeluid
 Het minnezalig uurtje pryzen,
 Waar in zyn Helft, zyn waarde Bruid,
 Hem zuiv're weermin zal bewyzen.
 Hunn' kusjes vliegen bly, op vleug'len van de min,
 Ten hoogen Hemel in.

Men vul het helder kristallyn
 Met aangenaame nektarteugen,
 Nog zal hunn' liefde zoeter zyn,
 En 't maagschap door haar kracht verheugen.
 Geluk vol Hemelsheil bestraalt de schoone Bruid,
 Door tyd noch nyd' gestuit.

De Dichtkunst legt haar vlugge veër,
 En keur van uitgelezen' boeken
 Nu voor JOHANNAAS schoonheid neer;
 Zo kan de min Minerf verkloeken,
 Daar wysheid paart met liefde, is 't heilig Echtverbond
 Op 's Hemels gunst gegrond.

Nu komt de *Huwelyks Fabryk*
 Den Bruidegom het best te vooren,
 Nu reedt hy *Stoffen* schoon en ryk;
 De *Keten* wordt alreets *geschooren*,
 En d' *Inslag* is gereed, 't *Patroon* zeer fraaij van geest,
 En waard dat hy het Leest.

Gaa Bruigom toon uw *Meeſter ſtuk*,
 En *Fabriceer* in 't kort *Figuren*,
 Die *Triumfant* in hun geluk,
 Uw ſtam en naam doen eeuwig duuren;
 Weef dus de *web* der liefde, en pronk lang *evenschoon*
 Met Pallas eedle kroon.

Vereenigd
 in Haertem, den
 25 April, 1723.

L I K O R I S

H E R D E R S Z A N G ,

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

G E R A R D H U G A A R T ,

E N J O N G K V R O U W E

F E M I N A H E E M S .

ØKenmerlandsche duinvalbeeken,
 Die in het dartlend Spaaren vloeijt;
 Die beemden met uw daauw besproeijt,
 En 't visje schynt in min te ontsteken,
 Terwyl de blyde leeuw'rik zingt,
 Om de eedle Lentemaagd te onthaalen,
 Als voorbô van de nachtegaalen,
 Met zang die door de wolken dringt.
 Ei! wilt na myne Veldfluit hooren,
 Die mooglyk door het klappend riet,
 Dat groeijt aan Spaarens eedlen vliet,

LIKORIS klinken zal in de ooren.

LIKORIS die op zang beluft,
 't Klaauwier slaat met den dans der vingeren,
 En elk doet op 't geluid verslingeren,
 Die luistrend aan haar zyde rust;
 Die Nimfen met haar Hemelzangen,
 Door haaren schrandren geest gedicht,
 In Haarlems groene dreeven sticht,
 En 't hart door de ooren weet te vangen.

ô Bronlief die in 't Spaaren zwemt!

Hebt gy LIKORIS niet vernomen?

ô Ja! ik zie de Zangnimf komen,
 Terwyl ge uw blonde lokjes kemt.

Zy is omringd van maagdenreijen,
 AMINTAS leid haar by de hand,
 Daar 't heilig vuur op 't outer brand,
 En duizend geuren zich verspreijen.

Ei zie! men plengt den offerwyn,
 Men knielt; de landkapel gaat open,
 Terwyl de vlugge nimfen loopen,
 Zou 't op dit uur wel bruiloft zyn?

Haar lamm'ren ziet men ginder graazen,
 In 't jeugdig opgeschoten gras,
 Doormengd met aartig bloemgewas,
 Als of zy op een Bruidsdisch aazen.

Maar zacht ik hoor een schel geluid.
 'k Zie duizend minnewichtjes zweeven.
 De liefde vliegt door deeze dreeven
 En zaligt Bruidegom en Bruid.

D E L I E F D E

Ik die uit heilig zaat gebooren,
 De melk van 't blanke geitje zoog,
 Dat blinkt aan 's Hemels sterreboog
 Laat u myn zegengalmen hooren.
 Ik strooij op uwen Bruiloftsdifch,
 LIKORIS, friffche minneroozen,
 Zo als ze op Klios kaaken bloozen.
 Wanneer zy in verrukking is:
 En haar van heiligvuur voelt raaken,
 Den grooten Herder eer bewyft,
 En zynen naam in lofzang pryft,
 Die 't hart in liefde moet doen blaaken:
 Als zy de goude nooten leest,
 En volgt den toon der Harpenaaren,
 Of kust, gekroond met lauwerblaären,
 De lieve Moeders op dit feest.
 Dat kan AMINTAS 't hart ontfonken,
 Die op zyn vrolyk Jaargety,
 Met eenen krans van Poëzy,
 Door de Allerlieffte word beschonken.
 ô Bruidegom! hoe word uw ziel
 Ontfonkt, hoe smeltze in 't vuur der minne,
 In de armen uwer zielsvriendinne,
 Die u dus opgetogen hiel!
 Gy moogt uw bloemen welstand geeven,
 De bloem der deugd blyft altyd frifch:

Die op het kleed der Godsvrucht is
 Met goud en Hemelsblauw doorweeven.
 Uw ryk begaafde Herderin,
 Moet gy voor haare tedre klanken,
 Met kusjes van de min bedanken,
 Zo gaat het Jaar van Wellust in:

G O D T S V R U C H T.

Gevlogen uit een ring der Engelen,
 Stryk ik myn blanke vleug'len neêr,
 En zal in gunst van d' Opperheer,
 Myn Zegenklank met uwen mengelen.
 Ô Lief, ô welvereenigd paar
 Dat we uit de zalige landsdouwen,
 In deeze beemden zaagen trouwen,
 Wy rooken 't reukwerk van 't altaar.
 Wy vingen uwe zegenklanken!
 Looft! looft! altoos met dankbaarheid,
 Hem, die u allen heil bereid,
 Dien 't scheepsel nooit genoeg kan danken.
 Zyn voorzorg voed het wollig vee.
 Hy geeft den wasdom aan de vruchten.
 Een Paradys vol zielsgenuchten
 Brengt u zyn Hemelzegen meê.
 Wilt dan in 't hart hem reukwerk branden,
 Houdt dan, de Godtsvrucht, steets in 't oog.
 Vliegt op myn vleug'len na om hoog,
 Hier naa in Salems lustwaranden.

Z A N G E R.

Wat zag myn oog! wat vong myn oor!
 O Vader deezer Echtelingen,
 Help my myn Veldgezag volzingen.
 Men vang den toon van 't zalig Koor.
 Maar neen . . . op 't roeren uwer snaaren,
 Leg ik myn doffe herders fluit,
 Liefst aan de voeten van de Bruid,
 En zal myn wensch met de uwen paaren.

Vereenigd
in Haerlem, den 7den
van Grasmaand, 1745.

P. LANGENDYKS.

L I E R Z A N G,

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

JAKOBUS VANDER HOEFF,

E N J O N G K V R O U W E

MARGARETA HEEMS.

Z A N G.

In de zalige preeelen,
 Vol van Hemelroozen gloed,
 Daar de Cherubinnen queelen,
 En de reine zielen streelen,
 Wordt de waare min gevoed.

Altyd zweeft ze op witte veëren
 En bestraalt een heilryk Paar,
 Om den Allerhoogsten te eeren,
 En het hart tot hem te keeren,
 Voor het heilig Echtaltaar.

't Paradys gaat dan weêr open,
 En de vrucht der liefde groeijt,
 Manna met Godts dauw bedropen,
 Daar de vier Rievieren loopen,
 Welker vocht den hof besproeijt.

't Kan hier al tot lust verstreken
 Voor den Bruidegom en Bruid,
 Die de min met kusjes wekken,
 En als tortels trekkebekken,
 Door geen haat of nyd gestuit.

T E G E N Z A N G.

Nu herschept de min het Spaaren
 In een Paradys vol lust:
 Wyl ze uit 's Hemels trans gevaaren,
 Zweeft op bloemen, vrucht en blaären,
 Daar de Bruid haar Bruigom kust.

Kusjes, die de minnaars minnen,
 Krygt en geeft de Jongkvrouw nu.
 't Minnend hartje smelt van binnen.
 Wie zal 't door de min hier winnen?
 Bruigom! is de prys voor u?

Neen, gy zyt gewis verwonnen
 Door liefstalligheid en deugd:
 Stryd gelyk gy hebt begonnen,
 Dan zult gy 't ook winnen kunnen,
 Door de zoetheid uwer jeugd.

Dan zult ge in den prys ook deelen,
 Welk een gulden' appel is,
 Die in Salems lustprieelen
 Is gegroeijd, om 't hart, te streelen
 Aan deez' blyden Bruiloftsdifch.

T O E Z A N G.

MARGAREET zal aan het Spaaren,
 In haar Vaders schoonen hof,
 Zanggeluid en Cimbelfnaaren
 Op de maat der liefde paaren,
 Tot des Allerhoogstens lof.

Dan zal VANDER HOEFF, zyn Leeven,
 Zyn Beminnelyk Bruid,
 Duizend duizend kusjes geeven,
 Die naar 's Hemels Sion zweeven
 Met een minnelyk geluid.

MARGAREET vol schoone zeden,
 Zuiv're Paerel, rein van glans!
 De eendracht blyve uw zy bekleeden
 Blink met hem in 't zalig Eden,
 In des hemels Bruilofts krans.

Vereenigd
 te Haerlem, den 11den
 July 1723.

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

J A C O B H O O F M A ' N ,

E N M E J U F F R O U W E

M A R G A R E T A H E E M S .

De Liefde die Violen blaast,
In 't krieken van den Morgen,
En als een bye op bloempjes aaft,
Wil my zeer zelden borgen :
Zy lokt myn kunstelooze fluit
Gestaag op Minnezangen uit.

Zy zegt , de zoete MARGAREET
Heeft JACOB uitverkooren ;
Strooit bloempjes op haar Bruiloftskleed,
En laat uw zangkunst hooren.
Uw minnezang vlieg over al,
Door 't wydvermaarde Zoetedal.

Hoe

Hoe heilryk is 't vernoegd te zyn,
 En buiten zorg en kommer,
 Bevryd van heeten Zonneshyn,
 Te zitten in den lommer,
 By 't Landhuis onder 't frisch geboomt,
 Waar langs het krinkelend Spaaren stroomt.

Daar vliegt de koopzorg van het hart,
 Door duizend zielsgenuchten.
 En alles dat het hoofd verwacht
 Moet voor die zoetheid vluchten;
 Daar vind men eindelooze stof,
 Voor 't reingemoed tot 's hemels lof.

Maar dit is voor de frissche Jeugd,
 Tot wedermin geneegen,
 Wel zoet: doch geen volkomen' vreugd
 Voor dat men heeft verkregen
 Een hart, dat met ons eensgezind
 Een innig zielsgenoegen vind'.

Wanneer men 't vrolyk pluimgediert
 Hoort in de boschjes queelen,
 Denk dat het dan zyn Bruiloft viert,
 Of de Ega zoekt te streelen!
 Zou dan de mensch in zyne Jeugd
 Vernoegd zyn zonder minnevreugd?

De Zwaan die haare pluimen kempt
Met golfjes van het Spaaren,
En moedig met haar jongen zwemt,
Toont dat de zugt tot paaren
Word door geen water uitgebluft;
Daar 't Vifchje zelfs zyn Ega kufft.

Die zugt tot min en wedermin,
Godts fchepfels ingegeeven,
Behielt geftaag van aanbegin
De waereld in het leeven,
Dat overwonderlyk gebouw
Hangt vaff in banden van de Trouw.

Hoe heilryk is dan de Echtenftaat
Als Man en Vrouw verbonden,
Elkander zyn een toeverlaat,
En op onwrikbre gronden
Van Godtsvrucht, liefde, trouw, en deugd,
Verflyten hunne zoete Jeugd!

Die ftaan, ô Bruidegom en Bruid,
In dit verganglyk leeven,
Als Eiken zwaare stormen uit,
Die hunne kruin doen beeven;
Die merken al het waerelds zoet
Niet anders aan, dan ebbe en vloed.

Gy hebt die stormen uitgestaan,
 Toen beide uw waarde Panden,
 In 't eeuwig Hemels Kanaän
 Uit 's waerelds baaren landden.
 Godts gunst geeft na een nacht van pyn
 Een aangenaamen zonneshyn

't Lief Zootje dat nog jong en teer
 De Moeder had verlooren,
 Kust nu een lieve Moeder weer,
 Van H O O F M A N uitverkooren,
 Daar M A R G A R E T A zacht van aart,
Matthias in haar arm bewaart.

Zo wordt hy opgequeekt in deugd,
 Tot blydschap uwer Maagen
 Zo strek' hy al 't geslacht ten vreugd
 In 't bloeijen zyner dagen;
 Zo blinke in uwen Huwlyksband
 Een knoop van Salems diamant.

Volhart om op het deugdenfpoor
 't Zoet Wichtje voor te treden,
 Tot dat gy komt in 't Eng'lenkoor,
 By 't Lam, in 't eeuwig Eden;
 Hier toe stort Godt zyn Zegen uit,
 En zalig Bruidegom en Bruid!

Vereenigd
 Haerlem, den 16den
 September 1731.

V E L D Z A N G .

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

J A C O B V A N L E N N E P , Dirksz.

E N J O N G K V R O U W E

S U S A N N A C A T H A R I N A

D E

W O L F .

Myn zangnimf! hef een veldlied aan,
 In Herulheims bosfchaadje.
 Het *Hout* hoort niets dan toonen slaan
 Van minnen en vryaadje,
 Rontom het heerlyk *Bofch en vaart*.
 Door ongekreukte min vermaard,
 Terwyl de liefde zweeft op haar sneeuw Witte wieken,
 En 't jeugdig Paar bedekt, gelyk een klokhén 't kieken.

Gy, nimfen van dit Bloemryk dal,
 Laat in de groene kooren
 (Licht dat SUZANNA luistren zal)
 Uwe orgelkeeltjes hooren.
 De faam van deez' getrouwe min
 Vliegt Haerlems beemden uit en in.
 De kusjes van de Bruid zyn vleugeltjes gegeven,
 Om van den Aemstelftroom naar *Bosch en vaartte* zweeven.

De Spaarenstroom benyde u niet,
 ô Y god! vorst der stroomen,
 Dat gy uw nimfen tans gebiedt
 In 't stroompaleis te komen,
 Om, als op Thetis bruidsbanket,
 Te luist'ren naar uw achtbre wet,
 En deezen Bruiloftsdag in 's Hemels gunst te vieren,
 Terwyl gy 't echtaltaar met blyde mirt laat cieren.

Uw blydschap vlieg van ree tot ree,
 Zo ver uw vlooten vaaren,
 In de Oost- of Middellandsche Zee,
 Bevracht met ryke waaren,
 Ja tot aan 's waerelds ander end,
 Daar 's Bruigoms handel is bekend,
 Terwyl de nimfen hier in zalige landsdouwen,
 Den lof der schoone Bruid in zegenzang ontvouwen.

Pluk op den schoonen Roozemond,
 Van LENNEP, de cedle roozen,
 Die in den friffchen morgenfond
 Der jeugd op 't aanschyn bloezen
 Van uw bemide hartvriendin,
 En adem niets dan welluft in:
 Eenluft, die, als een spruit, besproeijdt door dauw en regen,
 Uw minziek hart verquikt, door 's hemels milden zegen.

Komt nimfen van den groenen Hout,
 Zit neder in dees' dreeven,
 Weeft nu van zyde en glansryk goud
 Een veldtapyt naar 't leeven;
 Minerf geeve u iets geefstryks in
 Ter eere van deez' reine min;
 Des Bruigoms kunstgodes zal licht uw spoel bestieren,
 En naar Piktura's geest het onderwerp verçieren.

De lyft vertoon een Triumfant,
 Om 't zacht fatyn te roemen.
 Robynkleur schitter door een kant
 Van wit Mosaik en bloemen,
 Als 't gloeijend rood, dat op het wit
 Der kaakjes van de Jonkvrouw zit;
 Aan wie dit kunsttapyt (zy sचेpt in kunst behaagen)
 Ter eere van haar min met vreugd wordt opgedraagen.

In 't midden van het kunſtapyt
 Vertoone zich een tempel,
 Aan de onbevleete min gewyd,
 Die 't paar op haaren drempel
 Vol blydfchap voor 't altaar begroet,
 Met Hymen en den bruiloftſtoet,
 Die hunnen zegengalm doen klinken in de kooren;
 Dan regen 't maagdepalm uit Amaltheaas hooren.

De Trouw, die ziel met ziel verbindt,
 En de Eendracht, die de ſchigten
 Der liefde met haar ſnoer zo windt,
 Dat twiſt niets kan verrichten;
 De Vlyt, die aardſchen zegen geeft,
 En godtsvrucht, die ten hemel ſtreeft,
 Omringen 't jeugdig Paar, en kroonen 't met hun zegen;
 Want waare welluſt wordt door deugd alleen verkregen.

Laat op den breeden voorgrond ſtaan
 De Moederlyke liefde,
 Verbeeld door eene Pelikaan,
 Die haare borſt doorgriefde,
 En met haar teder hartebloed
 De zwakke Jongen heeft gevoed.
 Een zinnebeeld; dat elk, wie deugd bemint, kan leeren:
 Den oud'ren hunnen plicht, den kind'ren om hen te eeren.

Vertoont den Yfroom in 't verschiët,
 Die aan den vorst der winden,
 Uit God Nepthunus naam, gebied
 Zyn stormen vast te binden;
 Op dat de koopvloot bruische in zee,
 Die lading vind' van ree tot ree,
 En dus van LENNEPS huis, in Aemstels ruime muuren,
 Gezegend door zyn vlyt, eeuw in eeuw uit mag duuren.

Verbeeldt dan ook een Bloemfestoën,
 Doormengd met eed'le vruchten,
 Gevlochten in het lieflyk groen,
 Doorweeven met genuchten,
 Waardoor het vrolyk Wichtje speelt,
 De trekjes van de min verbeeldt,
 Gestole kusjes vangt, en lonkjes, die iets zeggen;
 Doch door het minnend hart alleen zyn uit te leggen.

Wanneer gy t' zaam' dit kunstsapyt,
 Menimfen, hebt geweeven,
 En de Echtgenooten toegewyd,
 Moet gy den zegen geeven
 Aan d' Ouders, en het braaf geslacht;
 Dan zegene elk dees Bruilofsnacht:
 Het vrolyk *Bosch en vaart* zal 't veldlied ondervangen,
 En gy uw bloemfestoën aan poort en beeldwerk hangen.

Dam.

Dan roep met ons de blyde Jeugd:
O Hemel! geef uw zegen
Aan deeze ted're minnevreugd.
Blyf JACOBS huis genegen!
SUZANNA bloeij door minne en trouw;
Op dat de Moederliefde aanschouw
De vruchten van deeze echt, en Batoos veldelingen
Voor *Bosch en vaart* een lied ter zilvre Bruiloft zingen!

Vereenigd
in Amsterdam, den 12 van
Herfstmaand 1742.

M E L I C E
 V I S S C H E R S Z A N G,
 T E R B R U I L O F T E
 V A N D E N H E E R E

PIETERLEENDERT DE NEUFVILLE,

E N J O N G K V R O U W E

CATHARINA DE WOLFF.

o **A**mfels blanke Stroomgodinnen,
 Steekt nu het hoofd ten golven uit!
 Helpt my den Visschers toon beginnen,
 Ter eere van de lieve Bruid,
 De dochter van die Overschoone;
 Die ik wel eer voor Vecht en Beek,
 In mynen zang by vrouw Dione,
 Godin der liefde zelfs, geleek,
 Toen EDELHART, zo wel geschapen,
 Zo ryk van deugd, haar hart verwon,
 En boven alle Visschers knaapen,
 Die zuivere ziel bekooren kon;

Toen juichten alle Visscherinnen,
 By *Meerenberg*, en *Beek-en Vecht*,
 En roemden haar volzalig minnen,
 Geen welverdienden lof ontzegd,
 Zo ver als Batoos vlugge schepen
 Het nat beploegen van Nephthuin,
 En schat op schat na d' Y stroom sleepen,
 Gelyk wy zien, wanneer w' op 't duin
 De natte Visschers netten hangen
 Te droogen, in de middagzon,
 Daar 's nachts de zo in is gevangen
 Die lekkertant bekooren kon.
 Nu roem ik uw volzalig minnen,
 MELICE, schoone Visschers Maagd,
 Die tans ten vreugd der Y godinnen,
 AMIKLAS wederliefde draagt!
 AMIKLAS die niet lang geleden
 Zyn klachten strooijde in lucht en wind,
 Wanneer gy doof voor zyn gebeden,
 Den pyl ontweekt van 't minnekind:
 Maar 't is vergeefs de min te ontwyken,
 Die aarde en zee en lucht regeert;
 't Y vogeltje mint zyns gelyken;
 De visjes worden zelfs verheerd.
 De lentezon verwarmt de stroomen.
 Zo 't spartlend baarsje spreek kon,
 Het klapte licht aan beek en stroomen,
 Hoe dat de liefde 't overwon.

Wy zien als wy den zeegen trekken,
 Langs onze stroomen ryk van visch,
 Het pluimgedierte trekkebekken.
 Denk of het daar geen bruiloft is!
 En zou het puik der Visscherinnen,
 De liefde ontvluchten in haar jeugd?
 Zou zy den vryen staat beminnen,
 Daar alles smelt in minnevreugd?
 Neen zoete Maagd, uw Uitverkooren,
 Uw lieve AMIKLAS overwint;
 AMIKLAS aan het Y gebooren,
 Zelf van de Goden teêr bemind,
 Die ryk van deugd, verstand, en zeden,
 U in zyne armen drukt en kust,
 Ontfangt standvastig door gebeden,
 Het doelwit zyner minnelust.

Omhels uw Lief, uw tweede leeven,
 AMIKLAS, die haar rechterhand
 U heeft voor 't echtaltaar gegeven,
 Terwyl aan Batoos ryke strand,
 De blyde Visscherinnen danssen,
 En de eedle Nymfen van den vliet,
 By *Beek en Vecht* met bruiloftkransen,
 U reets begroeten in 't verschiet;
 Daar zal het *Hout* vol nachtegaalen,
 Eerlang op uwen vollen disch,

Uw oor met bosch muzyk onthaalen,
 Terwyl de knaapen verschen visch,
 In 't *Herulheimermeer* gevangen,
 Opdisschen, en MELICES geeft
 Verheffen, met hun kunstgezangen;
 Terwyl die schoone uw smart geneeft,
 Als gy door duizend zoete kusjes,
 Haar ziel tot wedertiefde wekt,
 En zy, door ted're minnelusjes,
 Uw smeltend hart met lonkjes trekt.
 Dan zal de liefde ryk van straalen,
 Verzeld van 't blyde minnewicht,
 Op dunne wolkjes nederdaalen,
 En met een vrolyk aangezicht
 Uw zoete min ter eere zingen,
 En kroonen u met palm en kruid,
 Terwyl de Visschers haar omringen,
 En, wenschen, Bruidegom en Bruid,
 In 's hemels naam, veel heils en zegen,
 Ten vreugde van het schieptryk Y,
 Dat uwen handel toegeneegen,
 Umet zyn waterheerschappy
 Beschermt, waar uwe kielen zweeven
 Om Amstels ryke Visschers Stadt,
 Gestraag een volle markt te geeven;
 En zeeg'nen met een ryken schat.
 Dat nooit orkaan of onweerwinden
 Verstooren uwe zoete rust,

Zo moet gy allen wellust vinden,
 Nooit moê geliefkooft en gekuft.
 Leef lang met uw beminde *Maagen*
 Omhels, AMIKLAS, met uw Bruid
 Een *Telg* (is 't's hemels. welbehaagen)
 Eer 't Jaar zyn' ronden kring besluit.

Vereenigd
 in Amsterdam, den 13den
 van Lentemaand, 1732.

G A L A T E A,
S T R O O M Z A N G,
T E R B R U I L O F T

V A N D E N H E E R E

PIETER DE WOLFF PIETERSZ.

E N M E J U F F E R

URSULA VAN MEKEREN.

M*Enimfen van het Y, en Heeregragt Godinnen,
Laat ons den Bruiloftstoon in uwe buurt beginnen.
Nu GALATEA paart, die schoone Vlietgodin,
Met REINHART, de eedle Knaap, getroffen door haar min;
Met REINHART! die verheugd langs de aangename beeken,
De lieve Nimf nu vry van zyne min mag spreken!
Het klappend kusje vliegt van 't Y naar Spaarens boord,
En word op Meerenberg en Ouderboek gehoord.
Enimfen van het Y, en Heeregragt Godinnen,
Vlecht Bloemfestoenen, nu de Bruiloft zal beginnen!
De moeder van de min leidt zelf den Rei ten dans,
En kroont het heilryk Paar met Hymens Bruilofskrans;*

Want

Want deez' volmaakte Trouw, in 's Hemels gunst gesloten,
Wordt met een vollen stroom van Nektar overgoten.

Indien de (*) Goefche Zwaan, die door den Yfroom zwom,
Toen Peleus op de koets der schoone Thetis klom,
Op deezen bruilofts-difch haar dichtstem mogt verheffen,
Hoe zou dat heilig lied de tedre harten treffen?

Myn laage Viffchers fluit klinkt met beschroomden toon,
En zingt met diep ontzag voor 't hoog banket der Goôn.

Waar is de Viffchers buurt? waar zyn de houte wallen
Van 't ftedeke Amfteldam? wel eer ten prooij gevallen
Van 't woedend Kenn'merland? is niet haar kleene poort
In vuur en vlam gezet, door Floris droeven moord,
Toen (†) Gysbregt voor 's Lands recht met Velzen aangespan-
In ballingschap moest gaan, gehaat van hof tyrannen. (nen,
Armhartig Viffchertje, waar bleef uw kleine boot?
Na gy met vrouw en kind dien fellen brand ontvlood',
En in den naaren nacht op d' Yfroom om moest zwerven,
Of om de fchraale kost niet voor 't gezin te derven.

Verlof kreeg om uw net te werpen in den stroom.
Al deeze tegenspoed fchynt nu voor elk een droom.
De hemel, die de deugd verheft met zegenkroonen,
Heeft wonderbaar zyn macht aan d' Amftel willen toonen:
De plaats eens Viffchers, die de kost won met zyn net,
Is nu met heeren, die als vorften zyn, bezet;
Voor hutten daar 't Gezin in Armoë plag te fpyzen,
Staan nu gebouwen, die tot aan den Hemel ryzen;

(*) *J. Antonides van der Goes, de Yfroomdichter.*

(†) *In den Jaare 1299.*

't Bouwvallig Kerkje is verbroken door den tyd
 En groote tempels voor de Godtheid ingewyd;
 De Maagd van Amsteldam omarmt de vreemdelingen,
 En kan de dwinglandy met Zeekasteelen dwingen,
 Die op hunn' vleugels door den ruimen Oceaan
 Gedreeven van den wind, en vol en zoet gelaân,
 Den schat van Oost en West in haare muuren haalen,
 Waar door de Nazaat nu in Prinselyke zaalen
 De Bruilofts-tafel dekt; gelyk dit deftig Paar.
 Ô Wondere ommekeer van ruim vierhondert Jaâr!

*Minnisen van het Y en Heeregragt Godinnen,
 Helpt Vrouw Minnervaas krooft den Bruiloftsdans beginnen,
 Terwyl de Bruidegom zyn GALATEA kust,
 En op het tafelbedde aan haare zyde rust.*

Men zegt dat Pallas zelf, beschermster van Athenen
 Verzeld van God Merkuur, aan d' Amstel is verschienen,
 Daar hy de lieve Jeugd met vlyt heeft ingeplant,
 De zucht tot koopmanschap, de stut van 't Vaderland.
 Minerve boven al heeft hen den geest gegeven,
 Om edel bloemcieraat in zyde en goud te weeven,
 Zo konstig gefchakeerd, als of Glyceraas geest,
 Die bloempjes uit den hof der schoone Flora leeft,
 Haar schikte om op een borst vol zuivre minnevonken,
 Als die van GALATE, voor 't Echtaltaar te pronken;
 Wiens wakk're Bruidegom door vrouw Minervaas gunst
 Den Zyden handel queekt, en strekt haar eedle kunst
 Tot steun en luister, op het spoor der achtb're Maagen,
 Wiens naamen door de Faam zyn aan 't gesternt gedraagen.
 Den

Den Duitfcher, Brit en Frank, den Spanjaard, Zweed en Deen,
 Den fchrandren Itaaljaan, noch Portugees alleen
 Is hunnen naam bekend; die is alom te vinden
 Waar Amstels Koopvloot vliegt op twee-en-dertig winden.
 'k Weet dat Verzailles zelf, hoe zoet op eigen lof,
 Vorftinnen heeft gekleed in ryk en gierlyk ftof (men,
 Aan d' Amftelftroom gereed, waar door haar Stadt mag roe-
 Dat zy Lions braveert in fchikking van de bloemen,
 En 't zegenryk Geflacht, dat deeze Bruiloft viert,
 Daar door een roem ontfangt die hunnen naam verciert.

Meniften van het T, en Heeregragt Godinnen,

Helpt Vrouw Minervaas krooft een Bruidstapyt beginnen.

Verciert den breeden rand met bloemen van de min,
 En brengt de fchoone Bruid en Bruidegom daar in,
 Daar ze aan den Spaaren ftroom, in ftilte neêrgezeten,
 De zorgen van de Stadt en 't Koopgewoel vergeeten,
 En keuz'len in het groen van zoete Minnery;
 Daar kusjes zonder erg, vol goden lekkerny,
 De Blanke GALATE in liefde doen ontfonken;
 Want liefde word geflaag door kusjes ingedronken,
 Zy is het Ambrozyn dat zuivre harte voedt,
 En queekt het minnevuur in REINHARTS rein gemoed.

Verbeeldt dan *Meerenberg* met bloemftoeten behangen,
 Daar GALATEA van de Landjeugd wordt ontfangen,
 En Doris uit het Meer een net vol Viffchen trekt,
 Terwyl men onder 't groen de ryke tafel dekt,
 Om al de Maagdenrei en Viffchertjes te onthaalen.
 Laat daar de Hemelftoet der Liefde nederdaalen,

Terwyl de Stroompoëet voor Bruidegom en Bruid ,
Den lof van REINHART speelt op zyne Visschers fluit.

Menimfen van het Y en Heeregragt Godinnen ,

Laat ons den Zegenwensch voor't deftig Paar beginnen.
Roemwaarde REINHART leef met uwe zielsvriendin ,
Smaak met uw GALATE vol vreugd het zoet der min.
Leef met uw tweede ziel , die 's Hemels zegeningen ,
't Zy dat zy waaken of slaape , aan uwe zyde omringen.
Slyt , overschoone Bruid , met REINHART uwe jeugd ,
In vrede en voorspoed ; leef beroemd door liefde en deugd ,
Gelyk uw Ouders , en uw Maagschap aan weêrzyden.

Daar liefde en eendracht zyn , beleeft men gulde tyden.
Geniet de Goudeeuw door een welvernoegd gemoed.
En zo gy Spruiten queekt , dat dien nooit overvloed
Van deugd ontbreken , en van u die zorg erlangen ,
Die gy , zo teder , van uwe Ouders hebt ontfangen ;
Dan blyft uw naam alom gezegend aan het Y ;
Zo strekt gy tot een stut van Pallas Redery ;
Zo maak de Hemel u ('t best dat wy kunnen wenschen)
Hier namaals Engelen van sterffelyke menschen.

Vereenigd
in Amsterdam den 24 van
Wynmaand , 1730.

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R

I Z A A K H O P E

E N J O N G K V R O U W

M A R I A V A N V L I E R D E N.

Schoon ik de bruiloftsharp wil aan de wilgen hangen;
 Schoon myne Zangeres, vermoeijd van huwlykszangen;
 Een onbedwongen stof wil speelen op de fluit;
 Hier lokt haar de Amstelvliet, en daar de Maasnimf uit,
 Om, 't zy uit vriendschap, of uit plicht, den Echtelingen
 Een' blyden minnezang gulhartig toe te zingen.

ô Zuivere Liefde! die op Eng'levleuglen zweeft,
 En 's hemels nektargeur den stervelingen geeft!
 ô Paradysnimf! die op heuv'len noch in dalen,
 In lucht noch waterstroom, uw krachten laat bepaalen,
 Ontfonk myn' geest, en roer de snaaren van myn lier,
 Zo rolt en vloeijt myn dicht, bezielde van 't minnevier,
 Dan als de blonde Maas met kabbelende baaren
 Wen zy den oever streelt der Rotterdammenaaren.

't Gaat wel. de Liefde zweeft op 't dundoek van den vloed,
 Terwyl de Maas, omringd van haaren waterstoet,
 Haar bly verwelkomt by de maagdelyke reien,
 Die HOPE en zyne Bruid na 't lustprieel geleien
 Van 't huwlyksparadys, daar alles overvloeijt
 Voor 't Paar dat in de liefde en haar volmaaktheid groeijt;
 Een Lusthof, dien ze alleen voor zulken heeft gekooren
 Die naa haar stem en raad, gegrond op Godsvrucht, hooren.
 Hier plukt men 't ooft der min, een ooft dat nooit verzaad;
 Hier groeijt aan 't hoog geboomt de Huwelyksgranaat:
 Een heerlyk zinnebeeld van de Eendracht, en de vruchten
 Die de eed'le liefde schenkt in 't dal der zielsgenuchten.
 Een hemelsche ademdauw bewaast het lekker fruit,
 En lokt den Bruidegom en zyn verliefde Bruid,
 Om 't hartverquiklyk sap der eedle vrucht te smaaken;
 Dat hen onsterfelyk kan door kragt der liefde maaken;
 't Genoegen dekt aldaar den nektarbruiloftsdisch
 In de aangenaamste beemd, die altoos even frisch,
 Waar Bruid en Bruigom gaan, vertoont aan alle kanten
 Een onverwelkbaar groen, doorzaaid met Amaranten:
 Dat hemelsblaauw gebloemt met zuiver wit doorspreid,
 Verbeeldende de min, die door standvastigheid
 De onsterfelykheid beloofd dien die uit liefde paaren:
 Een liefde, groeiende in het groeijen van de jaaren.
 Tree, HOPE, op hoop van vreugd, met uwe Zielsvriendin
 Dit Huwlyksparadys, dit dal der wellust in,
 Terwyl 't gevogelte deez minnezang laat hooren:
 Ô Lieve Liefde, liev' myn Lief: myn Uitverkooren!
 Ô Lieve Liefde, liev' den Bruidegom en Bruid!

Die in dit Paradys, gekroond met mirtekruid,
 Hun zuivre harten aan de Huwlykseendracht geeven
 Terwyl hun kusjes in de groene lovren zweeven,
 En door het klappend riet, gedreven van den wind,
 Getuigen strekken hoe MARIA IZAAK mint;
 En d' onverbreekbare band twee harten heeft verbonden,
 Daar zilverblanke deugd en trouw in word gevonden,
 Ten opzicht van elkaâr, die ééns van hart en zin,
 De HOPE op 's hemels gunst genieten door de min.
 Nu ziet heer HOPE een eind van hoopen en verlangen,
 En zal de vrucht van VLIERT nu plukken en ontfangen.
 Een vruchtboom opgequeeft, in d' eedlen huwlykshof,
 Geplant van eenen Stam, die ryk van eere en lof,
 Aan d' ouden Maastroom groeijt, in 's hemels milden zegen.
 Men zegt dat d' eedle VLIERT de krachten heeft gekregen,
 Dat wortel, schors en hout en merg en vrucht en blad
 Den menschen heilzaam zy, en een onschatb're schat
 Voor d' Artsfnykunst strekt, ons van omhoog gegeeven,
 Om 't zwakke lichaam hulp en ademtocht te geeven.
 Dus gaf, ô wakkre HOPE, uw lief, uw schoone VLIERT,
 Wiens groene lommer u omschaduwet en verciert,
 Door 't lieve Jawoord u het vrolyk leven weder.
 Ge omhelst die lieve Maagd, die gy bemint zo teder
 Als iemand minnen kan, die, in het hart gewond,
 Genezing bidt, en krygt van zulk een' lieven mond;
 Erken dan 's Hemels gunst, die, tot uw heil genegen,
 U overstroombd heeft met den tydelyke zegen;
 Die uwe Vaders en uw Moeders onderstut

Met wysheid, deugd, verstand, en Godsvrucht, tot uw nut,
 Om u met rypen raad den weg der deugd te leeren,
 En wat hun is beloofd die deugdrike ouders eeren.
 Hun zegen ruste op u; zo vliege uw blydschap voort,
 Zo ver de naam van HOPE en V L I E R D E ooit is gehoord,
 Van Hollands zilvre Maaz', tot de Albionsche stranden,
 Of waar 's lands koopvloot zeilt naar verre en vreemde landen.
 Godts zegen blyve op u zo lang gy blyft op aard,
 En leide u door de deugd hier namaals hemelwaard,
 Daar gy, geleid door HOPE en vast gegrond vertouwen,
 Een schooner Bruiloftsdag voor eeuwig zult aanschouwen.

Vereenigd
In Rotterdam.
 22 in Slagtmaand 1730

T E R Z I L V E R E B R U I L O F T

Van den Eerwaardigen Heere,

H A R M A N U S K O S T E R

En Juffrouw

C L A S I N A P O S T,

Gevierd op den Trouwdag van mynen Neeve

I Z A A K V A N W E S T E R K A P P E L,

Met hunne Dochter, Jongkvrouwe

M A R I A K O S T E R.

Roemwaarde liefde die uw' oorsprongk haalt van boven,
 O zuivre hemelmaagd, die al Godts eng'len loven!

Spreij uw sneeuw witte vleug'len uit;

Omarm den Bruidegom en Bruid.

Gelyk gy eenen reeks van vyfentwintig jaaren

Hunne ouders hebt gedaan, in hun gezegend paaren;

Dan zal de wensch van onzen geest,

Op 't groen- en zilver bruiloftsfeest

Niet:

Niet als een losse wolk of lichte wind verdwynen :
 Maar 's Hemels zon, de Deugd, dit dubbeld heeft beschynen.
 Myn Dichtkunst vind hier ruime stof,
 In 't Zinnebeeld tot 's hemels lof
 't Welk door de penningkunde in zilver is gedreeven.
 Dit stuk is rond! en 't rond moet ons een denkbeeld geeven.
 Hoe de onbegryp'lyke eeuwigheid
 Der Goddelyke majesteit,
 Begin noch eind heeft, zynde een ongeschapen weezen,
 Dat alles schiep, en in zyn' schepsels geeft te leezen,
 Dat al wat goed is uit hem vloeijt,
 En door zyn woord, weest vruchtbaar, groeijt
 Wat adem heeft en wascht; maar boven alle dingen
 De man en vrouw, die zich op 't heerlykst zien omringen
 In 't kunstig aardfche paradys,
 Wanneer zy leeven hem ten pryz',
 Tot dat ze in de eeuwigheid van 't ongeschapen Eden,
 Daar alle volheid, is by 't Lam ter bruiloft treden.
 Op deeze hoop tradt ge in 't begin
 O K O S T E R, d'echten *Tempel* in,
 Daar gy uw hart en hand door liefde hebt gegeeven
 Aan uw CLASINE, uw lief, uw hulp, uw tweede leeven,
 Met wie gy voor- en tegenspoed,
 Standvastig met een rein gemoed,
 Tot op deez' bruiloftsdag in zegen hebt gedraagen,
 Waar voor ge uw Heiland looft met alle uw lieve maagen.
 Wy zien 't geloof, door hoop gesterkt
 En hoe de hemelliefde werkt

In beide harten, tot de waare deugd genegen;
 Waardoor gy hoopen moogt, en wachten dat Godts zegen
 Zich uitstrekke over 't jonge paar;
 Opdat het bloeije jaar op jaar,
 En vorst J E H O V A 's naam, in eene *wolk* te leezen,
 Met dankbre harten werde in eeuwigheid geprezen:
 Dan zy hunn' huuwlyks *keten* vast,
 Die jaar op jaar een schakel wascht;
 Dan groeije 't paar in liefde, als groene *Dadelboomen*,
 Dien God den waschdom geeft aan klaare zegenstroomen;
 Opdat hun huwelyk beklyv';
 Dan breng de *Duif* een vreedeoelyf
 Geplukt in 't Paradys, voor U, en de Echtgenooten
 Wiens huuwlyk in den naam des Hemels is gesloten:
 Dan zullen ze als de *Pronknaald* staan,
 Die door geen winden om kan slaan:
 Maar, op de rots des heils gegrondvest, al de slaagen
 Der waereldstormen met standvastigheid verdraagen.
 O Bruidegom! ô lieve Bruid!
 M A R I A, K O S T E R S waarde spruit,
 Deez' zegenryke min gepaard met reine zeden,
 Geeve u een voorsmaak van de liefde in 't zalig Eden!
 Gelukkig is hy die vernoegd
 Zich naar de wil des Hemels voegt;
 Gelyk de Penning ons een denkbeeld schynt te geeven,
 Door 't *houwgereedschap*, nut tot onderhoud van 't leeven
 Sins 't vruchtbaar aardryk distels gaf
 Door's Hemels vloek, tot Adams straf,

Die naden val in 't zweet des aanschyns 't brood moest eten,
 En zyn verleide Bruid, ontroerd in haar geweeten
 Door 's Hemels gramme Majesteit,
 Naa dat de slang haar had verleid,
 De straf moest ondergaan der bittere smerte in 't baaren;
 Doch om dit Penningwerk iets nader te verklaaren:
 't Verbeeld door kunst den *man* en *vrouw*
 Die door de zuivre liefde en trouw
 De vruchten van hunn' echt met dankbaarheid genieten,
 En hunne telgen uit den akker op zien schieten:
 Een vrucht die 't deftig Paar geniet,
 Dat aan deez' disch **VIER SPRUITEN** ziet
 Met Melk van deugd gevoed; dien Moeder, als met wieken,
 Gedekt heeft voor gevaar, gelyk *de Klokken 't Kieken*.
 Dus hebt g' uw kindren onderstut,
 En ook tot uwen naastens nut
 Eerwaarde **KOSTER** u in't leerraars ampt gequeten,
 En 't zaad des hemels in den akker van 't geweten,
 Getrouw en yverig gezaaid,
 Waardoor gy ryke vruchten maaijt
 Van hemelzegening met mannadauw bedropen,
 Die door al 's waerelds schat, hoe groot, niet zyn te koopen;
 Zodat gy duidlyk onder vind
 Hoe 's hemels *liefde* 't al verwint;
 Ja felle *leenwen temt*, hoe scherp van klaauwen tanden.
 Blyf lang, Eerwaarde man, in 't vuur des yvers branden!
 Lang vloeije uit uwen wyzen mond
 Den honig van het Nieuw Verbond,

Tot stichting der Gemeente, en voedsel van de zielen;
Dan zal de vyand nooit het geen gy zaaijt vernielen;
 Dan maaijt gy vruchten door uw trouw,
 En geestelyken akkerbouw,
Die tot een offerhand des Allerhoogsten strekken;
Die u, naar onzen wensch, uw leevenstyd wil rekken;
 Opdat gy met uw Post, vol vreugd,
 MARIA door de liefde en deugd
Veel jaaren lang ziet met haar WESTERKAPPEL bloeijen,
En alle uw spruiten door de zuivre Godtsvrucht groeijen,
 Eendrachtig, vry van ongeval,
 In *Haerlems* cierlyk zoetendal,
Tot gy uw' stemmen, door Godts gunst, hier na, zult meng'len
Op's Hemels Bruiloftsdisch, in 't Paradys der Eng'len.

P. LANGENDYKS
 KORTE UITLEGGING
 OP DEN RUG VANDEN
 ZILVEREN
 GEDENKPENNING

*Uitgedeeld ter gedachtenisse aan de naaste Bloedverwanten:
 ter gelegenheid van dit dubbeld Huwelyksfeest.*

't **G**eloof, de Liefde Hoop en Trouw,
 Bewaaken d'echt- en Tempelbouw,
 Daar **K O S T E R** zaajt op 's Heeren akker,
 En **P O S T**, op haaren huispost wakker,
 Vier Kieken als een Klokhén voedt,
 Van 't Duifken met d' Olyf begroet;
 Zo bloeijen ze als twe Dadelboomen
 Van **G o d t** geplant by Salems stroomen,
 Die hy aan 's Leevensketen bindt.
 De Leeuwentemmer overwint
 Hunne oudste spruit **M A R I A**, heden
 Met **I Z A Ä K** in d'echt getreden;
 Dus viert, dus paart men bly van geest,
 Het Palmgroen- met het Zilverfeest.

*Vereenigd
 In Haarlem den 6
 Juny 1731.*

J A C O B U S H O O R E N S ,

E N J O N G K V R O U W E

M A R G A R E T A H O O F T .

Men keur' de zoete Mei voor 't aangenaamst saaijzoen,
 Om 't frisch en edel groen:
 Ik prys de vrucht'bre Herfst, wiens boomen zwaar geladen
 Met ooft en groene bladen,
 De bloozende Pomoon van ouds geheiligd is;
 Ciert dan deez' Bruiloftsdifch,
 Gy Nimfen van het Y, met vruchten van het Spaaren,
 Gedekt met groene blaëren:
 Het groen verbeeld de jeugd van Bruidegom en Bruid,
 En 't goudgeel ooft beduidt
 De vrucht die 't ryp verstand, de deugd, en wysheid geeven,
 Tot voedsel van het leeven:
 Dat strekke een zinnebeeld van H O O R E N S reine min
 Met zyne Zielsvriendin,
 Van H O O R E N S, die verliefd zyn jeugdig hart voelt blaaken,
 En 't waas der roozeaaken.

Van schoone MARGAREET met zachte kusjes drukt,
 En nu de vruchten plukt,
 Waarom hy menigwerf den hemel heeft gebeden,
 Den minnestryd gestreden,
 En tuffen hoop en vrees gewacht na 't zoetste woord
 Dat zyne ziel bekoort.
 Nujuicht zyn MOEDERS hof, het vruchtbaare OOSTERSPAAREN,
 Dat federt tachtig Jaaren
 Van zyn vermaard geflacht gebouwd is, langs den stroom
 Die vloeijt van melk en room,
 En by Meanders vloed met reden wordt geleken,
 Vercierd met klaare beeken,
 En hofpaleizen, die zich spieg'len in 't kristal,
 Terwyl men overal
 De zeiltjes rood en wit ziet op de golfjes dansen;
 Zo ver men van de tranffen
 Der pronkgebouwen 't oog laat fpeelen over 't Meir,
 Of anders flaauw en teer,
 Het Amsterdams Stadhuis in dunne lucht ziet deizen,
 Met Torens en Paleizen.
 Zou 't dan een wonder zyn dat deezen fchoonen oort
 De Liefde had bekoord,
 Om in dit Paradys met haaren floet te leeven,
 En in een lucht te zweeven,
 Waar in de Nachtegaal verliefde toontjes queekt,
 Het nestje bouwt, en teelt.
 O Neen! hier woont zy zelf in groene bruiloftzaalen,
 En fchoot haar held're ftraalen

Den Bruidegom in 't hart, wanneer de schoone Bruid
 Met heerlyk maatgeluid,
 Den toon der Eng'len floeg, van MOEDERs stem vervangen!
 Waar aan zyn oor bleef hangen!
 Een hemelklank, die drong in zyn verliefde ziel,
 En hem in boeijens hiel,
 Zo dikmaals als hy langs den hof van HOOF T gevaaren,
 Quam dobb'ren op het Spaaren.
 Hoor! riep de Liefde, hoor! in dit gelukkig uur
 Het wonder der Natuur!
 Een witte RAVE teelt in deeze groene daalen
 Vyf schoone Nachtegaalen!
 De hemel heeft, op dat g' uw jeugdig hart verquikt,
 U de oudste toegeschikt.
 Zorg voor die schoone Spruit, u, in uw lentedagen
 Door 't Maagschap opgedraagen.
 Gy wordt nu *Hooft* van 't *Hooft* door 't schrander HOOF T gevoed,
 Wiens lieffelyk gemoed
 Voor niemand uit de rei der Maagden heeft te zwichten.
 Zy zal uw last verlichten,
 Wanneer door *Zont* of *Beldt* een ryke Graanvloot dryft,
 Terwyl gy zorgt en schryft.
 Leeft lang van twist bevryd, in wederzyds genoegten,
 Te vreên zo 't Godt wil voegen.
 Streck Amstels Esculaap, heer RAVE, lang tot vreugd,
 En volg der OUDREN deugd.
 Dan zal u hier op aard, of namaals niets ontbreeken;
 Dan zult gy vruchten queeken.

Vol fap en geur van deugd, uw ftam en naam ten prys,
 In Spaarens Paradys;
 Dan vloeijt het Ooftersgraan in uwe Koorenschuuren,
 En voedt de nagebuuren,
 Tot luifter, winft, en eer van HOORENS braaven Stam,
 In 't machtig Amfteldam.

*Vereend
 te Amfterdam den 29 in
 Herftsmaand 1733*

TER ZILVERE BRUILOFTE

VAN DEN EERWAARDEN

PIETER VOORHELM,

EN

JOZINA HOOFFMAN.

Schynt Haerlems bloemryk dal, besproeijdt van 's hemels bron,
 Herschepen in den hof van Koning Salomon,
 Daar duizend duizenden der aangenaamfte bloemen
 Door haar verscheidenheid des Maakers wysheid roemen?
 En munt gy in dit dal vol reuks en oogenlust
 In keur van bloemen uit, ó bloemryk ZINNENRUST?
 Daar

Dan zal 't der Poëzy niet aan çieraat ontbreeken,
Om in deez' bruiloftskrans een ted're bloem te steeken.

Wy treden in den hof, en stellen 't Lentfaaizoen
Ons zelf voor oogen, met het aangenaamste groen.
Maar ted're bloempjes, hoe! waar zyt gy heen geweken?
Gewis in de aard geplant, om 't hoofd weêr op te steeken,
Met eene majesteit van hemelsblauw' bekleed,
En wit en roozerood, ter Bruiloft toegereed.

Dus kunt g' een zinnebeeld voor 't Zilverfeest verstreken,
Om 't hart tot dankbaarheid en Godtsvrucht op te wekken.
Gy zyt wel schoon: maar broosch, en moet in 't kort vergaan.
Gy kunt uit eigen aart noch kou noch worm weêrstaan;
Dus is 't ook met den mensch, hy kan zich niet behoeden
Uit zynen eigen aart, of kracht, voor tegenspoeden.
Geen schoonheid van gestalte, of rykdom van vernuft,
Geen waerelds wysheid, die in 's hemels wond'ren suft,
Behoed ons voor gevaar in 't wisselvallig leeven;
Dees plant, en die besproeid: maar Godt moet wasdom geeven.
Dat weet g' o Bruidegom, gy hebt die ryke stof
Van jongs af aan beschouwd; alleen niet in uw hof
Door zielsbespiegeling wanneer uw *Zinnen rustten*,
Of in de bloemen van Godts heilwoord zich verlustten.
Maar ook in 't wichtig ampt uw schoudren opgeleid,
Den Predikdienst, waardoor Godts naam en majesteit
Verheerlykt wordt, wanneer des leeraars leer en leeven
Een geur van Godtsvrucht, trouw en waare wysheid geeven.
Die bloemen bloeijen aan den zilvren Bruiloftsdisch,
Die door Godts gunst alleen zo mild gezegend is.

Dat moet al 't Maagschap nu tot dankbaarheid verwekken;
 Opdat uw Jaaren (die Godts goedheid uit wil strekken)
 Gezegend blyven door Godtvruchtigheid en min;
 Dat gunn' zyn goedheid u , met uwe Hartvrindin.

Die zich op Godt vertrouwt heeft heil op heil te hoopen,
 Voor dien staat Salems hof vol hemelbloemen open.

gevierd
te Haerlem 29 in
September 1734.

TER ZILVERE BRUILOFTE

VAN DEN HEERE

ARENT VAN DALEN,

EN JUFFROUW

KATARINA DE REMAUX.

Zweef, Hemelliefde ! zweef ten Zilvren Bruiloftsdifch',
 In 't hagelwit gewaad, dat zonder vlekken is;
 Het zuiver Bruiloftskleed, in Edens groene dreeven,
 Door 's Allerhoogstens hand voor de eerste Bruid geweeven,
 Wanneer zy in den staat van haare onnozelheid,
 Wierd ingezegend door de Hoogste majesteit,

Toen

Toen de eerste Waereldvorst, van tedre min bevangen
De Aartsparadysnimf in zyne armen heeft ontfangen.

Zweef Hemelliefde! zweef ten zilvren Bruiloftsdisch,
Daar lust en vreugde in 't hart der Echtgenooten is,
Wier minnevlammen nâ den hoogen Hemel ryzen,
Om HEM, die alles geeft te danken en te pryzen
Dat hy hunn' Huuwlyksmin, sneeuw wit en onbesmet,
Gezegend met een Vrucht van 't zuiver Huuwlyksbed,
Beschermd heeft en bewaard voor duizenden gevaaren,
In eenen ommezwaaij van vyfentwintig Jaaren.

Zweef Hemelliefde! zweef ten zilvren Bruiloftsdisch,
Daar Vaderlyke liefde in 't hart des Vaders is,
Om eenen Zoon de deugd en Godtsvrucht aan te pryzen,
En dus zyn tedre Jeugd den weg des heils te wyzen:
Gelyk een ARENT die eerst in de DALEN zweeft,
Zyn vleuglen uitspreijt, en recht op ten Hemel streeft,
Gevolgd van 't vlugge Jong, dat door dien drift bewoogen,
De dunne lucht doorklieft, en schiet uit 's menschen oogen.

Maar als de Hemelliefde om deezen Bruidsdisch zweeft,
En aan 't gezegend Paar haar zegeningen geeft,
Dan zal 't de Bruiloftsvreugd niet stooren of verminderen,
Schoon zy in eenen rei van Ouderlooze Kinderen
Den Bruidegom genaake, en zegen voor zyn goed
En Vaderlyk bestier, na 't lichaam en 't gemoed,
Daar hem de Kerk de zorg der Weeskens heeft bevolen,
Om niet van 't rechte spoor der waarheid af te doolen.
Godts zegen daalt op elk, naar maate van de deugd
Die hy het Weeskind doet, met innerlyke vreugd.

Die zorg word als een plicht al 't menschedom aangeprezen,
Van hem die 't al bezorgt, den Vader aller Weezen.

Zweef Hemelliefde! zweef ten zilvren Bruiloftsdisch,
Daar liefde t schoonst gieraat der Bruid en Moeder is,
Een bloem die niet verwelkt voor 't einde van haar' dagen,
Een bloem die gierlyk pronkt in 't oog der lieve Maagen,
Maar bovenal in 't oog des Bruidegoms, wiens ziel
Die bloesem van de liefde op 't allerhoogst beviel:
Die door des Hemels gunst hem heeft een vrucht gegeven,
Ten vreugde van hunn' Echt, ten steunfel van hun leeven;
Die nimmer werde ontaard van zynen braaven Stam,
Maar groei in deugd, gevoed door hunne minnevlam.

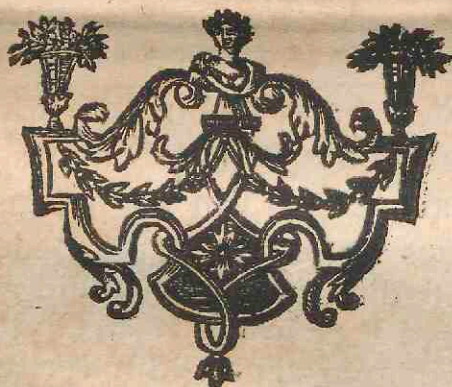
Dus geev' de Hemelliefde, Eerwaarde Bruid, haar zegen
Aan u, uw Huisgezin, en Maagschap allerweegen.
Zy zegen' uwe zorg, en 't Moederlyk bestier
In 't Huis der nutte Tucht, daar 't rein en onrein dier,
Gelyk in Noachs Ark, bewaard word om te leeven,
En de eerlyke armoë word het Aalmoesbrood gegeven.
Zy zegen' uwe zorg daar voor 't verlaaten Kind,
Dat voor ontaarde hier Godtvruchte Moeders vindt,
Die 't niet in 't wild ten prooij der ondeugd laten zwerven,
Daar 't voedsel, onderwys, en tucht en raad moet derven:
Maar leiden 't op het spoor der Godtvrucht en der deugd,
In 't Werk- en Oeffenschool, ten nut van hunne Jeugd.

Strooij Hemelliefde, strooij op deezen Dish uw bloemen,
Met zilvre lovren, om deez' blyden dag te roemen.
Omflinger d' Echtenband nu met een zilver Lind,
Doorwerkt met harten, die vol liefde en eensgezind

Te kennen geeven, hoe zy d' Allerhoogsten loven,
 Die zynen zegen zende in overvloed van boven,
 En hoop geev' dat zy eens, als nu vernoegd van geest,
 Hun Maagschap mogen zien op 't Gouden Bruiloftsfeest.

Zo schiet de Hemelliefde, ó KATARYN! haar stralen
 Op u, gelyk de zon in aangename DALEN,
 Tot dat gy beiden, vol van Goddelyke min,
 Op ARENTSVLEUGLEN vliegt ten hoogen Hemel in.

Gevierd
te Haerlem 30
November 1735.

OP HET HUWELYK

VAN DEN WELËDELEN HEERE, DEN HEERE

MR. ARNOU VAN CITTERS,

WILHEMSZ.

KIESHEER, &c.

EN DE WELËDELE JONKVROUWE, JONKVROUWE

SARA JACOBA OCKERSE.

ò **Z**uiv're Liefde, die in 't blinkend Bruiloftskleed,
 Gelyk een Hemelmaagd op dunne wolkjes treed,
 Die u omvangen als een nis van zonneftraalen,
 Waarin ge u zachtjes laat op 't aardryk nederdaalen,
 Als gy den Bruiloftsdifch met vrolykheid genaakt
 Daar 't welveréénigd Paar in liefde en Godtsvrucht blaakt!
 ò Hemelliefde! wil myn zangheldin verfterken!
 Verleen haar eene fchacht uit uw' sneeuw witte vlerken;
 Opdat ze uw zegening ontvouwe in maatgedicht,
 En niet onwaardig zy, te treden voor 't gezicht
 Der vroomen Helden, en getrouwe Burgervaderen,
 Die aan deez' Bruiloftdifch in 's Hemels naam vergaderen,
Ten

Ten zegen van de Bruid en Bruidegom, hun bloed,
 Voor Kerk en Väderland zorgvuldig opgevoed,
 Vercierd met deugden die VAN CITTERS Stam betaamen;
 Die 't eerlyk heldenbloed van OCKERS niet beschaamen,
 Maar toonen in hunn' jeugd, hoe 't hart van yver brand,
 Om Godt te dienen, en het vrye Väderland!

Uw wederzydsche trouw, ô heilryke Echtgenooten!
 Door gunst des Hemels en der Vad'ren stem geslooten,
 Verblydt de harten van de lieve Zeeuwfche Jeugd.
 Het puik der Jufferschap, beroemd door eer en deugd,
 Bereidt een kroon, om 't hoofd der lieve Bruid te cieren,
 En vlecht 'er in een blad van 's Vaders krygslaurieren,
 Ten blyk' dat zy een' Held uit uwe trouw verwacht,
 Ten nut van 't Väderland, en glorie van 't Geslacht.
 De kusjes, ongeveinsd den Bruidegom gegeven,
 Die in de dunne lucht op red're wickjes zweeven,
 Verbinden ziel met ziel, onscheidbaar door de min,
 En ademen het zoet der kuische welluft in:
 Een kuische welluft in het Paradys gebooren,
 En ingezegend door den rei der Englekooren!
 Vliegt, zuivre kusjes, vliegt, op vleuglen van de min,
 Als offerhanden van de deugd, ten Hemel in!

De Lente ciert zich op, gelyk een Bruid met bloemen:
 De leeuwrik klieft de lucht, en zingt om Godt te roemen,
 Het eerste bruiloftslied den rei der Dichters voor.
 Haar stem, liefwaarde Bruid, klinkt dus de Jeugd in 't oor:
 „ Lief lieve Liefje, lief; de Lente wordt herbooren
 „ In Rynsburgs groenen Hof! Lief, lief uw' Uitverkooren,
 Die

Die in uw lentejeugd u naar den Tempel leidt,
 Gezegend door de gunst der Oppermajesteit,
 Gezegend met het hart van uw doorluchte Vaderen,
 Die u geleiden, en den troon eerbiedig naderen
 Van Hem die alles geeft, die 't al in allen is,
 De milde Zegenaar van uwen bruiloftsdifch,
 Wiens liefde uw liefde voedt, een liefde zonder smetten;
 Godt, uwer Vad'ren Godt, die u de huwlykswetten,
 Den plicht der Liefde ontvouwt, uit 's vroomen Leeraars
 Nu ge ingezegend word in 't heilig trouwverbondt. (mond,
 Juich, edelWALCHREN! juich, Hoofdëiland van de Zeeuwen,
 Doorluchte Voedster van beroemde Waterleeuwen,
 Die 't Krooft der Helden wiegt op golven van de zee,
 Als gy uw fchepen zendt van de eene aan de andere reë,
 't Zy met een' ryken fchat van alderhande waaren,
 Of met een oorlogmacht ten geesfel der Barbaaren,
 En zeegeweldenaars, waar door de heldennaam
 Der Zeeuwen is gevoerd op vleuglen van de Faam.
 Men donder' met gefchut op twee en dertig winden,
 Nu gy uw Heldenbloed ziet door de trouw verbinden;
 Nu gy de Dochter van uw' dappren Admiraal,
 De hand ziet geeven aan haar' edelen Gemaal,
 Gesproten uit het bloed van uw doorluchte mannen,
 Handhavers van het recht en haaters der tirannen,
 Beroemde Ciceroos, en Catoos in den Raad,
 Beschermers van Godts kerk, en Neêrlands vryen Staat;
 Wier yver uitblonk in die hachelyke tyden,
 Toen Brit en Batavier een' Koning moest bestryden,

Wiens

Wiens bygeloof te blind, door Roomsche macht gesterkt,
Zyn' eigen ondergang te dwaas heeft uitgewerkt.

Juich, edel Eiland, juich! met alle uwe onderdaanen:
Uw vreugdegalm vliegt voort na de Ooster-Indiaanen;
Daar heeft het Vaderland ook deel in uwe vreugd;
Daar is VAN CITTERS naam vermaard door eer en deugd.
Laat uwe Hoofdstadt hem haar' Burgervader noemen;
En zynen wyzen Raad voor haaren welstand, roemen;
Niet minder is zyn zorg voor 't handelryk bewind
Der Oostermaatschappy, die zich gezegend vind
Met rykdom eer en macht, tot heil der vrye Landen.
De vreugde ryft in top, rondom de Zeeuwsche stranden:
Matroos vliegt in het want, en roept vast overluid,
Daar hy de vlaggen plant: „ Lang leev' de schoone Bruid,
„ Met haaren Bruidegem, ten glorie van de Zeeuwen!
„ Lang leeve onze Admiraal, omringd van waterleeuwen!
„ Lang leev' VAN CITTERS Stam in Zeelands wyzen Raad,
„ Tot heil en zegen van den vrygevochten Staat ”.

Moest myne Zangheldin de trouw en krygsbedryven,
ô Heilryk Paar! van uw' doorluchte Stammen schryven,
En meldde zy de deugd der Helden, één voor één,
Waar vond zy perk of maat? waar vloog haar yver heen?
Dan moest haar geest met kunst in zinnebeelden weiden;
Dan volgde zy de Liefde, en zoude u't saam geleiden
Na *Rynsburgs* jeugdig groen, door CITTERS vlyt beplant
Terwyl de Vreede woont in 't lieve Vaderland:
Dan zou zy 't edel groen met zeegewasschen cieren,
Vol stevenkroonen en veroverde bannieren,

Op 's vyands Zeemacht door den dappren Zeeuw behaald;
 Dan wierden, één voor één, de Helden afgemaald,
 Die, op het bed van eer voor 't Vaderland gestorven,
 Onsterffelyken roem door dapperheid verworven:
 Dan zaagt gy de EVERTSOONS, en menig' vroomen Held,
 Dien gy ook onder 't bloed van uw namaagschap telt,
 Geleid door MICHAËL, het hoofd der Admiraaalen,
 Door menig' zeeflag met de stevenkroonen praalen:
 Dan wierd ook, eedle Bruid, naar 't leeven afgemaald,
 Hoc uw heer Vader heeft met roem gezeegepraald,
 Toen hy, uit LEAKES vloot vol moeds vooruit gevaaren,
 In 't naauw der Straat, niet ver van Herkules pilaaren,
 Een machtig Oorlogfchip met dapperheid bestreed,
 En na een fcherp gevecht de vlagge ftryken deed;
 Maar (welvernoegd met de eer) niets van den buit begeerde:
 Een edelmoedigheit die zelf de vyand eerde,
 Die uit het Fransche heir, dat by Gibraltar stond,
 Een heufche erkentenis aan zyn' verwinnaar zond.
 Dus won ook held BOUDAAN een van de grootste fchepen
 Waarom POINTIS bezet, en over al benepen
 Door onze watermacht, ontvluchtte, en tegen 't strand
 Zyn fcheepen, reddeloos, opöfferde aan den brand.
 Dus zag Gibraltar zich door 's vyands macht verlaaten,
 Tot vreugd des Bontgenoots, en Karels onderzaaten.
 By deezen heldenrei, zou zy aan d' andren kant
 De mannen voegen, die het vryë Vaderland
 In 't wichtig Staatbestier manmoedig onderschraagde:
 Dan zou men d' Afgezant, wiens deugden elk behaagde,

Aanschouwen in zyn beeld, die door zyn ryp verstand
 De mond was van den Staat in 't hof van Engeland;
 Die by drie Koningen voor Neêrlands recht moest spreken,
 En toen vorst JACOB was in zynen pligt bezweken,
 Den grooten WILHELM diende, en vorderde ten troon.
 Naast deeze beeldtenis, zou de een en de andre Zoon
 De deugd des Vaders in den Raad des Lands doen blyken
 Door eigen' deugden, die des Vaders deugd gelyken:
 Dan zou de Vryheid, als een over schoone Maagd,
 Die Helden kroonen met de lauren die zy draagt;
 En eeren BUTLERS Stam, en KIEN, wiens eedle Looten
 (Uw lieve Moeders) door de deugd uw' roem vergrooten.
 Door wier getrouwe zorg gy altoos zyt gevoed,
 Met Godtvrucht, Minzaamheid, en Liefde voor haar bloed.

Maar zacht, myn zangheldin! gy moet uw' zang bepaalen;
 De stem des Vaderlands klinkt in de Bruiloftzaalen:

- „ Leef, leef, gezegend Paar! door vruchten uwer jeugd.
- „ Zo bloeijt VAN CITTERS Stam, met OCKERS tot's Lands vreugd.
- „ Zo lang de Vryheid is op haaren troon gezeten,
- „ Zal zy de dienften van uw Vad'ren nooit vergeeten;
- „ Leef in Godts zegen, met een welgerust gemoed!
- „ Zo worden Kerk en Staat door uwe deugd gevoed!
- „ Zo moet gy namaals aan des Hemels disch genaaken,
- „ Met uwe Stammen, die in Liefde en Godtsvrucht blaaken!

Vereenigd
 In Middelburg den 3 van
 Grasmaand 1737.

P. LANGENDYKS
 TER BRUILOFTE
 VAN DEN
 WELEDELEN GESTRENGEN HEERE
 Mr. P I E T E R
 VAN
 SCHUYLENBURCH,
 HEERE VAN MOERMONT, ENZ. ENZ.
 EN DE
 WELEDELE JONKVROUWE
 MARIA MACHTELD
 VAN
 S Y P E S T E Y N.

Bataafsche Zangheldin, laat in de groene kooren,
 Van 't Haerlems Paradys, 't Iö triumfied hooren!
 Genaak met eerbied aan den blyden bruilofsdisch,
 Die van den Achtb'ren Raad, en 't Volk gezegend is;

Maar

Maar boven al van Godt, den oorsprongk aller dingen,
 De Huuwlyks heilfontein, de bron der zegeningen:
 Uit wien alleen een straal van leevend water spuit,
 Tot voedsel van de liefde in Bruidegom en Bruid.

Bataafsche Zangheldin, laat in de groene kooren
 Van 't Herulheimer Hout, 't Iö triumflied hooren,
 Terwyl het pluimgediert dat in de takjes speelt,
 In 't groen zyn Bruidsbed spreijt, en minnezangen queelt,
 Tot zynen Scheppers lof, om al wie mint te leeren,
 In 't Huuwlyks Paradys hem boven alles te eeren.
 Die klank klinke in het oor van Bruidegom en Bruid.
 De schelle Nachtegaal heeft met verliefd geluid,
 (Toen de Achtbre Vader tot Houtvester wierd verheven)
 Deez' Echt misschien voorspeld, in zyne groene dreeven;
 Of de eedle Jongkvrouw tot het Bruigom-maakend woord,
 Ten vreugd des minnaars, aan den Spaarenstroom bekoord.

Indien 't u waar vergund, den toon der Veldpoeeten
 By d' Eridaan, of aan 't Thyreensche strand gezeeten,
 Te volgen, Zangeres, in hunn' verbloemde taal;
 Dan zou de Mingodin verschynen in deez' Zaal;
 Dan zou zich (*) Mergillyn niet spieglen in de baaren
 Der Middelansche Zee: maar in het heldre Spaaren,
 Niet ver van daar het Y door Sluizen werd gestuit,
 Omtrent het Landhuis, daar de Bruidegom en Bruid.

S f 3

Aan

(*) Mergillino, de luffthof van Sannazarius, tusfchen Napels en Puzzuoli, aan den Voet van den Berg Pauffilippo. Vermaard door zyne uitmunten-
 de gezangen.

Aan d' Oever van den stroom een Zomerluchtje scheppen,
 En nektar van de min met kuische lippen leppen.
 Daar zou het minnewicht de spartelende Visch
 Verschalken in het net, en brengen op den Disch;
 Dan zou de Jachtgodin door Breedenroodes duinen
 Haar winden jaagen, en de geele en groene kruinen
 Beklimmen, om het wild te omsinglen in het net;
 Opdat het Jeugdigt op den Bruidsdisch wierd gezet:
 Daar de eedle Hoogbaliuw, zyn Gemaalin, en Maagen
 Decz' Echt bekroonen, door des Hemels welbehaagen.
 Maar wie volgt Sannazaars, of Tassoos hoogen geest!
 Bataafsche Zangeres gy schoeijt op laager leest.
 Aas Liever als een Bye op Nederlandsche bloemen;
 Gy vind hier stofs genoeg om 't deftig paar te roemen.
 Bekoorelyke Bruid! die van uw eerste Jeugd
 Gevoed zyt met de melk der Wysheid en der deugd!
 ö Welgeëarde Spruit uws Vaders, uw behoeder!
 Liefwaarde hartspruit van Mevrouw, uw lieve Moeder!
 Die u van Jongs af aan zo teder heeft bemind!
 En onderweezen in het deftig huisbewind.
 De dichtkunst strooijt uw Disch vol aangename bloemen:
 De bloemen van de Deugd die uwe gaaven roemen.
 Volg nu Glycera na, schakeer een bloemenkrans
 Om 't hoofd des Bruidegoms, met kleuren vol van glans,
 Gevloeid uit uw Penfeel, en schilder 't vrolyk weezen
 Waar in de trekken van de liefde zyn te leezen.
 Verbeeld door uwe kunst de straalen van het licht
 Dat uit zyne oogen schynt, en 't vuur der liefde sticht.

Doe

Doe in uw schildery (de kunst heeft groot vermoogen)
 Ons zien aan zynen mond hoe hy u heeft bewogen
 Tot zuivre wedermin; zo ziet men door den tyd,
 Uw liefdeschildery aan de eeuwigheid gewyd.

Weleedle Bruidegom, mocht gy dat stuk bekomen,
 Gy hiet het waardiger dan 't geen gy bracht uit Romem.
 Indien zo lieve hand u dus had afgemaakt,
 Door duizend kusjes wierd niet eene trek betaald.
 Doch uwe Kunstgodin zal door den tyd na 't leeven,
 Tot luister van 't geslacht, u Schilderyën geeven,
 Waar in natuur volmaakt met zuivre trekken toont,
 De beeldtenissen daar uw beider deugd in woont.

Hoe heerlyk Latium, Thuskaane en Napels praalen,
 Of 't schoon Verzailles met zyn' Koningklyke zaalen;
 Hoe onwaardeerlyk ook hun treff'lyk kunstwerk zy,
 In Bouwkunst, Beeldenwerk, Medaljes, Schildery,
 Hoe heerlyk het gebergt, de bosschen en paleizen
 De aanschouwers streelen, hebt gy korts gezien in 't reizen.
 Maar ook (hoe sterk de drift tot reizen heeft gestrekt)
 Gevoeld, hoe 't Vaderland met sterker koorden trekt.
 Nu zult gy in de rust uw zielsgenoegen vinden;
 Nu zal een ted're Vrouw uw hart door liefde binden;
 Nu zegent u de min, roemwaarde en eedle Spruit,
 Van Burgermeestren Stam, in de armen van uw Bruid.
 Nu kunt gy u gerust en veilig nederzetten,
 En in de zilvre munt op 's lands historie letten;
 Een nuttig zinnewerk tot scherping van 't verstand,
 Een spoor tot liefde voor ons vry gestreden land.

Leef

Leef met uw zielsvriendin na 't Godlyk welbehaagen,
Ten nut van 't Vaderland en uw doorluchte Maagen.

Groot achtbre Vader, die dit heilig Trouwverbond,
Door gunst des Hemels, hebt verzegeld met uw mond!
Wie dacht dat na den rouw deez' blydschap stond te nad'ren,
Terwyl gy voorzit in den rang der burgervad'ren,
Ten zegen dezer Stad, en 't lieve Vaderland.
Wie peilt de diepte van Godts Wysheid, door 't verstand?
Hy wil u, en uw zaat in zyne gunst bewaaren!
De Stam van SYPESTEYN verknocht ten nut van 't Spaaren
Met SCHUYLENBURCH, zy steeds met zegen uitgebreid.
Godts gunst blyve over u, tot in de onsterfelykheid!

Vereenigd
In Haarlem 19 July 1743.

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

J A C O B S Y D E R V E L T ,

E N J O N K V R O U W E

M A R I A V A N O O S T E R W Y K .

Ô **R**eine Liefde! die twee ted're harten bindt,
 En in de zuiv're trouw den zoetsten wellust vindt;
 Die menig deugdryk paar den voorsmaak hebt gegeven
 Van uwe zoetheid, in het eeuwig zalig leeven,
 Wann'er twee zielen, met Godtvruchtigheid gepaard,
 Een' hemel bouwden, door uw' invloed, op deeze aard!
 Ô Reine Liefde! die den bruiloftsdifch zult dekken,
 Met Hemelfch lynwaat, dat sneeuw wit en zonder vlekken,
 Gelyk het blinkend kleed der Cherubinnen is;
 Genaak dit heilryk Paar! en zegen deezen difch!
 Ontfonk twee harten door een' vloed van zonnestraalen,
 Die schitt'ren uit uw kroon in deeze bruiloftzaalen;
 En blaas myn Zangeres, ten lof van hunne min,
 Een vonkje van uw' geest met uwen adem in!
 Dan durft zy in den rei van eedler Zanggodinnen
 Den difch genaaken, en haar bruiloftslied beginnen:

Daar SYDERVELT zyn Lief, zyn teêrbeminde Nicht,
 VAN OOSTERWYK omhelst, uit zuivren minneplicht,
 Omringd van 't deftig bloed, waar uit zy zyn gesproten;
 Gezegend door den rei van hunne Difchgenooten;
 Maar boven al van Godt, die hen in overvloed
 Zo mild gezegend heeft, naar 't lichaam en 't gemoed.

Bekoorelyke Bruid! wil myne Ninf vergeeven,
 Dat zy, gewoon gelyk een ted're by', te zweeven
 Op bloemen, nu zo schaars haar' zoeten honig stort.
 De winter fluit haar korf. Haar wickjes zyn gekort.
 Zy krimpt van koude, en zwygt, gelyk de nachtegaalen
 En zoete Vogeltjes, die in de *Zydebaalen*
 Hun stem verheffen, met den zoelen lentetyd;
 Waarmeê gy menigmaal gezongen hebt om ftryd,
 En 't orgelkeeltje, dat uw' minnaar kon bekooren,
 Door al de dreeven van dat paradys doen hooren;
 Dat harten vangen kon met lieflyk kunstmuzyk,
 Ten lof van Hem die heerscht in 't hooge Hemelryk!
 Maar hoeft myn honigby dien Lufthof door te zweeven,
 Daar bloemen zyn die frifch in vier faaijzoenen leeven?
 Ô Neen: zy bracht vergeefs haar honig op den difch,
 Daar zulk een overvloed van Hemel-nektar is,
 Uit de onverwelkb're bloem, de zuivre deugd, gezogen,
 Die alle harten door haar' glans houdt opgetoogen;
 Een Hemelbloem, die in uw Bruiloftstakje praalt,
 En van uw hart in 't hart uws lieven Bruigoms ftraalt;
 Een Hemelbloem, 't çieraat der zegenryke Maagen;
 Die niet te vreezen heeft voor storm of onweêrvlaagen;

Die

Die altoos even frisch, sneeuw wit, en onbevlekt,
 Zich in den Lusthof uws eerwaarden *Ooms* ontdekt,
 Dat Stichtsche Paradys, vol schoone lustpriëelen
 En lommerryk geboomt', waarin de vogels queelen,
 Zich spieg'lende in de Vecht, die langs de dreeven vloeijt,
 En met den blonden rei der nimfen, onvermoeijd
 Een wonder Kunst-werk draaijt, om eedle Zy' te reeden,
 Geschikt tot pronkcieraad der Jufferlyke leden:
 Een stof, liefwaarde Bruid, waarmee gy zedig praaft,
 Niet uit een vreemd gewest, het Lelyryk, gehaald;
 Maar door 't vernuft uws *Ooms* bezaaid met schoone bloemen,
 Laat Tours, Lions, Parys, of and're Steden, roemen
 Op Pallas Weefkunst, in hunn' Stoffen zwaar en ryk;
 Het koopryk Amsteldam ziet door VAN OOSTERWYK
 Geen minder wond'ren in die kunst te voorschyn komen;
 't Zy dat hy zeegewas, gebloemte, vruchten, boomen
 En bladen, vreemd cieraad, of aartig grotwerk reed',
 Zyn geest blinkt heerlyk uit in menig vorstlyk kleed;
 Zyn deugd en naerstigheid doen hem een naam verwerven,
 Die, als uw *Vaders* naam (zyn Broeder) nooit zal sterven:
 Maar zweeven op de tong der menschen, die met vreugd
 Hun nooddrift winnen door zyn vlyt en eed'le deugd.
 ô Zegenryke Bruid, die met uw zuiv're klanken
 De Hemelmajesteit hebt voor haar zorg te danken;
 Die met uw' *Broeder* steeds een' tweeden Vader vond
 In Heer VAN MOLLEM; die uw heilig echtverbond,
 G. zegend door zyn stem, beschouwt met zielsgenoegen!
 Waarby uw Maagen zich vol liefde en blydschap voegen!

Erken zyn trouwe zorg, zo lang g' op Aarde leeft,
 En bidt dat hy, die u zyn gunst en zegen geeft,
 Nog lang uw Raadsman zy, tot dat hy, hoog van dagen,
 Een reine ziel aan Godt zyn Schepper op zal draagen.
 Roemwaarde Bruidegom, die van uw ted're jeugd
 U hebt gespiegeld in zyn ongeveinsde deugd;
 Die onderweezen zyt in zynen ryken handel;
 Die vrucht trekt uit zyn' raad en deugdelyke wandel,
 En uit erkentenis hem als uw' Vader eert;
 Gy die de Godsvrucht mint, en alle deugd waardeert,
 Zou myne Zangeres u met haar klanken streelen?
 Zou zy 't genoeg en, dat gy in de lustpriëlen
 Der *Zydebaaten* vind, by uwe Zielsvriendin,
 Wanneer uw hart versmelt door tederheid en min,
 Hier zingen naar den eisch? dan moest zy met de beeken,
 Of met de Vechtnimf zelf van uwe liefde spreken,
 En hooren met wat taal, of zoete minnevond,
 Gy 't Jawoord hebt gelokt uit uw *MARIAAS* mond!
 Doch dit 's verbloemde taal; het was het welbehaagen
 Des Hemels, dat ge uw hart aan haar hebt opgedraagen.
 Gy hebt haar eedle deugd en gaaven lang beschouwd.
 Gy hebt aan haare zorg de Panden toevertrouwd,
 U, uit haar lieve Nicht, haar Bloedvriendin, gebooren;
 Dus heeftze uw hart verquikt, wanneer uw Uitverkooren
 Na zaliger landsdouw voor eeuwig wierd gevoerd!
 Die ted're zorg voor 't bloed heeft u het hart ontroerd;
 Die heeft uw min gevoed, die heeft uw ziel ontfteeken,
 Om haar een grooter gunst, het Jawoord, af te smeeken.

Gy

Gy hebt door uwe deugd op haar getriumfeerd,
 En kust den lieven mond die uwe min waardeert.
 Nu ryft uw vreugd in top; dewyl gy hebt verkregen
 Een huiskleinnood dat by geen' schat is op te weegen;
 Dat u verquikken zal met eene minnevlam,
 Die haaren oorsprongk uit de waare Godtsvrucht nam.
 Hoe vrolyk zult gy in VAN MOLLEMS Lufthof treden,
 En 't hart ontfonken in haar zielsbekoorlykheden!
 Terwyl gy naaft haar zit by eene zilvre bron,
 Of frische waterstraal, die weërschynt door de zon,
 Daar 't minnend vischje springt en spartelt in den vyver,
 En 't vrolyk pluimgediert' met onvermoeijden yver
 Den lof der liefde zingt, of huppelt heen en weër:
 Dan word uw hart ontfonkt, om tot des Hemels eer
 Het orgelkeeltje, van uw Lief, uw Uitverkooren,
 Die u omhelst en kust, met aandacht aan te hooren.
 Dan roemt gy 's Hemels naam, als in een Paradys,
 Een plaats van Godtsvrucht, daar men leeft Godts naam ten prys,
 Daar de armoë toevlucht vindt, daar vroome vluchtelingen,
 Geherbergd, 's Hemels lof éénstemmig mogen zingen!
 Daar Koning Davids geest in Davids lufthof zweeft,
 En dankt d' Alzegenaar, die alle dingen geeft.
 Daar zyt ge, ô heilryk Paar in deugden toegenomen,
 In Godtsvrucht opgevoed, tot blydschap uwer Oomen;
 Daar hebt gy, als een' schat, hunn' liefde en gunst bewaard;
 Een onwaard' erb'ren schat, u nutter op deeze aard'
 Dan u Venetië en Bergamo kunnen geeven,
 Of 't schoon Bassano, met zyn groene moerbeidreeven.

Hier haalt geen Persiaansche, of Indus eed'le Zy',
 (Want wie waardeert de deugd?) met haaren luister by!
 De ryke winst, die gy moogt uit dien handel trekken,
 Kan die vernoeging, die de deugd geeft, niet verwekken.
 Bewaart dien ryken schat, o Bruidegom! o Bruid!
 Munt, als uw eerlyk bloed, in deugd en godtsvrucht uit;
 Dan zult gy in uw echt het zoet der liefde smaaken,
 En in die liefde, daar Godts englen in blaaken,
 Hier namaals leeven, daar geen eind' van blydschap is!
 Dat gunt myn Zangeres al't *Maagschap* aan deez' Dirsch.

Vereenigd
In Amsterdam den 7den
in Louwmaand 1738.

T E R G O U D E B R U Y L O F T E

V A N D E N H E E R E

J A C O B T E Y L E R ,

E N V R O U W E

M A G D A L E N A D E H A A N .

Myn Zangnimf die gekroond met friffche mirteblaân,
By Amftels lieve jeugd ten reije pleeg te gaan,

Zit eenzaam als een tortel
Te treuren, op den wortel

Van eenen dorren boom, die blad nog vruchten heeft,

Nu zy haar wederhelst, haar ega overleeft.

Het mogt haar niet gebeuren

Een veldgefang te neuren,

Op 't Zilver Bruilofts-feeft, ter eere van de Bruid;

Veel min een hooger toon te fpeelen op de fluit,

En 't Goude Feeft te vieren,

Met palmen en laurieren.

Zy mist die hoop en vreugd; 't is billyk dat zy treurt,

Dewyl myn liefste hart, is van myn hart gefcheurd!

Ei! wil my dan verfchoonen,

Dat ik met Febus zoonen

Op 't Goude Bruiloftsfeest, my minge in uwe vreugd!
 Daar uw roemwaardig krooft, de vruchten uwer jeugd,
 Uw zorg en liefde roemen,
 En zig gelukkig noemen,
 Nu 's Hemels Majesteit door zyn genade geeft,
 Dat gy het Goude Feest, van weinige beleeft,
 Moogt met genoegten vieren,
 En 't gryze haar vercierren
 Met edel zonnegoud, dat Bruid en Bruigom kroont,
 Ter plaats daar zuivre trouw, by kinderliefde woont.
 Die alles geeft, wil verder geeven,
 Dat gy hier na in 't eeuwig leeven
 Een kroon van sterren draagt, en zit aan Sions disch,
 Daar eindelooze vreugd, en alle volheid is.

Gevierd

*In Amsterden den 25sten
 in Herfstmaand 1739.*

L I E R Z A N G.

T E R B R U I L O F T

V A N D E N H E E R,

J O Z U A V A N D E R P O O R T E N ,

E N J O N G K V R O U W ,

H I L L E G O N D A J O S I N A V A N E I K .

Bataafsche Zangnims' hef een vrolyk Feestlied aan,
 In schaduwe der Eiken,
 Die tot den hemel reiken.

Vercier uw hoofd nu niet met palm of mirteblaân.

Verkies het Eikenloof voor kraakende Lauwrieren;
 Dat was in d' ouden tyd
 Den Goden toegewyd,

En 't heilige gieraad der dapp're Batavieren.

In 't lomm'rig Eikenwoud verscheen 's lands wyze Raad.
 Elk bracht ten offerhande
 De vruchten van den Lande,

En riep den hemel aan, om zegen voor den Staat.

Bataaffche Zangerés, hoe ftaat gy opgetogen!
 Gy vindt in 't heilig woud
 Een Echtaltaar gebouwd.
 De Lov'ren drillen van een zagten wind bewogen.

Wy zien een fchoonen EIK met bloem en loof vercierd.
 De winter fchynt verdweenen,
 De lentetyd verfcheenen,
 En 'k hoor in 't heilig woud de ftem van 't pluimgediert.

Ei zie van verre na die P O O R T E N, groen behangen,
 Waar uit een Jongeling
 Verfchynt terwyl ik zing,
 Die op de cyter ftaat! elk luiftert nâ zyn zangen.

„ ô Hemel (heft hy op) ô hemel zyt geloofd!
 „ Ik voel myn ziel ontvonken.
 „ Gy hebt aan my gefchonken
 „ Een Schoonheid die myn hart en zinnen heeft geroofd:
 „ Een Schoonheid, om wiens min ik langen tyd moest quynen.
 „ „ ô Hemel u zy dank!
 „ Ei luifter nâ myn klank!
 „ Myn Lief, myn Wederhelft zal hier wel haaft verfchynen.
 „ Zy fchuilt, ik twyffel niet, by ginfchen Eikeboom!
 „ „ Ei, Zoetheid van myn leeven,
 „ Zyt gy daar niet gebleven?
 „ Ei, fchaam u heden niet, tred herwaard zonder fchroom!

- „ Ik zal in 's Hemels gunst u na 't Altaar geleiden,
 „ In 't reine Bruiloftskleed.
 „ Menimf, ik ben gered,
 „ Laat ons vereenigd zyn, om nimmermeer te fcheiden !
- „ Zo lang de Hemel u , of my in 't leven spaert ,
 „ Zal ik uw heil betrachten ,
 „ En nevens u verwachten
 „ Wat ons zyn goedheid geeft , en toefchikt op deeze aard.
- „ Speelnootjes laat haar los! wilt gy myn min beteug'len ?
 „ Ei my! 't is onbescheid!
 „ Word zy niet voort geleid,
 „ Ô Liefde! breng myn Bruid dan herwaard op uw vleug'len!

Hy zwygt. Zyn nimf verfchynt. Hy legt de gulde lier
 Voor haare voeten neder,
 Omhelst die Schoone , teder,
 En leidt haar met zyn hand naar Hymens offervier.

De Liefde kufft het Paar. De minnewichtjes zweeven
 Door de Eiken en af en aan,
 En ftrooijen roozeblaên.
 Een zegenryke galm vliegt door de groene dreeven.

Bataaffche Zangers looft en heiligt deezen Difch,
 Van 't Y tot aan de Merwe!
 Begroet de Spruit van TERWE,
 Die uit een Eikenftam zo fchoon gewaffchen is.

Schynt dit een wonderspreuk om zinnen te betov'ren.
 Ziet hoe die stamboom groeijt,
 Van Hemeldauw besproeijd,
 En zyne TERWE spruit beschaduwt met zyn lov'ren.

Hy heeft haar met veel zorg belommerd en behoed,
 Omarmd met zyne takken,
 Beschermd voor ongemakken,
 En met het sap der deugd van Jongs af opgevoed.

Nu zal die schoone Telg door 's Hemels welbehaagen,
 In 't bloeijen van haar Jeugd,
 Haar braaven Stam ten vreugd,
 Aan Amstels ryken Stroom gewenschte vruchten draagen.

Roer nu ô Bruidegom, ô telg van 't hoog Parnas,
 De gulden cytersnaaren!
 Uw MOEDER kroont de haaren
 Van u, en HILLEGOND met edel bloemgewas;

Met bloemen van de deugd, die blinkende Amaranten,
 Die zy met eigen hand,
 In 's Hemels gunst geplant,
 Ziet groeijen om deez' Disch in uwe bloedverwanten.

Uw achttal BROEDERS en twee ZUSTERS, die verheugd
 Den milden Hemel smeeken,
 Dat niets u moge ontbreken
 Om in den Echten staat te bloeijen door de deugd.

Koom aartig Knaapje, dat by ROOZENBURGS prieden
 Van't VOGELTje geteeld
 In de EIKetakjes speelt!

Neem deel in deeze vreugd, met vrienden en gespeelen.

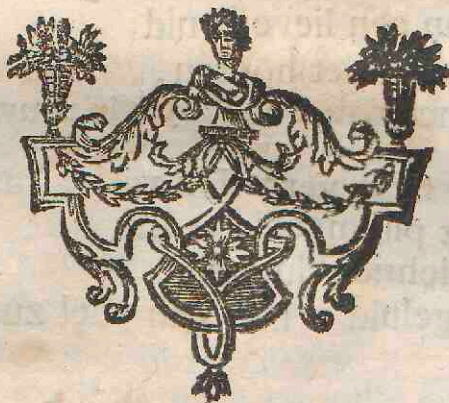
Myn Zangnimf geeft aan u een bloemkorfin de hand
 Van overvloed en zegen,
 Bestrooij daar mè de wegen,

Die 't lieve Paar betreedt in 't vruchtbaar Aemstteland.

De hemel schenk aan U, gelukkige GEPAAARDE,
 Na zulken zoet begin,
 Het zoetste dat de min

Den Stervelingen ooit geschonken heeft op aarde.

*Vereend
 in Amsterdam 29 in
 Slagtmaand 1740.*

P. LANGENDYKS
 V E L D Z A N G.
 T E R B R U I L O F T E
 V A N D E N H E E R
 A B R A H A M V O R S T E R M A N
 J A C O B S Z.
 E N J O N G K V R O U W E
 C H R I S T I N A W A L Y E N.

Myn zangnimf die met zoet geluid,
 Ter eere van een lieve Bruid
 Zich menigmaal liet hooren,
 Zingt wildzang in het woud, en fchynt in rouw te fmooren!

Als zy haar ftem verheffen wil
 Zwygt al het pluimgedierte ftıl
 De minnewichtjes vluchten;
 Want al haar maatgeluid is niet dan ydel zuchten.

De Nimf van my bemind, zo teer!
 Vind ik in bosch noch velden meer.
 ô Zalige landsdowen,
 Waar in haar zieltje zweeft, mocht ik u ook aanschouwen!

ô Nymfen, vergt, ai vergt my niet,
 Aan Amstels kristalynen vliet,
 Een Veldgezing te queelen!
 Myn geeft is machteloos om 't keurig oor te streelen.

Ach! had ik vleuglen als de min,
 Myn zieltje vloog ten Hemel in,
 Om Dafnis weêr te vinden:
 Maar ach! ik strooij vergeeffsch myn klagten voor de Winden!

Gaat, nymfen, na den Bruilofsdifch,
 Ter plaats daar niets dan blydschap is,
 Daar minnewichtjes zweeven,
 En aan de Maagdenrei onnoosle kusjes geeven.

Gaat daar de schoone *Morgenstond*
 Het hart des Bruigoms heeft gewond,
 Met aangenaame straalen,
 Ter plaats daar hem zyn Lief, vol liefde zal onthaalen.

Of vliegt by 't ryzen van de Zon,
 Na zyne Lustplaats, *Overtom*,
 Niet ver van 't heldre Spaaren,
 Daar 't vloeit van melk en room en volle Korenaären;

Daar

Daar is, ô Nimfen! volle vreugd,
 Daar word CHRISTINA van de Jeugd
 Begroet met heil en zegen,
 Daar strooijt men edel kruid en bloemen op de wegen;

Daar stort Pomone voor de Bruid
 Haar Ooft met volle korven uit;
 Daar hoort men vrolyk queelen;
 In 't aangenaam geboomt en schoone lustprieelen.

Maar Nimfen, ach! my dunkt ik droom!
 De Bruid is aan den Aemsteltroom,
 Daar zult gy haar ontmoeten,
 En met deez' zegenwensch uit mynen naam begroeten:

Uw liefde, welvereenigd Paar,
 Groeij' door Godts liefde Jaar op Jaar,
 In duizend ziels genuchten,
 Zo plukt gy hier op Aard de Paradysboomvruchten,

En bloemen van de waare deugd,
 Cieraaden uwer lieve Jeugd,
 Die u veel meer vercieren
 Dan eene Bruiloftskroon van Paerlen en Saffieren.

Leeft, door de liefde welvernoegd,
 Zo als 't de Hemel schikt en voegt,
 Uwe Ouders tot een zegen,
 Zo druij Godts Mannadauw op u gelyk een regen;

Zo vliegt uw zuivre minnevlam,
Als die van Vader ABRAHAM,
Ten offerhand na boven,
Om 's Hemels Majesteit in eeuwigheid te loven.

Vereend
In Amsterdam den 6
In Wynmaand 1739.

P. LANGENDYKS
 DE HUWELYKS LUSTHOF.
 L I E R Z A N G,
 T E R B R U I L O F T E
 VAN DEN WELEDELEN GESTRENGEN HEERE
Mr. JACOB FABRICE BURMAN,
*RAADSHEER IN DEN EDELEN RADE EN SOUVERAI-
 NEN LEENHOVE VAN BRABANT, EN LANDE
 VAN OVERMAAZE:*
 EN JONGVROUWE
ANNA VANDER STRENG.

o **L**iefde! voedster van het leeven;
 Ei laat my op uw vleug'len zweeven;
 Opdat ik uwe krachten pryz'
 Voor Bruidegom en Bruid, in 't Huwlyks Parady's.

Ik zie met palmen en Laurieren,
 En groene mirt den ingang cieren,
 Myn Zangnimf hoort het feestgeluid.
 Ei! breng haar uit den drang der Nimsen, by de Bruid,

Zy had, vermoeijd van minnezangen,
De ontsnaarde Citer opgehangen
Aan eenen groenen Lauwertak,
Die roofde uw dartel wicht, waar op het schamper sprak:

Zoud gy de snaaren niet meer roeren?
Dan zal ik 't speeltuig u ontvoeren.
Kom volg my na den Huwlykshof.
Ei zing nog eens een lied, het deftig Paar ten lof.

Ach! is dat dwingen? of is 't nooden?
Gy brengt haar op 't banket der goden!
Zy slaat beschaamd haare oogen neer!
o Wufte Liefde geef, ei geef haar 't speeltuig weer.

't Gaat wel, zy rukt het uit zyn handen,
En vliegt daar Hymens fakkels branden.
Zy zingt: o Dichter span uw lier,
En ondervang myn stem met Goddelyker zwier!

Ei zie! daar gaat de lufthof open!
De bloemen zyn met dauw bedropen,
Gerold uit Iris Bruiloftskleed.
De liefde ontsteekt haar toorts. De reijen zyn gereed.

Hoe! word ik door een' droom bedroogen?
'k Zie Cyprus lufthof voor myn oogen,
Verçierd met menig zinnebeeld,
Daar Amstels Dedalus het oog door Bouwkunst streelt.

Hier staat de de schoonste van de Vrouwen,
 Uit Paros Marmersteen gehouwen.
 Heeft Fideas dit beeld gemaakt?
 Of is 't de Liefde zelf, die hier twee harten blaakt?

o Ja, my dunkt ik zie haar leeven.
 Zy zal de Bruid een kusje geeven,
 En leiden met haar rechterhand
 Het lief vereenigd Paar, daar Hymens fakkel brandt.

'k Zie ginds het beeld van Juno pronken;
 Of zou zy zelf het Paar belonken?
 Ja, 't is de Hemelkoningin.
 Zy wydt met haare stem dit heilig Huuwlyk in.

Nu gaat haar schoone tempel open.
 Zy zal de STRENG des Huuwlyks knoopen,
 Die 't hart des wyzen Raadsheers bindt
 Aan 't lieve Maagdehart, dat hy zo teder mint.

Gelieven, wilt niet langer beiden.
 Laat u in 's Hemels gunst geleiden.
 Elk zegent Bruidegom Bruid,
 En Amalthea stort haar' vollen hooren uit.

Men hoort verliefde Filomeelen
 Hunn' Hemelminnezangen queelen,
 Als eer in Thetis Bruiloftzaal.
 Nu bruischt 'er Ambrozyn in Ganimedes schaal,

Smaak, heilryk Paar met uw Genooden,
De zoetheid van 't banket der goden;
Wy treden vast de Bruidzaal om,
Door Dedalus verçierd met Pallas heiligdom.

Daar zien wy uw' beroemde Vaderen,
Geheilgd door geleerde bladeren,
Met hunn' gewyde tabberts aan,
In 't midden van een rei beroemde Mannen staan.

Men ziet de wysheid hen' laurieren,
Met stralen van gesternte cieren.
De Godsvrucht leidze by de hand,
Ten loon van hunnen dienst voor Kerk en Vaderland.

Zo lang 's hooge Schoolen bloeijen,
En van de wysheid overvloeijen,
Blyft BURMANS naam in vollen glaus,
En flikkert als een Zon aan Pindus hemeltrans.

Dien naam zal 't Leidsch Atheene cieren,
Met onverwelkb're Dichtlaurieren,
Zo lang men door Welspreekendheid,
De geesten na 't gesternt met Hemelklanken leidt.

Wy zien in eene rus van stralen,
De Goddelyke Wysheid daalen,
Die uwe Vadren heeft bezield,
Voor wien de Huuwlyksmin, met haar gespeelen knieft.

My dunkt ik hoor die Schoone smeeken:
 o Wysheid wil hier vruchten queeken,
 Tot voedsel van den vryen Staat.
 Beziel met uwe kracht den Bruigom in den Raad.

Ik zal met vreuchd zyn zorg verpoozen,
 En spreijen hem een bed van roozen,
 Daar VANDER STRENG, zyn schoone Bruid,
 Hem strengelt aan haar hart, en in haare armen sluit.

Smelt BURMAN met uw hartvriendinne
 Nu ziel met ziel, in 't vuur der minne,
 Geniet door deugd de onsterfelykheid,
 En queek een Fenix, die der Vad'ren roem verbreid,

Dus liet myn Nymf haar' Lierzang hooren,
 Te kunsteloos voor keurige ooren,
 En vloog, na 't zeegeen van de Bruid,
 Op vleug'len van de min, beschaamd den luffhof uit

Vercend

*in Amsterdam den 20
 in Wintermaand 1740*

V E L D Z A N G,
T E R B R U I L O F T E
V A N D E N H E E R E
J U S T U S V A N M A U R I K,
E N J O N G K V R O U W E
F R A N C I N A T E Y L E R.

o **D**uinval beekjes, klare stroomen,
Van ons gezegend Kenn' merland,
Gy moet dees dag ter Bruiloft komen,
Aan Aemstels groenen waterkant,
Daar zult gy de eedle klanken hooren
Van zyne schoone Zanggodin.
Die Bosch en Velden kon bekooren,
Door Hemeltaal, vol geest en zin.
Moet ik, geringe Knaap aan 't Spaaren,
Die wildzang zing by 't wollig Vee,
Myn stem met die der Godert paaren:
Neemt, Nimfen, dan dit Veldliet meê.

Bedek

Bedek Latonaas Zoon
 Uw gouden zonnetroon
 Met kraakende Laurieren;
 Wil by de Landkapel
 Met heilig snaarspel
 Den grooten Bruiloftsdag van uwen JUSTUS vieren:

Die in de Roomsche taal
 De liefde menigmaal
 Ter eere had gezongen;
 En nu de schoone Bruid
 Verliefd in de armen sluit,
 Daar 't puik van Aemstels Jeugd vergeeffch nâ heeft gedongen.

De Reijen gaan ten dans.
 Bestraal met uwen glans,
 ô Liefde, de Echtelingen!
 Ei daal van lieverlee,
 En breng de deugden mee,
 Die in het zalig veld uw reine koets omringen.

Uw hemelsch geitje zal
 In dit gezegend dal
 Door vette beemden graazen;
 En om den volle disch,
 Daar alle blydschap is
 Terwyl gy 't Paar omheeft, op bruilofts bloemen aazen.

Koom

Koom Leeuwendaalder Jeugd,
 Neem deel in deeze vreugd,
 En breng in vollen zegen
 De vreugd aan 's Bruigoms difch,
 Die ryp geworden is
 Op 't land dat langen tyd heeft overstroombd gelegen.

Heeft zyn milddaadigheid
 Haar wicken uitgebreid?
 Heeft zy, vol mededoogen,
 U en uw Vee gevoed
 Met zulk een teër gemoed?
 En perste haare deugd de traanen uit uwe oogen?

Zing, zing den Hemel lof;
 Nu vind gy ryke stof,
 Wyl 't puik der Herdersknaapen
 Ontfangt tot zynen loon,
 Een Herderin, zoo schoon,
 Gelyk een Aartsgodes, van top tot teen volfchappen.

o Bruidegom, wat vreugd
 Geniet gy in uw Jeugd,
 Door uwe ziel te strengelen
 Aan 't zieltje dat U mint,
 En 't hart met kusjes bind!
 Dus maaken Liefde en Deugd, op aard, van menschen Engelen.

Verzegel uw verbond
 Aldus met hart en mond;
 Dan zullen Bosch en Beeken,
 En 't deugdenryk Geslacht,
 Dat vruchten uit U wacht,
 Van deezen blyden dag veel blyde jaaren spreeken.

Vereend
 te Amsterdam den 15
 In Oogstmaand 1741.

T E R B R U I L O F T E
 V A N D E N H E E R E
 W I L L I A M S T I R L I N G,
 E N J O N G K V R O U W E
 J O H A N N A M A R I A V A N
 R Y K E V O R S E L.

o Leeuwendaal! dat overvloeijs
 Van vette melk en honigraaten!
 Dat door des hemels dauw besproeijs,
 Godts zegening geniet, tot heil der onderzaaten;

U I T L E G G I N G

VAN HET NEVENSTAANDE

T A F E R E E L.

Den BRUIDEGOM en zyne aanminnelyke BRUID,
Zien we in des Hemels gunst het tempelkoor genaaken.

DEMIN bekrantst hun't hoofd en strooijt gebloemte en kruid,
Terwyl de INZEGENAAR DES HUUWLYKS 't vuur doet blaaken,
Dat hart met hart inéén doet smelten in dien gloed.

DE VREEDE en VROLYKHEID, die hunne zy bekleeden,
Met groene OLYF, en HARP, verzeld van d' OVERVLOED
Voorspellen 't deugdryk Paar een reeks van zaligheden.

DE HUUWLYKS KONINGIN, die op een hoeksteen rust,
Van Paros marmmersteen, verheerlykt en verheven,
Verbeeld standvastigheid der Liefde, en werd beluſt
Een kus van zegening aan 't deſtig Paar te geeven.

„ Treedt,

„ Treedt, Bruidegom en Bruid myn reinen tempel in,
 „ Ik zal (dus spreekt ze) u in den rei der Hemelingen,
 „ Als ge ingewyd zult zyn, ten lof van uwe min,
 „ Met harp, cimbaal en stem, het Bruids triumflieder zingen.

De HANDEL van de Maaz', die met de KOOPZORG spreekt,
 Zegt, op dit schoon gezicht, verrukt en opgetogen:

„ Door zulk een' liefde word myn zegen aangequeekt,
 „ Dus groeijt myn Rotterdam in aanzien en vermogen.
 „ Vloey, ryke Maasfroom, vloey nu blyder in de Zee,
 „ Wy zien de WAPENS der twee stammen t' samen voegen,
 „ (Veredeld door hunn' deugd, vermaard van Rœ tot Rœe)
 „ Met bloemfestoenen, door devRIENDSCHAP en't GENOEGEN.

De *Kruiken* opgevuld met Bruilofts Ambrozyen,
Trompetten, *toorts*, *gebloemt* en groene *Wyngaardranken*.

Die zinnebeelden van de gulle blydschap zyn,
 Verbeelden: dat we in vreugd den Allerhoogsten danken,
 Die STIRLING in zyn gunst aan RYKEVORSSSEL bindt,
 Door Godtsvrucht, deugd en trouw gezegend en bemind.

ô Landstreek daar de Vryheid woont,
Beschermd voor alle dwingelanden,
Wiens strydb're leeuw zyn klaauwen toont,
Als de overheerschzucht u genaakt met wolvetanden!

ô Paradys vol overvloeds!
De vrede kiest u tot haar wooning,
En kust de vryheid des gemoeds,
Tot heil van Kerk en Staat, beschermd door 's Hemels Koning.

Hoe zyt gy tot die mogendheid,
Te land en water opgestegen;
Hoe hebt ge uw vleuglen uitgebreid,
Waardoor uw rykdom, kroon en scepter op kan weegen?

Door zegen uwer koopvaardy
Vorstin van uwe ontelb're schepen,
Die door den Maasstroom en het Y,
Den Oegst der waereld in uw voorraadschuuren sleeten.

Wat vind gy dan al stof tot vreugd,
Wanneer twee destige geslachten,
Vereenigd door de liefde en deugd,
Den aanwasch van uw macht en zegening betrachten.

Dit zong myn Nimf aan Spaarens vliet,
Wanneer zich dus een stem liet hooren:
ô Nimsen zingt een zegenlied;
Een nieuwe Bruiloftsvreugd is aan de Maas gebooren.

De min heeft op haar zeebanier
 Twee reine harten af doen maalen,
 Die wy, met aangenaamen zwier,
 In top der hooge steng van 't rykste schip zien praalen.

De bruilofskroon hangt in het wand.
 't Kampanje pronkt met bloemfestonnen.
 't Kanon barst los aan allen kant,
 Nu RYKEVORSEL is doorSTIRLING overwonnen.

De Faam, o Bruidegom en Bruid,
 Die door geen afgunst is te binden,
 Vliegt reeds den eed'len Maasstroom uit,
 En blaast uw mintriumf op twee-endertig winden.

o Zalige Echt, dus luid haar stem,
 Heilryke Voedster, puik der wetten,
 Gy geeft deez' zuivre liefde klem;
 Dies zal ik uwen roem de Waereld door trompetten.

Onnoozle kusjes van de min,
 Gebooren op koraale lippen,
 Vliegt, vliegt de Bruidszaal uit en in,
 Op wiekjes dun en vlug: gy zult ons niet ontglippen.

Verhaalt vry aan het klappend riet,
 Hoe 't fiere maagdehart moest buigen,
 Dan weeten 't bosch en beemd en vliet;
 Dan zal gansch Leeuwendaal zyn gulle vreugd betuigen.

Myn zangnimf, door dit zoet geluid
 In diepen aandacht opgetogen,
 Ziet, voor den Bruidegom en Bruid,
 Den Tempel opengaan, omringd met fterreboogen.

De Godtsvrucht neemt hen by de hand,
 En zegt: ei' volgt alleen myn fchreden,
 Dan proeft ge in 't aardfche Vaderland,
 De voorfmaak van de vrucht, die groeijt in 't eeuwig Eden.

Volgt op myn wenk de waare deugd,
 Die u ten Hemel moet doen ftreven,
 Zy blyv' het çierfel uwer Jeugd,
 De voedfter uwer min, de noordfter van uw leeven.

Dan blaakt uw heldre minnevlam,
 Ô STIRLING, met uw Uitverkooren,
 Ten luifter van uw beider ftam,
 Dan wordt der oud'ren deugd van telg tot telg herbooren:

De deugd, die 't heil der Kerk bemint;
 Die niemant dwingt in zyn geweeten;
 Daar 't Christen hart zyn toevlucht vind,
 In 't vrygeftreeden Land, onflagen uit den keten.

ô Heilryke Ouders van dit Paar,
 Vermaard door loffelyke zeden,
 Die aan den Opperzegenaar
 Uw fpruiten hebt gewyd met wierook der gebeden;

De Godtheid, die uw toevlucht is,
 Wil u beschermen en bewaaren,
 Hy zegen deezen bruiloftsdifch,
 En drukk' hier naa een kroon van fterren op uw' haären.

Vereenigd
in Rotterdam den 19 in
Oogftmaana 1744.

L I E F W A A R D E.
 V E L D Z A N G.
 T E R B R U I L O F T E
 V A N D E N E E R W A A R D E N H E E R E
 M A R T I N U S A R K E N B O U T
 E N J O N K V R O U W E
 J O H A N N A V A N D A L E N.

o **L**iefde! kom met uw gespeelen
 Uit uwe zalige prieelen,
 Daar 't heilig Lam de bruiloft viert,
 Omringd van duizend hemelingen,
 Die 't eeuwig bruidstriumflied zingen,
 Met hagelwit gewaad vercierd.

Of kunt gy Salems goude straaten,
o Hemelspeelnoot, niet verlaaten?
Dat dan uw geeft op de aarde daal',
En strooij', door Godtgewyde galmen,
Deez' disch met Sions vreedepalmen,
Ten zegen van dit bruiloftsmaal.

Dan zult gy, in de hooge kooren,
De dankbre stem des Herders hooren,
Die in het bloeijen zyner jeugd,
Bestraald door uwe hemellonken,
Een wedergade wordt geschonken,
Die hem bekoort door liefde en deugd.

O ZEGENMOND, met uw LIEFWAARDE,
De Hemelnimf bind u op aarde,
Smelt ziel met ziel, en min met min,
Dus lokt ze u, om na 't zalig Eden,
Op 't spoor der waare deugd, te treden;
Dus wyd ze uw heilig huuwlyk in.

O Bruid! in wier aanminnig weezen,
De liefde en deugden zyn te leezen,
Zo eigen aan uw deftig bloed;
Loof Godt met blyde zegenklanken,
Hy geeft u reden om te danken,
Dien, die u hebben opgevoegd.

Die u een ziels beschermer geeven,
 Een herder, die u voor zal streeven,
 Op 't pad na 't heilig Paradys:
 Zo kunt ge een waare wellust smaaken,
 En in een zuivre liefde blaaken,
 Godt, aller herdren Godt, ten pryz'.

Zal ik, o ZEGENMOND, u leeren,
 Hoe gy de lieve nimf moet eeren?
 o Neen de lessen van de deugd,
 In 't heilorakelboek geschreeven,
 Door de Opperwysheid zelf gegeeven,
 Zyn 't voedsel van uw lieve jeugd.

Uw vroome Vader, die aan 't Spaaren,
 Godts heilorakels kon verklaaren,
 En uitblonk in de Vreedekerk,
 Kon u een helder licht verstreken,
 Om u tot wysheid op te wekken,
 Die meer en meer uw geest versterk'!

De Moederzorg heeft uitgeblonken,
 Om 't krooft tot waare deugd te ontfonken,
 Dat ze als een klokken heeft bewaard;
 Zy leerde u, naa uws vaders leeven
 Zyn wyze lessen na te streeven,
 Dat haar nu zielsgenoegeen baart.

Lief

LIEFWAARDE, uw Lief zal u geleiden,
 Daar hy Godts lamm'ren staat te weiden,
 Langs d' oever van den klaaren Ryn;
 Daar zal hy van Godts liefde spreekken,
 Daar vloei' zyn tong van honigbeeken,
 Daar zal op aarde uw Salem zyn.

Hy zal de ted're lamm'ren wasschen,
 In Sions reine waterplassen,
 En koest'ren in de liefdezon.
 De landjeugd zal zyn heilstem hooren,
 Daar hy als leeraar uitgekoooren,
 Het harte der Gemeente won.

Dat Godt uw beider liefde heilig;
 Het aartsch geluk is zelden veilig, (vleijt,
 Schoon 't elk met weelde en vreugde
 De rampspoed kan ons haast bespringen;
 Want buiten Godt zyn alle dingen,
 Vol ydelheid der ydelheid.

Gelukkig dan, o welgepaarde!
 Die niet gehecht aan de ydele aarde
 Uw ziel der Godtheid hebt gewyd!
 Gelukkig dan, o wakkre herder,
 Verspreit uw liefdevleuglen verder.
 d' Aartsvyand van de ziel ten spyt,

Bezaaij den akker uwes Heeren,
 En help den onkruidzaaijer weeren,
 Zo vind gy namaals ryken loon;
 Zo nood de groote Hemelkoning
 U, en LIEFWAARDE in Sions wooning
 Ter bruiloft van zyn lieven zoon.

*Vereend
 te Haerlem den
 Maart 1746.*

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

F R A N C O I S V R I E N D S,

E N J O N C K V R O U W E

A D R I A N A M A R G A R E T A

V A N

H E L M O N D.

Godt, de eeuwige oorzaak aller dingen,
 Die de altydteelende natuur
 Beweegt, in eindelooze kringen;
 Die aarde, water, lucht en vuur,
 Bezielt met wonderbaar vermogen,
 Stelt ons zyn Almacht klaar voor de oogen.

Wat

Wat fchepzel kon zichzelven fcheppen ?

Of is gefchapen by geval ?

Kan 't uit zichzelf één lidt verreppen ?

Wie dryft het Aardryk als een bal ?

Wie baant de wegen de Planeeten ?

Wie heeft de Hemelen gemeeten ?

't Is Godt, die alles voort deed komen

In maat , getal , en in gewicht ;

Die dieren , vogels , kruid- en froomen ,

Door zon , en maan , en fterren licht ,

Om 't edelft fchepzel te overtuigen ,

Dat alles op zyn wenk moet buigen .

Gy zaagt zyn' wonderbaar vermogen ,

ô VRIENDS! zyn wysheid , zyn beftier ,

Door 't Zonnestelfel voor uwe oogen ,

In menig klein onzichtbaar dier .

Zo is de heerlykheid des Heeren

Uit fchepzels , klein als ftof , te leeren .

Nog zaagt gy meer verborgenheden ,

Door kracht van 't voortgeftooten vuur ,

Dat doordringt door des menfchen leden ,

Gelyk een vuurvloed der natuur ,

Die door een draaijbol voortgedreven ,

Den wysgeer moet dit denkbeeld geeven :

Dat Godt, de fchepper, 't al doet groeijen,
 Door onbegrypelyk beleid;
 Dat hy zyn zegening doet vloeijen
 Van 't middelpunt der eeuwigheid
 Na 't Aardryk, door zyn Hemelkringen,
 Daar 't aardfch vernuft niet door kan dringen.

Maar nergens blinkt dat groot vermogen
 Des Scheppers meer in wondren uit,
 En houd de zinnen opgetogen,
 Roemwaarde Bruidegom en Bruid,
 Dan in het beeld, volfchoon van leden,
 Gevormd na 't Godtlyk beeld, in Eden.

o Wonder! als de Heer der Heeren
Wafcht en vermenigvuldigt, fprak.
 Kon 't aards vernuft, hier wel uit leeren
 De kracht die in dien zegen ftak?
 Al 't zaad was in één zaad befloten,
 Daar 't menfchdom uit is voortgefproten.

Doch laat ons geen meer wondren zingen,
 Deeze onuitputtelyke ftof,
 Was eerft voor 't puik der Jongelingen,
 Een voorwerp, zynen geest ten lof:
 Nu houd een wonderlyk vermogen
 Zyn hart en zinnen opgetogen.

Van HELMONDS spruit bekoort zyn' zinnen,
Die in den bloey van haare Jeugd
Zich door de Liefde ziet verwinnen,
Terwyl zy streeft op 't spoor der deugd;
Nu brengt de min door haare krachten,
Hem duizend wondren in gedachten.

Nu zal hy in het vriendlyk weezen
Der uitverkoren' zielsvriendin,
Veel stof tot vergenoeging leezen,
Door invloed van de reine min;
Nu zal de zuivre liefde leeren
Twee harten trouw te *Electrizeeren*.

Moet nu het Zonnestelsel zwichten,
Voor 't Stelsel van de nieuwe Maan?
O Neen : zy zullen als twee lichten,
Aan hunnen huuwlyks Hemel staan,
En toonen wederzyds geslachten,
De wondren uit hunn' trouw te wachten.

Nu zal in Haerlems Lustprieelen
Het Kunstmuzyk der lieve Bruid,
't Gehoor des wakkren Bruigoms streelen,
Door kracht van Hemels maatgeluid;
Terwyl hy haar met zuivre klanken,
En reine kusjes zal bedanken.

Dan vloeijt de Goddelyke zegen
 Van uwe tong, o Guldemond,
 Als Paradysdauw allerwegen
 Op hun geheiligd echtverbond.
 Godt laat hen op der Vadren smeeken,
 Van zyn genade niets ontbreeken.

Hy zegen u in uwe kinderen,
 Zo lang ge op Sions muuren waakt;
 Hy laat uw yver niet verminderen
 Die 't harde hart des zondaars raakt;
 En stryd met waereldsche verkeerdheid,
 Door wysheid, deugd, en schriftgeleerdheid.

De Godtheid wil u beiden geeven,
 Roemwaarde Bruidegom en Bruid,
 Een heilryk en gelukkig leeven
 Daar 't Hemelsche gcluk uit spruit
 Dat namaals u de vrucht doe smaaken
 Der liefde, waar in de engelen blaaken.

Vereend.
in Haerlem den 27sten
September. 1746,

LYK.

ANDRÆS SCHÖNEMAYER,
LYKDICHTEN.

LYKDICHTEN.

T E R G E D A C H T E N I S S E

V A N D E N H E E R E

A N D R I E S S C H O E M A K E R ,

*VERMAARD KENNER EN LIEFHEDDER DER
NEDERLANDSCHE GEDENKPENNINGEN
EN GESCHIEDENISSEN.*

Is onze vriend deeze Aarde ontvlogen?
Vaar wel onsterffelyke ziel!
Sluit, dierbaar krooft, den vader de oogen,
Wiens deugd en gulheid elk beviel!
Hoe moet die slag de harten treffen,
Van die, die dit verlies beseffen!

Dat treft u dieptst, ô deugdryk bloed!
ô Zoon en dochter, nicht-en neeven!
Door zyn getrouwen raad behoe d,
Voor onheil in dit zorgelyk leeven!
Grootvader zweeft, tot rust bereid,
Op vleuglen der onsterfflykheid!

Na Salems eeuwige landsdouwen,
 Door Seraffinnen voorgelicht,
 Daar hy zyn Ega zal aanschouwen
 Met een verheerlykt aangezicht,
 Sneeuwit gekleed in 't zalig Eden,
 Daar zy op goude straaten treden.

Dus ging hem (*) *Bruin* na 's Hemels koor,
 En and're vroome boezemvrienden,
 Uit deez' vergank'lyke Aarde voor,
 Om beter vaderland te vinden;
 Getrokken door de gulde snaar
 Van Sions grooten harpenaar.

Maar leeft hy nu in 't zalig leeven,
 En zien onze oogen hem niet meer!
 Zyn naam blyft op de tongen zweeven
 Door Hollands eedle fenixveer,
 Het puikjuweel der letterkloeken,
 Vereeuwigd door zyn Penningboeken.

SCHOEMAKERS onvermoeide geest,
 Te vinden in een stapel schriften,
 Is 't allergrootste licht geweest,
 Om 't eeuwig Penningwerk te ziften,
 En brengen tot volmaakter stand,
 Ten glorie van het vaderland.

(*) De Vermaarde Zededichter C. Bruin.

Met welken onvermoeiden yver,
 Heeft hy zyn Penningkabinet,
 Geopend voor dien eed'len fchryver,
 En 't fcherp vernuft beleefd gewet;
 Dit deed VAN LOON 's mans vlyt beloonen,
 Door hem met eeuwige eer te kroonen.

Hoe weidde zyn vernuft altyd
 In de oudheid van de Nederlanden!
 Hoe reisde hy met lust en vlyt,
 En fchetste met zyn eige handen,
 Kasteelen, poorten, dorp-en Stad,
 Gelyk men ziet op menig blad.

Dus zag men door 's mans kloekheid waffchen
 Een heerlyk Teken-Kabinet,
 Om op 's lands oudheid toe te paffen,
 Gehandeld, konftig, èel en net,
 Door PRONK, in Doorzichtigkunde ervaaren,
 Een pronk der landfchaptkenaaren.

Nu is die geeft, die vlyt verdoofd!
 Nu is door arbeid veeler Jaaren,
 Uw oude vader afgesloofd,
 En zyne ziel om hoog gevaaren:
 Strek gy, myn Vriend, zyn braave Zoon,
 Na hem, uw bloed, een hoofd en kroon.

Leef op zyn spoor ten nut der maagen;
 Zo zegen u het nageslacht.
 Leef naar het Godlyk welbehaagen,
 Steets onderwerpelyk aan zyn macht.
 Smart ons 't verlies van waarde vrenden,
 By Godt is hulp en troost te vinden.

Men schreijt! maar 't is vergeeffsch geschreijd.
 't Geen sterfelyk is moet eenmaal sterven.
 Noch kunst, noch eer, nog mogendheid,
 Kan hier de onsterfelykheid verwerven.
 De Fenix schudt al 't onreine af,
 En vliegt herbooren uit zyn graf.

Overleden, in Amsterdam
 den 23 December MDCCXXV.

O P H E T A F S T E R V E N

V A N D E N H E E R E

G E R R I T S C H O E M A K E R ,

*VOORNAAM LIEFHEBBER EN KENNER DER
NEDERLANDSCHE OUDHEID.*

Hoe los, hoe wankelbaar is 't leeven!
 Hoe vast, hoe zeker is de dood!
 Alle oogenblikken staan wy bloot
 Om d' allerlaatsten snik te geeven:
 Maar als de ziel van 't lichaam scheid,
 Verlaat zy niets dan de ydelheid.

En wie zal de ydelheid waardeeren?
 Al wie de waereld wel beziet,
 Die Godt geschapen heeft uit niet,
 En haast tot niet zal wederkeeren,
 Zoekt vreugd en rust alleen by H E M,
 Die heerscht in 't nieuw Jeruzalem,

Het hof des Hemelryks, Godts Eden,
 Daar alles zynen roem verbreid,
 In de onbegryp'lyke eeuwigheid.
 En de englen op de wolken treden,
 Bedekt met vleuglen voor het licht,
 Van 't albezielend aangezicht.

Daar is het leeven eerst bestendig;
 Daar heerscht de zonde noch de dood;
 Daar rust de ziel in Abráms schoot,
 Die eertyds arm was en elendig;
 Daar is een eindelooze vreugd;
 Hier veelyds ramp en ongeneugt.

Hier treurt men, en vind stof tot treuren,
 Wanneer twee harten door den gloed
 Der min gesmolten en gevoed,
 Zich voelen van malkander scheuren,
 Vooral wanneer die zielsgeneugt'
 Haar oorsprongk heeft uit zuivre deugd.

Dus hebt gy reden om te klaagen,
 MARG'REETA, die uw Echtgenoot
 U zaagt ontrukken door den dood,
 In 't bloeijen zyner levensdaagen:
 Maar zoekt by Godt uw heul en troost,
 Zo zegen' Hy u in uw Kroost.

Denk dat die Goedertiere Vader,
 Die alles door zyn wysheid schikt,
 Den mensch beproeft, en weer verquikt,
 Opdat hy hem door ootmoet nader;
 Houd dan uw ziel gerust en stil,
 En onderwerp'lyk aan zyn wil;

Dan

Dan zal die Vader aller Weezen
En Weduwen, die uwen Vrind
Oneindig meer dan gy bemint,
Of minnen kon, uw smart geneezen:
Tot dat uw' ziel ten Hemel zweeft,
En met haar Ega eeuwig leeft.

De dichtkunst zal zyn naam gedenken,
Een naam aan de eeuwigheid gewyd,
Beroemd door zyn vernuft en vlyt,
In aan 't gemeen een schat te schenken,
Der oudheid van het vaderland,
Verzameld door zyn ryp verstand;

't Zy hy van dorpen of kasteelen,
Of Hollands vrye steden meld,
Of de edele geslachten telt,
En wist door wapenkunst te streelen,
Zyn geeft blonk, op zyn Vaders spoor,
Ten nut der oudheidminnaars door.

Dus zal uw Vaders eernaam leeven,
Roemwaarde Telgen, zyner trouw.
Bemint de deugd, verzacht den rouw
In uwe Moeder troost te geeven,
Met tedere gehoorzaamheid,
Ten roem der Hemelmajesteit.

Dan:

Dan zult gy grooter heil verwerven,
 Dan deez' verganglyke aarde geeft;
 Dan zult gy daar myn GEERAERD leeft,
 In 't Hemels Eden, hem niet derven.
 Strooijt lykçipressen op zyn graf.
 Godts liefde wiffche uw traanen af!

*Overleden den 10 den van
 Wynmaand MDCCXXXVI.*

O P H E T
 G O D T Z A L I G A F S T E R V E N
 V A N D E N E E R W A A R D I G E N H E E R
 J A N S C H U U R M A N ,

*OVERLEDEN IN DEN OUDERDOM VAN 72
 JAAREN IN HAERLEM.*

Men brengt dan 't lyk ter aarde, en zucht op 't koud gebeente
 Van Schuurman, ouderling en vader der gemeente!
 Wiens hart een geur van deugd in Haerlem heeft verspreijd.
 Godt rukt hem uit de pyn, schenkt hem de onsterfelykheid,
 En Sions vreedepalm, die de uitverkoornen ftryken.
 In 't ftrydperk van de deugd waar in de *trouw moet blyken.*

OP

O P H E T G O D T Z A L I G S T E R V E N

VAN DEN EERWAARDEN LEERAAR, IN DE BEDIE-
NINGE DES HEILIGEN EUANGELIUMS:

J A N C L A U S ;

IN DEN HEERE ONTSLAAPEN, MET EENEN LIEFFELY-
KEN UITGANG, TE AMSTERDAM, IN DEN OUDER-
DOM VAN 87 JAAREN, 8 MAANDEN, EN 17
DAGEN.

Aan zyne Weduwe, Kinderen en Kindeskinderen.

Godts Almacht die 't Heelal uit liefde schiep ten leven,
En 't Schepfel onderhoudt tot zyne heerlykheid,
Wil dat zyn groote naam op aarde werd verbreid,
Door't leevendmaakend woord, in's menschen hart geschreven.

Dat Woord, geleken by een eeuwigduurend Licht,
't Welk aan de ziel de Wet des Heeren klaar laat leezen,
Het goede zegent, en het quaade straf doet vreezen,
Straalt eeuwig af van zyn Dricheilig aangezicht.

Het doemt de waereld, en al haar begeerlykheden,
Dat dal der ydelheid, en schaduw van den dood,
Vol strikken voor de ziel, die in haar angst en nood
Geen toevlucht vindt dan't Licht, om op Godts spoor te treden.

Wat is de heerschezucht? last. Wat aardse geleerdheid? waan.
 Wat rykdom? rook. Wat roem? een waterbel der dwaazen,
 Een schynschoone Adamsvrucht, vol asch om weg te blaazen.
 Al 't Aardsch kan voor het Licht des Hemels niet bestaan!

Gelukkig is de ziel die uit den strik ontsprongen
 Der Waereld, door dat Licht een weerglans geeft van deugd,
 En dus op Aard geniet een voorsmaak van de vreugd,
 Die onuitspreeklyk is voor Mensche-en Engletongen!

Dat eeuwig heilig Licht, der Serafynen zon,
 Bepaalt zich in geen huis, gebouwd met menschen handen,
 't Wil op het borstgesteente Aärons niet meer branden:
 Het bouwt zyn kerk in 't hart dat de ondeugd overwon.

Die held're vuurkolom der geestlyke Israëlieten,
 Had steeds uw VADER, in des waerelds woesteny
 Aandachtig in het oog, dus bleef zyn ziele vry,
 Wanneer een Aardsche slang hem na de hiel wou schieten.

Van jongs af aan met melk der wysheid opgevoed,
 Van zyn Gamaliels tot Godtsvrucht onderwezen,
 Krachtdaadig aangespoord om 's Heeren wet te leezen,
 Vond hy nochtans geen rust in zyn ontruft gemoed.

Hy onderzocht de Schrift, en pleegde raad met menschen:
 Maar vond verwarring, en spitsvindigheid des breins,
 Een duister flikkerlicht. Iets klaars, iets heerlyks, reins
 En Hemelsch schein zyn ziel dien tyd vergeefs te wenschen.

Maar

Maar eindlyk opent Godt door zyn Genadelicht
 Hem de oogen, dat hy ziet in 't Heilige der heiligen
 Dien trooster, die zyn ziel in rampen kon beveiligen,
 Een ster der Wyzen, die hy steets hielt in 't gezicht.

Toen woeij een onweerbui van bitt're tegenspoeden
 Vergeefs hem over 't hoofd, hy stond die stormen door.
 Zyn voeten bleeven staan op Sions heilig spoor.
 Godt heeft hem lief gehad, en wilde hem behoeden.

Vervolgd, bespot, versmaad, gedoemd tot slaaverny,
 Gesmeeten op een schip met zyn geloofsgenooten,
 En van de Britsche kust, uit vrees voor pest, gestooten,
 Vond hy zich naâ een storm, in roovers handen vry;

En in den zachten schoot van Amsterdam ontfangen,
 Heeft Godt door 't heilig Licht hem meer en meer bestraald,
 En zyne ted're ziel met vaste spyze onthaald;
 Dies loofde hy den Heer met innige gezangen.

Daar heeft hy Christus woord verkondigd, en getrouw
 Tot aan zyn leevenseind, vol wysheid, geest en klaarheid,
 Den Vroomen voorgelicht, door 't Licht der zuiv're waarheid,
 Vol liefde; opdat hy elk door liefde trekken zou.

Tot dicht by d' ouderdom van acht en tachtig Jaaren
 Behield hy zyn verstand, die vaerdigheid van geest,
 Als of hy in den bloey des leevens waar' geweest,
 Wanneer hy 't heilig Woord des Heeren moest verklaren.

Ô Christelyke Ziel! toen ge yvrig in het werk
 Des Heeren bezig waart, met bidden, krachtig spreken,
 En steene harten met den hamer Godts te breeken,
 Begaf u 's lichaams kracht, al bleef de geest nog sterk.

Hoe zacht, hoe lieflyk, zyt g' ô gryze man, ontflaapen!
 Gy laat een geur van deugd en hemelwysheid hier;
 Al zyt gy spraakeloos, gy spreekt nog op 't papier,
 Opdat wy ons aan geen verganglykheid vergaapen.

Gy zyt geweest! maar leeft in 't ongeschapen Licht,
 Daar om den troon des Lams, de heilige Ouderlingen
 Het Haleluja met de Cherubinen zingen;
 Zo rust de ziel nadat haar arbeid is verricht!

Juich dierbre Weduvrouw! juicht, Dochteren en Zoonen!
 Hy is vereenigd met den Schepper zyner ziel;
 Die heeft hem ondersteunt, toen 't sterfelyk lichaam viel,
 Om hem in Sion met de onsterfelykheid te kroonen.

G E D I C H T E N. §81
K L A G T E V A N H E T S P A A R E N
O V E R D E N D O O D

Van de Eerwaarde en Godzalige Heeren

* S I M O N S C H A A G E R
E N

† C O R N E L I U S D E B R U Y N,
Leeraaren in de Christelyke hervormde Kerk binnen HAARLEM,
E N D E N H E E R

† M A T H E U S K U Y T S,
Ouderling in de zelve Gemeente.

Overleeden den †15, *18, en †19 November 1740.

Het Spaaren legt in rouw bezweeken,
En drenkt het land met traanenbeeken,
Terwyl de Kenn'mer hoofdstad zucht,
(Nu haar Drie lichten zyn verdweenen
Die in de Kerk met luister scheenen)
En strooijt deez' klachten in de lucht:.

B b b 3

ô Sions dochter smelt in rouwe,
 Gelyk een droeve weduwwrouwe,
 Gy zond uw' vroome wachters uit
 Om eenen knecht voor 't huis des Heeren.
 Ach! moesten zy dus wederkeeren!
 Ween, Sulamite! ô Hemelbruid!

Ach! moesten vier getrouwe vrinden,
 Zich in gelyke krankheid vinden,
 Beklemd in de armen van den dood?
 En worstelt de eene met het leeven,
 Om zyn drie broed'ren naa te streeven?
 Heer, wees zyn Heiland in den nood!

Wie kan, beneveld van de zonden,
 De diepte van uw wysheid gronden?
 Wanneer gy dondert beeft het al!
 't Zy in den Hemel, 't zy op Aarde!
 Zo uw genade ons niet bewaarde,
 Hoc yfelyk, Heer, waare onze val!

Wy kuschen, Vader, uwe roede!
 Uw liefde straft ons hier ten goede!
 Dat ons vernuft geen oordeel stryk',
 En al het aardsche van ons vliede!
 Niet onze: maar uw wil geschiede;
 Zo kome uw eeuwig koningryk.

Maar

Maar onze zwakheid doet ons schreijen
Met U, ô Sions maagdenreijen!
Ja, treurt! dewyl 't het hart verlicht;
Uw Christen Sadok legt verflagen,
Die Godts verbondkift heeft gedraagen,
Voor 't Driemaal heilig Aangezicht.

Gy moogt om uwenSCHAAGERtreuren
Men voelt hem van het harte scheuren!
Gy mist dien vroomen guldemond,
Dien wachter die voor Sion waakte,
En in een gloed van yver blaakte,
Wanneer hy in den tempel stond.

De BRUYN, die Christus arme leden
Mildaadig spysde, volgt in vreedem
Hem na, by KUYTS, zyn' reisgenoot,
Daar vierentwintig Ouderlingen,
Het heilige triumflieder zingen,
Voor d' overwinnaar van den dood.

Die om de Kerk voor ramp te veil'gen
Lag in het Heilige der Heil'gen,
En smeekte om Godts orakelstem.
Dat licht der Godgewyde blaëren.
Op Neêrlands zeven kandelaaren,
Schynt nu in 't nieuw Jerusaleem.

Maar

Maar laat ons treurende betrouwen,
ô Diepbedroefde weduwvrouwen!
Op Goël, die uw herders mint.
Hy zal op Aarde uw trooster weezen,
En met een kus uw smart geneezen,
Als gy uw helden weder vindt.

AMSTERDAM IN ROUW

O M H E T V E R L I E S

DER HELEDELE GROOTACHTBAARE HEEREN.

MR. NICOLAAS SAUTYN,

MR. MATTHAEUS LESTEVENON,

Heere van Berkenrode,

MR. LIEVE GEELVINK,

Heere van Castricum, Mynden en de Loosdregten.

MR. DANIEL HOOFT,

JAN ELIAS HUYDECOPER,

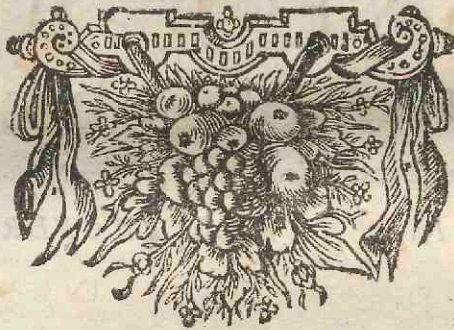
*Heere van Maarseeven, Neerdyk, &c.**ALLE BINNENEEN JAAR OVERLEDEN.*

Indien ge, o Amsterdam! den Grieken volgde in rouw.
 Zoudt gy den torentrens van 't Kapitoel doen scheeren,
 Om 't smertelyk verlies van vier grootachtb're Heeren,
 Uw Solons, ryp van raad, Fabriciën in trouw.

Dus sprak myn zangheldin, met uwen druk bewogen,
 Wanneer gy GEELVINK, HOOFT, LESTEVENON, SAUTYN,
 Uw Burgervaders, die door deugd vereeuwigd zyn,
 Eer 't Jaar zyn' omring floot, zaagt rukken uit uw oogen.

Nog mikt de dood op 't hart van uwen wyzen Raad;
 Daar vliegt zyn pyl! ik beef! o hemel! wien zal 't gelden?
 Helaas! zy treft het hart van èèn der trouwste helden,
 Uw Nestor, MAARSEVEEN, de zuil van kerk en staat.

Zoud gy beklemt van hart in wanhoop rouw betoonen?
 o Neen; men onderwerp zich 't Goddelyk beleid.
 Kus, kus de roede van de Hemelmajesteit!
 Hun deugd leeft, tot uw heil, in 't hart der ed'le zoonen.

G E D I C H T E N

387

M E C E N A S.

L Y K Z A N G

T E R G E D A C H T E N I S

Van den Weledelen Grootachtbaaren Heere,

MR. CORNELIS ASCANIUS

V A N S Y P E S T E Y N :

*Raad en Regeerend Burgemeester der Stadt Haerlem, Bailijuw,
Houtvester, en Stadhouder van de Leenen van Brederode,
&c. &c. &c.*

Ontstapen den XXVI van Sprokkelmaand, MDCCXLIV.

Vloeijs u het edel bloed van uw' doorluchte vaderen,
 ô Batavier, door de aderen?
Voelt gy in 't hart een zucht voor 't lieve Vaderland?
 Een yvervuur, dat brandt,
Om voor den Godsdienst en de Vryheid goed leven,
 Op 's hemels eisch te geeven?
Dan acht, dan roemt gy ook de leden van den Raad.
 In Hollands vryen Staat:
Die Burgervaders, die beschermers uwer muuren,
 Die wyze Palinuuren,

D d d 2

Ge-

Getrouwe Fabiën en Aristyden zyn.
 Ach! welk een felle pyn
 Doorsnydt u 't edel hart, als zy dit sterfelyk leven
 Voor 't eeuwig overgeeven!
 Helaas! een slag zo fel valt heden u te beurt.
 De Kenn'mer hoofdstad treurt,
 Om haaren Focion, den vader der gemeente.
 Zy zucht op 't koud gebeente.
 Zy schreijt den Hemel aan, en roept, beroerd van geest:
 „ Mccenas is geweest!
 De dood heeft onverwacht dien wyzen mond gesloten!
 ô Glorie myner Grooten!
 ô Liefde van het volk! ô raadsheer kloek van brein!
 Grootachtb're SYPESTEYN!
 Hoe moet die zwaare slag myn Burgervad'ren treffen,
 Die zyne deugd verheffen,
 En wysheid, nodig in den hachelyken stand
 Van 't dierbaar Vaderland.
 Godt, onzer Vad'ren Godt, die hem heeft weggenomen,
 Bestiert het lot der vroomen,
 Zyn Hemelwysheid blyve onsterfelyk in den Raad,
 Tot heil van Kerk en Staat.
 Ach moet myn Melpomeen met rouwgewaad omhangen,
 In droeeye Lykgezangen,
 Uw roem verheffen, myn Mccenas! op uw graf!
 o Rampspoed al te straf!
 Hy zal niet meer ten nut, uit 's lands historie, melden,
 Den roem van Neerlands helden,

De Penningwysheid schreit, en roept beroerd van geest:
 „ Mecenás is geweest.
 Het school dat ons de taal van Latium doet hooren,
 Stadthuis en Tempelkooren,
 Weêrgalmen zynen lof. Geleerdheid roept bevreesd:
 „ Mecenás is geweest!
 Een wolk van droefheid dekt de helm en dorre kruinen
 Van Bredenrodes duinen,
 Om d' eedlen Hoog Ballijuw. De jager zucht bedeeft:
 „ Mecenás is geweest!
 Hy zal op Schooterroog, in schaduw der elzen
 Zyn Lief niet meer omhelzen!
 't Vermaaklyk landhuis treurt, het Spaaren smelt in rouw,
 Als zyn weledle vrouw,
 Als zyn weledel krooft, de Dochteren en Zoonen,
 Die zyne deugd bekroonen:
 Dien hy, zo onverwacht, wierd van het hart gescheurd:
 „ 't Is billik dat gy treurt,
 „ En traanen stort op 't lyk van uw' doorluchten Vader;
 „ Wien treft dat sterflot nader
 „ Dan U, de spruiten van zyn onkreukte min?
 „ En U zyn Gemalin?
 Helaas! veranderen dus de blyde Bruilofts reijen,
 Heer SCHUYLENBURG, in schreijen?
 Myn Zangheldin verstormt; de droefheid dooft haar' geest.
 „ Mecenás is geweest!

Geweest! hy leeft om hoog. Zyn deugd blyft hier op aarde
In zegening en waarde:
De naam van SYPESTEYN, om wien myn zangnimf schreijt,
Verdient de onsterfelykheid.

J O K
E N
E R N S T.

1
O
K
E M
E
R
N
S
T

A A N D E D I C H T K U N D I G E
 L I E F H E B B E R S.
 V A N H E U S C H E N
 B O E R T, P U N T
 E N
 S N E L D I C H T.

Ik Heb Huigens toegestemd in myne jonge jaaren
 Dat woorden zonder zout en lachen zusters waren:
 Maar de ondervinding leert dat lasse boertery
 Een dwaaze dochters is van dartle zotterny;
 Wie dan met vuilen klap en zonder zout van reden
 De dwaasheid van den mensch al lachend waant te ontleden

Is zelfs belachens waard en smoort in zynen drek.
Men meng' dan boert met ernst, en gesel' 't vuil gebrek.
Bedil ik u wat snaaks, gy kunt my ook bedillen,
Dan lachen wy gelyk met uwe en myne grillen.
Had Vondels geeft in spel van bloed en traanen smaak?
Ik leef in Blyspel: ei vergun my dat vermaak.
Schuur ik den moriaan? dien ziet men wyzer schuuren.
Op 's waerelds Schouwtooneel speelt elke gek zyn kuuren.

T A F E L S P E L,
 T E R B R U I L O F T E
 V A N D E N H E E R E
 P E T R U S S M I D S,
 E N J O N G K V R O U W E
 M A R G A R E T A E N G E L B R E G T.

V E R T O O N E R S.

APOLLO. DE NEGEN ZANGGODINNEN. DE NYD.
 DE WAAN. MERKUR.

I N L E I D I N G.

De Deken van het gild der Goden,
 Van ouds genaamd monsieur Jupyn,
 Heeft zyn familie op ontboden,
 Om dat hy eens wou vrolyk zyn.
 Vrouw Juno had een taart gebakken,
 Dewyl 't haar liefjes jaardag was,

E e e 2

Waar

Waar op het alles af quam zakken,
 Wat aan die maaltyd quam te pas.
 Men zag Madame Venus treden,
 Met God Cupido aan haar hand,
 Gevolgd van de opperbaas der smeden,
 Aan wien zy was door trouw verpand;
 En Mars, de Koning der Stadooten,
 Met Bachus, en Sileen, een vent
 Die op een beest zat met vier pooten,
 Van ooren als een Haas, omtrent.
 Alcides leidde Pallas binnen,
 Vorst Pluto, Juffrouw Prozerpyn,
 En God Apol de Zanggoddinnen,
 Die graag in zyn gezelschap zyn.
 Saturnus Oom begon te snaauwen,
 Waar God Merkuur met Ceres bleef,
 Terwyl de vorst der Kabeljaauwen,
 Nephtuin, op vogte wolken dreef:
 Maar eind'lyk zag men ze ook verschynen,
 Waar op men aan de tafel gong,
 En Neectar slurpte, 't puik der Wynen,
 Tot Bachus van mooi Aaltje zong.
 Merkuur juist van den drank wat vrolyk,
 Greep God Cupido by een vlerk,
 En sprak, al zyt gy nog zo olyk,
 Ik ben u echter veel te sterk.
 Gy zult dees kerker niet ontspringen,
 Ik meen die groote veugelkouw,

Voor gy MARGREET belooft te dwingen
 Tot wederliefde door de trouw.
 Cupido lei zyn handjes famen,
 En riep, och! och! Merkuurtje Neef!
 Gy hoort u waarlyk wat te schaamen,
 Wyl ik niet in gebreeken bleef.
 Ik bidje wil me tog geen zeer doen,
 Heb ik uw PETRUS wat misdaan,
 Ik zal 't myn leeven nou niet weer doen,
 En aanstonds by zyn GRIETJE gaan.
 Doch 'k zou 'er schier op durven zweeren
 Dat ik haar hart getroffen heb;
 Maar 'k wil 'er graag eens heen laveeren,
 Terwyl gy hier blyft aan de sep.
 Dat is onnodig sprak Dione,
 'k Heb MARGARETAAS hart geraakt,
 En SMIDS omhelst met vreugd zyn schoone.
 De huuwlyksknoop is al gemaakt.
 Apol zal met zyn Zanggodinnen,
 Tot lof van Bruidegom en Bruid,
 Terstond een Tafelspel beginnen,
 Zie daar, hy deelt al rollen uit.
 Vrouw Venus had dit pas gesproken
 Of al de wolken daar omtrent
 Begonnen door malkaâr te strooken,
 En reezen geestig overend.
 Men zag 'er schoone wolkpilaaren,
 Verçierd met blinkend sterregoud,

En Friezen die uitmuntend waaren,
 Met beeldwerk, heerlyk opgebouwd
 Doormengd met schoone bloemcieraaden.
 De berg Parnas stond in 't verschiet,
 Beplant met groene lauerbladen.

Roemt nu op tooneelen niet.

o Leidſche en Haagſche Schouwburgiſten!

Zwygt van uw ſchermen boven al,

Waar aan gy zo veel ſchats verquiſtten,

Om ergens in een paerdeſtal

Het Kermisvolk met kunst te ſtreelen.

En gy Vier Kroonen, wyd befaamd,

Byekorſs, en Noorſcheboſch toonelen,

Apols tooneel maakt u beſchaamd.

Mogt hier Graaf Latro zich vertonen,

Hy ſprong drie ellen van den grond,

Of liep uit grootsheid op zyn toonen,

Als hy zyn Prinçeſſin hier vond.

Maar laat ons nu niet meer verhaalen,

My dunkt de goden zyn vergaard.

Apollo wenkt zyn zangchooraalen,

En Momus ſpeelt voor muizebaart.

Zie daar, de kaerſen zyn geſnoten,

Het wolkgordyn word opgedaan,

Elk hou zyn ſnavel dicht geſloten,

En hoor het ſpel met aandacht aan.

E E R S T E T O O N E E L.

D E N Y D. D E W A A N.

D E N Y D.

Hoe klopt myn hart van spyt ! nu ik myn vyandinnen,
 De dochters van Apoll, den Jongeling zie beminnen,
 Den zoon van Ludolph, die vereeuwigd op Parnas,
 Zolang hy leefde een ftut van Neêrlands dichters was.
 'k Heb menigwerf vergeefs zyn grooten naam bestreden,
 En daar het my ontbrak aan fchyn van rype reden,
 Heb ik hem fel bestormd met lettervittery,
 Maar laas ! dat zet zyn werk te grooter luifter by.

D E W A A N.

Nu dunkt my is het tyd om wraak daar voor te zoeken,
 Men flaa na zyne dood de klaauwen in zyn' boeken.

D E N Y D.

Die worden op Parnas, gelyk een eeuwig werk,
 Van God Apoll bewaard in zyn gewyde kerk.

W A A N.

Ik heb een held bezield, een groote lettervlegel,
 Die zo veel pennen op zyn lyf draagt als een egel,
 En op Parnas zich vol en dol gezopen heeft;
 't Is best dat gy dien held uw nood te kennen geeft.

N Y D.

NYD.

Dien ik hem in 't Latyn of in het Frans te spreken!
Maar 'k zie Apol, 't is tyd dees reden af te breeken.

T W E E D E T O O N E E L.

APOLLO. DE NEGEN MUZEN.

APPOLLO.

Doorluchte dochters, heft nu aan,
Om 't lieve paar met lof te kroonen,
Wy zullen naar den tempel gaan,
Om 't heilig offer by te woonen,
De liefde leid de jonge Bruid,
't Vernuft, myn *Ludolphs* braave spruit.

T E R P S I C H O R F.

Pigmalion had eens voorheên
Een beeld gemaakt van elpenbeen,
Dat niets ontbrak dan geest en leeven,
Hy zag 't, en riep verwonderd uit,
ô Goden! 'k zoek geen and're Bruid
Zo gy dit mondje spraak wilt geeven!

Po-

P O L I M N I A.

Hy zag terftond zyn wensch voldaan.
 De fchoone fprak hem vrolyk aan:
 Myn wederhelft, omhels myn leden!
 Die deugd en kunft en wysheid mint,
 Waar door hy 't hart der Goden wint,
 Verkrygt zyn wensch op zyn gebeden.

E U T E R P E.

Zo zag heer Smids het lieve beeld,
 Door *Engelbrent met lof geteeld.
 Hy ftond verftomd, als zonder leeven,
 En riep daar na verwonderd uit,
 Ô Hemel! mogt ik haar als Bruid,
 Myn hart met duizend kusjes geeven!

E R A T O.

Kupido ftond 'er op een kas,
 Of hy een pleifterbeeldje was,
 Van Engelbregt met kunft gegoten,
 En heeft MARG'REET die fchoone maagd,
 Op 't onverwagft, en ongevraagd,
 Een minnepyl in 't hart gefchoten.

III. DEEL.

F i f

MEL-

* *Beeldhouwer en Pleiftergieter, te Amsterdam Vader van de Bruid.*

T H A L E I J E.

Schoon P E T R U S als Pigmalion
 Geen kunstig beeldje beiten kon,
 Hy zal nochtans zyn wensch genieten.
 En mogelyk in d'aanstaanden nacht,
 Wyl hy de vorm heeft in zyn macht,
 Een Jong Poëetje leeren gieten.

M E L P O M E E N.

Gy mint de vreugd, ik deftigheid,
 Die elk op 't pad der wysheid leidt.
 De treurtoon klinkt my best in de ooren.
 Gy volgt den geest van Cinthia,
 Of Nazoos geestryk dichtwerk na;
 Maar Konradyn kan my bekooren.

K L I O.

Triumf! myn zusters treurt nu niet;
 Dewyl de min den rouw verbied.
 Triumf! Triumf! plukt dichtlaurieren,
 Verdient in 't strydperk van de min.
 Men leid het paar ten tempel in,
 Om 't feest in 's hemels gunst te vieren.

De

U R A N I A.

De liefde, en onbesproken deugd,
 Bereiden 't paar een minnevreugd
 Die pen, penceel noch tong kan maalen.
 De deugd die hen ten hemel heft,
 De liefde die hunn' harten treft,
 Doen hen door de Eendracht zegepraalen.

K A L I O P E.

De nyd, die de eedle deugd belaagt;
 En steeds haar eigen vleesch doorknaagt,
 Vermag niets op deeze Echtgenote n.
 De milde hemel heeft MARG'REET
 En SMIDS, ontheft van allen leed,
 Met zynen zegen overgoten.

A P O L L O.

Hou op beminde Zanggodinnen!
 My dunkt 'k hoor onraad! tred naar binnen.
 Neen blyf, ik zie 't is God Merkuur.

DERDE TOONEEL.

MERKUR APOLLO. DE NYD.

DE NEGEN MUZEN.

MERKUR.

Stuit voor een poos uw Zegezangen.
En zie wat vogel 'k heb gevangen,
Op uwen hoogen tempelmuur.

APOLLO.

Spreek op ontaarde vyandinne,
Van deugd, en wysheid, kunst en minne,
Waarom beklint gy ons Parnas!
Zyt gy beluft om brand te stichten
In myn gewyde koorgedichten,
Op dat hier alles raake in de asch?

DE NYD.

Genade Apollo, en geen recht!
Dat ik uw kunstenaars bevecht
Hebt gy myn noodlot toe te schryven.
Spuuw ik myn zwadder en fenijn,
'k Voel zelf daar door de grootste pyn.
Beulin myn zelfs! 'k kan niets bedryven!

MER-

M E R K U U R

Ik zal met uw verlof, Apol ,
 Dit monfter kluiſt'ren in een hol.
 'k Denk noch een ondiër op te ſpooren,
 Dat vry veel op zyn horens heeft,
 Door waan en laſter groeijt en leeft.
 Bekend aan zyne Midas ooren.

A P O L L O.

'k Beveel aan u, en Ceres 't paar,
 Dat heden ſtaat voor 't Echtaltaar.
 Gaa, zegen hen in Amſtels muuren,
 Zo bloeij de handel van myn SMIDS.
 Nooit tref de nyd hem met haar flits.
 Zyn naam en ſtam moet eeuwig duuren.

F f f 3

TER.

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

B E R N A R D S C H E R M E R

E N M E J U F F R O U W

J O H A N N A C A T H A R I N A

D E L C O U R T

Wy zullen op dit vrolyk uur
 De krachten van de Liefde zingen,
 Die door haar schichten, toorts en vuur,
 De grootste Helden weet te dwingen;
 Die Mars noch Herkules ontziet,
 En lacht om hun geweer of wapen;
 Die Spiets en Sabel breekt als riet,
 En kogels acht als vooze raapen.
 Voor wien geen S C H E R M E R kon bestaan
 In 't worstelperk van 't oude Romén,
 Die Cezar zelf zyn Lauwerblaân
 Heeft van een gladden kruin genomen,
 En aan de schoone Nylvorstin
 Kleopatra ten roof gegeven,

Als

Als hy gevangen door de Min
Zyn welluft had den toom gegeeven.

ô Liefde die aldus uw kracht
Betoont in alle Waerelds deelen,
Kon myn Thalye een blanke fchacht
Uit God Kupidoos wieken fteelen,
Dan zou zy fchryven naden eifch,
Hoe gy een SCHERMER houdt gevangen,
In uw betov'rend Minpaleis,
Alwaar hy blyft in de armen hangen,
Van zyn beminde Zielsvrindin;
Een nimf zo fchoon en welgefchapen,
Dat hy verwonnen door de min,
Haar offert zyn geweer en wapen.

Koomt Nimfen, dochters van den Ryn,
Vlegt Bloemfestoen en Bruiloftskranffen;
Het zal dees dag een COURDAG zyn.
De Minnewichtjes zullen danffen,
Rondom 't gezegend Bruiloftsbed,
Tot dat de blyde nacht zal komen,
Daar zonder harnas en helmet
Een zoeten ftryd word ondernomen;
Daar SCHERMER als een dapper held,
Gehuld met friffche Mirtebladen,
Zich in de bres der Liefde ftelt,
En loon wacht voor zyn heldendaaden.

Gy zult DELCOURT, uw tweede Ziel,
ô SCHERMER een beschermer ftrekken.

En

En haar, wiens schoonheid u beviel,
 Door 't Schild der zuivre liefde dekken:
 Een Liefde die op deugd gegrond,
 U beide kan gelukkig maaken
 In uw gezegend Echtverbond,
 Zo lang gy blyft in liefde blaaken.
 Dan houdt de Naam van SCHERMER stand,
 En blinkt met eenen nieuwen luister,
 Een naam vermaard in 't Vaderland,
 Die nooit verdwynen zal in 't duister,
 Zo lang de lof der poëzy,
 Zal rollen van der dichteren tongen,
 Of herders liefdekozery,
 En heldendicht word opgezongen,
 Uit dien vermaarden geest gevloeijdt,
 Uws broeders, die ten roem van 't Spaaren,
 Gelyk een bloem is uitgebloeijdt,
 In d' opgang van zyn leevens jaaren.

Mocht * LUCAS (die in 't hemels licht
 Geen oogen slaat, op stervelingen:
 Maar zich vermaakt in hemels dicht,)
 Hier zynen zwaanenzang herzingen!
 Hoe klonk dan 't zegenryk geluid,
 Ô BERNARD in uw Bruiloftzaalen,
 Dan lokte hy de Nimfen uit,
 En fchiep een choor van nachtegaalen,

Als

* Lucas Schermer, broeder van den Bruidegom.

Als eertyds aan den Spaarenstroom,
Toen 't windtje door zyn haeren speelde,
En hy voor beeken, veld en boom,
Het oor der waternimfen streefde;
Dan zong hy mooglyk deezen toon:

 ô Liefde daal van 's Hemels boogen!
En vlecht uw roozen tot een kroon.
Uw Duifjes zyn vooruit gevlogen.
De blyde Hymen staat gereed!
Myn Broeder heeft den stryd gewonnen.
Hy triumfeert in 't Bruiloftskleed;
Zyn Min in 's Hemels naam begonnen,
Strek' tot een zegen onzer stam.

Nu gaat de Bruilofts Tempel open.
Twee harten blaaken in één vlam,
En doen ons 't heil der liefde hoopen.
Nu druipt van 's Hemels dischbanket
De zuivre Nektar in uw schaalen,
Waar by geen zoetheid van Hymet,
Noch Chioos druivenfap kan haalen.
Dees beker schuimt van helder nat,
Dien my Menalkas heeft geschonken,
Als ik aan Sparens oever zat,
Waar uit Apol zelf heeft gedronken,
Toen hy Admetus offen dreef,
En weiddé langs de Arkader beeken;
Die by den vroomsten herder bleef,
Toen hy van 't aardryk was geweken:

Wy fchenken ze uwen Bruiloftsdifch,
Myn BERNARD met uw Difchgenooten!
Bloey met uw LIEF gezond en frifch,
Van 's Hemels zegen overgoten.
Queek door de deugd het Stamhuis aan,
Strek uw JOHANNAAS KROOST een hoeder,
Zo treed gy bcide op roozeblaân,
Zo werde uw Schoone eens blyde moeder.
Vlieg op de vleuglen van de Min
By ons, hier na, ten Hemel in.

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

W I L L E M V A N D O O R N ,

E N J O N C K V R O U W

A L E T T A B O E L.

Liefjes, die nu als twee Eng'len
Ziel met ziel inéén zult meng'len,
In het Huuwlyks Paradys,
Op onze overoudren wys:
'k Moet aan u dit vaers vereeren,
Niet om u uw plicht te leeren
In den huwelyken staat,
Want dan wierd ik wis versmaad.
Maar dewyl her om plezier is,
En het heden de manier is,
Oordeel ik het van myn plicht,
Dat ik kom met dit gedicht.
Om dan tot de zaak te komen,
Zal ik een der snaakste droomen,
Die ik immer heb gehad,
U verhaalen in dit blad.

'k Droomde dan, nog kortſ geledē,
 Dat 'k de Brouwers gragt betreedde,
 En quam dicht by 't Bruidjes deur,
 Daar men riep: blyf ſtaan Sinjeur!
 'k Zag 'er meer als duizend luiden.
 'k Dagt wat of dit mag beduiden?
 En ik vroeg het aan een man:
 Maar de bloed wift nergens van.
 'k Volkje ſchreeuwde. Ik ſtond verwonderd.
 'k Docht daar word een huis geplonderd,
 'k Vroeg het aanſtonds aan een wyf
 Wat zy docht van dit bedryf.
 'k Denk voor 't naaſte (ſprak weer deezen)
 Dat hier zal een Boelhuis weezen,
 Naar ik gifren heb gehoord;
 En daar mee ging beſje voort.
 'k Docht, eer ik in huis wou loopen,
 'k Moet eens zien wat zy verkoopen:
 Maar wat ſtond ik daar verzet!
 'k Zag geen ſtoelen, bank, of bed;
 'k Zag geen potten en geen pannen,
 Tafels, glazen, kroes, noch kannen,
 Rooſter, aſſchop, wieg, noch tang,
 Schilderyen, breed of lang,
 Zo van Landſchap als Hiſtorie,
 Of Portretten per memorie,
 Opgezierd voor alle daag
 Met een ouwe Spaanſſe kraag.

'k Zag 'er ook geen Porcelynen,
By de stellen of dozynen,
En ik dagt, wel ben ik mal,
'k Zie hier immers nietmendal!
Met zo komt een kleine jongen
Door 't kanalje heen gedrongen,
Die na 't scheen in huis moest gaan;
Deeze sprak ik aanstonds aan.
Mantje, zeide ik, wil my zeggen
Hoe dat hier de zaaken leggen.
Hoe ze leggen? zei de gait;
Wel Sinjeur, hier is een Bruid,
En ik ben een Suikerbakker,
Daarom kom ik met myn makker
Hier verzoeken om de gunst:
Want 'k versta my op de kunst.
'k Zei, wat mogt dat wyf dan lellen.
En van 't Boelhuis my vertellen,
't Wyf (sprak hy) heeft geen abuis,
Want hier is een BOEL in huis.
't Is een BOEL die wonder net is,
Niet te mager noch te vet is,
En van alles wel voorzien,
Daar men schatten voor mag biën;
Maar men zal ze niet verkoopen,
Zo dat gy niet hebt te hoopen
Op Kortazie, zoete vaar,
Al ben jy een Makelaar.

't Is een BOEL die elk moet roemen,
 Hy mag zich gelukkig noemen,
 Die het heeft zo ver gebrocht,
 Dat zy is aan hem verknocht.
 'k Sprak, wel Jonge, hoe kan 't weezen!
 Zo je liegt zo moogje vreezen!
 Zeg wie meen je met die BOEL?
 'k Hoor gy merkt waar op ik doel,
 Sprak de bengel, 'k zal 't dan zeggen,
 Wyl ik 't aan u uit moet leggen,
 En daar meê is 't vraagen uit:
 Deeze Juffer is de Bruid.
 't Is ALETTA, die haar zinnen
 Buigt om Heer VAN DOORN te minnen,
 Die door zyn standvastte deugd,
 Plukt de roozen van haar jeugd.
 't Volkje dat gy ziet vergâaren
 Wil de schoone Bruid zien paaren,
 Hebt gy lust zo volg my na,
 Wyl ik vast de deur in gaa.
 Naauwlyks eindigde de Jongen,
 Of 'k ben schielyk opgesprongen
 Door een wonderlyk gedruis,
 Dat ik hoorde door myn huis.
 Ider riep, dat ik 't kon hooren:
 WILLEM kust zyn uitverkooren,
 Zyne BOEL als hartvrindin,
 Door een onbesprooken min.

Zyn standvastte liefde en zeden,
Vinden geen meer tegenheden,
Ieder roept nu overluid,
Kroont den Bruidegom en Bruid.
Lieve Bruid, door zulke droomen
Zou men aan de waarheid koomen;
Bloos niet, schoone maagdebloem;
Leef u stamboek steeds ten roem,
Maak te nacht door uwe droomen
Dat 'er jonge droomers koomen,
Daar ge u me vermaaken meugt,
In den bloeij van uwe jeugd.
Leef te saam door 's Hemels zegen
Tot elkanders heil geneegen,
Bloeij tot nut voor uw geslacht.
En ik wensch u goeden nacht.

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

J A N W I T T I G,

E N M E J U F F R O U W

G E E R T R U I D N E D E R.

't **L**ust my van de Min te kweelen,
 Die twee harten t'zamen bindt
 In Vrouw Pafos Lustprieelen,
 Spyt de Sneeuw en Vorst en Wind,
 Die de koude Januarie,
 Met zyn witgevlokten baard,
 Doorgaans schenkt tot een duwarie
 Die in zyn regeertyd paart.
 Luistert twee vereende zielen!
 Die in 't bloeijen uwer jeugd
 Zult voor Pafos nederknielen,
 Tot der Vrienden lust en vreugd,
 'k Zal een droom aan u verhaalen:
 Want ik droom zomtyds al raar.
 't Dagt my dat ik raakte aan 't dwaalen,
 Van den eenen Vriend nâ d' aâr,

En

En quam by geval spanseeren
 Op den Haarlemmerdyk,
 Daar ik burgers, boeren, heeren,
 Grooten, kleinen, arm en ryk,
 Zag byéén staan in het honderd.
 Word het* Heeren-logiment
 Dogt ik van Jan Rap geplonderd?
 Dan kom ik 'er niet omtrent!
 'k Zei dat zou voorwaar niet lyken,
 Ligt dat hier de Prins logeert,
 Dien het volk nou juist wil kyken,
 't Welk altyd wat nieuws begeert.
 'k Vroeg daar op aan een der luiden:
 Heer, Monsieur, Sinjeur, of Vriend,
 Wat heeft dit hier te beduiden?
 Zeg waar al dit volk toe diend,
 Dat ik hier zie t' saamen rotten?
 Maar die knevel schein een geeft
 Die met my wat zocht te spotten,
 'k Loof 't is een Poëet geweest.
 Hier is (sprak hy) hy angekoomen
 De allergrootste Koningin,
 Daar men ooit van heeft vernomen,
 Die neemt hier de kamers in;
 Ze is uit Pafos naar dees landen
 Met haar Zwaanekoets gereên,
 Om twee harten en twee handen
 Fluks te streng'len inéén.

III. DEEL.

H h h

Wel

* De Woonplaats van de Bruid.

Wel myn Vriend wat moogt gy praaten,
 Riep ik vol verwond'ring uit!
 Zal zich GEERTRUID hand'len laten,
 Is de fiere maagd de Bruid!
 Ik terstond door 't Volk gedrongen
 En gekomen in het huis,
 Zag 'er honderd vreugde sprongen,
 Met een minnelyk gedruis.
 'k Zag het Paar van ijder eeren,
 Ijder wenschte 't veel geluk,
 Ijder quam hun trouw waardeeren,
 In het kort het was 'er druk.
 'k Dacht 'k moet ook myn plicht betrachten,
 Want de Bruigom is myn Vriend,
 Die ik om zyn' deugd moet achten,
 En elks achting wel verdiend.
 'k Zal hem dan myn wensch doen weeten
 In dit boertig Huuwlyksdicht,
 Want dan heb ik my gequeeten
 Zo 't behoorde van myn Pligt.
 Laat vry de ouden zich vewarmen
 Op een stoof of by den haard,
 WITTRIG neemt een Bruid in de armen,
 Die hem beter warmte baart:
 Want twee Maagdelyke bouten,
 ('k Maak my sterk dat ik niet jok)
 Warmen meer dan twee vaam houten,
 Zelf van *Steven van der Klok*,

Nu zult gy in 't kort ook weeten,
Dat de min bestaat in Vuur,
Volgens 't zeggen der Poëeten,
En dat de eedele Natuur,
Van het Vrouwelyk geslacht is,
Waarom ook dat geestig goed
Zo vol schoonheid en vol kracht is,
Dat de man het minnen moet.
Of men koopt, en of men makelt,
Of men 't land regeert, of preekt,
Of men rymt en of men kakelt,
Ijder zoekt dat hem ontbreekt.
Princen, Heeren, Burgers, Paapen,
Hoe geleerd, hoe grof en fyn,
Zoeken niet alleen te slaapen:
Maar al eens gekust te zyn.
Bruigom, die zo zoet kost kaak'len
Van de liefde met uw Bruid,
Gy moogt roepen: schrik van Maak'len!
Nu gy zoo'n Partytje sluit.
Wakker dan, en toont kourazie!
't Mak'laars Stokje voor den dag!
Zo gy graag een goe kortasie
Binnen neegen maanden zag.
NEDER zal met zoete lonken,
Zich verneed'ren in deez' tyd,
En uw minnevuur doen vonken
Nu gy t'zaam verbonden zyt.

Speelnoots gaat de Bruid geleiden,
 Daar de Liefde haar verwacht;
 Wensch de Bruid en Bruigom beiden
 Een bekoorelyken nacht.
 Wensch hunn' Moeders en hunn' Vrinden,
 Alle heil en zegening,
 Door deez' zuivre min te vinden,
 Die een sterfeling ooit ontving;
 't Welk bestaat in 't goed genoegen,
 Dat verkreegen wordt door deugd.
 'k Zal myn wensch by de uwe voegen,
 Lieve Speelnoots, zoete jeugd!
 Dat de Hemel 't Paar wil geeven
 Een gezegend vrolyk leeven.

Vereend
te Amsterdam den 3 van.
Louwmaand. 1723.

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

J A C O B V A N V A R E L E N ,

E N J O N G V R O U W

G E E R T R U Y D A D E B E E R ,

Liefjes, die vereend van zinnen
't Heilig huw'lyk zult beginnen,
In dees lang gewenschten nacht,
Na de groetenis en zegen,
Dien gy hebt van elk verkregen,
Wordt dien ook van my verwacht.

Doch ik zal u 't hoofd niet breeken,
Met uw plicht u voor te preeken,
Dien gy zelf van buiten weet,
En van ouwerwetsche dingen
Veel te maalen en te zingen,
Past geen hedendaags poeët.

'k Zal uw ooren niet bedriegen,
 Met uw lieflyk voor te liegen,
 Hoe ik met myn herdersfluit
 Haerlems Herderinne reijen
 Vrolyk aan den dans kon leijen;
 Wyl die leugen aanstonds stuit.

'k Zal de Bruid geen Kloris heeten,
 Op den trant der veldpoëeten,
 Noch vertellen hoe ze in 't woud
 Haare Schaapjes pleeg te leiden;
 Want men laat geen vee meer weiden,
 Dat ik weet, hier in den Hout.

Vrage, Wat zult gy dan dichten?
 Antwoord, Dat wat meer zal stichten:
 Vrage, zal het waarheid zyn?
 Antwoord, 't Zal 'er wat na zweemen:
 Doch ik meen niet lang te teemen;
 Want dat past geen Rethrozyn.

Luister dan na dees historie,
 En houd die in uw memorie;
 Want ik heb ze zelf gedroomd:
 En van poëtique droomen,
 Plag wel eer wat goeds te koomen:
 Dichters droomen onbeschroomd.

Cipris, moeder van de liefde,
Die 't Heelal het hart doorgriefde,
Zag ik met haar zoontje, vlug
Op haar zwaanekoets in 't Spaaren,
Met haar minnewichtjes vaaren,
Door de graauwe steenebrug;

Want zy wou Minerva spreekken,
Die den Hemel was ontweekken,
Wyl ze hier een troon van goud,
Zilverwerk en zydelaaken,
Door haar eedle kunst wou maaken,
Schooner dan ooit was gebouwd;

Troon die in deez ryke muuren,
Tyd en eeuwen zou verduuren,
Tot een zegen van de Stad,
Die door kunstig fabriçeerren,
Steekt de waereld in de kleëren,
Voor een overryken schat.

Moeder riep vrou Venus wichtje,
Let eens op dit scherpe schichtje,
Want ik heb iets fraaijs in d' zin:
Eer wy Vrouw Minerf bezoeken,
Moet ik 't Juffertje verkloeken,
Dat gins staat, door kracht der min:

Met

Met liet hy het pyltje vlieden:
 Maar hy zag zigzelf bedriegen
 Door de koelheid van de maagd,
 Die zyn minnepyl niet voelde,
 Of op geene liefde doelde,
 In het weigren onverfaagt.

'k Zal u daar wel voor betaalen,
 En in 't kort revengie haalen,
 Riep hy voor dit groot affront:
 'k Zal 't BEERINNETJE wel vinden,
 En met duizend knopen binden
 Aan het touw van 't Echtverbond.

Fluks ziet hy Minerf verschynen,
 Met haar schietspoel en babynen,
 Die 't gezelschap welkom heet,
 En om Neefje te tracteeren,
 Heete koeken schaft met peeren,
 Wyl hy zelden kluijjes eet.

Meutje riep hy onder 't schransen,
 'k Zou wel haast myn vel uit dansen,
 Zo gramsteurig ben ik tans:
 Wil je my uw piek eens leenen
 Met jou helm, dan zou ik meenen
 Heb ik te avond beter kans.

'k Zal eens aan heer J A C O B vraagen
Of hy met my wil gaan jaagen.

Ik moet op de B E E R E jacht;
'k Meen 't B E E R I N N E T J E te vangen,
En den jongeling te langan,
't Schoone goude *Beerewacht*.

Ja sprak de eedle kunstgodinne,
'k Weet hy smelt door 't vuur der minne,
En hy is dien buit wel waard.
Kolchis mag het vlies bewaaren,
't Goud *Beerinnevlies* aan 't Spaaren,
Word voor zyne deugd gespaard.

Veele Jazons zou men vinden,
Die 't niet durven onderwinden;
Niets verwint hier dan de deugd,
Diensten en standvastig sryden,
Die als goud de toetssteen lyden,
Welkers glans het hart verheugd.

Hier op ging hy aanstonts vraagen,
Of heer J A C O B meê wou jaagen
In het Kenn'nerlands gewest:
'k Zal ô bloem der jongelingen,
Sprak hy, vol van moed bespringen
't Kostlyk gulde *Beerennest*.

Liefde maakt de vryer stouter,
 En hy volgde de kabouter,
 Die voor 't *Beerenest* ging staan,
 En zo hart begon te schellen,
 Of hy 't wou aan stukken bellen,
 Zonder weg te willen gaan.

Met ging daar een venster open,
 Daar hy voort is ingekroopen,
 En hy riep, hier ben ik nou!
 Wil u fluks gevangen geeven
 In dit zyde net, geweeven
 Op Minervaas weefgetouw.

Aanstonds raakte de BEERINNE
 In het net der zuivre minne,
 Die tot nog was vry geweest:
 Zy begint haar lief te likken,
 En met twee verliefde blikken
 Toont zy haar vernoegden geeft.

Wakkre JACOB kust zyn TRUITJE,
 Als zyn fchat, zyn hart, zyn *Pruidje*,
 En zy toont door 't minnezoet,
 Dat zy by geen wreede Beeren
 Plagt in Ysland te verkeeren,
 Noch in Groenland is gevoed.

Dat zy aan het zilver Spaaren,
Met zyn zuivre deugd zal paaren,
Haare zilverblanke deugd,
En met hem gelyk in zeden
't Spoor der liefde zal betreeden,
Welk der oudren hart verheugd.

Vrouw Minerva hoort den zegen,
Die de liefde heeft verkregen,
Als zy 't bruiloftshuis genaakt;
Zy beloofd de jong getrouwden
Door haar weefkonst te onderhouden,
Die 'er veel gelukkig maakt.

Ik begon in deeze zaaken
Schielyk uit den droom te ontwaaken,
Die 'k niet uit te leggen denk;
Wyl zy als de zon zo klaar is,
En ook zonder twyffel waar is;
Dies ik 't paar myn heilwensch schenk.

Leef gelukkige gepaarde!
Weef uw levenswebbe op aarde
Met de Schietspoel van de trouw:
Dat de goude draad van 't leeven
Uitgerekt worde onder 't weeven,
Zonder knoopen van berouw.

Dat uw Vader en uw Moeder
 Dees tot voedster, die tot hoeder,
 Lang verstreken van uw jeugd;
 En de Spruiten uit VAN VARELEN,
 Eerlang zyn als schoone parelen,
 In het goud van hunne deugd.

Vereend
in Haerlem den 27sten
van Sprokkel-maand 1724.

G E D I C H T E N .

429

N A A G E R E C H T
O P G E D I S C H T
T E R B R U I L O F T

V A N D E N H E E R E

A B R A H A M D E H A A N ,

E N J O N G K V R O U W E

K A T H A R I N A V A N H O E K .

Vereend te Amsterdam den 21 Aug: 1725.

Liefjes, die nu als twee eng'len
Ziel met ziel inéén zult meng'len,
In het huuwlyks paradys,
Gy hebt flus verheven' dingen
Van Poëten hooren zingen,
Uw' volmaakte min ten prys;

Ik Zal 't een toontje laager neemen,
En ik denk niet lang te teemen:
Maar op 't spoor van Meester Fok,
Met een Naagerecht te komen,
't Welk bestaat in 't kluchtig droomen
Van een kostlyk hoender hok.

l i i 3

Moog:

Mooglyk hebt gy wel geleezen,
 Hoe Mercurius voor deezen
 Met een HAAN liep op zyn zy,
 En hoe hy dat diertje freelde;
 Wyl 't de wakkerheid verbeeldde,
 Van zyn geest, en koopvaardy.

'k Zag dien handelgod dan komen,
 (Dat 's te zeggen in myn droomen)
 Met zyn fraaije * Kantekleer.
 Hy ontmoet de koninginne
 Juno, 's hemels Echtgodinne,
 Die hem groet, met gunst en eer.

Welkom, zegt ze, roem der goden!
 Hier 's uw stem en hulp van noden.
 Treedt met my dees' bloemtuin in.
 'k Heb een hoenderhok doen bouwen.
 Heeft uw HAAN nu lust te trouwen,
 'k Heb ligt hennen naar zyn zin.

Hier zyn spikkels, bruinen, blonden,
 My voor raareteit gezonden.
 'k Heb 'er een die zonder fout,
 (Hoor my vry met aandacht spreken)
 Zeven eyers alle weeken
 Leggen zal, van klinkklaar goud.

* Kantekleer word de Haan onder de vogelen genaamd. En
 Reintje de Vos. Zie de historie van

En ze is uit een tuk van hennen,
Die wy voor zo deugdzaam kennen,
Als men ooit aan d' Amftel vindt.
Ze is heel netjes, fchoon en aardig,
En om haare deugden waardig
Van uw beften HAAN bemint.

God Merkuur riep: feldreweeken!
Zulk een hen is waard bekeeken.
Zit ze daar niet in dien HOEK?
Ja, fprak Juno, 'k zal ze u geeven:
Maar uw HAAN moet met haar leeven,
Deftig, wakker, vroom en kloek.

'k Heb hier (riep de koopgod weder)
Eenen HAAN zo trouw en teder
In de liefde, en onvermoeijd,
Dat ik u zou durven zweeren,
Dat 'er geen van fchooner veeren
Ooit aan 't Y is uitgebroeijd.

'k Heb deez' wakk'ren HAEN gezonden:
Naar het handelryke Londen,
Daar men fchoone hennen vindt:
Doch hem quam 'er geen te vooren
Dien in 't minft hem kon bekooren;
Wyl hy fraaijer HOEK bemint.

Maar

Maar ik hoor wel aan zyn kraaijen
 Dat hy hier zich in wil draaijen,
 En voorwaar hy heeft gelyk.
 Lustig dan myn braave veugel,
 Ik geef u den ruimen teugel,
 Maak dat uwen yver blyk'!

Dien getrouw, voor al uw leeven,
 't Hennetje in uw machtgegeeven,
 Van de Huwelyks godin,
 Wilt voor haaren welstant waaken,
 Dan zult gy de vruchten smaaken
 Van een onbevleete min.

'k Hoef u tans niet aan te maanen,
 Om in 't kort wat jonge HAANEN
 Aan te queeken in uw hok,
 'k Zal myn yver lieft betoomen:
 Want de nacht begint te koomen,
 En gy moet nu haast op stok,

Lieve en welvereende menschen,
 Dien wy's hemels zegen wenschen,
 Wakk're Bruidegom, schoone Bruid!
 'k Denk dees droom niet uit te leggen!
 Want ik weet niet meer te zeggen,
 Dan: hy legt zich zelve uit.

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

NICOLAUS VAN TETTRODE, M: D.

E N M E J U F F R O U W

ANNA BALBINA VAN EEKHOUT,

De Liefde die het al bezielt,
Wat adem is gegeven,
Voor wien het alles nederknielt,
Quam op de wolken zweeven,
Zy floeg haar oog op 't bloemryk dal,
Daar 't hoofd der Kenn'mer steden
Haar groette met een bly geschal,
En uit haar koets zag treden.
Wees welkom, riep de fiere jeugd,
Wees welkom o godinne!
Ontfonkster van de zoete vreugd!
Bezielster onzer minne!
Wy hebben u met smart verwacht,
Aan d' oever van het Spaeren,
Alwaar een fiere schoonheid tracht
Haar vrydom te bewaaren.

De minnaar munt in deugden uit,
 Dat tuig 't Bataaffch Atheenen,
 Daar hy de kracht van'theilzaam kruid
 Tot artfeny (voorheenen
 Geleerd uit zyn heer vaders mond,))
 Met wakkre profesfooren
 Heeft nagespoord tot in den grond,
 In 't midden der doctoren,
 En door zyn vlyt tot Arts gekroond,
 Met Esculaaps lauwrieren,
 Den kranken zyne hulp betoont,
 Naast Haerlems Podalieren.
 Maar ach! wat baat hem al zyn vlyt,
 En wysheid uit de boeken,
 Hy is zyn lieve vryheid quyt,
 Waar zal hy kruiden zoeken?
 Hy vind in Dioscorides
 Of Dodoneus blaëren
 Voor zyne quaal geen nutte les,
 Daar groeijt geen kruid aan 't Spaeren
 Dat zyn gequetste hart geneeft;
 Erbarm u dan godinne,
 Wy weeten dat gy kruiden leeft
 Bequaam voor brand der minne.
 Dat 's waar riep god Cupido uit,
 Wat baat het lamenteeren,
 Ik weet voor hem een liefde kruid
 Dat zal ik hem vereeren.

'k Vlieg na de ban van TETTERO
Knaphandig op een stroping,
Daar heeft Merkuur de hemelboo,
Een willige verkooping
Van opgewasfchen EEKENHOUT,
'k Zal daar een tak van brengen,
Die'toog met lust envreugd aanfchouwt
En haare blaadren mengen
Met zap van ongeveinsde min,
Om 't kookend bloed te koelen;
Neemt myn patient dat aanstonds in
Hy zal verandering voelen.
Want fap van EEKENHOUT is beft
Voor hem en zyne qualen,
Ik weet het is probatem est
En zal het aanstonds haalen.
Hier op heeft hy de lieve maagd
Uit EEKHOUTS ftam gefproten,
Met zyn gezwinde boog belaagd,
En in het hart gefchooten.
Zie daar vereer ik u een spruit
Fris groen en uitgeleezen,
Hier is heer TETTERO het kruid
Het welk u kan geneezen.
Waardeer (dus sprak de god der min)
Waardeer 't geen wy u fchenken.
Neem EEKHOUTS fap met kusjes in
Dan zal geen brand u krenken.

De jeugd van Haarlem roept vast uit
 o Nimphen van het Spaeren,
 Zet nu de Bruidegom en Bruid
 Den bloemkrans op de haeren!
 De liefde mengel ziel met ziel,
 En doet twee harten branden.
 Dat elk voor 't outer nederkniel
 Met saamgevlochte handen,
 Ten zegen van het trouwverbond,
 'Ten zegen hunner Maagen,
 Ten vreugd van die met hart en mond
 Hun Stammen achting draagen;
 Hun Stammen die in Haarlems wal
 In overouden jaaren
 Geroemd door deugden overal,
 Bemind en dierbaar waaren.
 De hemel geef dat TETTROOS stam
 Op 't EEKHOUT weelig bloeije,
 En door hun zuivre minnevlam
 Een bosch van EEKEN groeijen,
 Een bosch den hemel toegewyd,
 In welkers lieflyk lommer,
 Het deftig maagschap zich verblyd
 En vreugd schept zonder kommer,
 Tot dat de Hemel hen geleid
 Ter bruiloft in de onsterflykheid.

*Vreemd te Haarlem.
 den 10 Aug: 1734*

P U N T - S N E L

E N

KNIPDICHTEN.

KNIPPDICHTEN.

P U N T - S N E L

B E L O F T E

V A N E E N

P R E D I K E R.

Ik zal myn Text en Preek tans in drie deelen deelen,
 En de onderdeelen doen vervolgen zo 't behoort:
 Ik zal 't Hebreus en Grieks verklaren woord voor woord,
 Zo kort, zo bondig, dat het niemand zal verveelen.

De uitbreiding, welgepast, zal keurige ooren freelen,
 Zo net zo klaar ter zaak, dat zy het hart bekoort;
 Ik zal de gruuwlen van de zonden, soort voor soort
 Bestrafpen, en aldus de breuk van Sion heelen.

Ik zal voor Wysgeer op den Preëkstoel zelden speelen;
 'k Zal denken waar ik staa; opdat ik niet verdool.
 Gods woord past op den stoel: Natuurkunde in het school.

Ik zal in Kerk en Staat geen twist noch oproer teelen.
 „ Elk wagt met aandacht na 't vervolg van dat *ik zal*,
 „ Maar let men op den zin, dan zegt hy niemendal,

Op

MR. JAM'S EN MR. KRAFT.

TWEË PARLEMENTS HEEREN.

Gaat gy na Paulus kerk? vroeg Jam's aan meester Kraft:
 Neen, sprak zyn vriend, daar word na 't Parlement geblaft.
 Gaa dan maar mée zei Jam's, gy hebt nu niets te vreezen:
 Daar zal een Engel van Laodicea weezen.

O P E E N

H O F P R E D I K E R

BY EEN D U I T S C H P R I N S.

Een leeraar sprak op 't Bal een hoveling dus aan:
 Och! zag men in het hof den grooten Paulus staan,
 Die nimmer heeft gedanst; hy zou den dans verdoemen,
 En dit geen Christen spel: maar 't spel van Baäl noemen.
 Het antwoord was: Helaas zo hier de apostel stond,
 En u in 't midden van die ydelheden vond,
 Hy trok u uit het hof. Zyn ernst zou u verleeren,
 Hier daaglyks by den Difch myn Prins den mond te sineeren.

ERNSTIGE RAAD AAN EEN AL TE

D R I F T I G E P R E D I K E R.

Myn vriend gy zyt geleerd, en machtig in de schriften:
 Maar niet te machtig in 't beteuglen uwer driften:
 Leer, leer zachtmoedig zyn, denk dat hy niets bestraft,
 Die groote lamm'ren byt, en na de kleine blaft:
 Dat tergt het hart tot wraak, en wraak is immers zonden?
 Ei blyf een herder, laat het blaffen aan de honden.

O P

OP HET
VRUCHTELOOS PREDIKEN
TEGEN DE KERMISS

Gy wilt de kermis vreugd (myn Leeraar) doen vertrekken.
Ik prys uw yver: maar gy predikt tegen gekken.
Ach is de waereld niet een markt vol ydelheid,
„ Daar Demokriet om lacht, daar Herakliet om schreij?
Vermoeij u niet te veel met vruchteloos te spreeken.
De kermiszothheid danst, en laat de wysheid preeken.

ADVERTENTIE, in de Haagse Courant

13 April 1750.

Word geadverteerd aan alle Heeren en Liefhebbers, dat Hans Michel van Hannover is overgekomen, met een party Geleerde Goudvinken welke verscheiden Deuntjes fluiten, in 't geestelyk en weereldlyk. Hy is te bevragen op het Spuij in de gezonden Broeder.

Hans Michel Goudvink, van Hanover,
Profesfor in de vogelkunst,
Brengt zeer geleerde vinken over,
En vraagt een ijder om de gunst:
Zy doen hun stemmen lieflyk klinken,
Zy fluiten deuntjes, grof, en fyn,

Hy heeft veel geestelyke vinken,
 En vinken die ook waerelds zyn:
 Hy hoeft zo niet als andere Poepen,
 Met vogelkorven op zyn naars,
 Koop! Koop! kanariekoop! te roepen;
 Zyn kunst is al iets wonderbaars.
 Zo Her Hans Michel kon besluiten,
 Na Leiden met zyn school te gaan,
 Om daar een vink-Confert te fluiten,
 Men nam hem voor Hoogleeraar aan:
 My dunkt hy moest daar heenen springen,
 Daar worden de Professors ryk,
 Die jonge Spreeuwen leeren zingen
 In 't geestelyk en waereldlyk.

A A N E E N V A D E R

D I E Z Y N Z O O N O P Z O C H T.

Zoekt gy, als Saul, na uw ezel by Profeeten?
 Dat 's mis papa, hy zit in 't midden der Poeeten,
 Daar blaast hy op de Lier als Marsias in 't wild.
 Haal 't arme beest op stal, eer dat het word gevild!

O P E E N

R Y M E L A A R V A N B L Y S P E L L E N ,

Die om een vaers onder zyn portret verzoet.

Hein Halfinal liet aldus zyn vieze tronie drukken,
 Die spel op spel purgeert, en dansen wil op krukken;
 Die tusschen mal en vroed, door ydlen waan verblind;
 Geen Blyspel, Fransch of Duitich, zo fraaij als 't zyne vind.
 Wat dunkt 'er Plautus van? wat zeggen de Poeeten?
 De gekskap lykt het: maar de bellen zyn vergeeten.

O P D E A F B E E L D I N G V A N

D R . T H E O F R A S T E S P A R A C E L S U S .

V I N D E R V A N D E L A P I S P H I L O S O P H O R U M .

Dit 's Dockter Paracels,
 Zyn neus is als een els
 Om pillen mē te pikken.
 Hy heeft geen nood van stikken;
 Ontvliegt zyn geest den mond,
 Dan doet hy hem terstond
 Door 't neusgat wederkeeren;
 Dus vond hy 't disteleeren.

Onnozele Alchimist,
 Die geld en tyd verquist;
 Indien gy goud wilt vinden,
 Hangt Flesjes aan zyn snuit,
 Daar druip de Lapis uit,
 Voor Filozoofsche vrinden.

OP DE AFBEELDING VAN
DR. BALTHASAR BEKKER.

Pleeg Heerom met zyn quast de nikkers te versagen,
Dat was maar voor een tyd; elk kroop weer in zyn nest.
Maar wie een middel zoekt om ze eeuwig weg te jaagen,
Koop Bekkers toverboek en Print. Probatem est.

A N D E R S.

Wie Bekkers weezen ziet, bestaande in neus en ooren,
Begrypt dat hy tot schrik der spooken is gebooren.
Vind Heerom dan geen baat door wyquast of het kruis,
Hy hang dit bakkês als een molyk in zyn huis.

A N D E R S.

Had Balthazar geleefd in 't kluis by sint Anthoni,
Daar quam geen spook omtrent uit schrik voor zulken trooni.

QUINKSLAG VAN EEN HOFNAR.

Een vorst van Saxon sprak aldus zyn hofnar aan:
De Jooden hebben in een brief ons doen vertoonen
Om binnen Leipzig vry te handlen en te woonen,
Wat denkt de nar hier van? zou ik 'er toe verstaan?
Ja sprak de schalk, neem ook wat Turken zo zy't wenschen,
Dan heeft men alles hier, behalven Christen menschen.

S N E L.

S N E L A N T W O O R D V A N
S A M S O N P I G N A T E L L I*Die klein van perfoon, maar dapper was.*

ô Samson sprak een heer, mogt gy in 't veld verschynen,
 Uw arm versloeg misschien een honderd Filisteinen!
 Hoe, honderd sprak hy vriend? 'k denk dat gy duizend meent:
 Dat zal ik doen zo gy me uw kaekebeenen leent.

B R O E R K N E L I S

I N Z Y N P R E E K G E S T U I T.

De nikker, riep Paap Kees, moet my van stoel af haalen,
 Indien ik niet bewys dat al de Geuzen dwaalen.
 Met komt in 't kerkportaal, een schoorsteenveeger staan.
 De paap begon van schrik terstond een kruis te slaan,
 En riep 'k bezweerje! 'k wil myn hoofd met u niet breeken.
 Ik zeg nog eens blyf uit de kerk!
 Hoe zou een mensch geen woord uit korswil mogen spreken.
 Of gy komt aanstonds al te werk?

K R A N K E N T R O O S T.

Een dorppaap zag een boer met Potegreuzc beenen,
 En sprak, myn lieve Kees, ik kan u niet zien weenen:
 Kom by my in de kerk, dan zalf ik licht uw' wond
 Met balsem giliats, gedropen uit myn mond.
 Och Heerroom, sprak de boer, ik ken zo ver niet loopen:
 Maar stuurtse met de maajt, ik wil ze gaeren koopen.
 Myn balsem, sprak de paap, bestaat alleen in troost.
 Is 't anders niet, zei Kees, dan roep ik meester Joost.

S C H A D E L Y K G E W A S

I N

Z E K E R E N T U I N

Ik stond in Huigooms tuin, die heerlyk was aan 't bloeijen.
 Hy sprak: ik dank den Heer die ons zo veel beloof!
 Ik laat in mynen hof geen schadelyk onkruid groeijen.
 'k Zei vrind hier groeijt een kruid dat ziet gy over 't hoofd
 't Zit diep geworteld, en gy dient het uit te roeijen.
 Waar is het, sprak de man: 'k zei daar gy gaat en staat.
 Men noemt het gierigheid, de wortel van al 't quaad.

E E N

J O N G E N V E R Z O E K E N D E O P D E
K E R M I S T E G A A N

Een Jongen sprak beschroomd aldus zyn' vader aan:
 Ach! mogt ik, als 't u belieft, meê na de kermis gaan?
 Myn neefjes staan gereed: de man zei; 't mag niet wezen
 Gy moet hier stil in huis de Katechismus leezen.

Denk wat heeft Salomon gezeid,

De waereld is maar ydelheid,

Een op gesmukte pop, waar voor de jeugd moet vreezen.

Ja, sprak de jongen, dat zei Salomon misschien

Na dat hy honderdmaal de kermis had gezien.

D E O N G E V A A R L Y K S T E

F A C U L T E I T

V O O R E E N S T U D E N T .

Myn zoon moet Advocaat, Doktoer of Leeraar zyn:

Ei geef my goeden raad. waar moet hy toe Studeren?

Wierd hy Doktoer, myn vriend, hy hielp naar allen schyn

Veel menschen om den hals door laten en kliften:

Indien hy leeraar word, en naar zyn leer niet doet,

Is hy een herder die zyn schaapjes niet kan leeren.

'k Zei, broeder, 'k merk gy zyt teder van gemoed;

Laat hem als Advokaat de schaapjes liever scheeren.

OP HET NIEUW

O R G E L

IN DE KERK DER REMONSTRANTENTE AMSTER-
DAM, DAT IN DEN BEGINNE DOOR DE STRAM-
HEID VAN HET WERK VAN ZELF
GELUID GAAT.

't **N**ieuw Orgel, om 't gehoor te streelen,
In de Armiâansche kerk gezet,
Begon van zelf vry luid te speelen,
En dat in 't midden van 't gebed.

Hoe wat is dit? vroeg een der heeren;
Een ander antwoordd': houd u stil.
Het volgt het grondstuk dat wy leeren:
Dit Orgel heeft een vrye wil.

EEN PREEKER TEGEN EEN POEET.

Uw Rymkunst is een kunst gelyk het beulingstoppen,
Dat is een vaers vol zins, tot barstens toe, te proppen.

ANTWOORD VANDEN POEET.

Uw Preekkunst is een kunst gelyk het gouddraat trekken
Dat is een korte text heel lang en fyn te rekken.

I E T S A N D E R S.

Twee haspelden op straat: maar stonden eindlyk pal.
 'k Wyk voor geen gek, sprak de een; de wyfste zeide, ik al.

O P D E N

V R E E D E

Terwyl de Vorsten Vreede maaken,
 Vindt elk weêr 't zyne binnen Aaken:
 Maar eifcht een boer zyn goed en bloed;
 Verklaar ons waar hy 't zoeken moet?

A N T W O O R D.

Een boer begrypt wel, zonder boeken,
 Dat hy vergeeffch zyn goed zou zoeken:
 Dit recht is eigen aan den heer:
 Hy eifcht door 't zwaerd het zyne weêr:
 Maar 't Privilegie van de boeren
 Is geeven; en de bek te snoeren.
 Dat is een Koningklyke wet,
 Die Nimroth al heeft in gezet;
 Wierd die veranderd binnen Aaken,
 Men vond geen eind aan 't Vreedemaaken.
 Men vocht wel tot den Jongften dag
 Eer elke boer het zyne zag.

ONDER DE PRENT VAN

J A N K L A A S Z E N

E N

S A E R T J E J A N S,

D O O R

KORNELIS TROOST.

Zo! dartle Saartje Jans, zo! zo! waar wil dat heen?
 Krygt Reinier Adriaans van u een blaauwe schein?
 Die zo krachtdadig door zyn geest wierd voortgedreven,
 Om deeze Waereld eens vruchtbaarlyk te beleeven.
 Ei zie hoe beeft de knecht! ei kies hem tot portuur:
 Een drooge takkebosch vat immers aanstonds vuur.

OP EEN KUNSTPRENT VERBEELDENDE

S C A R A M O E S

DIE MET EEN KAT VECHT.

Dit is de Ridder Scaramoes,
 Die in Duël vocht met zyn Poes,
 Die zonder eenige cer'monie,
 Een Paskaart teikende op zyn tronie.
 Hy vroeg den kunstenaar Sanson,
 Of hy zo net wel teiknen kon.

Neen,

Neen, sprak hy, neen Monsieur de fater,
 Dat laat ik over aan uw kater.
 Voila! monsieur, riep Scaramoes,
 Wat kaartemaaker is myn poes!
 'k Zal 't beesje na de Louvre zenden,
 Om 's konings Atlas te volenden.
 Dan snydt Audran in 't tytelblad,
 Sanfon, de Lisle, met myn kat.

OP EEN PRENT VAN ARLEQUIN

MET PIEROT IN DUEL VECHTENDE.

Dit 's Arlequin Frepon,
 Die pour Louis Bourbon
 Mooij dans mooi speulen kon,
 En fekte met de fable.
 Hum schermde met Pierot,
 Als ridder Donquichot,
 Zo raakte hy kappot.
 Nu danst hy pour le Diable.

EEN GASKONNADE

Een arm verwaand Gaskon, in Amsterdam verschenen,
 Stond schreijend voor 't stadhuis. Men vroeg hoe zyt gy mal?
 Ontroerd u dit gezicht? Ja sprak hy, ik moet weenen,
 Zo net gelykt dit huis myn vaders paerdestal.
 Indien ik in myn land weér mocht aan 't bouwen raaken,
 Zou ik de staldeur wat aanzienelyker maaken.

EEN ANDERE,

Als koning Lodewyk een Veldtocht had gedaan,
 Beloofde hy een prys van duizend goude kroonen
 Voor 't kortste lofdicht, dat hem iemand zou vertoonen.
 Elk fcherpte zyn vernuft en ving den Dichtftryd aan.
 Een groot Gaskons Poëet, die diep stond in gedachten,
 Wierd van den vorft gevraagd: waar laat gy ons na wachten?
 Toon ook, als anderen, uw' werken van vernuft.
 Ach: fprak hy, groote vorft, myn geest is als verfuft.
 Hoe duizend kroonen maar, voor zulken grooten glorie!
 „ 't Maakt nog geen ftuiver uit voor elke hoofd viktorie
 „ Die uwe Majesteit in Neêrland heeft gehad.
 Door deez twee regels ftreek Gaskon dien ryken fchat.

SNELLE GASKONADE AAN

HENRIK DE GROOTE

KONING VAN VRANKRYK.

De Fransche koning die een fnorker had vernomen,
 Riep uit het venfter dat hy voort by hem moest komen.
 Hy quam. de koning fprak: fa! gaskoneer, myn zoon!
 Hy riep, ik doe 't niet, Sire, al bood gy my uw kroon!

O P E E N

J U F F E R

ALS EEN AMAZOOM GEKLEED,

VERSCHYNENDE

O P H E T

I T A L I A A N S C H T H E A T E R.

Pierot ontmoette een Amazoon,
 En sprak, wat is dat schepsel schoon!
 Is 't man of vrouw? of geen van beiden?
 Ik kan 'taan 't kleed niet onderscheiden.
 Het lokt ons tot een minnestryd:
 Maar 'k doe 't niet; 'k waar myn leeven quyt.
 Zwyg, maak niet dat die schoone blooze,
 Sprak Arlequin; 'k verdraag geen spot.
 't Is Dulcinéa van Toboze,
 En ik ben ridder Donquichot.

Goed zei Pierô, 'k zal haar niet moeijen,
 Ik wil uw Sanche Pançe zyn.

Gy kunt voor my wat Graauwtjes broeijen.

Voilà! dat 's bon, sprak Arlequin.

A E N E E N

T Y D V A E R S D I C H T E R.

Als gy een tydvaers dicht, en op uw nagels byt,
 Dan peinst gy op den zin, en letters van den tyd:
 Maar raaken maat en rym; met tyd en zin, in roeren,
 Dan weet gy in geen week twee regels uit te voeren;
 Baart Lammerts Zanggodin dan lamme Poezy;
 Voort gaat het op de Pers, dan na de Kommeny.

A A N D E N Z E L F D E N

Bekruipt u eens de lust, laat dan voor keurige ooren,
 Een tydvaers van den tyd, wanneer gy gek wierd, hooren.

T O P E E N

B A R B I E R S K N E C H T.

Hy leert de Chirurgie, volkomen op, dat leertie;
 Hy scheert de menschen zagt en zindelyk dat scheertie;
 Hy laat my zagt en snel, als hy my laat, dat laatie;
 Hy praat altyd wat nieuws, als hy my scheert, dat praatie;
 Hy zoent zyn meesters meid, en doet nog meer, dat doetie;
 Zo dat de vroome knegt haar trouwen moet, dat moeties;
 Hy zeyd; 'k ben nog te Jong: 'k moet eerst myn proef doen, zeyd-
 Zo Griet niet wachten wil, scheid hy 'er uit, dat scheidtie. (tie
 EEN

EEN ONVERNOEGDE WEVER.

Een weever bracht zyn Baas een slechte ketting 't huis,
 En zei, myn kop loopt om, van dat versjerd gepluis.
 'k Denk dat ze een redery van spinrag gaan beginnen;
 Want zulke fyne Zy kan nooit een Zyworm spinnen.
 Ja, sprak de Baas, myn vriend, het is een booze tyd!
 De Zy is duur en slegt, en 'k raak geen stoffen quyt.
 'k Hoop dat het beetren zal, elk moet wat helpen draagen.
 Dat bruid me niet zei Jan, 'k zal om een huur gaan vraagen,
 Al voer ik na de maan. De Baas sprak blyf maar hier.
 Neem, volgens Salomon, een lesje van de mier.
 Ja Salomon, zei Jan, had nooit die les gegeeven;
 Had by hier Trajumsfant voor Smousen moeten weeven.

V R A A G.

Myn vriend is Domine, Dokter, en Apotheker;
 Ben ik dan met dien Man naar ziel en lyf niet zeker?

A N T W O O R D.

Wie op een Mensch betrouwd steunt op een staf van riet.
 Vertrouw hem uw geheim: maar ziel noch lichaam niet.

OP EEN KRUTER IN DE WANDELING JAN GORT
GENAAMD om dat hy dit woood altyd in zyn mond had
en zyn geld Gort noemde.

Jan Gort die eertyds Jong en vlug
Sint Andries kruis * droeg op zyn rug,
Schoon hy geen ridder is geslagen;
Zet nu zyn Gortpot op zyn waagen,
En kruijt ze zonder veel gedruis
De keuken in, in 't Mannenhuis.
Zyn overig Gort zet hy op renten.
Nu eet hy mooglyk Gort met krenten,
Tot dat de dood hem, hoop ik, kruijd
Den Hemel in, 't Oudmanhuis uit.

* Het Hennepzeel.

*Dit onwaar bevonden zynde, kreeg de Verhaaler, die ook een vaers
op zekere straatloopers verzocht had, dit vaersje.*

'k Bedank u vriend de makelaar,
Jou wisjewasjes kakelaar,
Kom my eens weer om vaersjes bruien,
't Zy op Jan Gort, of op Jan * Uijen,
Straatsvaerder op het schip de zalm;
'k Zal dan uit wraak door Kees den talm
U, en uw wyf zo laten plaagen,
Met koek en neuten alle dagen,
Dat ge altyd moet op schildwacht staan,
En hem van deur en venster slaan,
Kom my niet meer van vaersjes spreekken,
Maar gaa Jan Gort vergiffnis smeeken.

* Bekende Straatloopers.

Die

Die ik dit volgend vaers vereer,
Tot recreatie van zyn eer.

Volgens beter Berigt.

De Ridder van Sint Andries kruis,
Jan Gort, is niet in 't Mannenhuis.
Jan Gort vertrouwt geen Gort op renten.
Hy eet wel gort, maar zonder krenten.
Hy telt de Gorten dien hy spaart
Liefst zelf in 't hoekje van den haart.
En niemant zal zyn Gortpot kruijen,
Voor dat de dood hem uit komt luijen.

EEN DEUGDELYK

V O O R B E E L D.

Oom Joost leeft sober en Godtvruchtig.
(De Waereld is te los en kluchtig)
Hy maakt van de ydle pracht geen werk.
Hy zit in huis of in de kerk,
En houdt het Mensdom voor bedurven.
Hy zucht, hy treurt, en is ontsteld.
Hy is de Waereld afgesturven,
En zoekt voortaan alleen maar geld.

G R A F S C H R I F T

O P E E N

S P A A N S C H E N

M E D I C Y N M E E S T E R.

Hier legt een Doktor koud als Lood;
 Die meesterknecht was van den Dood,
 De zieken dien hy niet kon redden,
 Zyn opgesprongen uit hunn' bedden,
 En volgden 't lyk tot aan het graf,
 Daer elk zyn dranken overgaf,
 En riepen met hun tien of elven
 Slok op den brui, en help u zelve.

B O E R T I G E
B E S C H R Y V I N G
V A N D E N
A M S T E R D A M S C H E N
S C H O U B U R G,
E N H E T V E R T O O N E N V A N
A R A N E N T I T U S.

De Rederaikers zel je ook, by geval, hier zien:
 ò Hier zel, by geval, ien raere klucht geschien.
 Ze hebben op deuz' plaets stellaezies laeten maeken,
 Daer zel je, by geval, op zien de raerste snaeken
 Van 't hiele Dorp, hiel mooi eklied in klinkklaer goud,
 In Steê ehuurd; en al de pruiken van den Schout
 En 't Heerschip, fommige mit zakjes en mit knoopen,
 Die hebben ze geliend; daer zellen ze meê loopen
 Op die stellaezies, by geval, zo 't zeggen is.

^{J A A P.}
 Dat zel hiel mooi zyn, Kees, dat hou ik veur gewis.

^{K E E S.}
 Wel jae, zo 't zeggen is, zo zellen ze vertoonen
 Van AERAN en zen Moër.

^{J A A P.}
 Dat mien ik by te wonen;
 Wangt zie, verstaec je, ik heb dat iens ezien in Steê,
 Mit ongze Maertje, toen ik nae de Kormis reê.

^{K E E S.}
 Was 't mooi Jaep?

^{J A A P.}
 Jae 't was mooi, verstaec je, om an te kyken;
 Het Kooredangfers Spul mot daer de vlag veur stryken.

^{K E E S.}
 Wel, Jaep, vertel me dan iens, by geval, hoe 't gaet,
 Wangt ik ken merken dat je 't in den grongd verstaet.

^{J A A P.}
 Ik wou dat Maeretje hier ook was, goeje Vaertje,
 Dan zou ik 't allegaer vertellen op een haertje
 Maer 'k zel het even wel zo goed doen als ik kan.

Hoor: 'k quam in Amsterdam mit onnze Maeretje an,
En zag daer, by geval, ien hoope Menschen loopen,
Verftae je, deur ien poort, en, vat je 't, die was open.
Het was ien huis, zo mooi as van den Domenee,
Of dat van onnzen Schout; en weet je wet ik deé?
Ik vroeg de Mannetjes, die daer op schildwacht stongen,
Wet daer te doen was, dat de Luif mekaer zo drongen:
Is, zaai ik, dat ien kerk? Neen, zaai die Karmenact
Dit is de Kommeny. Wel zaai ik, beste maat,
Dan zellen ze mischien hier strakjes Boelhuis houwen.
Of zel de Vrouw, die in de Kommeny weunt, trouwen?
Neen, zaai die, 'k merk het wel, je weet niet van de zaek;
Het is ien Spul, daer in gehuild wordt tot vermack:
Ien wongder stichtlyk Spul, bequaam om uit te leeren.
'k Vroeg of't zo mooi wel was als 't dangsen van de beeren?
Hy lachte me wat uit, zo drae as ik dat zaai.
Ien angder zaai, wel Maet, dat Spul is wongder fraaij.
'k Vroeg hoe veul dat ik op de beste plek most geeven?
Hy zaai ien Gulden. 'k Docht ik heb noch van men leeven
Zo veul, verftae je, niet verkeeken in ien spul,
Maer dut zel evenwel wet mooijs zyn, en gien prul:
Iens weelde is altyd ook gien armoe: ik zel 't iens kyken,
Wangt by de boeren ben ik mee ien van deryken.
Ik gaf twee Gulden, veur me Marietje en veur my,
En daer meê douwden we nae 't Spul toe, zy an zy:
Daer gingen we toen mit ons gat op kussens zitten
As Burgemeesters; 'k docht om graeven nog om spitten.

De Rederaikers zel je ook, by geval, hier zien:
 O Hier zel, by geval, ien raere klucht geschien.
 Ze hebben op deuz' plaets stellaezies laeten maeken,
 Daer zel je, by geval, op zien de raerste snaeken
 Van 't hiele Dorp, hiel mooi eklied in klinkklaer goud,
 In Stee ehuurd; en al de pruiken van den Schout
 En 't Heerschip, sommige mit zakjes en mit knoopen,
 Die hebben ze geliend; daer zellen ze meê loopen
 Op die stellaezies, by geval, zo 't zeggen is.

^{J A A P.}
 Dat zel hiel mooi zyn, Kees, dat hou ik veur gewis.

^{K E E S.}
 Wel jae, zo 't zeggen is, zo zellen ze vertoonen
 Van A E R A N en zen Moer.

^{J A A P.}
 Dat mien ik by te woonen;
 Wangt zie, verstaet je, ik heb dat iens ezien in Stee,
 Mit ongze Maertje, toen ik nae de Kormis ree.

^{K E E S.}
 Was 't mooi Jaep?

^{J A A P.}
 Jae 't was mooi, verstaet je, om an te kyken;
 Het Kooredangfers Spul mot daer de vlag veur stryken.

^{K E E S.}
 Wel, Jaep, vertel me dan iens, by geval, hoe 't gaet,
 Wangt ik ken merken dat je 't in den grongd verstaet.

^{J A A P.}
 Ik wou dat Maeretje hier ook was, goeje Vaertje,
 Dan zou ik 't allegaer vertellen op een haertje
 Maer 'k zel het even wel zo goed doen als ik kan.

Hoor:

Hoor: 'k quam in Amsterdam mit ongze Maeretje an,
En zag daer, by geval, ien hoope Menschen loopen,
Verstae je, deur ien poort, en, vat je 't, die was open.
Het was ien huis, zo mooi as van den Domenee,
Of dat van ongzen Schout; en weet je wet ik deê?
Ik vroeg de Mannetjes, die daer op schildwacht stongen,
Wet daer te doen was, dat de Luî mekaër zo drongen:
Is, zaai ik, dat ien kerk? Neen, zaai die Karmenaet
Dit is de Kommeny. Wel zaai ik, beste maat,
Dan zellen ze mischien hier strakjes Boelhuis houwen.
Of zel de Vrouw, die in de Kommeny weunt, trouwen?
Neen, zaai die, 'k merk het wel, je weet niet van de zaek;
Het is ien Spul, daer in gehuild wordt tot vermack:
Ien wongder stichtlyk Spul, bequaam om uit te leeren.
'k Vroeg of't zo mooi wel was als 't dangsen van de beeren?
Hy lachte me wat uit, zo drae as ik dat zaai.
Ien angder zaai, wel Maet, dat Spul is wongder fraaij.
'k Vroeg hoe veul dat ik op de beste plek most geeven?
Hy zaai ien Gulden. 'k Docht ik heb noch van men leeven
Zo veul, verstae je, niet verkeeken in ien spul,
Maer dut zel evenwel wet mooijs zyn, en gien prul:
Iens weelde is altyd ook gien armoe: ik zel 't iens kyken,
Wangt by de boeren ben ik mee ien van de ryken.
Ik gaf twie Gulden, veur me Marietje en veur my,
En daer meê douwden we nae 't Spul toe, zy an zy:
Daer gingen we toen mit ons gat op kussens zitten
As Burgemiesters; 'k docht om graeven nog om spitten.

Wet zag je daer toen, Jaap?

K E E S.

J A A P.

Wel honderd Juffers mit heur halve prammen bloot.

K E E S.

Wat docht je toen wel, Jaep?

J A A P.

Ik had wel hooren zeggen
 Dat ze in het Speulhuis ook zo vlaais op taefel leggen;
 En 'k docht hier zyn wy, by geval, nou in zo 'n huis.
 Mit speulden ze op de veel: toen docht ik dat's niet pluis.
 Nou loof ik zekerlyk zel al dat goedje dangsen:
 Maar an men zy' zat juist ien van de grootste hangsen,
 Die onderchte me de zaaken net van pas,
 En zaai me dat ik hier niet in een Mothuis was,
 Maar dat de ryke Lui nou duske mode hadden.
 Ik kreeg men Maeretje toen aenstongs by de kladden,
 En zaai, haal jy dan ook jou prammen veur den dag,
 As deuze Juffers, wangt we zyn in ien gelag:
 'k Ben op jou prammen al zo grootseh as deuze Jonkers.
 Op heur lui Maaisjes, en ik lach iens mit die pronkers.
 Maer Maertje wou niet.

K E E S.

Was daar anders niet te zien?

J A A P.

Wel jae, zo 't zeggen was, zou daer wet raers geschien.

Daar hong ien een zwarte dock, zo bried as de stellaezies
 Waer op ien Doofpot stong, en ook twee Jampottraezies

De

De ien, die Neef Teun hiet, (k loof 't is al ien ouwe Sangt)
 Reê op ien Walvisch mit ien hooijvork in zen hand,
 En de angder hiet Malkuur, zo as ik hoorde praeten.
 Ik docht ze zellen strak die kaerels spreekken laeten,
 Of kunstjes laeten doen. Mit vielen 'er terstongd
 Vyf Kerrikkroonen, hiel vol kaerssen, nae de grongd:
 Daer quam ien kaerel om die kaerssen op te steeken,
 Puur of 't de koste was, en dat ze zouwen preeken;
 'k Zocht nae den preekstoel, maer dien kreeg ik niet in 't oog.
 De kaerssen gongen toen van zelf weêr nae om hoog,
 En toen de kaerels mit de doospot.

K E E S.

Wette zaeken!

Jaes alles zongder hand of vinger an te raeken.

J A A P.

K E E S.

Was 't spul toen uit Jaep?

J A A P.

Neen, wel Keesje bin je mal;
 Toen quam het mooi noch an, in 't ierft was 't niemendal.

Daer zat ien kaerel op ien gouwen bolderwaegen,
 Zo mooi eklied, as ik noch van men levendaegen
 Gien dykgraef heb ezien of welleboren man:
 Hy had gien paerden veur zen waegen, maer ien span
 Van naekte kaerels, die 'er hielen of ze trokken.

K E E S.

Wat zaaijen die toen, Jaep?

J A E P.

Ze keeken puur as bokken,
 Verstaes je, Keesje, maer ze sprakken niet ien woord;
 En wet ze trokken, maet, de waegen wou niet voort.

III. DEEL.

O O O

K E E S.

Was 't Spul toen uit, Jaep?

K E E S.

J A A P.

Neen. ik zag de doek weêr vallen;
 En daer mee speulden ze op de Veel weer mit 'er allen.
 Toen ging Neef Teun weer mit zen makker nae om hoog,
 En 'k kreeg dien kaerel, daar ik flus van zaaijde, in't oog:
 Dat was de keuning, zo as 't zeggen was, van Romén,
 Die om de Kormis was in Amsterdam ekomen;
 Hy zat te pryken in ien gouwen leuningstoel,
 En 't volk rondom zen lyf riep met ien groot gejoel:
 Lang leef Jan Tronikus!

K E E S.

Jaep, hiet nou zo de keuning?

J A A P.

Wel neen; Jan Tronikus quam by hem in die weuning,
 En brogt ien Juffrouw mee. Ze was ien keunigin,
 't Leek wel ien pyngsterblom: de keuning kreeg voort zin
 In deuze Joffrouw, en ze gongen aenstongs vryën;
 De Keuning wou nae bed: maar dat wou zy niet lyën,
 Verstae je, wangt daer was ien zwarte moerejaan,
 Daar had ze zin an, en die quam ook op de baen,
 En zette daed'lyk zo 'n vervaerlyk bakkes open,
 Dat 'k al in 't zin kreeg om de kit voort uit te loopen:
 Maer al de questie wierd ten eersten by elaid,
 De moor, Kees, rakte vry; de keuning kreeg de maaid.
 Mit quam ien kaerel van ien hiel grootvarken klaegen,
 Dat hiel veul schae dee, en toen gongen zy uit jaegen.

K E E S.

Hoc groot was 't varken, ^{K E E S.} Jaep? wet woeg het by de gis?

Ik zag 't niet, maer ik loof 't ien hiel groot varken is:
 Het was, zo 't zeggen was, ien zwyn as twie paer zwynen;
 Zo dat men maklyk het gewigt zou kunnen vynen:
 Ik heb ien varken dat weegt net driehonderd pongd,
 Laat dat dan twaelf zyn, dan oordeelt men gezond.

^{K E E S.}
 'k Wou an zo 'n varken wel ien half vat bier verkyken.
 Maer was toen 't spul uit, Jaep? en gongen ze toen stryken?

^{J A A P.}
 Wel neen ze toch niet, maet. Ze keeven mit menkaer:
 En, Kees, die moerejaen, dat was ien moordenaer;
 Die maekte zo veul spul door al zen schelmeryën,
 Dat 'k al in 't zin kreeg om den smoel hem op te snyën:
 d' Ien smeet hy in ien put, d' aer hong hy an ien' boom:
 Jae 't gong 'er zo, dat, ik 'er 's nachts te met van droom.
 Men stak menkaer daer dood as katten en as hongden,
 Zo dat 'er op het lest gien over eind meer stongden,
 As twie of drie. Ik zaaij, kom Maertje loop je best,
 Wangt meuglyk worden strak de kykers ook equest

^{K E E S.}
 Maer zag je niet waer dat die moerejaen belangde?

^{J A A P.}
 Jae toch, 'k zag dat men hem toen, by geval, verbrangde.

^{K E E S.}
 Dat was zen loon, Jaep. Maer toen elk zo was vermoord,
 Heb jy toen van dat Volk daer nae niet meer ehoord?

J A A P.

Wel jae; wangt kort daer aen zag ik ze saemen dangfen,
 Terwyl 'k ien Scharretje mit Maertje zat te schrangfen.
 En daer nae zag ik weer die aige keuningin,
 Maer in een ander pak eklied as in 't begin,
 Mit noch ien angder, die me nou niet in wil schieten,
 En deuze wieren toen genaemd de quaje Grieten:
 Twie booze heksfen, die heur mannen plaegden: maer
 Ze wieren in ien wieg esmeeten, de ien nae de aer,
 En toen zo lang ewiegd tot dat ze vroomer wieren,
 En daer mee maekten ze de pais weer mit heur vieren.
 Toen dangsten ze veur 't lest noch iensjes tot besluit.

K E E S.

Was 't spul toen uit Jaep?

J A A P.

Jac, jae, Keesje, toen was 't uit.

OVER-

DE WERKEN VAN
DE HEER
MR. NICOLAUS SIKKENS

OVERGEBLEEVEN
GEDICHTEN.

OVERGEBBEN
GEDICHTEN.

TER INWYDING,
 VANDEN ED: WELGEBOOREN HEER
 MR. NICOLAUS SIX.

RENTEMEESTER VAN RYNLAND enz. enz.

Tot Lidt van 't Kunstgenootschap

TROUW MOET BLYKEN.

RETHORICA SPREEKT.

Roemwaarde telg uit SIX en ASSENDELFT gesproten,
 Gedoog dat ik u groete op 't maal van Sint Katryn,
 Daar Keizers, Prinsen en meer andre grooten zyn,
 En op zyn Bataviers den Vreede word gesloten.

Wees Welkom in den rei van myne kunstgenooten;
 Myn trouwe Pellikaan bied u haar Ambrozyn
 In deez' vergulden Kop. Proef, 't is geen bloed: maar wyn:
 Dien onze Vogel voor zyn Jongen heeft vergoten.

Zo bloeijt Rethorica in Haerlem door de gunst
 Van haar Mecenas, SIX, beroemd door geest en kunst:
 Dien vrouw Piktuur omhelst als * Fabius te Romén.

Wees Welkom als een Lidt van de oude Broederschap!
 Drink uit! drink uit! Vivat! dus treedt gy op den trap,
 Om aan een Scepter van een † Keizer ryk te komen.

* Een Raadsbeer te Romén door zyn Schilderkunst vermaard.

† De Oudste broeder van deeze Redenkamer voert den tytel van Keizer.

OP DE

AFBEELDING

VAN DEN EDELEN WELGEBOREN HEERE

NICOLAAS SIX,

Rentmeester van Rynland, enz. enz.

GESCHILDERS DOOR DEN RIDDER

KAREL DE MOOR.

Natuurlyk, malsch en fix
 Vertoont zich 't beeld van Six,
 Van deugd en afkomst eel
 Door 't Ridderlyk Penceel,
 Daar Leiden roem op draagt,
 En Cezars heeft behaagt.

TER 22ste VERJAARING
VAN DEN HEERE

P I E T E R T E Y L E R

V A N D E R

H U L S T .

K L I N K D I C H T .

Myn zangnimf, gaa ten rei, gehuld met lentebraëren,
Pluk jeugdig mirtekruid in Sarons roozegaard,
En kroon deez' lentespruit, door 's Hemels zorg bewaard,
Die d' ced'le zangrei mint, aan d' oever van het Spaaren.

Daar wysheid bloeijt met deugd in 't bloeijen van de jaaren,
Wordt meer dan Krezus schat voor d' ouderdom gespaard,
Een schat, die niets dan rust en zielsgenoegen baart,
Tot dat wy hemelwaard op Englevleuglen vaaren.

Gaa voort ó TEILER in de liefde tot de deugd,
Leef lang uw Vader en uw braaven stam ten vreugd;
Vercier Minervaas troon met goude en zyde bloemen;

En zo een lieve nimf eerlang uw hart bekoort,
 Wensch ik Godts zegen op het bruigommaakend woord;
 Dan heeft de Dichtkunst stof uw zalig lot te roemen.

Gevierd 25 Maart 1724.

TER EEN EN TWINTIGSTE
 V E R J A E R I N G

V A N D E N H E E R E

WILLEM KOPS PHILIPSZ.

In Haarlem den 29 September. 1745.

Myn zangnimf vlecht nu dichtlouwrienen,
 Geplukt op Kennmer Helikon,
 Om 't jeugdig hoofd van Kops te cieren,
 Die uwen geest bekooren kon,
 Als hy aan Spaarens stroom gezeten,
 Door zielverruklyk maatgedicht,
 Op 't handgeklap der Veldpoeten,
 Zich quijtte van zyn Kinderplicht;

Door, met zyn Godtgewyde klanken,
 Op 's Ouders zilver Loverfeest,
 Den oorspronk alles goeds te danken,
 Die hunn' beschermmer is geweest,
 Den tyd van vyfentwintig Jaaren,
 Ten zegen van het lieve Krooft,
 En 't deftige Geslacht aan 't Spaaren,
 Dat menig strekt tot hulp en troost.
 Pluk dan, Meninf, pluk dichtlouwrienen,
 Om op zyn vrolyk Jaargety,
 De kruin van 't geestryk hoofd te cieren
 Dat zich vermaekt in Poezy,
 En in de Godtgewyde bladeren
 Het pit der waare wysheid leest,
 Om dus een ryken schar te gaderen,
 Tot voedsel van de ziel en geest;
 Of in 's Lands HOOFD-historie bladen
 Door waereldwysheid kennen leert,
 Hoe snoode list en euveldaaden
 De Steden hebben omgekeerd;
 Hoe wankelbaar het lot der grooten;
 Hoe ydel hunne hoogmoed zy;
 Hoe deez' verheven, die verstooten
 Van 't roer der opperheerschappy,
 Alle aartstyrannen kunnen leeren,
 De broosheid van het schynschoon lot;
 En midden in hun triumfeeren,
 Den blixem vreezen van hunn' Godt:

Den Godt van Salem, die de vroomen,
 Van Staatzuchts beulen aangerand,
 Omringt met zyn genade stroomen,
 In ons gezegend Vaderland!
 Zo leert ge, Willem, WILLEM kennen,
 Grondlegger van den vryen staat,
 Beroemd door honderd Fenixpennen,
 Naast Godt eer Hollands toeverlaat,
 Gesneuveld door een aertsverraader,
 In 't Spaansch Harpyen nest gebroeijd,
 Dat sinds de moord van d' eedlen Vader,
 Van elk gevloekt wierd en verfoeijd;
 Terwyl onze onderdrukte landen
 Haar vleuglen breidden over Zee,
 En donderden op alle stranden
 De Spaansche monsters van de ree.

Dit alles moet den aandacht wekken
 Van hen, die in den bloeij der jeugd,
 Der waereld tot een voorbeeld strekken,
 Van zucht tot wysheid eer en deugd

Heer *Willem* poog dus voort te vaaren
 De Duitsche, Fransche en Britsche taal
 Vertoonen vruchten in hunn' blaren,
 Daar u de wysheid op onthaal.

Alle aardse vruchten zyn verderfelyk,
 Het leeven zwak, gelyk een bloem:
 Het oofd der deugd maakt ons onsterfelyk,
 En lokt de ziel tot 's Hemels roem.

Wil naa dit Jaar dan vruchten smaaken,
Die uwen geest onsterfelyk maaken.

OP DE
H E M E L S C H E
V R E D E .

In Dichtmaat gezongen door den Heere

WILLEM KOPS PHILIPSZ.

Hemel vrede, kus de veder

Van de Zangnimf, die zo teder

Uwe kracht en zoetheid looft!

Zet d' olyfkrans uwen Dichter,

Als een kunst- en Vredestichter,

Hier, en naamaals op het hoofd,

VYFENTWINTIGJAARIGEN

PREDIKDIENST

VAN DEN

EERWAARDIGEN EN GELEERDEN HEERE

DEN HEERE

KORNELIUS HOUTHOFF;

TWEEMAALEN VOORZITTER EN TEFSENS GEMAGTIGDE
OP DE SYNODE ZO VAN ZUTD- ALS NOORDHOLLAND.

Juich, Sions dochter, juich! beklim, tot vreugd bereid,
Den berg der Heiligheid!
Uw Hemelbruidegom doet in de Tempelkooren
U zyn Orakels hooren.
„ Loof, Sions dochter, loof met psalm en snaarenspeel,
„ Den Godt van Israël!
De Herder die getrouw na vyfentwintig Jaaren,
Uw lamm' ren blyft bewaaren,
Erkent met dankbaafheid, voor zulk een heilryk lot,
De goedheid van zyn Godt.

Zyn

Zyn Jubeléum word door klank van duizend tongen,
 Den Hemel toegezongen,
 „ Loof, Sions dochter, loof, met psalm en snaarspel,
 „ Den Godt van Israel!
 Zyn* dienstknecht mag zyn huis zyn aardfche hut, bereiden;
 Om van u af te fcheiden:
 Zyn Boanerges ftem die hart en nier doorboort,
 Word nog met vrucht gehoord
 Zyn Godgwyde tong blyft uw getrouw vermaänen,
 Om u een weg te baanen,
 Na 't eeuwig Koningryk, na 's Hemels bruiloftsdifch,
 Daar alle volheid is.
 Gy die geroepen zyt, moet na zyn heilftem hooren,
 Godt heeft u uitverkooren,
 Maak u verkiezing vast. Kom, Sions dochter, kom,
 Ontmoet uw bruidegom!
 Al is uw hart verfterkt, al fchynt de zon der waarheid
 Daar in met alle klaarheid,
 De Heilorakeltolk vermaant u tot uw plicht,
 Zo lang hem 't levenslicht
 Vergund word van zyn Godt, tot dat hy werd ontbonden,
 En dan getrouw bevonden,
 Zyn rust vind op de plaats, door Christus hem bereid,
 Tot in alle eeuwigheid.
 Ach! roept de Kerk aan 't Y: zou HOUTHOFF van ons fcheiën?
 Zou Sions-dochter fchreijen?
 Zou hy, die door de kracht van zyn begaafde tong,
 Tot in de harten drong;

Zou

* De volgende regels zyn betrekkelyk op 's Mans tedere uitdrukking by wyze van affcheid ten dien dage gebruikt, in een leerreden over II Petr. 1 vers 12, 13, 14.

Zou hy, die heldre ster der Kerk, niet langer schynen:

Maar in het kort verdwynen?

Keer, keer dien zwaaren slag, o Hemelmajesteit,

Door uw barmhartigheid!

Laat, zo 't hem zalig zy, hem spade tot u koomen.

Hy leeft! tot heil der vroomen!

„ Loof, Sions dochter, loof, met psalm en snaarenspeel

„ Den Godt van Israël!

* De volgende regels zijn betrekkelijk op 't Mans toeterindrukking by wy-
ze van afscheid ten dien dage gebruikt, in een leetreden over H. Pet. 1 vers
12, 13, 14.

O P D E

A F B E E L D I N G E N

D E R

D O O P S G E Z I N D E L E E R A A R E N .

K L I N K D I C H T .

Zien wy de Herders, die des Heeren naam yerbreiden,
 Na dat zy zyn verlicht door de Euangeliezon,
 En 't weerloos Lamm' ren heir, gereinigd in de Bron
 Die levend water geeft, op Salems wegen leidden?

Zien wy de Helden, die zich nooit ten stryd bereiden
 Dan onder 't heilig Lam, het welk den Dood verwon,
 En de oude Slang alleen den kop verplett' ren kon, (den.
 Die 't Menschdom van zyn' Godt voor eeuwig zocht te schei-

De kunst bedriegt het oog; wy zien alleen in schyn
 De Letterhelden die voor lang vereeuwigd zyn;
 De schaduwkunst verbeeldt de schaduw van hun weezen;

En schoon des Dichters Geest die schaduwen verlicht,
 Men brengt deez' Mannen zich volmaakter voor 't gezicht,
 Indien wy 't werk van SCHY N, en hunne Schriften leezen.

IN HET

S T A M B O E K

VAN DEN GELEERDEN HEERE

HENRICUS FRILIGEHUSEN.

Stada Hanov. Mathes, et Philosoph: Eleditus.

Die met geleerdheid deugd en wysheid is gecierd,
 Word op het hoog Parnas door Febus gelaurierd.
 De wiskunst is uw wit, die toont den weg der waarheid,
 En geeft de wysbegeerte in duistre dingen klaarheid:
 Indien die twee inéén zyn in den geest gepaard,
 Vliegt ge op de vleuglen van de wysheid Hemelwaard.

TER INWYDING

VAN DEN HEERE

CORNELIS BAART,

Tot Doctor in de Rechten, in de Hooge School te

LEIDEN,

Den 31. Augustus. 1747.

Nu smaakt ge, Ô BAART de vrucht van d'arbeid uwer jeugd,
 In 't oefenen der taalen,
 In 't pit van 't heilig recht, tot voorstand van de deugd,
 Uit Romens wet te haalen.

't Baataafsch Athene, dat de letterhelden kroont
 Met eeuwige laurieren,
 Zal u, in Pallas School, daar ge uw geleerdheid toont,
 Met Themis hoed verçieren.

Streef verder op het spoor daar u de wysheid nood,
 Om naarstig te onderzoeken,
 Al wat het edel brein van Tacitus besloot,
 En uitblinkt in zyn boeken.

Of leer 's Lands Staatkunſt beſt uit 's Lands Historie - blaân,
 En de oude en nieuwe Wetten,
 Als of g' uw Vaderſtad eerlang ten dienſt moeſt ſtaan,
 En op 't Lands glorie letten.

Zo gingen Huig de Groot en andre helden voor,
 In de opgang hunner dagen,
 Wie zucht tot glorie heeft volge op dat edel ſpoor:
 Wie winnen wil moet waagen.

Zo leeft g' uw Ouders en uw braaf Geſlacht ten vreugd,
 Die deezen Feeſtdag vieren.

Daar zich Geleerdheid paart met ongekreukte deugd,

R O T T E S T R O O M

V A N D E N H E E R E

D I R K S M I D S .

De zilverblanke *Rotte* springt,
 En dertelt, nu de *Zangnimf* zingt,
 Aan haaren groenen zoom gebooren,
 Wier stem in Schieland niet zal smooren;
 Maar over alle watren klinkt.

Zy dryft langs beeken, slot, en laanen,
 Daar *Nimfen* haar een stroomweg baanen
 Na 't zangprieel, van lis en riet:
 Daar zy haar *Dichteressè* ziet,
 Omringd van *Pindus* blanke *Zwaanen*.

Die op haar komt, de stem verheft,
 En 't hart der stroomgodinne trest,
 Die haar in de armen wil omvangen,
 En kussen voor haar lofgezangen,
 Zo dra zy haar geluk beseft.

De Maasstroom, op zyn waterwagen
 Van paerlemoer en goud, gedraagen,
 Treed aan den Dam zyn stroomkoets uit,
 En komt te feest op 't maatgeluid,
 Dat alle stroomen zal behaagen.

Hy kust, hy streelt, vervoerd van min,
 Op dit geluid, zyn stroomgodin,
 En dochter, uit haar schoot gebooren,
 Verrykt uit Amaltheaas hooren,
 En wydt het heilig zangfeest in.

De Ryn de Vecht, het Y, en 't Spaaren,
 Met d' Yffel, die de Speelnoots waaren
 Op de eerste Bruiloft, gaan te feest,
 Daar elk de goude nooten leest,
 En gaat ten reije op zangen snaaren.

Hun telg, de ryke waterstad
 Op Desideers geboorte prat,
 Zal de cedle Zangheldin bedanken,
 Van SMITS, die, in verheven klanken,
 Den aanwas van haar heil vervat.

Haar Stroomzang houdt uw naam in 't leven;
 Die zal op alle tongen zweeven,
 ô Maasgodin, gelyk het Y:
 Uw zwaan zwemt de IJstroom zwaan op zy,
 En zal met haar ten Hemel streeven.

O P D E N J A A R D A G

V A N D E N H E E R E

N I C O L A A S H O O R N A A R T

Gevierd den 17 Maart in 't Jaar 1750.

Heer NIKOLAAS, die Jaarig zyt,
 Waarom wy alle zyn verblyd,
 Om dat gy ons, ó nobel Baasje,
 Zult regaleeren op een glaasje,
 Met kraakelingen en banket,
 Naar onz' historische Wet;
 Een Wet, die jammerlyk vervallen,
 Dit Jaar vernieuwd is van ons allen.
 Een wet die klem van vriendschap geeft,
 En die al iets byzonders heeft:
 Dat is, de geeften op te wekken,
 En na het hoog Parnas te trekken,
 Daar elk gelyk de Wet gebied,
 Moet rymen, of hy kan of niet;
 Waardoor dan yder van onze achten,
 Elk Jaar een rente heeft te wachten:
 Dat 's Zeven Vaerzen, tot zyn lof,
 Van allerhande kunst en stof.

Een:

Een Loeris die hiër op mogt smaalen,
 Zegt ligt wat is hier uit te haalen?
 Dan dat men door die rymery,
 Heel ligt geraakt tot hovaerdy.
 Wat heeft men aan die ydle glorie?
 Wat raakt dat rymen 's lands Historie?
 Ja, ki, ka, kousje; die dat zeit,
 Is maar jaloers van bottigheid,
 Plag Jan oom van der Veen te zeggen.
 En alle zaaken uit te leggen,
 Aan volk dat alles grâag bedilt,
 Is zonder vrucht maar tyd verspilt,
 Dies zal ik overgaan tot zaaken,
 En u, heer *Nicolaas*, genaaken,
 Eerbiedig met een zegengroët:
 Dat u nog ramp noch tegenspoed
 In uw persoon moog' wedervaaren;
 In d' aanwasch van uw leevens jaaren;
 Op dat gy in den maand van Maart,
 Wanneer gy van ons word verjaard,
 (Ik zwyg van koek en kraakelingen
 Of andre diergelyke dingen)
 Ons genereus en hups traktement,
 Met wyn, gelyk de wet begeert,
 En denk vry dat gy te doet aan menschen
 Die u veel heil en voorspoed wenschen
 Uit vriendschap, vriend, niet om den wyn:
 Dat is te zeggen niet in schyn.

Exemplum Gratia gesproken,
Indien 'er iemand had geroken,
Dat gy van zinds waart tot de trouw,
Denk dat hy zulks niet zwygen zou.
Hy zou op allerhande wyzen,
Uw deugd, en uwe gaaven pryzen;
Ja zingen zelf tot dat de meid,
'Tot uwe vreugd, had ja gezeid.
Waar door zy ons dan zou verplichten,
'Tot zeven fraaije Bruilofsdichten,
Die broeder BOSCH dan, na de zwier,
Zou drukken op rojaal papier,
Waar door gy zout onsterfelyk leeven.

'k Zou nu wel zingen van het weeven,
Of 't Fabriceeren tot uw lof:
Maar, Baas het Lapjen is juist of.
Myn geest word stomp, ik zal wat spaaren,
Tot uwen lof voor de andre jaaren.
Wie weet, wie weet! wat dan geschied!
Voor my, 'k beken het, 'k weet het niet:
Wy roepen dan ligt alle zeven,
Vivat! de Bruid! vivat het weeven!

DE BEQUAAMSTE STANDPLAATS

VOOR HET

PRAALBEELD

VAN

L O D E W Y K

DEN VYFTIENDEN,

*Bygenaamd den WELBEMINDEN; dien Koning
aangewezen door den heer BONNEVAL*

On doit faire une place elegante & Correcte;

Chacun trace, a son gré, le plan quil a formé,

C'est pour Louis LE BIEN AIME

Tout Paris devient Architecte,

Vous etez il est vrai, le plus doux des vanqueurs

Ce titre seul merite, une gloire immortelle.

Grand Roi, Contente vous, de Regner dans nos Coeurs,

Est il une Plase plus belle?

BONNEVAL

ALDUS NAGEVOLGD.

Men moet bequame plaats voor 's Konings praalbeeld vinden.
elks 't geeft ontwerpt een plan 't geen tot dat oogmerk strekt:

't Is voor Louis DEN WELBEMINDEN

Geheel Paris word Achitect.

U, goedertierenste overwinnaar wil elk eeren.

Verdient uw titel niet alleen de onsterfelykheid?

Vernoeg u in ons hart, ô koning! te regeeren;

Waar is u schooner plaats bereid?

AETER

G E D I C H T E N.

491

T E R B R U I L O F T E

V A N D E N H E E R E

T H O M A S V A N B E E K ,

E N J O N G V R O U W E

L O U I S A F R A N C O I Z E

V A N D E R

P O O R T E N .

Vereend in Amsterdam, den 22 van Wynmaand, 1748.

V E L D Z A N G .

o Liefde vreugd van 't Leeven!
Kom uit de groene dreven,
Van 't bloemryk *Bloemendaal*,
Daar duinval beekjes bruiffen
Daar zachte wintjes ruiffen;
Ai! leer my minnetaal!

R r r 2

Her

Het Uur is thans gekomen,
 O Kenmerlandsche stroomen,
 Dat uw Beminden BEEK,
 In schaduwe der Elzen,
 Die Vlietnimf zal omhelzen,
 Die steeds de liefde ontweek.

De vreugd is niet smooren
 De boschjes krygen ooren,
 En melden 't klappend riet,
 De kusjes uwer minne,
 O Kuifche brongodinne,
 Aan Amstels zilv'ren vliet.

De zomer is geweken,
 Nog bloeijen veld en beeken,
 Verkwikt met edel groen.
 De minnaar zal U streelen
 In Amstels lustprieelen,
 Verlokt door 't bly saizoen.

o Liefelyke woordjes,
 o Zagte minnekoordjes,
 Hoe bindt gy ziel met ziel!
 Daar dus twee harten paaren
 Zyn d' ogenblikken jaaren
 Zoo niets hen wederhiel.

Maar u Godtvruchte *Moeders*,
 Uw *Zusters* en uw *Broeders*,
 Zyn in uw heil verheugd;
 Daar weeten alle *Beeken*
 En *Stroomen* van te spreken.
 Bekoord door uwe deugd.

Al vlechten *Febus* *Zoonen*,
 Met heilig loof u kroonen,
 Al schenkt *Pomone* u *Ooft*,
 Al maakt *Glicera* *kranfen*,
 Terwyl de *nimfen* *dansen*,
 De min heeft meer beloofd.

Zy maakt van *menschen* *engelen*,
 Zy kan de *zieltjes* *strengelen*,
 En smelten *Twee* tot *Een*.
 Zy *Vormt* de *minne* *kusjes*,
 Zy *queekt* de *reine* *lusjes*,
 En *doed* op *roozen* *treên*.

Gelukkige *Gepaarde*!
 Zy wil *gestaag* op *aarde*,
 U tot *geleidster* *zyn*,
 Zy doe u *heerlyk* *bloejen*,
 En *jonge* *Beekjes* *vloejen*
 Van *Hemelsch* *Ambrozyen*.

Zy leide uw geest naar boven,
 Om zynen naam te loven,
 Die U vereenigd heeft . . .
 * Wat heil komt u bestralen,
 ô Groene bruilofts zaalen!
 Dat dubble vreugde geeft!

De VREED E daar we om zuchten,
 Verschynt met haar genuchten!
 Haar galm verrukt myn geest!
 Gy word, ô Echtgenooten,
 Met zegen overgooten,
 Zy komt by u te feest.

ô Schoonste der Godinnen,
 Treed hier met vreugde binnen,
 LOUISE kust uw mond!
 VAN BEEK zal u Geleiën
 Ei, zalig met uw reijen,
 Dit Heilig Trouwverbond

MOR-

* Terwyl de Dichter dit vaers maakte, quam
 onverwacht de tyding dat den Vreede te Aken
 gesloten was.

M O R G E N Z A N G

A M A R I L L I S.

Gy ruifchende boomen weeft ftill.
 Hier fluumert myn Amaril!
 Hier ruft myn uitverkooren,
 'k Bezweer het pluimgediert,
 En 't nachtegaaltje dat hier zwiert
 Haar met geen minnezang te stooren.
 Durf ik haar roozelipjes wel raaken?
 Neen Koridon houd u wat ftill;
 Gij zoud door myn kusje te fchielyk ontwaaken,
 Myn hartediefje, myn Amaril.
 Myn minnend hartje is tog niet geruft
 Voor dat ik haar heb gekuft,
 Ik zal 'er een ter fluijp van 't lieve mondje steelen!
 Maar zacht myn lief ontwaakt!
 Ik heb de tipjes
 Der roozelipjes
 Te hart geraakt!
 Rys op, myn Liefje, rys op uw voeten!
 Ik hoor uw begroeten
 Van 't pluimgediert,
 Dat op groene takjes de bruiloft viert.

ZANG

Z A A N G O M

V O O R D E

Z E L V E A

Ô Aangenaame Morgenstond!
 'k Zal u met Amarillis pryzen!
 Gy blaast violen in den mond
 Wanneer wy uit het dons der blanke zwaanen ryzen.
 Het nachtegaaltje fluit
 En zingt met zoet geluid,
 Nu wy met morgenzang den Hemel eer bewyzen.
 De Lieve Lente lokt ons aan,
 Gehuld met knop en roozeblaen,
 Het vrolyk vogeltje laveert op zyne pluimen.
 De klare beekjes schuimen.
 De winter is verby. De winden zyn gedwee.
 't Is Bruiloft op het land 't is bruiloft op de zee.
 De Leeuwrik klimt om hoog, om Godt den heer te pryzen,
 Die Mensch en dier en Vifch en Vogel eer bewyzen.
 Loof, loof, in dit faaizoen hem met een lentelied,
 Aan Spaarens cedlen vliet.

E I N D E

O P D E

HISTORIE DER PAUSEN,

O F

BISSCHOPPEN VAN ROMEN,

GESCHREVEN DOOR DEN HEER

ARCHIBALD BOWER,

En uit de Engelsche taal in 't Nederduitsch overgezet
door den Eerwaardigen geleerden Heer

J A N B R A K.

Waar is het oordeel dat niet mist,
Waar is de onfeilbaarheid te vinden?
Die nooit na 't licht der waarheid gist,
En 't al kan binden en ontbinden?
By Godt, die in de hoogte leeft.
Men zoek' by geene stervelingen
Een Eigenschap die niemand heeft,
Dan de eeuwige oorzaak aller dingen:
Die Adam, naar zyn evenbeeld,
In Edens Lufthof, ziel en leeven,
En aartsvernunft heeft mēgedeeld:
Maar nooit de onfeilbaarheid gegeven.
Indien de Mensch onfeilbaar waar',
Moest ook zyn denking Godtyk weezen;
Dan had hem de eerste logenaar
Geen Paradysvrucht aangeprezen.

S s s

Dan

Dan had hy Eva nooit misleid,
 Noch Eva kon haar man verleiden;
 De onfeilbaar-en alweetendheid
 Zyn machtig alles te onderscheiden.
 Wat revelt dan het Vatikaan,
 Dat zy te Romén is te vinden:
 Neen Romén zal voor 't oordeel staan
 Des Rechters die niet is te blinden.
 Dan zal de Aartsengel Michaël,
 Den hoogmoed uit den zetel klinken;
 En voor de tweedemaal ter hell'
 In vuur en zwavel doen verzinken;
 Dan helpt 'er geen driedubble kroon,
 Geen ban, geen blixem, snoode vonden;
 Dan gelden, voor den Rechters troon,
 Geen aflaatsbrieven voor de zonden.
 Dan zal die algemeene Kerk,
 Besmet met bloed der Martelaaren,
 Als Babilon, hoe trots, hoe sterk,
 Met Lucifer ten afgrond vaaren.
 De Beiden zullen, uitgezweet,
 Zich door geen guichelwondren dekken.
 De Waarheid zal het kloosterkleed
 Schynheiligheid van 't lichaam trekken.
 De Godtheid. Vader 't Woorden Geest,
 Alleen onfeilbaar, rein en heilig,
 Maakt Salems Bruid, vervolgd, bevrees
 Voor Zielstyrannen, eeuwig veilig.

De HIERARCHY, met schynvernis
Van 't feilbaar aardfch vernuft bestreken,
Mag, in het Ryk der duifternis,
Om voorspraak dus aan Peter smeeken:
Wy hebben in des Heeren naam
Gepredikt, duivlen uitgedreven,
Uw roem vereeuwigd door de faam,
Uw beeld op 't hoogaltaar verheven.
Wy zongen in het hooge koor
Uw lof met duizendduizend tongen,
Klonk onze zang u nooit in 't oor,
Die u van de aard wierd toegezongen?
ô Sleuteldraager van het ryk
Der Hemelen, die nooit kon dwaalen!
Was ik op aarde u ooit gelyk,
Ontfluit dan Salems Hemelzaalen.
Zou 't erfdeel der onfeilbaarheid
Gods Stedehouders niet beveiligen?
Gedenk wie angstig tot u fchreijt,
Smeek, smeek voor ons, met alle heiligen.
Val, val de moeder maagd te voet!
Godts wellust, Hemelkoninginne;
Wy vlochten menig roozenhoed,
En poogden fteets haar gunft te winnen.
Het bleek aan menig heilig werk,
Aan marmre tempels en gebouwen;
Aan 't Vatikaan en Peters Kerk,
Hoe wy op haar, en u, vertrouwen.

Dan zou het antwoord kunnen zyn:
 Wie heeft die dwaasheid u bevolen?
 Is Godt gediend met ydlen schyn?
 In 't openbaar en in 't verholen.
 De tempel van Jeruzalem,
 Naar zyn gebod gebouwd van steenen,
 Is met zyn pracht, op Christus stem,
 Door vuur en vlam in puin verdweenen.
 Sinds wierd in Sion niet alleen
 De waare Godtheid aangebeden;
 Maar 't licht van Jezus Christus scheen.
 In 't reine hart van al zyn leden.
 Hy eifcht alleen gehoorzaamheid.
 Hy wil niet dat men reukwerk brande
 Die hem de priesterschap bereid;
 Hem walgt de rook der offerhande.
 Den grootsten koning van 't Heeläl,
 Kon tempel noch paleis bekooren;
 Hy werd armoedig in een stal
 Van 't nedrig Bethlehem gebooren.
 Hy steeg niet op een gouden troon,
 Omringd van purpre lyftrouwanten,
 Ook droeg hy geen driedubble kroon,
 Vol schitterende diamanten.
 Als ik een Vischers-knaap, wel eer
 Was onder 't twalef tal ontfangen,
 Wierd my aan 't Galileesche meer,
 Geen purperen mantel omgehangen.

Nooit

Nooit droeg myn koning zulk gewaad,
Voor hy op Golgotha zou lyden.

Een doorne kroon, een kroon van smaad,
Droeg die, die d' afgrond moest bestryden.

Hy leerde ons nooit na wraak te staan:
Maar Jood, en Heiden te bekeeren,

Door zwaerd noch vuur als 't Vatikaan:
Maar door het heilig Woord des Heeren.

Gy greept nochtans na 't waerelds zwaerd,
Om ketteryen uit te roeijen,

Terwyl gy zelf al ketters waart,
En 't zaad van kerktwift op liet groeijen.

Zelfs eer de Keizer Konstantyn
Was op den Roomschen troon gestegen,

En als een Christen in den schyn,
't Altaar beschermde met den degen.

Myn Scheepje (uw Kerk die gy dus noemt,)
Voer nu door geene zee van traanen,

Geen Christen wierd ten' vuur gedoemd,
Van felle Diocletiaanen.

Maar wellust kroop de harten in,
Met Hovaerdy en Aardsgezindheid,

Gevolgd van waan en eigenmin
Dees baarden geestelyke blindheid

Gy wierd gedompeld in een nacht
Van duisterheid door Kerkverschillen,

Van schoolsche geesten uitgedacht.
Die alles widerspreken willen.

Wy zwygen van de onweetendheid,
Waar in gy namaals zyt gekomen,
Als u de Mammon had verleid,
En 't Hof regeerde binnen Romen.
Waardoor Godts Woord verduisterd wierd,
Als gy den blixem kreeg in handen,
Geholpen door het snoed gediert,
Gebroedfels uwer Hillebranden.
Zodat de Roomfche Monarchy,
Zelfs binnen haar aloude wallen,
Door geestelyke hovaerdy,
Voor uwen Troon moest nedervallen.
Daar ge, op uw overwinning prat,
Haar Cezars liet uw voeten kusen;
Daar elk om uwen zegen bad,
Die 't vuur uws gramfchaps uit moest blusfen.
Zet vry het merk der visfchers ring
Op ydle bullen en dekreeten,
De waare Kerkverandering
Heeft die al lang in 't vuur gefmeten.
Gaa met den eindeloozen fchat,
Vergaderd door uw aflaats bullen
Toen gy op zeven bergen zat,
Den hollen balg van Mammon vullen.
Vertrek met uwen zwymelwyn.
Hoereer met Vorften deezer aarde;
Zy trekken met u eene lyn,
Waardoor ge uw snoode monfters baarde.

In 't eeuwige Jeruzalem
Ontfangt men niets dan reine zielen,
Die luistren na hun herders stem,
En nedrig voor hun Heiland knielen.
Dus wierd myn Zanggeest opgewekt
Door BOWERS Godtgewyde Schriften,
Wiens geest de gruwlen klaar ontdekt,
En waar van onwaar weet te schiften.
Laat BELLARMYN vry met BAROON
De onfeilbaarheid in Romen zoeken,
En vlamme op een goude kroon,
Het Pausdom staven in hun boeken.
Hier ward hen 't masker afgelicht.
De Waarheid toont hun onvermogen.
De schillen vallen van 't gezicht.
De blinden krygen arends oogen.
Geleerde Schryver van een Werk,
Voorlang gewenscht van waare vroomen,
Met smart verwacht van Christus Kerk,
Met angst gevreesd by 't Hof van Romen:
Wy danken uw geleerden Geest.
Men zal u met d' Olyfkroon gieren.
Als elk uw Kerkhistorie leeft,
Die de eedle Waarheid zal verrijen,
Zo ver de Christen naam alom
Geheiligd wordt, en aangebeden;
Zo ver zyn Kerk, zyn Heiligdom,
Word van de Hierarchy bestreden.

Geleerde Leeraar die zyn werk
 Vertolkt voor onze Duitſche tongen,
 Ten nut der Christelyke Kerk,
 U zyn dees Vaerzen toegezongen.
 Een zuivre taal, een ſtyl vol kracht,
 En evenredig aan de zaaken,
 In dit vertaalde werk gebracht,
 Moet allen wysheid minnaars ſmaaken.
 Dus werd des Heeren naam verbreid,
 De ſchynonfeilbaarheid vertreden,
 De domme dwaaling wederleid,
 En ſcherp getoetſt aan 't licht der reden,
 Ziet Albion dit deſtig werk
 Volledig, na een lang verlangen,
 De Nederlandſche Chriſten kerk
 Wenſcht, reikhalſt, om 't ook dus te ontfangen.
 Een heilige yver ſpoore u aan.
 Godts goedheid geeve u levenskrachten;
 Opdat uw werk werde afgedaan;
 Dus hebt gy ſchooner kroon te wachten
 Dan de aardſche dichtkunſt u bereid:
 De kroon des heils, in eeuwigheid.

E I N D E.

BLAD.

B L A D W Y Z E R

VAN 'T DERDE DEEL

L of der Dichtkunst.	Pag. 1
Eldicht op het eerbeeld van Laurens Koster, door G. van Heerftal ge- beiteld, en in den Artsenyhof binnen Haerlem opgerecht 1722.	9
Op de Matryzen of Lettervormen, in de lettergiefery van de Stads Druk- kers; Izaak en Johannes Enschede, te Haerlem.	15
Op de Matryskas.	16
Anders.	16
Op de Tytelplaat voor J. C. Seiz. derde jubeljaar der uitgevonden Boek- drukkunst.	17
Op den Gedenkpenning van Laurens Koster, door G. Marshoorn.	18
Verweerschrift der drie aloude Haerlemsche Redenkamers, tegen de sa- menfpanning van acht neeringlooze Waarden, die door een ingele- verd verzoekschrift aan de Regeering, de Kamers, ten hunnen voor- deele, door zekere belasting zогten te vernietigen.	20
Spoor tot een algemeenen Vreede.	26
Herders Klagt over de Rampen des Oorlogs.	35
Op den Triumfdag over den Vreede geflooten binnen Aken, des nachts tusfchen den zeventienden en achtienden van Wynnaand, des Jaars 1748.	50
Ter Elfde verjaaringe van zyne doorluchtige hoogheid Wilhem Karel Henrik Friso, prinse van Oranje en Nassau, Erf-stadhouder, en Kapi- tein Generael van Friesland, &c. &c. &c.	60
Op de verheffing van zyn Doorluchtigste Hoogheid Willem Karel Hen- rik Friso, Prinse van Oranje, Vorst van Nassau, enz. enz. enz. Ver- kooren den 3 Mey 1747, door de Ed. Groot Mogende Heeren Staa- ten van Holland en Westvriesland, tot Stadhouder Kapitein generaal, en Admiraal Generaal van Holland, en Westvriesland, enz. enz. enz.	61
III. DEEL.	Het

B L A D W Y Z A E R.

- Het zinnebeeld op Holsheis grooten Gedenkenning voor zyne Door-
luchtigste Hoogheid, uitgelegd. 65
- Uitlegging van het Kunsttafereel, geplaatst voor de gedichten, door Phi-
lomufus byéén vergaderd, ter eere van zyn Doorluchtigste Hoogheid. 67
- Op de Schielyke Verheffing van zyn Doorluchtigste Hoogheid, aan
Philomufus. 69
- Op John Miltons Paradys verlooren, in Nederduitsche rymvaerzen
nagevolgd door L. Paludanus. 75
- Byschriften op de tien boeken van Miltons Paradys Verlooren, in rymloos
maatgedicht vertaald door J. van Zanten, M. D. 79
- Byschriften voor den ridder van der Werfs Afbeeldingen der koningen,
koninginnen, doorluchtige en vermaarde mannen, betrekkelyk tot de
Geschiedenissen van Engelandt, Schotland en Ierland, in het Fransch
beschreven door den Heere de Larrey: in Nederduitsche Vaerzen na-
gevolgd. 90
- Byschriften van eigenvinding des Dichters voor de afbeeldingen in het
vierde deel van Larrey. 107
- Uitlegging van de Tytelplaat voor de Geschiedenissen van Engeland,
door den heere de Larrey. 113
- Op de afbeelding van den Heere de Larrey. 113
- Byschriften op de figuren achter de Afbeeldingen der merkwaardigste
Geschiedenissen van het oude en nieuwe Testament, in geheele vels
platen geëtt door Jan Luiken. 114
- Uitlegging van de Tytelplaat der merkwaardigste geschiedenissen van het
Oude en Nieuwe Testament door J. Luiken. 125
- Op de Verzameling der Gedichten van den geleerden Petrus Scriverius. 127
- Aan den Heere Lambert Bidloo, geplaatst voor zyn geleetarden man ver-
dadigd en verbeterd. 130
- Op de Dichtkunst van den Heere Dirk Smits. 132
- Op de Dichtlievende Verlustigingen van den Heere Bernardus de Bosch. 134
- Op de Bybel Poezy, van den Heere Abraham Heems. 136
- Op de Leerzaamc Fabelen van den Heere Jan van Hoogstraten. 137
- In het Stamboek van den Heer Willem vander Pot, lid van 't kunstgenoot-
schap Natura et Arte. 140

B I L L A N D W I J D Z A E R E

Het Volmaakte Gebed van onzen Heere, en Zaligmaker Jezus Christus, geplaatst in het boek der menigvuldige berymingen van 't volmaakte Gebed, verzameld door den Heere J. Couck.	142
Op het Beeldtenis van Laurens Koster in zilver gedreven.	143
Onder J. v. Vondels beeldtenis, met een Laurierkrans op het hoofd, getekend door Jan Lievensz.	143
Op den schryver van de groote Hollandsche Chronyk, Jan Gerbrandsz. van Leiden.	144
Op het Beeldtenis van Karel van Mander.	145
Op de Afbeelding van 's lands historieschryver, Pieter Bor.	146
Voor het Stamboek van den Heere N. N. Die het zwaerd, daar J. van Oldenbarneveld mede onthoofd is, in zyn Kabinet heeft.	147
Op de Afbeelding van Petrus Scriverius,	148
Op de Afbeelding van den eedelen grootachtbaaren Heer Mr. Lieve Geelvinck, Heer van Kastrium en Kronenburg, Burgemeester en Raadt der stad Amsterdam, Bewindhebber der Oost-Indische Maatschappy, enz. enz. enz.	149
Op de vertrooffing der Wysbegeerte van A. M. T. S. Boethius. In zuiver Nederduitsch vertaald, door den Eerwaardigen en geleerden Heere, Mattheus Gargon.	150
Op den nieuwen druk van Abraham den aartsvader, gedicht door Arnold Hoogvliet.	153
De Voltaire aan den heer van Haren. het Fransch gevolgd.	154
Voltaire aan van Haren. het Fransch nagevolgd.	155
Aan de Heeren van Haren en Voltaire.	156
Antwoord op het Gedicht van den Heere F. de Voltaire, aan Jonkheer W. v. Haren. het Fransch gevolgd.	157
Grasschrift, voor den Kardinaal de Fleury.	158
Op zyn Hoogheid.	160
Nieuw Lied, Berymd voor het Gemeen, ten tyde dat men Illumineerde en Vreugde bedreef binnen Haerlem, wegens de Verheffing van zyn Doorluchtigste Hoogheid, tot Stadthouder, enz. enz.	161
Op het Jubeljaar van den Westfaalschen Vreede.	165
Op den Vreede van Aken.	165

B I L I A N D Y W Y Z A E R .

- Eerkrans voor den ed: manhaften heer Cyprianus Krans Janszoon, van
Luitenant tot Kapitein der Burgery verkoren in de 54fte Wyk, te Am-
sterdam den 2 in Wynmand 1748. 166
- In de kamer der regenten van het Aalmoesniers en Werkhuis, te Haer-
lem. 168
- Op het Huwelyks mintafereel van den Heer P. le Clercq. uitlegging op
de Tytelprent. 169
- Uitlegging van de Prent voor het eerste Boek. 170
- Uitlegging van de Prent voor het tweede Boek. 171
- Uitlegging van de Prent voor het derde Boek. 172

STROOM, VELD EN LIERZANGEN.

- Bronlief, Vifscherszang, op het Huwelyk van den eerwaardigen geleer-
den Heere Pieter Fontein, met de jongkvrouwe Jozina Stol. 175
- Amarante, Veldzang ter Bruilofte van den eerwaardigen geleerden Heere
Pieter Fontein, en Mejuffrouwe Sara Alida Vermande. 179
- Likoris, Vifscherszang, ter Bruilofte van den Heere Johannes Teyler,
en Jongkvrouwe Rebekka Thefingh. 183
- Op het Huwelyk van mynen neeve Jan Buysfant, de Jonge, en Jongk-
vrouwe Geertruid Vergoes. 189
- Ter Bruilofte van mynen Neef Ifaak Buisfant, en Jongkvrouwe Petro-
nella Heems. 195
- Ten zilvere Bruilofte van den Heere Jacobus de Vos, en Mejufvrouwe
Katharina van de Ryp. 200
- Uitlegging van het Huwelyks tafereel ter zilvere Bruilofte van den Hee-
re Jacobus de Vos, en Mejufvrouwe Katharina van de Ryp. 210
- Veldzang ter zilvere Bruilofte van den Heere Willem Philip Kops, en
Mejufvrouwe Johanna de Vos. 212
- Uitlegging van het zilver Bruilofts Tafereel van den Heere Willem Philip
Kops, en Mejufvrouwe Johanna de Vos. 216

ROO-

B L A D W Y Z E R.

- Roo-Molenzang, op het Vreugdemaal door den Heer Willem Philip Kops, en Mejsfrouwe Johanna de Vos, aan hun werkvolk en bedienden in de Herberg de Roo-Molen gegeven, ter gedachtenis van hunne Zilverere Bruiloft in Haerlem den 27 September 1745. 219
- Stroomzang, ter Bruilofte van den Heere Jacob Alewyn Ghyzen, Junior, en Jongkvrouwe Debora Blaaupot. 226
- Veldzang ter Bruilofte van den Heere David Leeuw van Lennep, en Jongkvrouwe Hester Barnaart. 232
- Ter Zilverere Bruilofte van den Heere Jan Outman, en Mejsfrouwe Oeda Goemaat. 238
- Ter Bruilofte van den Eerwaardigen en Geleerden Heer Johannes Bremer, en Jongkvrouw Katharina vander Hoeff. 242
- Lofzang op de Goude Bruilofte van den Eerwaardigen Heere Jan Claus, en Mejsfrouwe Anna Maria Haasbaart. 245
- Zegenwensch aan myne beminde bruid, Jongkvrouwe Joannetta Maria Sennepart. 248
- Ter Bruilofte van den Heere Pieter Merkman de Jonge en Jongkvrouwe Anna Katharina Kimmel. 251
- Liefwaarde, Veldzang, ter Bruilofte van den Heere Pieter Teyler vander Hulft, en Mejsfrouwe Helena Wynands Verschaave. 255
- Uitlegging van de Titel Prent ter Bruilofte van den Heere Pieter Teyler vander Hulft, en Jongkvrouwe Helena Wynands Verschaave. 261
- Ter Bruilofte van den Heere Abraham Heems, en Jongkvrouwe Johanna van Dalen. 263
- Likoris herderszang, ter Bruilofte van den Heere Gerard Hugaart, en Jongkvrouwe Femina Heems. 271
- Lierzang, ter bruilofte van den heere Jakobus vander Hoeff, en jongkvrouwe Margareta Heems. 276
- Ter bruilofte van den heere Jacob Hoofman, en mejsfrouwe Margareta Heems. 279
- Veldzang, ter bruilofte van den heere Jacob van Lennep, Dirksz. en jongkvrouwe Susanna Catharina de Wolf. 283
- Melice, Visfcherszang ter bruilofte van den heere Pieter Leendert de Neufville, en jongkvrouwe Catharina de Wolff. 289

B L A D W Y Z E R.

- Galatea, stroomzang ter bruilofte van den heere Pieter de Wolff Pietersz. en mejuffer Ursula van Mekeren. 294
- Ter bruilofte van den heer Izaak Hope en jongkvrouw Maria van Vlieden. 299
- Ter Zilveren bruilofst van den Eerwaardigen heere, Harmanus Koster en juffrouw Clasina Post, gevierd op den trouwdag van mynen neeve Izaak van Westerkappel, met hunne dochter, jongkvrouwe Maria Koster. 303
- Korte uitlegging op den rug van den zilveren Gedenkpenning uitgedeeld ter gedachtenisse aan de naaste Bloedverwanten: ter gelegenheid van het dubbeld huwelyksfeest. 308
- Ter bruilofte van den heere Jacobus Hoorens, en jongkvrouwe Margareta Hoofst. 309
- Ter Zilveren bruilofte van den Eerwaarden Pieter Voorhelm, en Jozina Hoofman. 312
- Ter Zilveren bruilofte van den heer Arent van Dalen, en juffrouw Katarina de Remaux. 314
- Op het huwelyk van den welédelen heere, den heere Mr. Arnout van Citters, Wilhemsz, kiesheer, &c. en de welédele jonkvrouwe, Sara Jacoba Ockerse. 318
- Ter bruilofte van den weledelen gestrengen heere Mr. Pieter van Schuylenburch, heere van Moërmont, enz. enz. en de weledele jonkvrouwe Maria Machteld van Sypesteyn. 324
- Ter bruilofte van den heere Jacob Sydervelt, en jonkvrouwe Maria van Oosterwyk. 329
- Ter goude bruilofte van den heere Jacob Teyler, en vrouwe Magdalena de Haan. 335
- Lierzang ter bruilofst van den heer, Jozua vander Poorten, en jongkvrouw Hillegonda Jossna van Eik. 337
- Veldzang ter bruilofte van den heer Abraham Vorsterman Jacobsz. en jongkvrouwe Christina Walyen. 342
- De huwelyks luffhof, Lierzang, ter bruilofte van den weledelen gestrengen heere Mr. Jacob Fabrice Burman, Raadsheer in den edelen rade en souverainen leenhove van Brabant, en lande van Overmaaze: en jongvrouwe Anna vander Streng. 346

B L A D W Y Z E R.

- Veldzang, ter bruilofte van den heere Justus van Maurik, en jongkvrouwe Francina Teyler. 351
- Ter bruilofte van den heere William Stirling, en jongkvrouwe Johanna Maria van Rykevorsel. 354
- Liefwaarde, Veldzang, ter bruilofte van den eerwaarden heere Martinus Arkenbout en jonkvrouwe Johanna van Dalen. 358
- Ter bruilofte van den heere Francois Vriends, en jongkvrouwe Adriana Margareta van Helmond. 362

L Y K D I C H T E N.

- Ter gedachtenisse van den heere Andries Schoemaker, vermaard kenner en liefhebber der Nederlandsche gedenkpenningen en geschiedenisfen. 369
- Op het afterven van den heere Gerrit Schoemaker, voornaam liefhebber der Nederlandsche oudheid. 373
- Op het Godtzalig afterven van den eerwaardigen heer Jan Schuurman, overleden in den ouderdom van 72 Jaaren in Haarlem. 376
- Op het Godtzalig sterven van den eerwaarden Leeraar, in de bedieninge des heiligen Evangeliums, Jan Claus; in den heere ontslaapen, met eenen lieffelyken uitgang, te Amsterdam, in den ouderdom van 87 Jaaren, 8 maanden, en 17 dagen. 377
- Klagte van het Spaaren over den dood van de eerwaarde en Godzalige heeren * Simon Schaager en † Cornelius de Bruyn, leeraaren in de Christelyke hervormde Kerk binnen Haarlem, en den heer † Matheus Kuyts, ouderling in de zelve Gemeente. overleeden den † 15, * 18, en † 19 November 1740. 381
- Amsterdam in rouw om het verlies der weledele groot achtbaare heeren, mr. Nicolaas Sautyn, mr. Mattaeus Lestevenon, heere van Berkenroode, mr. Lieve Geelvink, heere van Castricum, Mynden en de Loosdregten. mr. Daniel Hooft, Jan Elias Huydecoper, heere van Maarseeven, Neerdyk, &c. alle binnen één Jaar overleden. 385
- Mecenas, Lykzang ter gedachtenis van den weledelen grootachtbaaren heere, mr. Cornelis Ascanius van Sypelsteyn: Raad en Regeerend Bur-

B L A D W Y Z E R

Burgemeester der Stadt Haerlem, Bailijuw, Houtvester, en Stadhou-
der van de Leenen van Brederode, &c. &c. &c. 387

J O K E N E R N S T.

- Aan de dichtkundige Liefhebbers van heuschen Boert, Punt en Snel-
dicht. 393
- Tafelspel, ter bruilofte van den heere Petrus Smids, en jongkvrouwe
Margareta Engelbregr. 395
- Ter bruilofte van den heere Bernard Schermer en mejuffrouw Johanna
Catharina Delcourt. 406
- Ter bruilofte van den heere Willem van Doorn, en jongkvrouw Alerta
Boel. 411
- Ter bruilofte van den heere Jan Wittig, en mejuffrouw Geertruid Ne-
der. 416
- Ter bruilofte van den heere Jacob van Varelen, en jongkvrouw Geer-
truida de Beer. 421
- Naagerecht opgedischt ter bruilofte van den heere Abraham de Haan, en
jongkvrouwe Katharina van Hoek. 429
- Ter bruilofte van den heere Nicolaus van Tetterode, M: D. en mejuf-
frouw Anna Balbina van Eekhout. 433

P U N T - S N E L E N K N I P D I C H T E N.

- Belofte van een Prediker. 439
- Mr. Jam's en Mr. Kraft, twee parlaments heeren. 440
- Op een Hofprediker by een Duitsch prins. 440
- Ernstige raad aan een al te Driftigen Prediker. 440
- Op het Vruchteloos Prediken tegen de kermis. 441
- Advertentie, in de Haagfche Kourant. 441
- Aan een Vader die zyn Zoon opzoekt. 442
- Op een Rymelaar van Blyspellen, die een vaers onder zyn portret
verzocht te hebben. 443
- Op de Afbeelding van dr. Theofraustes Paracelfus, vinder van den lapis
philosophorum. 443
- Op

B L A D W Y Z E R.

Op de afbeelding van Dr. Balthasar Bekker.	444
Anders.	444
Anders.	444
Quinkslag van een Hofnar.	444
Snel antwoord van Samson Pignatelli die klein van perfoon, maar dap- per was.	445
Broer Knelis in zyn preek gestuit.	445
Kranken trooft.	446
Schadelyk gewas in zekeren Tuin.	446
Een Jongen verzoekende op de kermis te gaan.	447
De ongevaarlykste faculteit voor een student.	447
Op het nieuw Orgel in de kerk der Remonstranten te Amsterdam, dat in den beginne door de stramheid van het werk van zelf geluid gaf.	448
Een Preeker tegen een Poet.	448
Antwoord van den Poet.	448
Iets Anders.	449
Op den Vreede.	449
Antwoord.	449
Onder de prent van Jan Klaaszen en Saertje Jans, door Kornelis Trooft.	450
Op een kunstprent verbeeldende Scaramoes die met een Kat vecht.	450
Op een prent van Arlequin met Pierot in duël vechtende.	451
Een gaskonnade.	451
Een andere.	452
Snelle gaskonnade aan Henrik de Groote koning van Vrankryk.	452
Op een Juffer als een Amazoon gekleed, verschynende op het Italiaansch Theater.	453
Aen een tydvaers dichter.	454
Aan den zelfden.	454
Op een Barbiers knecht.	454
Een onvernoegde Wever.	455
Vraag.	455
Antwoord.	455

Yigob - G

B L A D W Y Z E R.

- Op een kruiker, in de wandeling Jan Gort genaamd, om dat hy dit woord
altyd in den mond had en zyn geld Gort noemde. 456
Dit onwaar bevonden zynde, kreeg de Verhaaler, die ook een vaers op
zekere straatloopers verzocht had, dit vaersje. 456
Volgens beter Berigt. 457
Een deugdelyk Voorbeeld. 457
Graffchrift op een Spaanschen Medicynmeester. 458
Boertige Beschryving van den Amsterdamschen Schouwburg, en het ver-
toon van Aran en Titus. 461

OVERGEBLEEVEN GEDICHTEN.

- Ter inwyding van den ed: welgebooren heer Mr. Nicolaus Six, Rent-
meester van Rynland enz. enz. tot lidt van 't kunstgenootschap trouw
moet blyken. 471
Op de afbeelding van den edelen welgeboren heere Nicolaas Six, Rent-
meester van Rynland, enz. enz. geschilderd door den ridder Karel de
Moor. 472
Ter 22ste Verjaaring van den heere Pieter Teyler vander Hulst. 473
Ter een en twintigste Verjaering van den heere Willem Kops Philipsz. 474
Op de Hemelsche Vrede, in dichtmaat gezongen door den heere Willem
Kops Philipsz. 477
Op den Vyfentwintigjaarigen Predikdienst van den eerwaardigen en ge-
leerden heere Cornelius Houthoff; tweemaal voorzitter en teffens
gemagtigde op de Synode zo van Zuyd-als Noord Holland. 478
Op de Afbeeldingen der Doopsgezinde Leeraaren. 481
In het Stamboek van den geleerden heere Henricus Friligehausen. 482
Ter inwyding van den heere Cornelis Baart. 483
Op den Rottefroom van den heere Dirk Smids. 485
Op den jaardag van den heere Nicolaas Hoornaart. 487
De bequaamste standplaats voor het Praalbeeld van Lodewyk den vyfrien-
den. 490
Aldus nagevolgd. 490
Ter bruilofte van den heere Thomas van Beek, en jongvrouwe Louisa
vander Poorten. 491
Morgenzang voor Amarillis. 495
Zang voor de Zelve. 496